

FANOMPOANA KRISTIANINA

ELLEN G. WHITE

Andiany Voalohany

FpK - 1

FANOMPOANA KRISTIANINA,
nadika avy amin'ilay boky anglisy hoe: CHRISTIAN SERVICE,
tari-dalana ho amin'ny
fanompoana kristianina mahomby,
notsongaina tamin'ny asasotr'i Ellen G. White.

Dikan-teny nifarimbonan'
ny Pasitora Raharijaona Haja sy Andriamatoa Rakotoarijaona Razafimbelo Vola
ary Ramatoa Rasamoely Emilienne

IA , BP 1134 - Antananarivo 101 - Voatolotra ara-dalàna lah. 588 - A / 03.09

Ireo boky nanovozana andalan-tsoratra

Ireto boky voalaza anarana manaraka ireto, izay nosoratan'i E. G. White, sy ireo lahatsoratra an-gazety avy amin'ny diam-peniny izay nivoaka tamin'ny endriny samihafa no fitaovana nanome ity tsongan-dahatsoratra ity:

- Consecrated Efforts to Reach Unbelievers (CERU)
- Counsels to Teachers (CT)
- Early Writings (EW)
- Education (E)
- Gospel Workers (GW)
- Henoinareo ny Fanoharana (HF, 1984)
- Hery Mifanandrina (HF)
- Historical Sketches (HS)
- Ilay Fitiavana Mandresy (IFM)
- Life Sketches of Ellen G. White (LS)
- Manual for Canvassers (MC)
- Mpaminany sy Mpanjaka (MM)
- Ny Dia Ho eo amin'i Kristy (DHK)
- Patriarka sy Mpaminany (PM)
- Sambatra (S)
- Special Testimonies (ST)
- Tanamasoandron'ny Fahasalamana (TMF, 1980)
- Testimonis For the Church (TFC)
- The Colporteur Evangelist (CE)
- The Spirit of Prophecy (SP)
- Thoughts From the Mount of Blessing (TFMB)
- Vavolombelona Mahery (VM,)
- Volumes I-IX

Ireo *Gazetiboky nangalana ny andalan-tsoratra sasany:

- General Conference Bulletin (GCB)
- Review and Herald (RH)
- Signs of the Times (ST)
- Signs of the Times (ST) (Aostralianina)
- Bible Echo (BE) (Aostralianina)
- Southern Watchman (SW)
- Youth's Instructor (YI)
- Pacific Union Recorder (PUR)

---

* Ireo gazetiboky nivoaka tamin'ny vanim-potoana voalohany nivoahan'ny hafatra dia azo jerena ao amin'ny trano firaketana ny rakitry ny ela tsy mety may ao amin'ny Foibe Maneran-tany, ary avy amin'ireo hevitra harena vatosoa sarobidy ireo no nangonina ary natambatra amin'ny toerana iray mba ho mora hampiasain'ny Mpiasa kristianina.

TENY MIALOHA

Ny faniriana hametraka eo am-pelatanan'ny mpiasa kristianina rehetra, ny toro lalana manokana mikasika ny ilàna ny maha-zava-dehibe ny fomba fiasa sy ny valisoan'ny asa misiônera amin-kafanam-po sy fanoloran-tena izany, no nitarika ny fandinihana lalina ireo asasoratra avy amin'ny tsindrimandry, izay niteraka ny fanakambanana azy ireo hanana endrika mora ampiasaina, ireo andalan-teny notsongaina ho ato amin'ity, izay rariny raha antsoina hoe Bokibe (encyclopédie) mirakitra ny fanompoana kristianina.

Tsy azo lazaina mihitsy fa ireto takila manaraka ireto ihany no mirakitra ny hevitra notsongaina avy amin'ny asasoratra ny Fanahin'ny Faminaniana mikasika ny lohahevitra midadasiky ny fanompoana kristianina, fa manokatra lalana azo antoka fotsiny ho any amin'ireo harena ambanin'ny tany be dia be hotrandrahana ireto, izay hahafahan'ny mpiasa kristianina mandeha lalindalina kokoa eo amin'ny lalamben'ny fahamarinana mikasika ny siansan'ny fahazoam-panahy.

Tamin'ny fisafidianana avy amin'ireo loharanom-baovao maro isan-karazany, dia notandremana fatratra ny hiarovana ny tena hevitra asehon'ny mpanoratra marina. Antenaina fa hanana ny tombambidiny ho an'ny Mpitandrina sy ny mpitarika amin'ny sehatra rehetra ao ami'ny asan'ny fiangonana ny fisafidianana natao, ary hankasitrahin'ny lehilahy sy vehivavy rehetra izay nokasihiny Fanahin'ilay Misiônera Lehibe ny fony, sy izay «*mahay mamantatra tsara izay fotoana mety ka nahalala izay tokony hataon'ny Isiraely*» - 1 *Tant. 12:32.*

Fankasitrahana feno no atao ho an'ny Mpitantsoratra ny Departemantan'ny Asa Fitoriana ao amin'ny Foibe Maneran-tany, sy ireo mpiasa kristianina hafa noho ny fanampiana sarobidy tamin'ny famakiana sy fanamarihana ireo boky samihafa nanangonana lahatsoratra hanaovana ity boky ity, ireo toro hevitra sy fankasitrahana tamin-kitsim-po dia tena nidika ho zava-dehibe tokoa tamin'ny famitana sy fanatanterahana ny asa.

Departemantan'ny Asa Fitoriana, Foibe Maneran-Tany

Toko 1

ANTSON'ANDRIAMANITRA AMIN'NY FANOMPOANA

Miantehitra Amin'Ny Olombelona

Tsy nifidy anjely tsy mbola lavo mihitsy Andriamanitra ho solontenany eo anivon'ny olona, fa olombelona, olona manana fironana tahaka ireo iezahany hovanjena ihany. Nitafy ny maha-olombelona i Kristy mba hahazoany mahatratra ny maha-olombelona. Mpamonjy sady olombelona no Andriamanitra, izany no nilaina hitondra famonjena ho an'izao tontolo izao. Ary nankininy tamin'ny lehilahy sy ny vehivavy ny hafatra masina hampahafantatra *“ny haren'i Kristy tsy hita lany”* - VM, tt. 119, 120.

Topazo maso ilay toe-javatra mampihetsi-po. Indro Ilay Andrianan'ny lanitra hodidinin'ireo Roa ambin'ny folo lahy izay nofidiny. Efa hanokana azy ireo hanao ny asany Izy. Ireto fiasana malemy no notendreny hitondra ny famonjena eo amin'izay ahataran'ny rehetra azy, amin'ny alalan'ny teniny sy ny Fanahiny. - VM, t. 18.

“Maniraha olona hankany Jopa, ka ampanalao Simona anankiray. ”Nasehon'Andriamanitra mazava tamin'izany ny fanaraha-maso ny asan'ny Filazantsara sy ny Fiangonany voalamina. Tsy nalefa hilaza ny tantaran'ny hazo fijaliana tamin'i Kornelio ny anjely. Olona tahaka ilay kapiteny koa, izay ambanin'ny ziogan'ny fahalemen'ny olombelona sy ny fakam-panahy, no hilaza aminy ny tantaran'ny Mpamonjy nohomboana tamin'ny hazo fijaliana sy nitsangana tamin'ny maty. - VM, t. 119.

Ho afaka nanao ny asan'i Kristy tao amin'ilay Etiopiana ilay anjely nirahina teo amin'i Filipo; tsy izany anefa no fomba fiasan'Andriamanitra. Ny sitrapony dia ny hiarahan'ny olona miasa amin'ny mpiara-belona aminy. - VM, t. 98.

«*Fa manana izao rakitra izao amin'ny vilany tany izahay, mba ho an'Andriamanitra ny halehiben'ny hery, fa tsy ho avy aminay*». Ho azon'ny Tompo natao ny nanendry ny anjeliny hitory ny Teniny, satria tsy mba nanota izy ireny; kanefa tsy izany ny planany. Olombelona no nofidiny, olombelona manana ny fahalemeny. Toy izany no nametrahany ny harem-bevavan'ny fahamarinana tao amin'ny vilany tany. Tamin'ny alalan'ny olona no nandrotsahany ny fitahiany eran'izao tontolo izao; tamin'ny alalany no namirapiratan'ny

voninahitr'Andriamanitra eo anivon'ny haizim-pahotana. Entanin'ny fitiavana ny asan'Andriamanitra ireny olona ireny, ka mandeha hikatsaka fanahy hotarihina ho eo am-pototry ny hazo fijaliana. Eo amin'ny asa rehetra ataony no hanomezany voninahitra sy haja ary fiderana an'ilay eo ambonin'izao rehetra izao, na manan'aina na tsy manan'aina. - *VM, tt. 288,289.*

Fikasan'ny Mpamonjy taorian'ny niakaramy tany an-danitra ny ho tonga mpanelanelana ny olona, Ny mpanaraka Azy no tokony hamita ny asa izay natombony. Moa ve ny olona mpiasany haneho tsy fahalianana manokana amin'ny fanomezana ny fahazavan'ny hafatry ny filazantsara ho an'ireo izay mitoetra ao amin'ny maizina? Misy olona sasany izay maniry ny handeha hatrany amin'ny faran'ny tany mba hitondra ny fahazavan'ny fahamarinana amin'ny olona, kanefa takin'Andriamanitra ny hikatsahan'ireo fanahy rehetra izay mahalala ny fahamarinana ny hahazoana ny hafa ho tia ny fahamarinana. Raha toa ka tsy maniry ny hanao fandavan-tena manokana mba hamonjena ireo fanahy izay ho very isika, dia amin'ny fomba ahoana no hanisana antsika ho mendrika ny hiditra ao amin'ny tanànan'Andriamanitra? - *TFC, b. 9, t. 103.*

Noho ny fahendren'Andriamanitra, dia entiny ireo izay mikatsaka ny fahamarinana hifandray amin'ny mpiara-belona aminy izay mahafantatra ny fahamarinana. Ny drafitry ny lanitra dia izao: izay nandray ny fahazavana no mizara izany amin'izay mitakizina ao amin'ny haizina. Ny taranak'olombelona nigoka avy amin'ilay Loharanon'ny fahendrena dia manjary fitaovana, elanelana manao ny asa izay entin'ny filazantsara hampihatra ny heriny manova eo amin'ny saina sy ny fo. - *VM, t. 120.*

Azon'Andriamanitra atao ny manatanteraka ny zava-kendreny amin'ny famonjena ny mpanota na tsy manampy Azy aza isika; nefa mba hahazoantsika hampitombo toetra amam-panahy tahaka an'i Kristy, dia tsy maintsy mandray anjara amin'ny asany isika. Mba hahazoana miditra ao amin'ny fifaliany, - dia ny fifaliana mahita fanahy voavotra noho ny sorona natao, - dia tsy maintsy mandray anjara amin'ny asany isika ho fanavotana azy ireo. - *IFM, t. 134.*

Mba hisolo tena Azy eo amin'ny olona, dia tsy anjely tsy mbola lavo no nofidin'i Kristy, fa olombelona, olona manana fironana ambany tahaka ireo mpanota iriny hovanjena ihany. Noraisin'i Kristy teo amin'ny tenany ny maha-olombelona mba hahazon'ny mahatratra ny taranak'olombelona manontolo. Ilain'ny maha-Andriamanitra ny maha-olombelona; satria samy ilaina ny maha-Andriamanitra sy ny maha-

olombelona mba hitondrana famonjena amin'izao tontolo izao. Nilain'ny maha-Andriamanitra ny maha-olombelona mba hahazoan'i Kristy taranak'olombelona hanolotra fantsona mampifandray an'Andriamanitra sy ny olona. - *IFM*, t. 308.

Mila tsy ho andrin'ny anjely mafana fo ny fiarahantsika miasa aminy; satria tsy maintsy ho olona no hanjary fantsona hikorianan'ny fahasoavana ho eo amin'ny olona tahaka azy. Rehefa manolo-tena ho an'i Kristy amin'ny fitiavam-bavaka mameno ny fontsika manontolo isika, dia mifaly ny anjely satria satria azony atao ny manambara ny fahasoavan'Andriamanitra amin'ny alalan'ny feontsika. - *IFM*, t. 309.

Tsy maintsy mpiara-miasa amin'Andriamanitra isika; satria tsy hamita ny Asany tsy miaraka amin'ny olombelona Andriamanitra. - *RH*, 01 Mar. 1887.

Antso Ho An'Ny Tsirairay

Asa iray miavaka tsara no voatendry ho an'ny Kristianina tsirairay avy. - *SW*, 2 Aog. 1904.

Takin'Andriamanitra ny olona rehetra mba ho mpiasa ao amin'ny Tanimboalobony. Natao hitondra ny asa izay napetraka ho andraikitrao ianao, ary hanao izany amim-pahatokiana. - *BE*, 10 Jona 1901.

Raha ianareo rehetra no misiônera velona, dia ho voatory haingana any amin'ny firenena rehetra, sy ny olona rehetra ary ny samy hafa fiteny rehetra, ny hafatra ho amin'izao fotoana izao. - *TFC*, b. 6, t. 438.

Teraka ao amin'ny fanjakan'Andriamanitra mba ho misiônera ny tena mpianatra marina rehetra. Manjary loharanon'aina izay misotro ny rano velona. Manjary mpanome ny mpandray. Ny fahasoavan'i Kristy ao amin'ny fanahy dia tahaka ny loharano any an'efitra, izay miboiboika mba hampangatsiatsiaka ny rehetra sy hahatonga ireo izay efa ho faty hazoto hisotro ny ranon'aina. - *IFM*, t. 193.

Manantena fanompoana ataon'ny tena manokana avy amin'ny olona rehetra izay nanankinany ny fahalalana ny fahamarinana amin'izao fotoana izao Andriamanitra. Tsy ny rehetra no afaka handeha ho misiônera any amin'ny firenena hafa any ivelany, kanefa ny rehetra dia afaka ny hanao asa misiônera ao amin'ny fianakaviany sy ny mpifanolo-bodirindrina aminy. - *TFC*, b. 9, t. 30.

Nijoro dingana vitsivitsy miala avy eo amin'ny seza fiandrianana any an-danitra i Kristy rehefa nanome ny Iraka nampanaoviny ny Mpianany. Tafiditra ho anisan'ny misiônera ireo rehetra mino ny Anarany, hoy Izy: «Koa mandehana hianareo any amin'izao tontolo izao, ary mitoria ny filazantsara amin'ny olombelona rehetra». Natao hiaraka amin'izy ireo ny Herin'Andriamanitra. - *SW, 20 Sept. 1904.*

Ny hamonjy fanahy no tokony ho asam-piainan'ireo rehetra izay milaza ho manaiky an'i Kristy. Ananan'izao tontolo izao trosa isika noho ny fahasoavana izay nomen'Andriamanitra antsika, noho ny fahazavana izay nampamirapiratina teo amintsika, ary noho ny fahitana ny hatsaran'ny fahamarinana sy ny heriny. - *TFC, b. 4, t. 53.*

Ombieny ombieny dia misy fironana hanolo toerana ny fiezahana ataon'ny tsirairay amin'ny asa itambarana ankehitriny. Tian'ny olona ny fampivondronana amin'ny toerana iray, ny fanorenana ny trano fiangonana miezinezina sy orin'asa goavana sy matanjaka. Dia avelan'ny maro ho sahanin'ireny ny asa fanaovan-tsoa; ka manala tsiny ny tenany izy tsy hifampikasoka amin'izao tontolo izao, ary indro fa mihamangatsiaka ny fony. Manjary variana amin'ny tenany samirery izy ka tsy mba mangoraka ny hafa intsony. Maty tsy ho ao amin'ny fanahiny ny fitiavan'Andriamanitra sy ny fitiavana ny olona. Ny asa ankinin'i Kristy amin'ny mpanaraka azy dia asa voafaritra hataon'ny tena manokana, asa izay tsy azo ampanaovina olon-kafa nomena alalana manokana hanao izany ho solon'ny tena. Ny fanomezana ho an'ny marary sy ny mahantra izay ilainy, ny fitondrana ny filazantsara ho an'ny very, dia tsy azo avela ho an'ny kômitry na ny fikambanana mpanao asa soa. Andraikitra raisin'ny tena manokana, fahafoizan-tena ataon'ny tena manokana. Izany no zavatra takin'ny filazantsara. - *TMF, t. 89,90.*

Izay rehetra nahazo fanazavana avy amin'Andriamanitra dia tokony hampamirapiratra ny lalan'ireo izay tsy mahalala ny Fahazavan'aina. - *IFM, t. 147.*

Nisy asa nomena ny olona rehetra, ary tsy misy na dia iray aza afaka hisolo ny an'ny hafa. Ny tsirairay dia manana iraka izay manana ny lanjany mahagaga, izay tsy azo atao an-tsirambina na hodian-tsy hita, mitondra fahasambarana ho an'ny fanahy sasany izay manatanteraka azy izany, ary loza ho an'ny anankiray izay nahafatesan'i Kristy ny fanaovana an-tsirambina izany. - *RH, 12 Des. 1893.*

Tokony ho mpiara-miasa amin'Andriamanitra isika rehetra. Tsy misy olona mitomoe-poana azo ekena ho Mpanompony. Ny tsirairay

amin'ny mambran'ny fiangonana dia tokony hahatsapa fa voakasiky ny fomba fiainan'izy ireo ny fiainana sy ny fanambinan'ny fiangonana.
- *RH, 15 Feb. 1887.*

Ny fanahy rehetra izay novonjen'i Kristy dia antsoina hiasa amin'ny Anarany ho amin'ny famonjena ny very. Natao an-tsirambina io asa io tao amin'ny Israely. Moa ve tsy hataon'ireo izay milaza ny tenany ho mpanaraka an'i Kristy ankehitriny an-tsirambina koa izany? - *HF, t. 159.*

Misy zavatra izay hataon'ny olona rehetra. Ny fanahy rehetra izay mino ny fahamarinana dia natao hijoro eo amin'ny anjarany sy ny toerany, miteny hoe: «Inty aho; Iraho aho» -*Isa. 6:8. - TFC, b. 6, t. 49.*

Tombon-tsoa ho an'ny Kristianina tsirairay ny tsy manantena fotsiny fa “ny mampahafaingana indrindra koa ny fiavian'i Jesôsy Kristy Tompontosika” (2 Pet. 3:12) - *HF, t. 48*

Izay tonga zanak'Andriamanitra dia tokony hihevitra ny tenany amin'izao sisa izao ho toy ny masom-by eo amin'ny rojo izay nampidinina hamonjy izao tontolo izao, ho iray amin'i Kristy eo amin'ny drafitry ny famindrampo ka handeha hiaraka aminy hitady sy hamonjy ny very. - *TMF, t. 61*

Mety hahita zavatra hatao ny rehetra. Aoka tsy hisy hisaina fa tsy misy toerana hahazoany miasa ho an'i Kristy. Ny Mpamonjy dia nampitovy mihitsy ny tenany tamin'ny zanaky ny olombelona tsirairay.
- *TMF, t. 73*

Ireo izay niray tamin'ny Tompo amin'ny faneken'ny fanompoana dia eo ambany famatoran'ny firaisana Aminy ho amin'ny asa lehiben'ny famonjem-panahy. - *TFC, b. 7, t. 19.*

Midadasika ny saha, mazava ny zavatra atao, koa ny fo nohamasinina rehetra dia ho voatosika ho amin'ny fanompoana ho toy ny fitaovan'ny herin'Andriamanitra. - *TFC, b. 9, t. 47.*

Fitaovana eo am-pelatanan'Andriamanitra ny olombelona, ampiasainy hanatanteraka ny fikasany feno fahasoavana sy famindrampo. Samy manana ny anjara asany ny tsirairay; samy mandray fatra-pahazavana mifanaraka amin'izay ilain'ny fotoan'andro misy azy, ary ampy ahazoany manatanteraka ny asa izay nomen'Andriamanitra hataony. - *HM t. 357.*

Efa ela Andriamanitra no niandry ny hanjakan'ny toe-tsaina vonona hanompo amin'ny fiangonana manontolo, ka hiasa ho azy araka ny fahaizany avy ny tsirairay. - *VM*, t. 99.

Rehefa naniraka ny Roa ambin'ny folo lahy Izy, ary taty aoriana ny Fitopolo lahy, mba hitory ny fanjakan'Andriamanitra, dia nampianariny azy ny adidiny hizara amin'ny hafa izay efa nampahafantariny azy. Teo amin'ny asany rehetra dia nanazatra azy hanao asa ho an'ny tenany manokana Izy, izay hitatra araka ny fitomboan'ny isany ary hahatratra mihitsy hatramin'ny toerana lavitra indrindra eto an-tany aza. - *VM*, t. 30.

Tsy ny mpitandrina voahosotra ihany no ipetrahan'ny andraikitra handeha hanatanteraka io baiko io. Izay rehetra nandray an'i Kristy dia antsoina hiasa ho famonjena ny mpiara-belona aminy. - *VM*, t. 98.

Ny tena toetran'ny fiangonana dia refesina tsy amin'ny fanekem-pinoana avo ataony, na amin'ny alalan'ny anarana izay voasoratra ao amin'ny bokim-piangonana, fa amin'ny alalan'izay tena ataony marina ho an'ny Tompo, amin'ny alalan'ny isan'ireo mpiasa mahatoky sy manana faharetana. Fahalianan'ny tena manokana sy fiambenana ary ezaka ataon'ny tsirairay no hahavitana bebe kokoa amin'ny asan'i Kristy noho izay hovitan'ny toriteny sy fanekem-pinoana. - *RH*, 06 Sept. 1881.

Na aiza na aiza misy fiangonana mijoro, ny mambra rehetra dia tokony hirotsaka an-tsehatra amim-pahavitrihana amin'ny asa misiônera. Tokony hamangy ireo fianakaviana rehetra eo amin'ny manodidina, ary hahafantatra ny toetrany ara-panahy. - *TFC*, b. 6, t. 296.

Tsy ny mambran'ny fiangonana rehetra no antsoina hiasa any amin'ny firenena any ivelany, kanefa ny rehetra dia manana anjara ny hanao zavatra ao amin'ny asa lehiben'ny fanomezana ny fahazavana ho an'izao tontolo izao. Ny filazantsaran'i Kristy dia tsy maintsy hanafika sy hiparitaka. Amin'ny andron'i Jehôvah, tsy hisy na dia iray aza ho afa-tsiny noho ny nanidiany ny tenany tao amin'ny fitiavan-tena. Misy asa ho an'ny saina rehetra sy ny tanana rehetra. Misy asa maro isan-karazany, namboarina hifanaraka amin'ny saina samihafa sy fahaiza-manao isankarazany. - *HS*, t. 291.

Nanankinany fahamarinana masina ianao; Kristy mitoetra ao ampon'ny mambran'ny fiangonana tsirairay dia loharano miboiboika ho amin'ny fiainana mandrakizay. Meloka eo anatrehan'Andriamanitra

ianao raha tsy manao ny ezaka rehetra azo atao hizaràna izany rano velona izany amin'ny hafa. - *HS, t. 291.*

Amin'ny maha-kristianina antsika, dia tsy manao ny ampaharoapolon'izay tokony hataontsika isika amin'ny fahazoampanahy ho an'i Kristy. Misy tontolo izay tokony hampitandremana, ary ny Kristianina mahitsy fo rehetra no ho mpitari-dalana sy ho ohatra ho an'ny hafa amin'ny fahatokiana, amin'ny fitondrana ny hazo fijaliana, amin'ny asa vonona sy mailaka ary mahery vaika, amin'ny fahatokiana tsy azo hozongozonina amin'ny asan'ny fahamarinana, ary amin'ny fandavan-tena sy asa mafy mba hampiroboroana ny asan'Andriamanitra. - *RH, 23 Aog. 1881.*

Na betsaka manao ahoana ny fitaran'ny tombontsoa nomena azy, ny olona rehetra izay nandray ny fahazavan'ny fahamarinana dia eo ambanin'ny andraikitra mitovy amin'ny an'ilay mpaminanin'ny Israely izay nomena ny teny hoe: «Koa hianao ry zanak'olona, dia efa notendreko ho mpitily eo amin'ny taranak'Israely, ka raha mandre ny teny aloaky ny vavako hianao dia izany no teny entinao mananatra azy» - *TFC, b. 9, tt. 19,20.*

Izay rehetra manjary mpiray amin'ny fahasoavana dia voatendrin'ny Tompo hiasa ho an'ny hafa. Isika tsirairay no tokony hijoro eo amin'ny anjara toerantsika ka hanao hoe: «Inty aho, iraho aho» - Isa. 6:8. Mipetraka amin'ny rehetra ny andraikitra: eo amin'ny mpitoriteny, ny misiônera mpitsabo, na mpivarotra, na mpamboly, na ampiasain'ny hafa izy na mpanao asa tanana. Adidintsika ny hanambara ny filazantsara amin'ny olona mba ho famonjena azy. Ny raharaha sahanintsika rehetra dia tokony hampiasaintsika ho amin'izany tanjona izany. - *TMF, t. 90.*

Rehefa miantso ny mpanompony ny tompon-trano, dia nomeny ny olona rehetra ny *asany*. Ny ankohonan'Andriamanitra manontolo dia tafiditra ao amin'ny andraikitra amin'ny fampiasana ny fananan'ny Tompo. Ny tsirairay avy, hatrany amin'ny ambany indrindra sy ny maizina indrindra mankany amin'ny lehibe indrindra sy ny ambony indrindra, dia olona nomena fahafaha-manao izay hampamoahin'Andriamanitra. - *BE, 10 Jona 1901.*

Manambatra Ireo Herin'Ny Kristianina

Ry ranadahy sy rahavavy ao amin'ny finoana, moa tonga ao amponareo ve izao fanontaniana izao «moa mpitandrina ny rahalahiko va aho?» raha milaza ny tenanareo ho zanak'Andriamanitra ianareo dia mpitandrina ny rahalahinareo. Raisin'Andriamanitra ho

tompon'andraikitra ny fiangonana amin'ireo fanahy, izay tokony ho fitaovam-pamonjena azy ireo izy. - *HS*, t. 291.

Nomen'ny Mpamonjy ny ainy sarobidy mba hanorenana fiangonana afaka hanompo ny mijaly sy ny ory ary ny alaim-panahy. Mety hahantra ny antokon'ny mpino iray, mety tsy ho nahita fianarana sy tsy fantan-daza; nefa rehefa ao amin'i Kristy izy dia afaka manao asa any an-tokantrano, ao amin'ny mpiara-monina, ary na dia any antany lavitra aza, izay hitondra vokatra ho tafapaka hatrany amin'ny mandrakizay. - *TMF*, t. 62.

Na dia osa sy marefo aza ny fijery azy, dia eo amin'ny fiangonana irery ihany no ametrahan'Andriamanitra, amin'ny fomba manokana, ny fijeriny farany indrindra. Izy no sehatra isehoan'ny fahasoavany, toerana tiany hanehoana ny heriny izay manova ny fo. - *VM*, t. 13.

Tsy maintsy misy manatanteraka ny iraka nampanaovin'i Kristy; tsy maintsy misy mamita ny asa izay natombony hatao eto ambonin'ny tany; ary ny fiangonana no nomena izany tombontsoa izany. Satria ho amin'izany fikendrena izany no nandaminana azy. Koa nahoana àry ny mambran'ny fiangonana no tsy manaiky izany andraikitra izany? - *TFC*, b. 6, t. 295.

Miantso ny fiangonana Andriamanitra mba handray ny adidy notendrena hataony, mihazona ny fanevan'ny tena fanavaozana marina eo amin'ny tany misy azy, avelao ny mpiasa nahazo fiofanana sy manana fanandramana handeha faingana ho any amin'ny tany vao. - *TFC*, b. 6, t. 292.

Tena misionera marina ireo mpino tao Tesalonika (...) Nisy fo azo tamin'ny fahamarinana naseho, ary nisy fanahy maro nanampy ny isan'ny mpino. - *VM*, t. 224.

Tamin'ny nandraisana ny Roa ambin'ny folo lahy no nanaovana ny dingana voalohany teo amin'ny fandaminana ny fiangonana izay hiandraikitra ny asan'i Kristy eto an-tany aorian'ny fiakarany ho any an-danitra. - *VM*, t. 18.

Kianja ho an'ny fiainana masina, feno fanomezana samihafa sy voahosotry ny Fanahy Masina ny fiangonan'Andriamanitra. Tokony hahita ny fahasambarany eo amin'ny fahasambaran'izay ampiany sy karakarainy amim-pitiavana ny mambra.

Mahagaga ny asa notendren'Andriamanitra hotanterahina amin'ny alalan'ny fiangonany, mba homem-boninahitra ny anarany. - *VM*, t. 14.

Naseho mazava tsara ao amin'ny tenin'Andriamanitra ny asantsika. Ny Kristianina dia tokony hitambatra amin'ny Kristianina hafa, ny fiangonana amin'ny fiangonana, ny fitaovana olombelona hiara-miasa amin'Andriamanitra, ary ireo mpiasa tsirairay ireo hilefitra eo ambany fifehezan'ny Fanahy Masina, ary hakambana ny rehetra ho amin'ny fanomezana ho an'izao tontolo izao ny vaovao mahafalin'ny fahasoavan'Andriamanitra. - *GCB, 28 Feb. 1893, t. 421.*

Natao hiara-miasa ny fiangonantsika amin'ny asa tany ara-panahy, miaraka amin'ny fanantenana ny hijinja rehefa afaka kelikely(...). Mafy ny tany kanefa tsy maintsy hevoina ny tombamboroka, tsy maintsy afafy ny voan'ny fahamarinana. Aza miato, ry mpampianatra malalan'Andriamanitra, aza misalasala raha toa ka hitondra ny vokatra antenaina ny asa mafy natao. - *TFC, b. 6, t. 420*

Ny fiangonana no fitaovana notendren'Andriamanitra hilaza ny famonjena amin'ny olona. Nalamina ho amin'ny fanompoana izy, ary ny hitondra ny filazantsara ho an'izao tontolo izao no asa nanirahana azy. Hatramin'ny voalohany dia drafitra nataon'Andriamanitra ny hampitaratra amin'izao tontolo izao ny fahafenoany sy ny fahampiany. Tokony haneho miharihary ny voninahiny ny mambra ao amin'ny fiangonana, dia izay nantsoiny hiala tamin'ny maizina ho amin'ny fahazavana mahagaga. - *VM, t. 11.*

Aoka tsy hisy fiangonana hihevitra fa kely loatra mba hampiasa hery miasa mangina na hanao fanompoana ao amin'ny asa lehibe ho an'izao fotoana izao. Mandehana miasa, ry ranadahy sy rahavavy. Tsy ny lasy fivoriana lehibe na ny fivoriambe sy ny fihaonambe irery ihany no hahazo ny fankasitran'Andriamanitra manokana; ny ezaka amim-panetren-tena indrindra tsy amim-pitiavan-tena dia hosatrohim-boninahitra amin'ny fitahiany, ary handray ny valisoany lehibe. Ataovy izay azonao atao, ary Andriamanitra hampitombo ny fahafahanao manao. - *RH, 13 Mar. 1888.*

Vavolombelona

Vavolombelon'i Kristy isika, ary tsy tokony havelantsika haka ny fotoanantsika sy ny fahalianantsika ny tombotsoan'izao tontolo izao sy ny drafitr'asany. - *TFC, b. 9, tt. 53,54.*

«Hianareo no vavolombeloko, hoy Jehovah, (...) Izaho efa nilaza sy namonjy ary nanambara, ary tsy nisy hafa taminareo; dia hianareo no vavolombeloko». Izaho Jehovah efa niantso anao tamin'ny fahamarinana sy nitantana ny tananao, ary hiaro Anao Aho ka hanome anao ho fanekena ho an'ny olona, ho fanazavana ny

Jentilisa, hampahiratra ny mason'ny jamba, hamoaka ny mpifatotra hiala ao an-trano-maizina ary izay mipetraka ao amin'ny maizina hiala ao an-trano famatorana» - Isa. 43:10-12; 42:6,7; VM, t. 12.

Manompo an'Andriamanitra sandoka ny vahoaka eran-tany. Tsy maintsy hatodika hiala amin'ny fanompoana sandoka ataony izy, tsy amin'ny fampandrenesana azy fiampangana momba ny sampiny, fa amin'ny fitarihana azy hibanjina zavatra tsara kokoa. Tokony hampahafantarina ny fahatsaran'Andriamanitra. «*Hianareo no vavolombeloko, hoy Jehovah, ary Izaho no Andriamanitra*» - Isa. 43:12; HF, t. 259.

Ireo rehetra izay miditra ao amin'ny tanànan'Andriamanitra dia tsy maintsy naneho an'i Kristy teo amin'ny asany nandritra ny fiainany teto an-tany. Izany no mahatonga azy ho mpitondra hafatr'i Kristy, Vavolombelony. Natao hitondra fanambaràna mazava sy hentitra hanohitra ny fomba fanao ratsy rehetra izy, ary hanoro ireo mpanota ny Zanak'ondrin'Andriamanitra izay manaisotra ny fahotan'izao tontolo izao. - TFC, b.9, t. 23

Tokony handeha ho vavolombelon'i Kristy ny mpianatra, hanambara amin'izao tontolo izao izay efa hitany sy reny taminy. Asa lehibe izay tsy mbola nampiandraiketina olombelona, ary ambanimbany kokoa noho ny an'i Kristy, no napetraka taminy. Natao ho mpiara-miasa aamin'Andriamanitra ho amin'ny famonjena ny olona izy. - VM, tt. 18,19.

Hoy ilay Mpampianatra avy any an-danitra: «Ny Fanahiko irery ihany no afaka hampianatra sy handresy lahatra ny amin'ny fahotana. Fahatsapana mandalo eo amin'ny saina fotsiny ihany ny zavatra ivelambelany. Izaho no hampiditra lalina ny fahamarinana ao amin'ny feon'ny fieritreretana, ary ireo olona ireo dia ho Vavolombeloko manerana an'izao tontolo izao hanambara ny Fitakiako amin'ny fotoanan'ny olona sy ny volany ary ny fahaizany. - TFC, b. 7, t. 159.

Ny fanambarantsika ny toetrany mahatoky no fitaovana nofidin'ny lanitra mba hanehoana an'i Kristy amin'izao tontolo izao. Tokony hoekentsika ny fahasoavany araka izay nampahafantarany izany tamin'ny alalan'ny olona masina fahiny; fa izay hisy vokany be indrindra dia ny fanambaràna ny fanandramana nataon'ny tenantsika manokana.

Vavolombelona ho an'Andriamanitra isika rehefa maneho eo amin'ny tenantsika ny asan'ny hery avy amin'Andriamanitra. Samy manana fiainana miavaka amin'ny hafa rehetra sy fanandramana samihafa indrindra ny tsirairay. Tian'Andriamanitra hiakatra ho any

Aminy ny fiderantsika, araka izay maha-izy antsika avy. Ireny filazana sy fanekena sarobidy ireny dia ho fiderana ny voninahitry ny fahasoavany, ary rehefa tohanan'ny fiainana manam-pitoviana amin'i Kristy, dia manana hery tsy hay tohaina hiasa famonjena ho an'ny fanahy. - *IFM*, tt. 364,365.

Tsy afaka haneho ny fahalalana ny Sitrapony sy ny fahatsaran'ny Fahasoavany eo amin'izao tontolo izao tsy mino Andriamanitra, raha tsy manana vavolombelona miparitaka manerana ny tany manontolo. Ny drafitr'asany dia ny hahatonga ireo mpiara-manana io famonjena lehibe amin'ny alalan'i Jesôsy io, ho Misiônerany, tenan'ny fahazavana manerana izao tontolo izao; ho famantarana ho an'ny vahoaka, epistily velona; fantatra sy vakin'ny olona rehetra, ny finoany sy ny asany no hanamarina ny fahantomoran'ny fiavian'ny Mpamonjy, ary haneho fa tsy zava-poana ny nandraisan'izy ireo ny fahasoavan'Andriamanitra. Tsy maintsy hampitandremana ny olona hiohana ho amin'ny fitsarana ho avy. - *TFC*, b. 2, tt. 631,632.

Raha nandinika ny fiainany madio sy masina izy ireo [ny mpianatra], dia tsapany fa tsy misy asa ho mafy loatra, raha mba azony atao ny ho vavolombelon'ny toetra amam-panahy mahate ho tia an'i Kristy eo amin'ny fiainany. Raha mba afaka hiverina hivelomany indray mantsy ireo telo taona lasa, dia tsy hitovy tamin'ny lasa ny fihetsiny! Raha mba afaka mahita fotsiny ny Tompo izy, amin-kafanam-po manao ahoana no iezahany haneho Aminy ny halalin'ny fitiavany Azy, sy ny alahelony amin'ny fony manontolo noho izy nandratra Azy mandrakariva tamin'ny teny na fihetsika mitory tsy finoana! Nampahery azy anefa ny fiheverana fa voavela heloka izy. Ary nanapa-kevitra izy, fa hatramin'izao, raha mbola azo atao, dia hanonitra ny tsy finoany amin'ny faneken'ny Azy amin-kerim-po eo anatrehan'izao tontolo izao. - *VM*, t. 34.

Ireo demoniaka sitrana ireo no misionera voalohany nirahin'i Kristy hitory ny Filazantsara tao amin'ny faritanin'ny Dekapolis. Fotoana fohy fotsiny ihany no nananan'ireo olona ireo tombon-tsoa hihainoana ny fampianaran'i Kristy. Tsy nisy akory toriteny iray avy amin'ny vavany ren'ny sofiny. Tsy afaka nampianatra ny vahoaka tahaka ny azon'ny mpianatra natao, izay niaraka tamin'i Kristy isan'andro izy ireo. Teo amin'ny tenany mihitsy anefa no nitondrany ny porofo mazava fa Jesôsy no Mesia. Afaka nilaza izay fantany izy, izay efa hitany sy reny, ary tsapany ny amin'ny herin'i Kristy. Izany no asan'izay rehetra manana fo voatohin'ny fahasoavan'Andriamanitra.

Izao no nosoratan'i Jaona ilay mpianatra malala: «*Izay hatramin'ny voalohany dia izay efa renay, izay efa hitan'ny masonay, izay efa*

nojerenay, efa notsapain'ny tãnanay, dia ny amin'ny Tenin'ny Fiainana; (...) Izay efa hitanay sy renay no hambaranay aminareo. - 1 Jao. 1:1-3.

Amin'ny maha-vavolombelona ho an'i Kristy antsika dia tokony hilaza izay fantatsika isika, izay efa hitan'ny tenantsika sy re ary tsapa. Raha nanaraka an'i Jesosy isaky ny indray mandingana isika dia hanana zavatra masaka tsara holazaina momba ny lalana izay nitarihany antsika. Azontsika lazaina ny fomba nahatanterahan'ny teny fikasany teo amintsika, ka nahitantsika fa marina izany. Azontsika atao ny mijoro ho vavolombelona ny amin'izay fantatsika momba ny fahasoavan'i Kristy. Hampiseho izany no iantsoan'ny Tompo antsika, fa raha tsy misy izany dia ho very izao tontolo izao. - *IFM, tt. 358,359.*

Fantson'Ny Fahazavana Sy Fitahiana

Natao ho fantsona nohamasinina tamin'ny alalany isika hikoriantan'ny fiainan'ny lanitra any amin'ny hafa. - *TFC, b. 9, t. 20.*

Ny mpanaraka an'i Jesôsy rehetra dia manana asa hatao amin'ny maha-misiôneran'i Kristy azy, ao amin'ny fianakaviana, eo amin'ny mpifanolo-bodirindrina, eo amin'ny vohitra na tanàna izay itoerany. Ireo rehetra izay nanolon-tena ho an'Andriamanitra dia fantson'ny fahazavana. Nataon'Andriamanitra ho fitaovan'ny fahamarinana izy ireo mba hampita amin'ny hafa ny fahazavan'ny fahamarinana. - *TFC, b. 2, t. 632.*

Fitahiana niely ombieny ombieny ny vokatry ny asan'i Jesôsy, raha nipetraka, sasatra sy noana, teo amin'ny fantsakana Izy. Ny fanahy iray izay nezahiny hampiana dia tonga fitaovana hanatrarana ny hafa ary hitondra azy ireny ho eo amin'ny Mpamonjy. Izany foana no fomba androsoan'ny asan'Andriamanitra eto an-tany. Aoka hazava ny fahazavanareo, dia hirehitra ny fahazavana hafa. - *GW, t. 195.*

Betsaka no mihevitra fa Kristy irery ihany no tokony hiankinany mikasika ny fahamarinana sy ny fanandramana ataony fa tsy ilainy akory ny manatona ireo nekena ho mpanaraka Azy eto an-tany. Marina fa Jesosy no sakaizan'ny Mpanota, ka manohina ny fony ny fahoriany. Manana ny hery rehetra any an-danitra sy ety an-tany Izy, nefa manaja izay nampiasainy sy nobaikony hitondra fahazavana sy famonjena ho an'ny olona; tarihiny ho eo amin'ny fiangonana izay nataony fantsona hitondra ny fahazavana eo amin'izao tontolo izao ny mpanota. - *VM, t. 109.*

Asa miha-mivelatra hatrany no nankinina tamin'ny fiangonana voalohany, dia ny hanangana foiben'ny fahazavana sy fitahiana, na

taiza na taiza nisy fanahy naniry marina ny hanolotra ny tenany hanompo an'i Kristy. - *VM, t. 81.*

Tahaka ny tanamasoandro izay miditra ao amin'ny zorony lavitra indrindra eo amin'ny bolan-tany, dia tahaka izany no fikendren'Andriamanitra mba hitaran'ny fahazavan'ny filazantsara any amin'ny fanahy rehetra eto ambonin'ny tany. Raha manatanteraka ny fikasan'ny Tompontosika ny fiangonan'i Kristy, dia hiparasaka eo amin'ireo rehetra izay mitoetra eo amin'ny fahamaizinana sy eo amin'ny faritry ny fahafatesana sy ny alony ny fahazavana. - *S, t. 69.*

Tombon-tsoa ho an'ny fanahy tsirairay ny ho tonga fantsona velona ahazoan'Andriamanitra mampita ho an'izao tontolo izao ny haren-tsarobidin'ny fahasoavany sy ny haren'i Kristy tsy hita lany. Tsy misy irin'i Kristy mihoatra noho ny manana mpanompo izay maneho ny toetrany sy vonton'ny Fanahiny. Tsy misy ilain'izao tontolo izao mihoatra noho ny fitiavan'ny Mpamonjy aseho amin'ny alalan'ny olombelona. Ny lanitra manontolo no miandry antsika ho fantsona izay ahazoany mampidina ny diloilo masina ho fifaliana sy fitahiana ho an'ny fon'olombelona. - *HF, t. 367.*

Eo amin'ny toe-panahy araka an'Andriamanitra ananan'ny mambra ao aminy no voninahitry ny fiangonan'Andriamanitra; satria ao no fiafenan'ny herin'i Kristy. Ny hery miasa manginan'ny zanak'Andriamanitra mahitsy fo dia mety hotombanana ho tsy dia misy vidiny, kanefa dia ho tsapa mandritra ny fotoana rehetra izany, ary haseho araka ny rariny amin'ny andro famalian-tsoa. Ny fahazavan'ny tena Kristianina marina, mamirapiratra eo amin'ny toe-panahy araka an'Andriamanitra mafy orina, finoana tsy mihozongozona, no hanaporoko amin'izao tontolo izao ny herin'ny Mpamonjy velona. Haseho ho loharano miboiboika ho fiainana mmandrakizay eo amin'ny mpanaraka azy i Kristy. Na dia zara aza raha fantatr'izao tontolo izao, dia hoeken'Andriamanitra ho toy ny vahoakany manokana izy ireo, fanaka voafidiny ho famonjena, Fantsona izay hikoriantan'ny fahazavana ho tonga amin'izao tontolo izao. - *RH, 24 Mar. 1891.*

Ry mambran'ny fiangonana, aoka hazava ny fahazavanao. Aoka ho re ny feonao amin'ny vavaka feno fanetren-tena, amin'ny fijoroana ho vavolombelona hanohitra ny tsy fahalalana onony, ny fahadalana sy ny fanalana andron'izao tontolo izao, ary amin'ny fitoriana ny fahamarinana amin'izao andro izao. Ny feonao, ny hery miasa mangina avy aminao, ny fotoananao, - fanomezana avy any amin'Andriamanitra avokoa ireny rehetra ireny, ary natao hampiasaina ho amin'ny fahazoana fanahy ho an'i Kristy. - *TFC, b. 9, t. 38.*

Naseho ahy fa ny mpianatr'i Kristy no misolo tena azy eto an-tany; ary nataon'Andriamanitra ho fahazavana izy ireo eo amin'ny haizina ara-pitondran-tena eto amin'izao tontolo izao, miparitaka manerana ny tany rehetra, eny amin'ny vohitra sy tanàna, ary tanàn-dehibe, «Ho fizahan'izao tontolo izao, ho an'ny anjely, sy ho an'ny olona» - *FC, b. 2, t. 631*.

Tokony ho fahazavan'izao tontolo izao ny mpanaraka an'i Kristy; nefa tsy nibaiko azy Andriamanitra hanao fiezahana hamirapiratany. Tsy ankasitrahany ny fiezahana rehetra asesiky ny fitiavan-kiseho ho tia vavaka mihoatra noho ny hafa. Iriny ny hahavonto ny fanahy amin'ny foto-kevitra ny lanitra; amin'izay, rehefa mifampikasoka amin'izao tontolo izao izy, dia hampiseho ny fahazavana izay ao aminy. Ny toetra mahatoky tsy azo hozongozonina hita eo amin'ny fihetsiny rehetra eo amin'ny fiainany dia ho fitaovana hanazavana ny hafa. - *TMF, t. 19,20*.

Raha teo anatin'ny fahajamban'ny fahadisoan-kevitra izay nibahana tao am-pony i Saoly, dia nomena azy ny fanambaràna ny amin'i Kristy izay nenjehiny; tamin'izay dia napetraka mivantana hifandray amin'ny fiangonana izay fahazavan'izao tontolo izao izy. Tamin'io toe-javatra io dia nampiseho an'i Kristy i Ananiasy ary nampiseho koa ireo mpanompon'i Kristy eto an-tany izay notendrena hiasa hisolo azy. Nisolo an'i Kristy i Ananiasy nikasika ny mason'i Saoly, mba hahiratany. Nisolo an'i Kristy izy nametra-tanana taminy ary nivavaka tamin'ny anaran'i Kristy mba handraisan'i Saoly ny Fanahy Masina. Amin'ny anaran'i Kristy sy amin'ny fahefany no anaovana ny zavatra rehetra. Kristy no loharano, ny fiangonana no fantsona ifandraisany Aminy. - *VM, t. 109*.

Hita ombieny ombieny ny fahadisoana. Manambatra ny heriny ilay fahavalo lehiben'ny fanahy. Mampiasa ireo tetik'ady rehetra mba hanakorontanana ny sain'ny olona amin'ny fahadisoana feno fitaka, ary mamotika ny fanahy amin'izany. Ireo izay nanankinan'Andriamanitra ny haren-tsarobidin'ny fahamarinany dia tokony hamela ny fahazavana hamirapiratra eo anivon'ny haizina ara-pitondran-tena. - *HS, t. 290*.

Takin'Andriamanitra ny vahoakany hamirapiratra ho toy ny fanazavana eo amin'izao tontolo izao. Tsy ny mpitandrina fotsiny ihany no takina ny hanaovana izany fa ny mpianatr'i Kristy rehetra. Tokony ho ny any an-danitra no anton-dresak'izy ireo. Ary rehefa mankafy ny firaisana amin'Andriamanitra izy ireo, dia haniry ny hifandray amin'ny mpiara-belona aminy, mba hahafahany maneho

amin'ny alalan'ny teniny sy ny asany ny fitiavan'Andriamanitra izay mamelombelona ny fon'izy ireo. Amin'izany fomba izany no hahatonga azy ireo ho fahazavana eto amin'izao tontolo izao, ary ny fahazavana izay nampitaina tamin'ny alalan'izy ireo dia tsy ho faty na hoesorina. - *TFC, b. 2, tt. 126,127.*

Tokony ho fitaovan'ny fahamarinana ireo mpanaraka an'i Kristy, mpiasa, vatovelona, fahazavana miparasaka, mba hampirisika ny fanatrehan'ny anjelin'ny lanitra. Takina amin'izy ireo ny ho fantsona, araka ny tokony ho izy, izay hikorianan'ny fanahin'ny fahamarinana sy ny fahitsiana. - *TFC, b. 2, tt. 126,127.*

Nataon'ny Tompo ho mpitahiry ny hery miasa mangina avy amin'Andriamanitra ny fiangonana. Miandry ny mambra ny tontolon'ny lanitra mba ho tonga fantsona izay hikorianan'ny onin'ny fiainana amin'izao tontolo izao, mba ho maro ny hiova fo, ary dia ho anjaran'izy ireo indray ny ho tonga fantsona hikorianan'ny fahasoavan'Andriamanitra any amin'ny ampahan-tany efitra ao amin'ny tanimboaloboky ny Tompo. - *BE, 21 Aog, 1901.*

Ny olona rehetra izay tafakambana amin'Andriamanitra dia hizara ny fahazavana amin'ny hafa. Raha toa ka misy anankiray izay tsy manana fahazavana homena, dia satria tsy mifandray amin'ilay Loharanon'ny Fahazavana izy. - *HS, t. 291.*

Notendren'Andriamanitra ny Zanany mba hanome ny fahazavana ho an'ny hafa, ary raha tsy manao izany izy, dia ho tavela ao amin'ny haizin'ny fahadisoana ireo fanahy, noho ny tsy fanaovany izay tokony hataony, moa ve novelombelomin'ny Fanahy izy ireo, hampamoahina eo anatrehan'Andriamanitra izy ireo. Nantsoina hiala amin'ny maizina ho amin'ny fahazavany mahagaga isika, mba hanehoantsika ireo fiderana an'i Kristy. - *RH, 12 Des. 1893.*

Izay rehetra manokan-tena ho an'Andriamanitra dia ho fantsona hitondra ny fahazavana. Ataon'Andriamanitra ho fiasana hitondra ny harem-pahasoavany amin'ny hafa izy (...). Tsy miankina firy amin'izay lazaintsika, fa amin'izay toetsika ny hery miasa mangina avy amintsika eo amin'ny hafa. Mety hanohitra sy hiantsy ny fandaharana ataontsika ny olona, mety mandà ny antsointsika izy; fa ny fiainana feno fitiavana, tsy mihevitra ny tenany, dia fonjan-kevitra izay tsy azo toherina. Hery eo amin'izao tontolo izao ny fiainana mijoro tsara ary hita ny mampiavaka an'izany eo amin'ny fahalemam-panahin'i Kristy. - *IFM, tt. 133,134.*

Tsy nanaparitaka afa-tsy tara-pahazavana malefaka sy matimaty ireo izay tokony ho fahazavan'izao tontolo izao. Inona ny fahazavana? Ny toe-panahy araka an'Andriamanitra, ny fahatsarana, ny fahamarinana, ny famindrampo, ny fitiavana; izany dia fanehoana ny fahamarinana eo amin'ny toetra sy ny fiainana. Miankina amin'ny toe-panahy araka an'Andriamanitra ananan'ireo mpino eo amin'ny tena manokana ny filazantsara mba hananany hery mandresy lahatra, ary Andriamanitra dia nanome izay ilaina tamin'ny alalan'ny fahafatesan'ny Zanany malalany, mba hahatonga ny fanahy rehetra ho vonona tanteraka ho amin'ny asa tsara rehetra. Ny fanahy rehetra dia natao ho fahazavana mazava sy mampirapiratra, mba hanehoana ny hatsaran'ilay niantso antsika hiala amin'ny maizina ho amin'ny fahazavany mahagaga. «Fa mpiara-miasa amin'Andriamanitra izahay». Eny, mpiasa; izany hoe manao fanompoana ao amin'ny tanimboaloboky ny Tompo. Misy fanahy hovanjena, - fanahy ao ampiangonantsika, ao amin'ny sekoly sabata, ary ao amin'ny manodidina antsika. - *RH*, 24 Mar. 1891.

Fanaovana asa ho an'ny hafa no hitehirizany ny fanahin'ny tenany ho velona. Raha ho tonga mpiara-miasa amin'i Jesôsy izy ireo, dia ho hitany ny fahazavana ao amin'ny fiangonantsika mirehitra fatratra mihamazava sy mihamazava hatrany, mandefa ny tara-pahazavany hiditra ao amin'ny haizina mihoatra ny morona. - *HS*, t. 291.

«Hianareo no fahazavan'izao tontolo izao». Ny Jiosy dia nihevitra ny hamihina ny tombontsoan'ny famonjena ho an'ny fireneny irery ihany; nasehon'i Kristy azy anefa fa tahaka ny fahazavan'ny masoandro ny famonjena ka ho an'izao tontolo izao manontolo. - *IFM*, t. 319.

Ny fo izay mamaly ny herin'ny Fanahy Masina miasa mangina aminy no fantsona ikorianan'ny fitahian'Andriamanitra. Raha miala amin'ny tany ireo izay manompo an'Andriamanitra, ka miala tsy ho eo amin'ny olona ny Fanahiny, dia ho voatarika ho amin'ny fahasimbana sy ny faharavana izay vokatry ny fanapahan'i Satana izao tontolo izao. Na dia tsy fantatry ny ratsy fanahy aza izany, dia ny fisian'ny vahoakan'Andriamanitra, izay hamavoiny sy hampahoriana eo amin'izao tontolo izao, no ahazoany ny fitahiana amin'ity fiainana ity. Fa raha anarana fotsiny ny maha-kristiana ny Kristiana, dia tahaka ny fanasina tsy misy tsirony intsony izy, ary tsy manana hery miasa mangina ho amin'ny tsara eo amin'izao tontolo izao. Noho ny Kristiana diso fampiseho an'Andriamanitra, dia ratsy noho ny tsy mpino izy. - *IFM*, t. 319.

Ny Iraka Avy Amin'Andriamanitra

Ny asa izay nataon'ny mpianatra no tokony hataontsika koa. Tokony ho misiônera ny Kristianina tsirairay. Tokony hanompo ireo izay mila fanampiana amim-pitiavana sy amim-pangorahana isika, ka hitady amin-kafanam-po tsy miaro fitiavan-tena izay hahamaivana ny fijalian'olombelona. - *TMF*, t. 60.

Talohan'ny niakarany tany an-danitra dia napetrak'i Kristy tamin'ny mpianany ny asa nanirahany azy. Nolazainy taminy fa ho mpanatanteraka ny didim-pananany izay namelany ny haren-tsarobidin'ny fiainana mandrakizay ka ho lova ho an'izao tontolo izao izy ireo. - *VM*, t. 27.

Samy manana anjara amin'ny andraikitra napetraka tamin'ny mpianatra ny mpino amin'ny fotoan'andro rehetra. Izay nandray ny Filazantsara dia nomena fahamarinana masina hozaraina amin'izao tontolo izao. Misionera manafika hatrany ny vahoakan'Andriamanitra, mahatoky ka manokana ny fananany ho voninahitr'Andriamanitra ary mampiasa amim-pahendrena ny talentany ho amin'ny fanompoana Azy. - *VM*, t. 98.

Ny iraka momba ny filazantsara no dinam-pitoriana lehibe eo amin'ny fanjakan'i Kristy. Natao hiasa amin-kafanam-po ho an'ny fanahy ny mpianatra, ka hanolotra ny antson'ny famindrampo ho an'ny rehetra. Tsy tokony hiandry ny olona hanatona azy izy; tokony ho any amin'ny olona izy miaraka amin'ny hafatra nampitondraina azy. - *VM*, t. 27.

Natao hanohy ny tena asa izay nataon'i Kristy, fony tety an-tany izy, ny mpitondra hafatr'Andriamanitra. Tokony hanolotra ny tenany izy ireo amin'ny sehatr'asa rehetra izay notanterahiny. Amin-kafanam-po sy fahitsiam-po no ilazany amin'ny olona ny harena tsy hita lany sy ny haren-tsarobidin'ny lanitra tsy mety maty. - *TFC*, b. 9, t. 130.

Nomena antsika ihany koa ny iraka nomena ny mpianatra. Ankehitriny, tahaka ny tamin'izany, dia natao hasandratra eo anoloan'ireo izay manana an'Andriamanitra sy tsy manana fanantenana eo amin'izao tontolo izao ny Mpamonjy nohomboana tamin'ny hazo fijaliana sy nitsangana tamin'ny maty. Miantso (olona) ho Pasitora sy Mpampianatra ary mpitory ny filazantsara ny Tompo. Natao hitory isam-baravarana ny hafa-pamonjena ny mpanompony. Amin'ny firenena rehetra sy ny foko-pirenena rehetra ny samy hafa fiteny sy ny olombelona no itondrana ny vaovao mahafalin'ny famelan-keloka amin'ny alalan'i Kristy. Tsy fomba fiteny malemitemy, tsy misy

aina no anomezana ny hafatra, fa amin'ny fomba fiteny mazava sy hentitra, ary manetsiketsika. An-jatony no miandry ny fampitandremana mba handosirany hamonjy ny ainy. Mila ny hahita eo amin'ny Kristianina ny porofo mibaribarin'ny herin'ny fivavahana kristianina izao tontolo izao. Tsy any amin'ny toerana vitsivitsy fotsiny fa manerana izao tontolo izao no ilàna ny hafa-mpamindrampo. - GW, t. 29.

Rehefa niakatra ho any an-danitra i Jesôsy, dia nanankina ny asany teto an-tany tamin'ireo izay nandray ny fahazavan'ny filazantsara. Natao hampandroso ny asa mandra-pahavitany izy ireo. Tsy nanome solotena hafa izy hitory ny Fahamarinany. «*Koa mandehana any amin'izao tontolo izao hianareo, ka mitoria ny filazantsara amin'ny olombelona rehetra*». «*Ary indro Izaho momba anareo ambara-pahatongan'ny fahataperan'izao tontolo izao*». Mahatratra antsika amin'ny vanim-potoana rehetra izany iraka miezinezina izany. Navelan'Andriamanitra amin'ny fiangonany ny andraikitra handray na handà izany. - HS, t. 288.

Eo amintsika ny andraikitra masina. Nomena antsika ny iraka: «*Koa mandehana hianareo, dia ataovy mpianatra ny firenena rehetra, manao batisa azy amin'ny anaran'ny Ray sy ny Zanaka ary ny Fanahy Masina sady mampianatra azy hitandrina izay rehetra nandidiako anareo ary, indro, Izaho momba anareo mandrakariva ambara-pahatongan'ny fahataperan'izao tontolo izao*» - Mat. 28:19,20. Natokana ho amin'ny asa fampahafantarana ny filazantsaran'ny famonjena ianareo. Ny fahatanterahan'ny lanitra no ho herinareo. - TFC, b. 9, tt. 20,21.

Nantsoina Avy Amin'Ireo Olon-Tsotra Eo Amin'Ny Mpiara-Monina

Ny olon-tsotra dia tokony handray ny toerany amin'ny maha-mpiasa azy. Mizara ny fahorian'ny mpiara-belona aminy tahaka ny niarahan'ny Mpamonjy nitondra ny fahorian'ny olombelona, ho hitan'izy ireo amin'ny finoana Izy miara-miasa aminy. - GW, tt. 488,489.

Eo amin'ny saha rehetra, akaiky sy lavitra, dia antsoina ny olona hiala amin'ny angadin'omby sy avy amin'ny asa aman-draharaha mahazatra izay mameno ny sainy amin'ny ankapobeny, ary hobeazina miaraka amin'ny olona manana fahaiza-manao. Ary raha mianatra ny hiasa amim-pahombiazana izy ireo, dia hitory ny fahamarinana amin-kery. Amin'ny alalan'ny fiasan'ny fitondràn'Andriamanitra mahagaga indrindra, no hanesorana ny tendrombohitry ny olona, sy hanipazana izany any an-dranomasina. Ny hafatra izay misy dikany lehibe tokoa

amin'ny olona monina ambonin'ny tany dia ho re sy ho fantatra. Ho fantatry ny olona ny atao hoe fahamarinana. Handroso hatrany hatrany ny asa mandra-pahatongan'ny tany manontolo hahazo fampitandremana, dia vao ho tonga ny farany. - *TFC, b. 9, tt. 96.*

Afaka mampiasa ary hampiasa ireo izay tsy mba nahazo fanabeazana amin'ny fahafenoany teo amin'ny sekolin'ny olona Andriamanitra. Ny fisalasalana ny amin'ny Heriny hanaovana izany dia tsy finoana mibaribary; mametra ny hery tsy hay tohaina ananan'ilay Iray izay tsy misy zavatra tsy hainy hatao. Eh! aoka tsy hahazo an-tsaina an'izany na dia kely akory aza, aoka hitandrina amin'ny tsy finoana! Hery marobe tokoa ao amin'ny fiangonana no avela fotsiny tsy ampiasaina; manakatona ny lalana izany, mba tsy hahafahan'ny Fanahy Masina mampiasa ny olona; mihazona ao amin'ny fidonananaham-poana an'ireo izay maniry sy miandrindra ny hiasa ao amin'ny lalan'i Kristy; manakivy ny maro tsy hinitra ao amin'ny asa, izay tokony ho mpiara-miasa mahomby amin'Andriamanitra, raha nomena azy ny tombontsoa saha azy. - *GW, tt. 488,489.*

Tombontsoa ho an'ny fanahy rehetra ny handroso. Hitombo amin'ny fahasoavana sy fahalalana ny zanak'Andriamanitra ireo izay mifandray amin'i Kristy, hahatratra ny fahafenoan'ny fahatanterahan'ny maha-olon-dehibe. Raha ireo rehetra izay milaza ho mino ny fahamarinana no nanao araka izay faran'ny tratry ny fahafahany manao sy ny tombontsoa ananany mba hianarana sy hanaovan-javatra, dia ho tonga matanjaka ao amin'i Kristy izy ireo. Na inona na inona asa aman-draharahany, - na mpamboly sy mpiompy izy, na mpanao asa tanana, mpampianatra na pasitora, - raha nanolotena tanteraka ho an'Andriamanitra izy, dia ho tonga mpiasa mahomby ho an'ilay Tompo any an-danitra. - *TFC, b. 6, t. 243.*

Ireo ao amin'ny fiangonana izay manana talenta betsaka handraisana anjara amin'ireo asa aman-draharaha samihafa eo amin'ny fiainana, toy ny fampianarana, fanorenan-trano, orinasa, fambolena sy fiompiana, saika mandrakariva dia tokony homanina mba hiasa ho amin'ny fanohanana ny fiangonana amin'ny alalan'ny fanompoana ao amin'ny Kômity na mpampianatra ao amin'ny sekoly sabata, mandray anjara amin'ny asa misiônera, na mandray ny fitantanana ny andraikitra samihafa mifandray amin'ny fiangonana. - *RH, 15 Feb, 1887.*

Mba hahatomombana ny asany dia tsy nifidy ny fahalalana Kristy, na ny fahaiza-mandahatra hita teo amin'ny Synedriona Jiosy, na ny

fahefana Romana. Nolalovan'ilay Tompon'ny asa fotsiny ireo mpampianatra Jiosy mpanamarin-tena, ka ny olona tsotra tsy nahita fianarana no nofidiny hitory ny fahamarinana izay hanetsiketsika an'izao tontolo izao. Ireo olona ireo no nokasainy hotezaina sy hobeazina ho tonga mpitarika ny fiangonany. Ireo kosa no hanabe ny hafa sy handefa azy hitondra ny hafatry ny filazantsara. Mba hisian'ny fahombiazana eo amin'ny asany dia homena ny herin'ny Fanahy Masina izy. Tsy amin'ny heri'ny olombelona na amin'ny fahendren'olombelona no hitoriana ny filazantsara, fa amin'ny herin'Andriamanitra. - *VM, t. 17.*

Tao amin'ireo nirahin'ny Mpamonjy hoe: «Koa mandehana hianareo, dia ataovy mpianatra ny firenena rehetra» - Mat. 28:19, dia nisy maro avy tamin'ny lalam-piainana tsotsotra, lehilahy sy vehivavy efa nianatra ny ho tia ny Tompony sy nanapa-kevitra ny hanaraka ny ohatry ny fanompoana tsy misy fitiavan-tena nasehony. Ireo olona ambany ireny, toy ireo mpianatra rahateo koa izay efa niaraka tamin'ny Mpamonjy nandritra ny asany teto an-tany, ireny no nametrahana fitokisana sarobidy. Hitondra ny vaovao mahafalin'ny famonjena amin'ny alalan'i Kristy izy. - VM, t. 95.

Ny Fiainana Mandresy

Tsy amin'ny alalan'ny fitoriana ny fahamarinana fotsiny ihany, tsy amin'ny alalan'ny fizarana ny pejy voasoratra irery ihany, no ijoroantsika ho vavolombelona ho an'Andriamanitra. Aoka hotsarovantsika fa ny fiainana manahaka an'i Kristy no fonjan-kevitra mahery indrindra izay azo aroso hiandany amin'ny fivavahana kristianina, ary io toetra kristianina maivamaivana io dia miasa hanimba kokoa eto amin'izao tontolo izao noho ny toetran'izao tontolo izao. - *TFC, b. 9, t. 21.*

Tsy ny boky voasoratra rehetra no azo ampiasaina ho amin'ny fikasana hanana fiainana masina. Hino ny olona, tsy izay torin'ny mpitandrina, fa izay iainan'ny fiangonana. Matetika loatra ny hery miasa mangina avy amin'ny toriteny torina avy eny amin'ny polipitra dia toherin'ny toriteny izay torina eo amin'ny fiainan'ireo izay milaza ho mpisolovavan'ny fahamarinana. - *TFC, b. 9, t. 21.*

Ny fiainan'i Kristy dia hery miasa mangina miha-mivelatra hatrany, tahaka ny onja eo amin'ny ranomasimbe, ka namatotra azy tamin'Andriamanitra sy tamin'ny fianakavian'ny olombelona manontolo. Amin'ny alalan'i Kristy, dia notafin'Andriamanitra hery ny olombelona mba hahatonga azy ho tsy afaka ho velona ho an'ny tenany samirery. Isika tsirairay dia mifandray amin'ny mpiara-belona

amintsika sy anisan'ny tontolo iainana lehibe ao amin'Andriamanitra, ary mijoro ho manana adidy ifanaovana. Tsy afaka hivelona misaraka amin'ny namany ny olona; satria ny mahasoana ny tsirairay dia mikasika ny hafa. Fikasan'Andriamanitra ny hahatsapan'ny tsirairay fa ilaina izy hahasoana ny hafa sy hiezaka hampitombo ny fahasambaran'izy ireny. - *HF*, t. 294.

Tsy tokony hafenina ao anaty fonom-boky ny fivavahan'ny Baiboly, na ao anatin'ny rindrim-piangonana. Tsy tokony hampiasaina indraindray hahazoana tombon-tsoa izany, ary avy eo dia apetraka indray. Tokony hanamasina ny fiainana andavanandro izany, sy hiseho eo amin'ny asa aman-draharaha rehetra ary eo amin'ny fifandraisantsika eo amin'ny fiaraha-monina. - *IFM*, t. 319.

Fikasan'Andriamanitra ny hanomezam-boninahitra ny Tenany eo amin'ny Vahoakany eo anoloan'izao tontolo izao. Antenainy ireo mitondra ny anaran'i Kristy mba haneho Azy amin'ny fisainana sy teny ary asa. Tokony hadio ny fisainany, ho mendrika sy hanandratra ny fiteniny, hisarika ireo manodidina azy hanakaiky kokoa ny Mpamonjy. Ny fivavahan'i Kristy dia natao ho toy ny voatenona amin'izay rehetra lazainy sy ataony. Ny fandraharahana ara-barotra rehetra dia ho fofona manitra amin'ny fanatrehan'Andriamanitra. - *TFC*, b. 9, t. 21.

Aoka ny mpandraharaha hanao ny raharahany amin'ny fomba izay hanome voninahitra ny Tompony noho ny fahatokiany. Aoka izy ireo hitondra ny fivavahany amin'ireo zavatra rehetra ataony, ary haneho amin'ny olona ny Fanahin'i Kristy. Aoka ny mpanao asa tanana ho solontena mazoto sy malina ary mahatoky amin'Ilay niasa mafy tamin'ny asa tsotra teo amin'ny fiainana tao an-tanànan'i Jodia. Aoka ny olona rehetra izay manonona ny anaran'i Kristy hiasa toy izany koa ka amin'ny alalan'ny fahitana ny asany tsara dia ho voatarika ny olona hanome voninahitra ny Mpamorona sy Mpanavotra azy. - *BE*, 10 Jona 1901

Vehivavy Misiônera

Ny vehivavy, tahaka ny lehilahy, dia afaka mirotsaka an-tsehatra amin'ny asa fampahafantarana ny fahamarinana any amin'ny toerana izay handehan'izany ary haseho miharihary. Afaka mandray ny toerany eo amin'ny asa izy ireo amin'izao vanim-potoana sarotra izao, ary hiasa amin'ny alalan'izy ireo Andriamanitra. Raha vonton'ny fahatsapana ny adidin'izy ireo, ary hiasa eo ambany fitarihan'ny hery miasa manginan'ny Fanahin'Andriamanitra, dia hanana ny fifehezan-tena takina amin'izao fotoana, izao izy ireo. Hampamirapiratra amin'ireo vehivavy feno fanoloran-tena ireo ny fahazavan'ny Tavan'ny

Tompo, ary izany no hanome azy ireo hery mihoatra noho ny an'ny lehilahy. Afaka manao asa izay tsy azon'ny lehilahy atao eo anivon'ny fianakaviana izy ireo, asa izay hahatratra ny fiainana anaty. Afaka hanatona akaiky kokoa ny fon'ireo izay mety tsy ho tratan'ny lehilahy izy ireo. Ilaina ny asan'izy ireo. Afaka manao asa amin'ny fanazavana ny fahamarinana amin'ny olona ao an-tokantranony ny vehivavy tsy tia sehoseho sy manetry tena. Ny tenin'Andriamanitra hazavaina toy izany dia hiasa toy ny lalivay, ary fianakaviana manontolo no hiova fo noho ny hery miasa mangina avy aminy. - *TFC, b. 9, tt. 128, 129.*

Izay rehetra miasa ho an'Andriamanitra dia tokony hanana ny toetran'i Maria sy Marta mitambatra, - faniriana hanompo sy fitiavana amin-kitsim-po ny fahamarinana. Tsy maintsy hesorina tsy ho hitan'ny maso ny tena sy ny fitiavan-tena. Miantso vehivavy mpiasa mazoto Andriamanitra, mpiasa izay malina, mafana fo, malemy fanahy ary marina amin'ireo fitsipi-piainana. Miantso vehivavy feno fikirizana, izay hanala ny sainy amin'ny tenany sy izay mampahametimety azy, fa hampifantoka an'izany amin'i Kristy, hilaza ny tenin'ny fahamarinana, hivavaka miaraka amin'ny olona izay ahafahany manao izany, hiasa ho amin'ny fiovam-pon'ny fanahy. - *TFC, b. 6, t. 118.*

Afaka miasa amim-pahombiazana ny vehivavy amin'ny fahazoana olona misoratra anarana hividy ireo boky aman-gazetintsika, hitondra ny fahazavana amin'izany fomba izany eo anoloan'ireo saina marobe. - *RH, 10 Jona 1880.*

Misy vehivavy mendrika izay nanana fahasahiana ara-panahy ny hanapa-kevitra hiandany amin'ny fahamarinana noho ny lanjan'ny porofo miharihary. Nanaiky ny fahamarinana tamin'ny hitsim-po izy ireo. Manana fahaizana mifandray aman'olona izy, fahaiza-mandray hevitra, sy fahafaha-manao tsara, ary hahatonga azy ireo ho mpiasa feno fahombiazana ho an'ny Tompony izany. Nantsoina ho amin'izany ny vehivavy kristianina. - *RH, 19 Des. 1878.*

Afaka manompo ho toy ny mpiasa malina ireo rahavavintsika, amin'ny fanoratana sy ny fiezahana hanavaka ny tena fihetseham-pon'ny namana izay mandray ny taratasy sy ny trakta (...). Ny vehivavy manana fitsipi-piainana hentitra sy toetra mazava no ilaina, vehivavy izay mino fa miaina tokoa amin'ny andro farany isika, ary manana hafatra fampitandremana miezinezina omena an'izao tontolo izao isika (...). Ireo no ho olona izay azon'Andriamanitra hampiasaina amin'ny asa misiõnera sy hizara trakta (...). Afaka hanao asa sarobidy ho an'Andriamanitra izy ireo amin'ny fanaparitahana ny trakta sy

fizaràna azy amim-pitandremana ny gazetiboky *Signs of the Times* (famantarana ny fotoana). - *RH*, 19 Des. 1878.

Tsy mampirisika ny fiezahan'ny vehivavy ho tonga mpifidy na mpiasa birao aho; fa ho toy ny misiônera, hampianatra ny fahamarinana amin'ny alalan'ny fifandraisana an-taratasy, fizaràna trakta sy fangatahana ny olona hisoratra anarana amin'ireo gazetiboky izay mirakitra ny fahamarinana miezinezina amin'izao fotoana izao, afaka manao asa lehibe tokoa izy amin'izany. - *RH*, 19 Des. 1878.

Raha misy vehivavy roapolo any amin'ny toerana izay tsy misy afa-tsy anankiray ankehitriny, izay hanao izany iraka masina izany ho toy ny asa ankafiziny, dia hahita fiovam-po ho amin'ny fahamarinana bebe kokoa isika. - *RH*, 02 Jan. 1879.

Ilaina ankehitriny ny vehivavy afaka miasa, vehivavy izay tsy manambony tena, fa mora fanahy sy tsy miavona am-po, izay hiasa amin'ny halemem-panahin'i Kristy na aiza na aiza toerana mety hahitany asa hatao ho famonjena fanahy. - *RH*, 02 Jan. 1879.

An-jatony ireo vehivavy izay tokony ho eo am-perin'asa ankehitriny raha tiany izany. Tokony hampitafy ny tenany sy ny zanany amin'ny fitafiana tsotra kanefa tsara, milamina sy madio ary mateza izy ireo, ho afaka amin'ireo firavaka, ary hanokana ny fotoana izay nolaniany tamin-javatra tsy misy ilàna azy amin'ny asa misiônera. Taratasy maro no tokony hosoratana amin'ireo namana any an-tany lavitra. Afaka mihaona ny rahavavintsika, mifampila hevitra ny amin'ny fomba tsara indrindra hiasana. Azo atao tahiry ny vola mba hatao fanatitra ho an'Andriamanitra, hampiasaina amin'ny taratasy sy trakta halefa any amin'ireo namany. Tokony handeha hiasa ireo izay tsy manao na inona na inona ankehitriny. Aoka ny rahavavy tsirairay izay milaza ho zanak'Andriamanitra hahatsapa tokoa ny andraikitra hanampy ireo rehetra izay mety ho tratrany. - *RH*, 12 Des. 1878.

Vonona ny hanala tsiny ny tenany ny rahavavy tsy hitondra ny andraikitra izay mitaky fisaintsainana sy fampiasan-tsaina ety kokoa; kanefa izany dia fifehezan-tena ilain'izy ireo ho fanatanterahana ny fanandramana kristianina. Mety ho mpiasa any amin'ny saha misiônera izy ireo, manana fahalianana manokana amin'ny fizaràna trakta sy pejy voasoratra izay maneho araka ny tokony ho izy ny finoantsika. - *RH*, 12 Des. 1878.

Ry rahavavy, aoka tsy hety ho sasatra amin'ny asa misiônera amim-pahalianana. Io no asa izay azon'ny rehetra hirotsahana amim-pahombiazana, raha toa ka miray amin'Andriamanitra ianao. Mialoha

ny hanoratana ny taratasy famotopotorana, asandrato mandrakariva amin'Andriamanitra amin'ny alalan'ny vavaka ny fonao, mba hahatonga anao ho feno fahombiazana amin'ny fanangonana ireo sampana maniriny ho azy izay mety hatao grefy amin'ilay tena voaloboka, ary hitondra vokatra ho voninahitr'Andriamanitra. Hanofana ny tenany mandrakariva ho toy ny mpiasa ao amin'ny tanimboaloboky ny Tompo ireo rehetra izay manana fo manetry tena handray anjara amin'izany asa izany. - *RH, 10 Jona 1880.*

Toko 2

ANTSO HO AN'NY TANORA

Fanendren'Andriamanitra

Nanendry ny tanora ho tanana manampy azy ny Tompo. - *TFC, b. 7, t. 64.*

Amin'ny tafika mpiasa toy ireo tanorantsika ireo, raha voaofana araka ny tokony ho izy, ary fitaovana, tsy ho ela dia ho tonga any amin'izao tontolo izao manontolo ny hafatryny ny Mpamonjy nohomboana tamin'ny hazo fijaliana, nitsangana tamin'ny maty, ary ho avy faingana. - *E, t. 271.*

Manana tafika tanora isika ankehitriny izay afaka hanao be dia be tokoa raha tarihina sy ampaherezina araka ny tokony ho izy. Tiantsika ny hinoan'ny zanatsika ny fahamarinana. Tiantsika ny hitahian'Andriamanitra azy ireo. Tiantsika ny handraisan'izy ireo anjara amin'ny drafitr'asa voalamina tsara hanampiana ireo tanora hafa. Aoka izy rehetra hofanina amin'izany mba hahafahany maneho araka ny tokony ho izy ny fahamarinana, hanome ny anton'ny fanantenana ao anatiny, ary hanome voninahitra an'Andriamanitra amin'ny sampan'asa rehetra izay nanofanana azy hiasa. - *GCB, b. 5, Lah. 2, t. 24 (29,30 Jan. 1893)*

Ny Tanora Ao Amin'Ny Asan'Ny Fiangonana

Ilaina ao amin'ny fiangonantsika ny tanora manan-talenta, voalamina sy voaofana tsara. Hanao zavatra amin'ny heriny miavosa ny tanora. Raha toa ka tsy ho voatarika any amin'ny fantsona tokony halehany izany heriny izany dia hampiasain'ny tanora amin'ny fomba izay handratra ny ara-panahin'izy reo, ary ho hita fa hanimba ireo izay miaraka aminy. - *GW, t. 211.*

Rehefa manome ny fony ho an'Andriamanitra ny tanora, dia tsy mitsahatra eo ny andraikitsika. Tsy maintsy atao izay hahaliana azy amin'ny asan'ny Tompo, ary tarihina izy ireo hahita izay andrasany amin'izy ireo mba hanao zavatra ho fampandrosoana ny Asany. Tsy ampy ny haneho ny habetsak'ireo zavatra ilaina hatao, sy ny hampirisika ny tanora handray anjara. Tsy maintsy ampianarina ny fomba hiasana ho an'ny Tompo izy ireo. Tsy maintsy hofanina, fehezina, hanao fanazaran-tena amin'ny fomba tsara indrindra hahazoana fanahy ho an'i Kristy. Ampianaro amim-pitiavana tsy

amin'ny faneriterana izy ireo hanandrana hanampy ny namany. Aoka ireo sampan'asa samihafa amin'ny ezaka misiônera halamina arapotoana, izay mety handraisany anjara, ary aoka homena ny toro lalana sy fanampiana izy ireo. - *GW*, t. 210.

Eo Amin'Ny Fahazazana

Aoka ny hatsaram-panahy sy ny fahalalam-pomban'ny mpitandrina ho hita eo amin'ny fomba fitondrany ny ankizy. Tokony hoheveriny mandrakariva fa tsangan'olona lehilahy sy vehivavy, mambra zandriny ao amin'ny ankohonan'ny Tompo izy ireny. Mety ho tena akaiky sy malalan'ny Tompo izy ireny, ary, raha nahazo toro-lalana sy fifehezana araka ny tokony ho izy dia hanao asa fanompoana ho azy, eny, na dia eo amin'ny fahatanorany aza. - *TFC*, b. 4, tt. 397,398.

Aoka tsy hodiaha tsy hita ny tanora; aoka izy ireo handray anjara amin'ny asa sy ny andraikitra. Aoka izy ireo hahatsapa fa manana anjara asa hatao amin'ny fanampiana sy fitahiana ny hafa. Na dia ny ankizy aza dia tokony hampianarina hanao asam-pitiavana sy famindràmpo amin'ireo ankizy tsy manana noho izy ireo. - *TFC*, b. 6, t. 435.

Tokony hampianarin'ny ray aman-dreny ny zanany ny tombambidin'ny fotoana sy ny fampiasana azy tsara. Ampianaro azy fa ny miasa hanome voninahitra an'Andriamanitra sy hitondra fitahiana ho an'ny olombelona dia mendrika ny ezaka atao. Na dia eo amin'ny fahazazany indrindra aza izy dia mety ho tonga mpanompon'Andriamanitra. - *HF*, t. 300.

Ny Hoavy Eo Anoloan'Ny Tanora

Maro amin'ny zazalahy ankehitriny no hitombo tahaka an'i Daniela tao amin'ny tokantranony tany Jodia, mianatra ny Tenin'Andriamanitra sy ny asany, ary mianatra ny leson'ny asa fanompoana amimpahatokiana, no hijoro eny amin'ny antenimieram-pirenena sy ny tranoben'ny fitsarana, na eny amin'ny lapan'ny mpanjaka ho toy ny vavolombelon'ny Mpanjakan'ny mpanjaka. - *E*, t. 262.

Tanora Tsotra I Timoty Rehefa Nofidina

Hitan'i Paoly fa mahatoky i Timoty, mazoto ary marin-toetra, koa nifidy azy ho mpiara-miasa sy ho mpiara-dia taminy izy. Novalian-tsoa ireo izay nampianatra an'i Timoty tamin'ny fahazazany raha nahita ny zanaka nokolokoloiny nifamatotra akaiky tamin'ilay Apostoly lehibe. Mbola tanora dia tanora i Timoty raha nofidin'Andriamanitra ho

mpampianatra, nefa tsara orina indrindra ny foto-kevitra nananany noho ny fanabeazana noraisiny tamin'ny fahazazany, ka afaka nandray ny toerany amin'ny maha-mpanampy an'i Paoly azy izy. Ary na dia tanora aza izy, dia tsy nampiova ny fahatsoram-pony ny andraikitra lehibe nankinina taminy. - *VM, t. 181.*

Fiandry Hameno Ny Laharana

Maro ireo mpitondra ny enta-mavesatra teo anivontsika no nodimandry. Maro amin'ireo izay nitondra tany am-piandohana ny fanavaozana najorontsika ankehitriny amin'ny maha-vahoaka antsika, no efa nihoatra ny antsam-piainany ankehitriny, ary efa mihamitotongana ny heriny ara-batana sy ara-tsaina. Amim-pisaintsainana lalina no mety hametrahana ny fanontaniana hoe: iza no handimby ny toerany? Amin'iza no anankinana ny tombontsoa iankinan'ny ain'ny fiangonana rehefa modimandry ireo mpitondra faneva ankehitriny? Tsy afaka manao isika afa-tsy ny miandrandra ny tanora ankehitriny ho toy ireo olona izay tsy maintsy hitondra ireo enta-mavesatra ireo, ary tsy maintsy hianjeran'ny andraikitra. Izy ireo no tsy maintsy hanohy ny asa eo amin'ny toerana izay namelan'ny hafa azy, ary ny lalan'izy ireo no hamaritra na fitondran-tena tsara sy fivavahana ary toe-panahy velona araka an'Andriamanitra no hanjaka, na faharatsiam-pitondran-tena sy tsy fahatokiana no hanimba sy hanamatroka izay rehetra sarobidy. - *GW, t. 68.*

Mpamaky Lay Eo Amin'Ny Asa Sy Ny Fandavan-Tena

Tsy maintsy maneho fitokisana amin'ny tanorantsika isika. Tokony ho mpamaky lay any amin'ireo asa izay ilàna fiezahana mafy sy fandavan-tena izy ireo, ka ireo mpanompon'i Kristy be andraikitra dia tokony horaisina amim-pitiavana ho mpanolo-tsaina, hampahery sy hitso-drano ireo izay mitondra kapoka mavesatra ho an'Andriamanitra. - *CT, tt. 516,517.*

Ilaina ny tanora. Miantso azy ireny any amin'ny saha misiônera ny Tompo. Saika malalaka izy ireo raha ampitahaina amin'ny hafa mikasika ireo adidy sy andraikitra, moramora kokoa ny hametraka eo amin'ny toerana andraisany anjara amin'ny asa noho ireo izay tsy maintsy manome fanabeazana sy fanohanana ireo fianakaviany marobe. Ankoatra izany, ny tanora dia afaka hampifandrindra ny fiainany mora foana amin'ny toetr'andro vaovao sy ny fiaraha-monina vaovao, ary afaka miaritra kokoa ireo zava-manahirana sy ny zava-tsarotra. Afaka hahatratra ny olona any amin'ny toerana izay misy azy

ireo izy amin'ny alalan'ny fahaizana toetr'olona hahafahana manatona azy, sy ny fikirizana. - *TC, t. 517.*

Maro amin'ireo tanora izay nahazo fanabeazana araka ny tokony ho izy tany an-tokantranony no tokony hofanina amin'ny asa fanompoana, ary hampirisihina ny hanandratra ny fanevan'ny fahamarinana eo amin'ny toerana vaovao amin'ny asa amim-pahatokiana sy nalamina tsara. Hahazo ny karazam-panofanana tsara indrindra izy ireo amin'ny alalan'ny fanakambanana azy amin'ireo mpitandrina sy ireo mpiasa efa manana fanandramana amin'ny asa eny an-tanàn-dehibe. Miasa eo ambany fitarihan'Andriamanitra, sy tohanan'ny vavak'ireo namana mpiara-miasa manana fanandramana kokoa, afaka manao asa tsara sy feno fitahiana. Raha manambatra ny asany amin'ny an'ireo mpiasa zokiny kokoa izy ireo, mampiasa ny herin'ny fahatanorany amin'ny zavatra mahaso indrindra, dia hanana ny fisakaizan'ny anjelin'ny lanitra izy ireo; ary amin'ny maha-mpiara-miasa amin'Andriamanitra azy dia tombontsoan'izy ireo ny hihira sy ny hivavaka ary ny hino sy hiasa amim-pahasahiana sy amin-kalalahana. Ny fahatokiana sy fahatokisana izay hoentiny ny fanatrehan'ny solontenan'ny lanitra ho azy ireo sy ny mpiasa namany no hitarika amin'ny vavaka sy ny fiderana ary ny fahatsoran'ny finoana marina. - *TFC, b. 9, t. 119.*

Sehatr'Asa Maro

Misy sehatr'asa maro izay ahitan'ny tanora tombontsoa azo hararaotina ho amin'ny ezaka mahaso. Tokony hisy fandaminana atao hivondronan'ny tanora ary omena fanabeazana feno hiasa ho toy ny mpitsabo mpanampy, mpamangy mitory ny filazantsara sy mpamaky Baiboly, ho toy ny mpampiely boky, mpitandrina, sy misiônera mitory ny filazantsara amin'ny alalan'ny asa fitsaboana. - *CT, t. 543.*

Tokony hanabe ny tanora hanampy ny tanora isika; ary raha miezaka ny hanao izany asa izany izy ireo dia hahazo fanandramana izay hanofana azy ho tonga mpiasa manolo-tena amin'ny sehatra mivelatra kokoa. - *TFC, b. 6, t. 115.*

Tokony hobeazina ny lehilahy sy ny vehivavy ho tonga mpiasa eo amin'ny mpifanolo-bodirindrina aminy sy any amin'ny toerana hafa. Aoka ny rehetra no hametraka ny fony sy ny sainy, ho tonga manan-tsaina momba ny asa ho amin'izao fotoana izao, manofana ny tenany hanao ny asa izay mifanentana aminy indrindra. - *TFC b. 9, tt. 118, 119.*

Ny Tsiambaratelon'Ny Fahombiazana

Ezaho, ry tanora, ny hahafantatra ny Tompo, ary ho fantatrao fa «voamana tahaka ny fiavin'ny maraina ny fiaviny». Katsaho mandrakariva ny hanatsara ny fahaizanao. Miezaha mafy ny hanahaka ny Mpanavotra anao. Aoka ho velona amin'ny finoana an'i Kristy. Ataovy ny asa izay nataony. Aoka ho velona amin'ny famonjena ireo fanahy izay nanolorany ny ainy. Miezaha amin'ny fomba rehetra hanampy ireo izay mifanerasera aminao (...). Miresaha amin'ireo zokinao ara-panahy, izay hanampy ny fanabeazana azonao, didy anampy didy, fitsipika anampy fitsipika, kely etsy kely ery. Ny fifandraisana ety Aminy izay nanolotra ny tenany ho toy ny sorona ho famonjena izao tontolo izao very no hahatonga anao ho mpiasa azo ekena. - *TFC, b. 6, t. 416.*

Alamina Ho Amin'Ny Fanompoana

Ry tanora lahy sy vavy, tsy azonareo atao ve ny mamorona tarika, ary, tahaka ny miaramilan'i Kristy, mirotsaka an-tsehatra amin'ny asa, ka ampiharo amin'izany ny fahaizanareo toetr'olona hanatonana azy sy ny fahakingana ary talenta anananareo ho amin'ny asan'ny Tompo, mba hamonjenareo fanahy tsy ho any amin'ny fandranganana? Aoka hisy tarika toy izany halamina any amin'ny fiangonana rehetra hanao izany asa izany (...). Moa ve ny tanora lahy sy vavy izay tena tia an'i Jesôsy tsy hanao fandaminana eo anivon'izy ireo ho toy ny mpiasa, tsy ho an'ireo izay efa milaza ho mpitandrina ny Sabata fa ho an'ireo izay tsy mbola ao anatin'ny finoantsika? - *ST, 29 May 1893.*

Aoka ny tanora lahy sy vavy ary ny ankizy handeha hiasa amin'ny anaran' i Jesôsy. Aoka izy ireo hitambatra eo amin'ny vinavina sy fanatanterahana asa. Tsy afaka mamorona tarika mpiasa ve hianareo, ary hanokana fotoana hiarahana mivavaka sy hangatahana ny Tompo hanome anareo ny fahasoavany, ary hanatanteraka asa miaraka? - *YI, 09 Aog. 1894.*

Toko 3

NY TOETRY NY VAHOAKAN'ANDRIAMANITRA

Tsy Ampy Ny Toe-Tsaina Misiônera

Tsy misy afa-tsy kely ny toe-tsaina misiônera eo anivon'ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito. Raha mifoha araka ny tokony ho izy ny mpitandrina sy ny olona, dia tsy hijanona tsy hiraika toy izao izy ireo, kanefa Andriamanitra nanome voninahitra azy ireo tamin'ny nanaovany azy ireo ho mpitahiry ny Lalàny, amin'ny fanoratana izany ao am-pon'izy ireo sy voasokitra ao an-tsainy. - *TFC*, b. 3, t. 202.

Tsy hita ao amin'ny fiangonana intsony ny tena toe-tsaina misiônera izay manao fanehem-pinoana mivaivay; tsy miredareda ao am-pon'izy ireo intsony ny fitiavana fanahy sy ny faniriana hitarika azy ireo ho ao am-balan'i Kristy. Ilaintsika ny mpiasa mafana fo. Moa ve tsy misy na dia iray aza hamaly ny antso izay avy any amin'ny faritra rehetra manao hoe: «*Midina mankaty aminay ka vonjeo izahay*»? - *TFC*, b. 4, t. 156.

Naseho ahy fa misy lesoka ao amintsika amin'ny maha-vahoaka antsika. Tsy mifanaraka amin'ny finoantsika ny asantsika. Ny finoantsika dia manamafy fa miaina amin'ny vanim-potoana izay anambarana ny hafatra miezinezina sy manan-danja indrindra izay tsy mbola nomena mihitsy ny mety maty isika. Kanefa amin'ny fahitana amin'ny fahafenoany izany toe-javatra izany, ny ezaka ataontsika sy ny hafanam-po ary ny toe-tsain'ny fandavan-tena dia tsy azo ampitahaina amin'ny toetran'ilay asa. Tokony hitsangana amin'ny fahafatesana isika, ary hanome fiainana antsika i Kristy. - *TFC*, b. 2, t. 114.

Marary ny foko rehefa mieritreritra ny fahakelezan'ny fahatsapan'ny fiangonantsika ny maha-tompon'andraikitra lehibe antsika eo anatrehan'Andriamanitra. Tsy ireo mpitandrina irery ihany no miaramila, fa ny lehilahy sy vehivavy rehetra izay misoratra anarana ao amin'ny tafik'i Kristy; ary moa ve izy ireo maniry ny handray ny adidin'ny miaramila, araka izay ohatra nomen'i Kristy azy ireo teo amin'ny fiainam-pandavan-tena sy ny sorona nataony. Inona no fandavan-tena asehon'ny fiangonana amin'ny maha-fiangonana azy? Mety ho nanome fanomezana ara-bola izy ireo kanefa nihazona ny tenany. - *GCB*, 1893, t. 131.

Maro amin'ireo izay milaza ho mpanaraka an'i Kristy no tsy mahatsapa intsony ny enta-mavesatra amin'ny fanahy noho ny ataon'izao tontolo izao. Ny fahafinaretan'ny maso sy ny rehaka momba izao fiainana izao, ny fitiavan-kiseho, ny fitiavana izay hampahametimety ny fiainana no mampisaraka ireo izay milaza azy ho kristianina amin'Andriamanitra, ary raha ny tena marina dia tsy misy afa-tsy kely fotsiny ny toe-tsaina misiõnera. Inona no azo atao mba hanokafana ny sain'ireo mpanota ao Ziona, ary hahatonga ny mpihatsarivelatsihy hangovitra? - *GCB*, 1893, t. 132.

Misy antokon'olona iray izay aseho amin'ny alalan'ny Meroza. Tsy nihazona ny fanahiny mihitsy ny toe-tsaina misiõnera. Tsy nanetsika azy ireo hanao asa ny antso amin'ny asa misiõnera any ivelany. Inona no fanazavana omen'ireo an'Andriamanitra, dia ireo izay tsy nanao na inona na inona tamin'ny asany, tsy nanao na inona na inona mba hahazoana fanahy ho an'i Kristy? Ny olona toy izany dia handray ny fampiangana hoe: «Mpanompo kamo sady ratsy fanahy» - *HS*, t. 290.

Ho fanehoana an-tsary ny tsy fahombiazana avy aminao tsy hitranga hanao ny asan'Andriamanitra, araka ireo tombontsoa nomena anao, dia mindrana ireto teny ireto aho: «*Ozòny Meroza, hoy Ilay Anjelin'i Jehovah, Ozòny dia ozòny ny mponina ao satria tsy mba tonga hanampy an'i Jehovah izy, eny, tsy nanampy an'i Jehovah hamely ny mahery*» - *TFC*, b. 2, t. 247.

Antokon'Olona Afa-Po Amin'Ny Tenany

Naseho teo anoloako ny antokon'olona iray izay mahatsapa fa manana fironana halala-tanana izy ireo, fahatsapana fa tokony hanolo tena, ary manana fitiavana hanao ny tsara; kanefa dia tsy manao na inona na inona. Manana fihetseham-po afa-po amin'ny tenany izy ireo, ary mandoka ny tenany fa raha manana tombontsoa azo hararaotina na fotoana mety izy ireo dia afaka hanao asa tsara sy lehibe; kanefa dia miandry foana izany fotoana mety izany izy ireo. Manao tsinontsinona ireo kahihitra tery saina izay zara raha manome ampahany kely ny mahantra izy ireo. Hitan'izy ireo fa velona ho an'ny tenany izy, ary tsy antsoina hiala amin'ny tenany ka hanao soa amin'ny hafa, ho fitahiana ho azy ireo amin'ny alalan'ny talentan'ny hery miasa mangina sy ny fananana izay napetraka taminy mba hampiasaina amin'ny zavatra tsara fa tsy hampiasaina tsy amin'ny antony, na avela ho harafesina, na alevina any ambanin'ny tany. Ireo izay manolotra ny tenany amin'ny fahihirany sy ny fitiavan-tenany dia mbola hampamoahina amin'ny asany, ary ho tompon'andraikitra

amin'ireo talenta nampiasainy tsy amin'ny antony. Kanefa ho bebe kokoa ny andraikitr'ireo izay manana fironana ny halala-tanana sy manana fironana haingana ny hanavaka ny zavatra ara-panahy, raha toa ka mijanona tsy manao na inona na inona izy ireo, miandry ny fotoana mety izay heveriny fa mbola tsy tonga ihany, kanefa dia mampitaha ny fahavononan'izy ireo hanao sy ny faneken'ireo kahiritra, ary mihevitra izy ireo fa tsaratsara kokoa ny toerana misy azy ireo noho iretsy namany tsy mahafoy ny fananany. Mamitaka ny tenany izy ireo. Ny fananana fotsiny ireo toetra tsara kanefa tsy ampiasaina, dia mampitombo fotsiny ihany ny andraikitr'izy ireo; ary raha mbola manohy tsy mampiasa ho amin'ny tsara ny talentan'ny Tompo izy ireo, na mitahiry izany, dia tsy tsara noho iretsy namany izay esoiny ny toerana misy azy. Ho azy ireo no hilazana hoe: «Fantatrao ny sitrapon'ny Tomponao, kanefa dia tsy nanao izany ianao» - *TFC*, b. 2, tt. 250,251.

Torimasom-Pahafatesana Avy Amin'i Satana

Tokony horaisin'ny vahoakan'Andriamanitra ny fampitandremana ary ho hainy ny hanavaka ireo famantarana ny fotoana. Mazava loatra tsy misy hisalasalana ny famantarana ny fiavian'i Kristy; ary eo ampahitana ireny zavatra rehetra ireny ireo izay manaiky ny fahamarinana dia tokony ho mpitoriteny velona. Miantso antsika rehetra, na ny mpitoriteny na ny olon-tsotra, Andriamanitra mba hifoha. Dodona ny lanitra manontolo. Hifarana tsy ho ela ny tantaran'ny tany. Eo anivon'ireo loza amin'ny andro farany isika. Eo anoloantsika ireo loza mitatao goavana kokoa, kanefa dia tsy mbola mifoha isika. Mampatahotra ny tsy fahampian'ny asa atao sy ny hafanam-po amin'ny asan'Andriamanitra. Torimasom-pahafatesana avy amin'i Satana izany. - *TFC*, b. 1, tt. 260,261.

Manodidina ireo fiangonana, tahaka ny lambam-paty, ny tsy finoana, satria tsy mampiasa ireo talenta nomen'Andriamanitra azy izy ireo, amin'ny alalan'ny fizaràna ny fahazavana amin'ireo izay tsy mahalala ny fahamarinana sarobidy. Miantso ireo fanahy voavela heloka ny Tompo, ireo mifaly ao amin'ny fahazavana, mba hampahafantatra ny fahamarinana amin'ny hafa. - *GCB*, 1893, t. 133.

Tadiavin'i Satana ankehitriny ny hihazona ny vahoakan'Andriamanitra ao amin'ny toeran'ny tsy fanaovana na inona na inona, hihazona azy ireo tsy hanao ny anjarany amin'ny fanaparitahana ny fahamarinana, mba hahatonga azy ireo amin'ny farany holanjaina eo amin'ny mizana ka ho hita fa tsy ampy lanja. - *TFC*, b. 1 t. 260.

Tandindomin-doza ny olombelona. Vahoaka marobe no eo ambavahoana. Nefa mba manao ahoana moa no fiandraiketan'izay milaza ho mpanaraka an'i Kristy ireo fanahy ireo. Efa mihantona eo amin'ny mizana ny anjaran'izao tontolo izao, nefa izany dia saiky tsy mampihetsi-bolo akory na dia ireo izay mihambo fa mino ity fahamarinana mahataka-davitra indrindra amin'izay efa nomena ny olona mety maty ity aza. Misy banga eto, dia ilay fitiavana nitarika an'i Kristy handao ny fonenany tany an-danitra ka handray ny endrik'olombelona hanintona azy ho eo amin'Andriamanitra. Toy ny azon'ny fahadontoana sy ny fahalemen'ozatra ara-panahy ny vahoakan'Andriamanitra, ka tsy mahatsapa intsony ny adidy izay mitambesatra aminy amin'izao ora izao. - *HF*, t. 263.

Satana dia mampiasa ny tsy firaihan'ny Kristiana tsy misy fitiavana, rendrema sy mitsilamodamoka, mba hampitombo ny tafiny ka hahazoany fanahy hiandany aminy. Betsaka ireo izay mihevitra fa na dia tsy manao asa mivantana ho an'i Kristy aza izy dia miandany Aminy; nefa ireo no manampy ny fahavalo hibahan-toerana sy hahazo tombon-tsoa. Ny tsy fahombiazany ho tonga mpiasa mazoto ho an'ny Tompo, ny famelany ireo adidy, ny teny soa tsy nataony, dia namelany an'i Satana ho afaka hambabo ny fanahy izay nety ho azo ho an'i Kristy. - *HF*, t. 240.

Rehefa mianatra ny Soratra Masina aho, dia manahy ny amin'ny Israelin'Andriamanitra amin'izao andro farany izao. Ampirisihina mba handositra ny fanompoan-tsampy izy ireo. Matahotra aho fa matory izy ireo, ary tena manahaka an'izao tontolo izao ka ho sarotra ny hanavaka ireo izay manompo an'Andriamanitra sy ny tsy manompo azy. Mihalehibe ny elanelana mampisaraka an'i Kristy sy ny Vahoakany, ary mihakely ny mampisaraka azy amin'izao tontolo izao. Saika manjavona ny marika hanavahana ireo izay milaza ho vahoakan'i Kristy sy izao tontolo izao. Tahaka ny Isiraely fahiny, manaraka ireo fahavetavetan'ny firenena manodidina azy izy ireo. - *TFC*, b. 1, t. 277.

Manjavozavo Ny Fahaiza-Manavaka Ara-Panahy

Ary tsy eo amin'izao tontolo izao ihany no ahitantsika ny vokatry ny antsirambina ataon'ny fiangonana amin'ny asa eo amin'ny laharan'i Kristy. Izany antsirambina izany no nahatonga tao am-piangonana ny toe-javatra izay nanakona ny fahalianana ambony sy masina amin'ny asan'Andriamanitra. Tonga ao am-piangonana ny toe-tsain'ny fitsikerana sy ny fahangidiam-panahy, ary maihamanjavona ny

fahaiza-manavaka ara-panahin'ny maro ao amin'ny fiangonana. Niaritra fatiantoka be vokatr'izany ny asan'i Kristy. - *TFC*, b. 6, t. 297.

Feno alahelo aho rehefa mieritreritra ny toerana misy antsika amin'ny maha-vahoaka antsika. Tsy nanakatona ny lanitra tamintsika ny Tompo, fa ny fitondran-tenantsika tamin'ny fihemorana mitohy no nampisaraka antsika tamin'Andriamanitra. Avonavona, fitsiriritana, sy fitiavana an'izao tontolo izao no mitoetra ao am-po ary tsy matahotra ny horoahina sy hohelohina. Mitoetra eo anivontsika ny fahotana ratsy loatra noho ny avonavona. Kanefa ny maro dia mihevitra fa miroborobo ny fiangonana, ary fiadanana sy fanambinana ara-panahy avokoa ny manodidina azy. Niodina tamin'ny fanarahana an'i Kristy mpitarika azy ny fiangonana, ary tapa-kevitra ny hiverina any Egipta. Kanefa dia vitsy no manahy sy talanjona amin'ny tsy fahampian'ny heriny ara-panahy. Fisalasalana sy tsy finoana ny fanambaran'ny Fanahin'Andriamanitra no hita ombieny ombieny ao amin'ny fiangonana, ary izany no sitrk'i Satana. - *TFC*, b. 5, t. 217.

Fahalemena Ara-Panahy

Fahazavana nitombo hatrany no nanazava ny vahoakan'Andriamanitra, kanefa maro no nanao an-tsirambina tamin'ny fanarahana izany fahazavana izany, ary noho izany antony izany no mahatonga azy eo amin'ny toeran'ny fahalemena ara-panahy lehibe tokoa. Tsy noho ny tsy fahampian'ny fahalalana no mahatonga ny vahoakan'Andriamanitra ankehitriny ho very. Tsy hohelohina noho ny tsy fahafantarany ny lalàna sy ny fahamarinana ary ny fiainana izy ireo. Nahatratra ny fahalalany ny fahamarinana, ny fahazavana nanazava ny fanahy izay natao an-tsirambina na nolavina no hanameloka azy ireo. Tsy ho voaheloka ireo izay tsy nanana fahazavana mihitsy ho lavina. Inona no mbola azo atao ho an'ny tanimboalobok' Andriamanitra noho ireo izay efa vita? Fahazavana, fahazavana sarobidy no namirapiratra teo amin'ny vahoakan'Andriamanitra; kanefa tsy hamonjy azy ireo izany raha tsy manaiky ny hovonjena amin'ny alalan'izany izy ireo, miaina izany amin'ny fahafenoany, ary mampita izany amin'ny hafa mbola ao amin'ny fahamaizina. - *TFC*, b. 2, t. 123.

Ny Ilàna Ny Odi-Maso Avy Any An-Danitra

Ilain'ny fiangonana ny hanana maso nohosorana amin'ilay odi-maso avy any an-danitra, mba hahafahany mahita ireo tombontsoa maro izay atolotra azy hohararaotiny hanaovana asa fanompoana ho an'Andriamanitra. Imbetsaka no namerina niantso ny vahoakany

Andriamanitra mba nivoaka ho eny amin'ny lalambe sy eny amoron-dalana ka hanery ny olona hiditra mba ho feno ny tranony, kanefa na dia ao amin'ny aloky ny varavarantsika aza dia misy fianakaviana izay tsy mbola nanehoantsika fahalianana ampy mba hitarika hihevitra fa mikarakara ny amin'ny fanahiny isika. Izany asa mivelatra eo akaikintsika indrindra izany no iantsoan'ny Tompo ny fiangonana ankehitriny mba hataony. Tsy tokony hijoro hiteny hoe isika: «iza no namako?» Fa tokony hotsarovantsika fa ny namantsikka dia ireo izay mila fangorahana sy fanampiana avy amintsika. Ny namantsika dia ireo fanahy rehetra izay maratra sy torotoron'ny fahavalo. Ny namantsika dia ny olona rehetra izay fananan'Andriamanitra. Voafafa ao amin'i Kristy ny fanavakavahana izay nataon'ny Jiosy ny amin'ny hoe iza no namako. Tsy misy fanavahana faritra, na fanavahana ataon'olombelona, na foko na antokom-pirazanana ambony. - *TFC, b. 6, t. 294.*

Hafanam-Po Diso Toerana Sy Fanarahana Fombafomba Mangatsiaka

Miasa ankehitriny i Satana, miditra tsimoramora sy mamitaka amin'ny heriny rehetra, mba hitarihana ny olona hanalavitra ny asan'ny hafatry ny anjely fahatelo, izay natao hotorina amin-kery lehibe. Rehefa hitan'ny fahavalo fa mitahy ny vahoakany Andriamanitra ary manomana azy ireo hahay hanavaka ny famitahany, dia hiasa amin'ny heriny lehibe izy mba hitondra azy ireo amin'ny hafanam-po diso toerana etsy an-daniny ary ny fanarahana fombafomba mangatsiaka etsy an-kilany, mba hahafahany manangona fanahy maro. Izany no fotoana iambenana tsy miato. Miambena amin'ny dingana voalohany mety hataon'i Satana mba handrosoany ho eo afovoantsika. - *RH, 24 Jan. 1893.*

Misy vongan-dranomandry ara-panahy ao amin'ny fiangonantsika. Be mpanaraka ny fombafombam-pivavahana izay mety hanaitra ny fiseho ivelany kanefa tsy afaka ny hamiratra ho toy ny fahazavana eo amin'izao tontolo izao. - *RH, 24 Mar. 1891.*

Terin'Ny Fitiavan-Tena

Naseho ahy fa ny anton'ny mahatonga ny vahoakan'Andriamanitra tsy hanana toe-panahy sy finoana bebe kokoa dia satria terin'ny fitiavan-tena izy ireo (...). **Tsy ny habetsaky** ny fivoriana ataonareo no ankasitranan'Andriamanitra. Tsy ny habetsaky ny

vavaka fa ny fanaovana izay mety, ny fanaovana izay tokony hatao amin'ny fotoana mety. - *TFC, b. 2, t. 36.*

Fitsiriritana

Kanefa ny sasany dia mandà ny hiova fo. Tsy vonona ny handeha amin'ny lalan'Andriamanitra izy ireo, ary rehefa atao ny antso ho amin'ny fanatitra an-tsitrapo mba hampandrosoana ny asan'Andriamanitra, ny sasany dia mifikitra amim-pitiavan-tena amin'ireo fananany eto an-tany. Manjary tafasaraka amin'ny fiombonan'ny mpino ireo tia tena mpitsiriritra ireo. - *TFC, b. 9, t. 126.*

Tsy Misy Iray Amin'Ny Roapolo No Vonona

Fanambarana miezinezina no ataoko amin'ny fiangonana, fa tsy misy iray amin'ny roapolo amin'ireo anarana voasoratra ao amin'ny bokin'ny fiangonana no vonona hamarana ny tantaran'ny taniny, ary hitovy tanteraka amin'ny ankamaroan'ny mpanota izy ireo, tsy manana an'Andriamanitra ary tsy manana fanantenana eo amin'izao tontolo izao. Milaza ho manompo an'Andriamanitra izy ireo, kanefa mafana fo kokoa amin'ny fanompoana an'i Mamôna. Fandavana mandrakariva an'i Kristy fa tsy fanekena Azy izany asa tapatapany izany. Koa maro no mitondra ao am-piangonana ny toe-tsainy tsy voafehy, tsy voadio; mihasimba vokatry ny faharatsiam-pitondrantenany, manambany sy manimba ny fahalalany ara-panahy, tandindona maneho an'izao tontolo izao amin'ny toe-tsaina, amin'ny fo, sy ny fikasana, manamafy ny tenany amin'ny fomba fanao feno fanirian-dratsy, ary dia feno fahadisoam-panantenana lava eo amin'izay lazainy fa fiainana kristianina. Miaina tahaka ny mpanota, kanefa milaza ho Kristianina! Ireo izay milaza ho Kristianina sy manaiky an'i Kristy dia tokony hivoaka tsy ho eo aminy ary tsy hikasika ny zavatra tsy madio, ka hisaraka aminy (...).

Apetrako ny peniko ary asandratro amin'ny vavaka ny fanahiko, mba hanome fofon'aina ireo vahoaka mihemotra izay tahaka ny taolamaina ireo ny Tompo mba hahavelona azy. Akaiky ny farany, hitsaitsaika tonga amin'ny fotoana tsy ampoizina eo amintsika ka mila tsy ho re sy ho tsapa tahaka ny fiditry ny mpangalatra amin'ny alina, mba hanampoka ireo mpatory tsy miambina sy tsy vonona. Enga anie ny tompo hanome ny Fanahiny eo amin'ireo fo izay mahazo aina ankehitriny, mba tsy hatory intsony tahaka ny sasany izy ireo fa hiambina sy hahonon-tena. - *GCB, 1893, tt. 132,133.*

Ilaina Ny Fifohazana Sy Fanavaozana

Tokony hiomana amin'ilay **oram-batravatra efa madiva hisafoaka sy hanampoka** azy amin'ny fomba mahatsiravina ny Kristianina. Ary amin'izany fiomanana izany dia ilaina ny fandinihana lalina ny Tenin'Andriamanitra sy ny fiainana manaraka ny fitsipiny(...). Izay ilain'Andriamanitra dia ny fifohazana sy fanavaozana tanteraka. - *MM*, t. 511.

Ny fifohazan'ny tena toe-panahy araka an'Andriamanitra eo anivontsika no lehibe indrindra sy maika indrindra amin'izay rehetra ilaintsika. Ny hikatsaka izany no tokony ho asantsika voalohany. - *RH*, 22 Marsa 1887.

Tonga ny fotoana izay tokony hisian'ny fanavaozana tanteraka. Rehefa manomboka izany fifohazana izany, ny toe-tsain'ny vavaka no hanetsiketsika ny mpino rehetra, ka horoahina hiala ao ampiangonana ny toe-tsain'ny tsy fifanarahana sy ny fifandirana. - *TFC*, b. 8, t. 25

Tsy maintsy ho eo ambany fitarihan'ny Fanahy Masina ny Fifohazana sy Fanavaozana. Zavatra roa samy hafa ny fifohazana sy ny fanavaozana. Ny Fifohazana dia midika ho fanavaozana ny fiainana ara-panahy, famelombelomana ireo herin'ny fo sy saina, fitsanganana amin'ny fahafatesana ara-panahy. Ny Fanavaozana dia midika ho fandaminana indray, fanovana eo amin'ny hevitra sy ny foto-kevitra, ny fahazarana sy ny fomba amam-panao. Tsy hitondra ny vokatra tsaran'ny fahamarinana ny fanavaozana raha tsy mifandray amin'ny fifohazana vokatry ny Fanahy. Samy manao ny asany avy ny fifohazana sy ny fanavaozana, ary tsy maintsy mikambana izy eo ampanaovana izany asa izany. - *RH*, 25 Feb. 1902.

Moa ve ny Soratra Masina tsy miantso ho amin'ny asa madio sy masina kokoa noho izay efa hita?(...) Miantso ireo izay maniry ny hofeheziny Fanahy Masina Andriamanitra mba hotarihina ho amin'ny asa fanavaozana tanteraka. Hitako ny fotoan-tsarotra eo anoloantsika, Ary miantso ny mpiasany ny Tompo mba hirotsaka andaharana. Tokony hijoro eo amin'ny toeran'ny fanoloran-tena lalindalina kokoa, sy marina kokoa amin'Andriamanitra ny fanahy rehetra ankehitriny noho ny tamin'ireo taona lasa(...).

Nanohina mafy ahy ny fahitana ireo toe-javatra izay naseho teo anoloako vao tsy ela izay, tamin'ny fahitana tamin'ny alina. Toa nisy fihetsehana lehibe - vokatry ny fifohazana - niroso tamin'ny toerana

maro. Mirotsaka an-daharana ny vahoakantsika, namaly ny antson'Andriamanitra. - *GCB, 19 May 1913, t. 34.*

Tamin'ny fahitana tamin'ny alina no naseho teo anoloako ny fihetsehana fanavaozana lehibe teo anivon'ny vahoakan' Andriamanitra. Maro no nidera an'Andriamanitra. Sitrana ny marary, ary maro ny fahagagana hafa niseho(...). An-jatony sy an'arivony no hita mitsidika fianakaviana, ary mamelatra eo anoloan'izy ireo ny tenin'Andriamanitra. Resy lahatry ny herin'ny Fanahy Masina ny fo, ary niseho ny toe-tsain'ny fiovam-po marina. Teo amin'ny tolam-baravarana rehetra no nivoha nidanadana ho amin'ny fitoriana ny fahamarinana. Toa nazava noho ny hery miasa mangina avy any andanitra izao tontolo izao. Fitahiana lehibe no noraisin'ny tena vahoakan'Andriamanitra manetry tena. - *TFC, b. 9, t. 126.*

Misy filàna fanavaozana lehibe eo anivon'ny vahoakan'Andriamanitra. Mitarika ho amin'ny fanadihadiana ny toerana misy ny fiangonana ankehitriny, Moa ve izao no fanehoana Azy araka ny tokony ho izy, dia ilay nanolotra ny Ainy ho antsika? - *TFC, b. 3 t. 474.*

Hiseho amim-pitiavana ny Fanahin'ny Tompo rehefa voafafa tsy ho amin'ny fiangonana intsony ny fanomezan-tsiny noho ny hakamoana sy ny fitsilamodamohana. Hiseho ny herin'Andriamanitra. Ho hitan'ny fiangonana ny asa eo ambany fitondran'i Jehovah Tompon'ny maro. Hazava amin'ny tara-pahazavana matanjaka ny fahazavan'ny fahamarinana, ary tahaka ny tamin'ny andron'ny apôstôly, fanahy maro no hiala amin'ny fahadisoana ho amin'ny fahamarinana. Hohazavain'ny voninahitry ny Tompo ny tany. - *TFC, b. 9, t. 46.*

Mitera-Doza Mahafaty Ny Fangatahana Andro

Naseho ahy fa miandry fiovana hiseho ny vahoakan'Andriamanitra, - fahefana hanery ny hisamborana azy ireo. Kanefa ho diso fanantenana izy ireo satria fahadisoana izany. Tsy maintsy manao zavatra izy ireo; tsy maintsy mandray an-tanana ny asa izy ireo, ary hitaraina amin-kafanam-po amin'Andriamanitra ny hananana fahalalana marina ny amin'ny tenan'izy ireo. Ny toe-javatra mahafinaritra naseho teo anoloako dia ampy hanentana antsika hifoha, hampirisika antsika hitondra ny fahamarinana ao am-pon'izay rehetra te hihaino. Tsy ho ela intsony dia masaka ho amin'ny fijinjana ny tany. - *TFC, b. 1, t. 261.*

Etsy ankilany, misy ireo izay tsy manararaotra amim-pahendrena ny fotoana mety ankehitriny, fa mitomoe-poana miandry fotoana manokana hisian'ny famelombelomana ara-panahy izay hampitombo be dia be ny fahazoany manazava ny hafa. Manao antsirambina ny andraikiny sy ny tombontsoany ankehitriny izy, ka mamela ny fahazavany hihamatroka; manantena izy fa hisy fotoana izay tsy hanaovany fiezahana, nefa hahatonga azy ho fitaovana handray fitahiana manokana izay hanova azy sy hahavonona azy amin'ny fanompoana. - *VM*, t. 49.

Tsy Mpamokatra Fa Mpihinana Fotsiny

Ireo izay milaza ny tenany ho mpanaraka an'i Kristy dia zahan-toetra eo anatrehan'izao rehetra izao any an-danitra; nefa ny fangatsiahan'ny zotom-pony sy ny fahalemen'ny fiezahana ataony eo amin'ny fanompoana an'Andriamanitra dia maneho ny toetra tsy mahatoky ananany. Raha ny tsara indrindra azony natao no nataony, dia tsy ho nitoetra teo amin'ny fanamelohana izy ; nefa raha natolony ho amin'ny asa ny fony, dia ho afaka nanao be lavitra izy. Fantany, ary fantatr'izao tontolo izao, fa efa veriny betsaka tokoa ny fanahin'ny fandavan-tena sy ny fitondrana ny hazo fijaliana. Betsaka ireo izay hahitana soratra toy izao eo amin'ny anarany any amin'ny bokin'ny lanitra: «Tsy mpamokatra, fa mpihinana fotsiny». Betsaka ireo izay mitondra ny anaran'i Kristy, no manamaizina ny voninahiny, manakona ny hatsaran-tarehiny ary misakana ny hajany.

Betsaka no manana ny anarany eo amin'ny bokin'ny fiangonana, nefa tsy eo ambanin'ny fifehezan'i Kristy. Tsy mihaino ny toro-hevitra avy Aminy izy ary tsy manao ny asany. Ka noho izany dia eo ambanin'ny fanapahan'ny fahavalo izy. Tsy manapa-kevitra tena hanao soa izy, noho izany dia manao ratsy tsy hay vinavinaina. Satria tsy hanitry ny fiainana ho amin'ny fiainana ny hery miasa mangina avy aminy, fa hanitry ny fahafatesana ho amin'ny fahafatesana izy. - *HF*, t. 264

Ny Fitandremana Ny Didy Fitafiana Ivelany Hanaronana Ny Fahotana

Misy ny loza mitovy amin'izany ankehitriny eo amin'ny vahoaka izay milaza ho mpitahiry ny lalàn'Andriamanitra. Havanana loatra izy ireo handoka ny tenany fa ny fomba fiheverana tazoniny mikasika ny didy dia hiaro azy amin'ny fahefan'ny fitsaran'Andriamanitra. Mandà ny hahitsy amin'ny faharatsiana izy ireo, ary milaza ny

mpanompon'Andriamanitra ho mafana fo loatra amin'ny famoahana ny fahotana any ivelan'ny toby. Andriamanitra mankahala fahotana dia miantso ireo izay milaza ho mpitandrina ny didiny mba hiala amin'ny faharatsiana rehetra. Ny fanaovana an-tsirambina ny fibebahana sy ny fankatoavana ny Teniny dia hitondra vokany lehibe tokoa eo amin'ny vahoakan'Andriamanitra ankehitriny tahaka ny nataon'ny fahotana mitovy amin'izany tamin'ny Isiraely fahiny. Misy fetra izay tsy azo hihoarana intsony ka hanemorany ny fitsaràny. - *TFC*, b. 4, tt. 166,167.

Maty Ao Amin'Ny Fahadisoany Sy Ny Fahotany

Ampahany betsaka amin'ireo izay mitambatra ao amin'ny fiangonantsika ankehitriny no maty ao amin'ny fahadisoany sy ny fahotany. Mondroso sy miverivana tahaka ny varavarana eo amin'ny saviliny. Nandritra ny taona maro no nihainoany ny fahamarinana miezinezina indrindra izay nanetsiketsika ny fanahy, kanefa tsy nampihatra izany izy ireo. Noho izany dia mihakely mihakely hatrany ny fahatsapany ny hasarobidin'ny fahamarinana(...) Na dia toa manaiky ny toe-panahy araka an'Andriamanitra aza izy dia mandà ny heriny. Raha mitoetra amin'izany toerana izany izy ireo dia holavin'Andriamanitra. Tsy sahaza azy ireo ny ho anisan'ny mambran'ny Ankohonany. - *TFC*, b. 6 tt. 426,427.

Mpananatanatra Ny Amin'Ny Lalàn'Ny Ara-Pitondran-Tena

Betsaka no milaza ny tenany ho Kristiana, dia olona mpananatanatra ny amin'ny lalàn'ny ara-pitondrantena fotsiny. Nolaviny ny fanomezana izay hany nahatonga azy hanome voninahitra an'i Kristy amin'ny fanehoana Azy eo amin'izao tontolo izao. Asa hafahafa aminy ny asan'ny Fanahy Masina. Tsy mankatò ny teny izy. Ireo foto-kevitra ny lanitra izay mampiavaka an'ireo izay iray amin'i Kristy sy ireo izay iray amin'izao tontolo izao dia manjary saiky tsy hita misongadina intsony. Ireo izay milaza ny tenany ho mpanaraka an'i Kristy dia tsy vahoaka misaraka sy manokana intsony. Tsy mazava ny faritra mampisaraka azy. Milefitra eo ambanin'izao tontolo izao ny olona, eo amin'ny fanaony, eo amin'ny fahazarany, eo amin'ny fitiavan-tenany. Manaraka izao tontolo izao ny fiangonana amin'ny fandikana ny lalàna, nefa izao tontolo izao no tokony hanatona ny fiangoanana eo amin'ny fankatoavana ny lalàna. Voaova fo isan'andro hanaraka an'izao tontolo izao ny fiangonana. - *HF*, t. 277.

Firaketana Voaloto

Maro no manana ny endriky ny toe-panahy araka an'Andriamanitra, voasoratra ao amin'ny bokim-piangonana ny anarany kanefa voaloto ny firaketana momba azy any an-danitra. Ny anjely mpirakitra an-tsoratra dia manoratra amim-pahatokiana ny asany. Ny asa feno fitiavan-tena rehetra, ny teny ratsy rehetra, ny adidy tsy notanterahina rehetra, ary ny fahotana miafina rehetra, sy ny fanarontsaronana amim-pahakingana rehetra, dia voatantara amim-pahatokiana ao amin'ny boky firaketana tazonin'ny anjely mpitan-tsoratra. - *TFC, b. 2, t. 442.*

Sasatra Ireo Mpitondra Ny Enta-Mavesatra

Satria ny sasany tsy afaka hitondra ny enta-mavesatra izay tokony hoentiny, na hanao ny asa izay tokony hataony, hany ka lehibe loatra ho an'ireo olom-bitsy izay hirotsaka an-tsehatra amin'izany ny asa. Hitany ireo zavatra betsaka tokony hatao hany ka mampiasa be loatra ny heriny izy ireo ary tsy ela dia sasatra. - *TFC, b. 2, t. 645.*

Tsy Afaka Hanome Ny Anton'Ny Finoany Mazava

Maro amin'izay milaza ho mihinana ny fahamarinana amin'izao andro farany izao no ho hita fa tsy ampy lanja. Nanao an-tsirambina ny zavatra mavesa-danja kokoa izy ireo. Ivelambelany fotsiny ny fiovam-pony, tsy lalina, tsy matotra ary tsy amin'ny fahafenoany. Tsy fantany ny antony inoany ny fahamarinana, satria nino izany fotsiny ny hafa, ka noraisiny maimaim-poana fa fahamarinana izany. Tsy afaka ny hanome ny antony inoany amin'ny fomba mazava tsara izy ireo (...) Ny hafa dia tsy nohazavaina sy nampioreнина tamin'ny alalan'ny fanandramana, na tamin'ny alalan'ny fahalalana, izay tombontsoa sy adidin'izy ireo no nahazoana azy. Ny fahatanjahana sy ny tsy fiovaovana dia an'ireo nanaiky tamin'ny fo marina. - *TFC, b. 2, t. 634*

Hanoritsoritra Ny Fahatanterahan'Ny Faminaniana Ny Sasany

Manana vahoaka eto an-tany Andriamanitra izay amim-pinoana sy fahamasinana no hanoritsoritany ny fahafaingan'ny fahatanterahan' ireo faminaniana. Ary mikatsaka ny hanadiovana ny fanahiny izy ireo amin'ny alalan'ny fankatoavana ny fahamarinana mba tsy ho hita tsy manana ny ankanjo ho amin'ny fampakaram-bady rehefa hiseho Kristy. - *TFC, b. 4, t. 307.*

Nofy Nanaitra

Tamin'ny nofy nomena ahy, tamin'ny 29 Septambra 1886, nandeha niaraka tamin'ny namana maro izay handeha hitady voaroy aho. Maro ny tanora lahy sy vavy izay niaraka taminay hifanampy tamin'ny fanangonana ny voankazo. Toy ny hoe tao amin'ny tanàna iray izahay, satria kely ny toerana malalaka nisy tany; kanefa nanodidina ny tanàna dia nisy saha midadasika, nisy alakely mahafinaritra, sy zaridaina voakolokolo. Kalesy iray feno vatsy ho anay rehetra no nandeha teo alohanay.

Tsy ela dia nijanona ny kalesy, ary niparitaka samy nanana ny lalany avy ny rehetra nitady voankazo. Nanodidina ny kalesy dia nisy hazo avo sy iva, mitondra vokatra voaroy lehibe sady mahafinaritra; kanefa varivarian'ny lavitra ireo namana ka tsy nahita azy ireo. Dia nanomboka nanangona ireo voa teo amin'ny manodidina aho, kanefa tamim-pitandremana fatratra, sao dia mioty ny voankazo mbola manta, izay mifangaro amin'ny voankazo masaka iray na roa amin'ny sampahony ihany no azoko nalaina.

Latsaka tamin'ny tany ny sasany tamin'ireo voankazo ngezabe, ary efa saika lanin'ny olitra sy ny bibikely. «Indrisy» hoy aho nieritreritra, «raha talohaloha no efa niditra teto amin'ity saha ity, dia ho nety ho avotra ireo voa sarobidy ireo! kanefa efa tara loatra ankehitriny. Na izany aza dia hitsimpona amin'ireo latsaka amin'ny tany ihany aho sao dia mbola misy tsara amin'izy ireo. Na dia efa lo aza ny voankazo manontolo, dia fara faharatsiny afaka maneho amin'ireo anadahy aho ny amin'ny zavatra mety ho hitany raha toa ka tsy tara loatra izy ireo».

Tsitapitapitr'izay nisy roa na telo tamin'ireo namanay tonga nanatona tsimoramora nanodidina ahy. Miresadresaka izy ireo ary toa seriny ery amin'ireto namany. Rehefa nahita ahy izy ireo dia niteny hoe: «nitady teny rehetra teny izahay fa tsy nahita voankazo.» Talanjona izy ireo rehefa nahita ny habetsaky ny azoko. Dia hoy aho: «Misy be dia be tokony hangonina eto amin'ity foto-kazo ity.» Dia nanomboka nioty izy ireo, kanefa tsy ela dia nijanona, niteny hoe: «tsy rariny raha hioty eto izahay; ianao no nahita ity toerana ity koa anao ireo voankazo ireo». Kanefa namaly aho: «Tsy mampaninona izany. Manangona na aiza na aiza ahitanareo vokatra. Sahan'Andriamanitra ity, ary voaroiny ireto; tombontsoa ho antsika ny mioty azy.

Kanefa tsy ela dia ohatra ny irery indray aho. Ary fotoana fohy taty aoriana dia nahare resaka sy hehy tao anaty kalesy aho. Nantsoiko ireo tao anatin'ny: «Inona no ataonareo ao? Dia namaly izy ireo nanao hoe: Tsy mahita voaroy izahay, ary satria reraka sy noana izahay dia

nihevitra fa tokony ho any amin'ny kalesy mba hisakafo. Rehefa avy miala sasatra kelikely izahay dia handeha hivoaka indray».

«Kanefa», hoy aho, «tsy mbola nitondra na inona na inona akory ianareo. Nohaninareo avokoa ny vatsy nentintsika, kanefa tsy nitondra ho antsika akory. Tsy afaka ny hisakafo aho izao; betsaka loatra ny voankazo tokony hotazana. Tsy hitanareo izy ireny satria tsy mijery tsara ianareo. Tsy mihantona ety ivelan'ny foto-kazo izy ireny fa tsy maintsy karohina. Marina fa tsy raofina amin'ny tanana izy ireny; fa amin'ny fijerena fatratra amin'ireo voaroy manta, hahita voankazo tena tsara tarehy ianareo».

Tsy ela dia feno voaroy ilay haron-keliko, ary nentiko ho eny amin'ny kalesy izany. Hoy aho hoe: «Ireto no voankazo tsara indrindra tamin'izay rehetra notazako, kanefa teto amin'ny manodidina teto no nanangonako azy, raha mbola nandrera-tena nitady tany lavitra tany ianareo kanefa tsy nahita fahombiazana».

Avy eo, tonga izy rehetra nijery ny voankazoko. «Ireto voaroy ireto, hoy izy ireo, dia avy amin'ny foto-kazo avo, mafimafy sady tsara. Tsy nihevitra ny hahita na inona na inona amin'ny foto-kazo avo izahay, koa nitady tany amin'ny foto-boaroy iva ihany, ary tsy nahita afa-tsy vitsy monja».

Dia hoy aho avy eo: «Tianareo ve ny hikorakara ireto voaroy ireto, ary avy eo dia hiaraka amiko hitady voankazo misimisy kokoa eny amin'ny foto-kazo avo?» Kanefa tsy niomana tamin'ny fikarakarana ireo voankazo izy ireo. Nisy lovia sy kitapo betsaka teo, kanefa dia feno sakafo avokoa izy ireny. Nanjary vizaky ny fiandrasana aho ka farany nanontany: «Tsy hanangona voankazo ve no nahatongavantsika? Koa nahoana ianareo no tsy niomana amin'izay asiana azy?

Namaly ny anankiray, «Ranabavy White, tsy tena nanantena loatra ny hahita voankazo aty amin'ny toerana be trano toy itony izahay, ary misy olona maro mivezivezy; kanefa ianao ohatra ny seriny ery hanangona voankazo dia nanapa-kevitra izahay ny handeha hiaraka aminao. Nihevitra izahay fa tokony hitondra zavatra hohanina betsaka, ary hankafy ny fitsangantsanganana, raha toa ka tsy misy voankazo hangonina».

Namaly aho hoe: «Tsy azoko izany fomba fiasa izany. Handeha ho any an'ala indray aho. Madiva ho lasa sahady ny andro, tsy ho ela dia ho tonga ny alina izay tsy ahafahantsika manangona voankazo intsony». Ny sasany niaraka tamiko, fa ny sasany kosa nijanona tao anaty kalesy mba hihinan-kanina.

Teo amin'ny toerana anankiray, nisy olona vitsivitsy nanangona, ary tena varian-dresaka mikasika ny zavatra anankiray izay toa tena

mahaliana azy ireo. Nanatona aho, ary nahita fa zazakely anankiray teny an-trotoan-dreniny no nisarika ny fahalianan'izy ireo. Hoy aho hoe: «Tsy manana afa-tsy fotoana kely ianareo, koa tsaratsara kokoa ny miasa raha mbola afaka manao izany».

Voasarik'ilay zazalahy sy zazavavy kely izay mifanala hazakazaka mankeny amin'ny kalesy ny fahalianan'ny maro. Rehefa tonga eny dia tena reraka tokoa izy ireo ka tsy maintsy mipetraka miala sasatra.

Lany ny andro kanefa kely ny zava-bita. Farany aho niteny hoe: «Ry rahalahy, lazainareo fa tsy nahomby ity dia ity. Raha izao no fomba fiasanareo dia tsy mahagaga raha tsy mahita fahombiazana ianareo. Ny fahombiazana na tsy fahombiazanareo dia miankina amin'ny fomba iatrehanareo ny asa. Misy voaroy eto; satria nahita azy ireo aho. Ny sasany taminareo nitady teny amin'ny foto-kazo iva kanefa sasa-poana; ny sasany kely fotsiny no hitany; kanefa nolalovanareo fotsiny ny foto-kazo avo, satria noheverinareo fotsiny fa tsy hahita voankazo eo ianareo. Hitanareo fa ny voankazo izay nangoniko dia lehibe sady masaka. Tsy ho ela dia ho masaka indray ny voaroy hafa, koa dia ho afaka ny hanangona indray isika. Izany no fomba nampianarina ahy hanangonana voankazo. Raha nitady teo akaikin'ny kalesy ianareo, dia nety ho nahita voankazo tahaka ahy.

«Ny lesona izay nomenareo androany dia hotahafin'ireo izay vao mianatra ny fomba hanaovana izany asa izany. Nametraka ity foto-kazo feno voankazo ity teo akaikin'ity toerana feno mponina ity ny Tompo, ary nantenainy fa ho hitanareo izany. Kanefa tamin'ny fihinanana sy ny famalifaliana ny tenanareo no nandanianareo ny fotoana. Tsy tena resy lahatry ny hahita voankazo ianareo raha tonga teto.

«Tsy maintsy miasa amim-pahazotoana sy amin-kafanam-po ianareo amin'ny hoavy, ary amin'ny fomba fijery hafa, raha tsy izany dia tsy ho feno fahombiazana mihitsy ny asanareo. Ny fiasana amin'ny fomba mety no ampianarana ny mpiasa zandriny kokoa fa ny resaka fihinanana sy fanalana andro dia tsy manan-danja firy. Asa mafy tokoa ny nitarika ny kalesy feno sakafo, kanefa nihevitra bebe kokoa ny amin'ny vatsy ianareo noho ny voankazo izay hoentina mody vokatry ny asanareo. Tokony hazoto sy hafana fo ianareo, hioty ireo voaroy eo akaiky indrindra aloha, ary avy eo vao hijery ny lavidavitra kokoa; aorian'izay dia afaka miverina miasa eo akaiky indray ianareo, amin'izany fomba izany no hahatonga anareo hahita fahombiazana. - *GW, tt. 136-139.*

Fitsapana Tsy Mainty Hatrehina

Vitsy ny olona lehibe handray anjara amin'ny asa miezinezinezina farany. Ampy ho azy ireo ny tenany, tsy miankina amin'Andriamanitra, ka tsy ho azony hampiasaina izy ireo. Manana mpanompo mahatoky ny Tompo, izay hiseho amin'ny fotoana fanivanana sy fitsapana. Misy olona sarobidy izay mbola tsy hita ankehitriny kanefa tsy niankohoka tamin'i Bala. Tsy nanana fahazavana izay namirapiratra nivangongo teo aminao izy ireo. Kanefa ao ambadiky ny marokoroko sy ny fiseho ivelany tsy maha-te hijery no hiseho ny fahazavana madion'ny tena toetra kristianina marina. Mijery mankany an-danitra isika amin'ny andro antoandro, kanefa tsy mahita kintana. Eo anefa izy ireny, miraikitra eo amin'ny habakabaka, kanefa ny maso tsy afaka ny hanavaka azy ireo. Fa amin'ny alina no hibanjinantsika ny tena famirapiratany.

Tsy lavitra ny fotoana izay hahatongavan'ny fizahan-toetra eo amin'ny fanahy rehetra (...). Amin'izany fotoana izany, ny volamena dia hosarahana amin'ireo ankosotra ao amin'ny fiangonana. Ny tena toe-panahy araka an'Andriamanitra marina dia hiavaka mazava amin'ny fiseho ivelany sy ny forongony. Maro amin'ireo kintana izay nohindrahindrainina noho ny famirapiratany no ho lasa ao amin'ny fahamaizinana. Ny akofa tahaka ny rahona hoentin'ny rivotra, eny, na dia eo amin'ny toerana izay tsy ahitantsika afa-tsy voam-bary aza. Izay rehetra nianina tamin'ny firavahan'ny fitoerana masina fa tsy nitafy ny fahamarinan'i Kristy dia hiseho amin'ny henatry ny fitanjahany. - *TFC, b. 5, tt. 80,81.*

Toko 4

NY MPIASA KRISTIANINA MANOLOANA NY TOERANA MISY AN'IZAO TONTOLO IZAO

Ny Tantaran'izao Tontolo Iza

Toerana filalaova tantara an-tsehatra izao tontolo izao; mpilalao an-sehatra, ny mponina ao aminy, miomana hanao ny anjarany amin'ny tantara lehibe farany. Tsy misy firaisana amin'ireo vahoaka marobe eo amin'ny taranak'olombelona, olona miray hina hanatanteraka ny fikasany feno fitiavan-tena no hany misy. Mijery azy ireo Andriamanitra. Ho tanteraka ny fikasany mikasika ireo mpanompony mikomy ireo. Tsy natolotra ho eo an-tanan'ny olona izao tontolo izao, na dia avelan'Andriamanitra aza ireo fikorontanana sy tsy filaminana hanjaka mandritra ny vanim-potoana iray. Fahefana iray avy any ambany no miasa hanatanteraka ny seho sehatra lehibe farany eo amin'ny tantara, - i Satana ho tonga tahaka an'i Kristy, ary hiasa amin'ny famitahan'ny tsy fahamarinana rehetra amin'ireo izay mamatotra ny tenany hiaraka amin'ny fikambanana mifaina. Ireo izay nampilefitra ny faniriany ao amin'izany fikambanana izany dia manatanteraka ny drafitry ny fahavalo. Manaraka ny antony ny vokany. - *TFC, b. 8, tt. 27,28.*

Ny Fizaràna Farany Amin'Ny Tantara

Tsy mbola nihatra mihitsy tamin-kery lehibe kokoa noho ny amin'izao fotoana izao ity hafatra ity. Eo amin'izao tontolo izao dia itombo hatrany ny fanaovana tsinontsinona ny zavatra takian'Andriamanitra. Nanjary nanamafy fo tamin'ny tsy fankatoavana ny olona. Saika nahafeno ny fatran'ny fahamelohana ny faharatsian'ny mponina eo amin'izao tontolo izao. Saika efa nahatratra ny faritra izay hamelan'Andriamanitra ny mpandrava hiasa eo aminy ny tany. Ny fanoloana ny lalàn'Andriamanitra amin'ny lalàn'olombelona, ny fanindrahindrana ny alahady ho solon'ny Sabatan'ny Baiboly, noho ny fahefan'olombelona fotsiny, izany no fizaràna farany ao amin'ny tantara. Haneho ny tenany Andriamanitra rehefa tonga maneran-tany izany fanoloana ny Sabata izany. Hitsangana amin'ny fiandrianany mba hanozongozona amin'ny fomba mampahatahotra ny tany. Hivoaka avy eo amin'ny toerany izy mba hamaly araka ny asany ireo mponina eo amin'izao tontolo izao noho ny helony, ary ny tany tsy

hanafina intsony ny rany, na hanarona ny maty ao aminy. - *TFC*, b. 7, t. 141.

Eo an-katoky ny zava-tsarotra farany isika, ka mifandimbidimby haingana ny fitsaran'Andriamanitra, dia ny hain-trano sy ny hay tanety mbamin'ny ala maro, ny tondra-drano, ny horohorontany, ny ady. Tsy tokony hahagaga antsika ireny rehetra ireny, satria ny anjelin'ny famindrampo dia tsy ho afaka hiaro maharitra intsony ireo tsy mety mibebaka. - *MM*, t. 233.

Manatona antsika tsimoramora ny fotoan-tsarotra. Miposaka eny amin'ny lanitra ny masoandro, manatanteraka ny fihodinana mahazatra azy, ary ny lanitra dia mbola mitory ny voninahitr'Andriamanitra. Mbola mihinana sy misotro ny olona, mamboly sy manorin-trano, mampaka-bady sy manaiky hampakarina. Mbola mividy sy mivarotra ny mpivarotra. Mbola mifanositosika ny olona, mitady izay toerana ambony indrindra. Mbola mameno ny toerana filalaovana tantara, sy fihazakazahan-tsoavaly ny helon'ny filokana ny mpitia fahafinaretana. Manjaka ny fientanentanana ambony indrindra, kanefa tsy ho ela dia hifarana ny oram-pahasoavana, ary horaisina ny fanapahan-kevitra mikasika ny hoavy mandrakizay. Hitan'i Satana fa fohy izany fotoana izany. Efa napetrapetrany avokoa ny solon-tenany rehetra mba hiasa hamitaka sy hanodoka ary hampifalifaly ny olona mandra-pahatongan'ny fiafaran'ny androm-pahasoavana, ary hikatona mandrakizay ny varavaran'ny famindrampo. - *SW*, 3 Okt. 1905.

Efa saika mahatratra ny fetrany ny fandikan-dalàna. Mameno izao tontolo izao ny fisavorovoroana, ary tsy ho ela dia ho tonga eo amin'ny olombelona ny horohoro lehibe. Tena akaiky ny farany. Isika izay mahalala ny fahamarinana dia tokony hiomana amin'izay zavatra ho avy tsy ho ela eto amin'izao tontolo izao ka hanafotra tampoka. - *TFC*, b. 8, t. 28.

Amin'izao fotoana mampanjaka ny ratsy izao dia tokony ho fantatsika fa antomotra ilay andro sarotra lehibe sy farany. Rehefa ny hiaika ny lalàn'Andriamanitra no ataon'ny olona rehetra, rehefa ny vahoaka no ampijaliana sy ampahorian'ny mpiara-belona aminy, dia hisalovana ny Tompo. - *HF*, t. 150.

Mijoro eo an-tokonam-baravaran'ny toe-javatra lehibe sy miezinezina isika. Tanteraka ireo faminaniana. Voarakitra ao amin'ny bokin'ny lanitra ireo toe-javatra hafahafa teo amin'ny tantara. Misavorovoro ny zavatra rehetra eo amin'izao tontolo izao. Misy ady sy filazana ady. Tezitra ireo firenena, ary tokony ho fotoana hitsarana

ny maty. Miova haingana mihazakazaka mankany amin'ny Andron'ny Jehovah ny toe-javatra. Fotoana fohy sisa tavela. Kanefa na dia efa mitsangana aza ny firenena hamely firenena, sy ny fanjakana hamely fanjakana, dia mbola tsy ny rehetra no mirotsaka an-tsehatra. Mbola hazonina ireo rivotra efatra mandra-panisy tombo-kase ny handrin'ny mpanompon'Andriamanitra. Avy eo vao hanangona ny heriny rehetra ho amin'ilay ady lehibe farany ny fahefana eto an-tany. - *TFC*, b. 6, t. 14.

Nesorina Ny Fanahin'Andriamanitra Nihazona Ny Rivotra

Ankehitriny dia nesorina hiala amin'izao tontolo izao ny Fanahin'Andriamanitra izay nihazona ny rivotra. Rivodoza, tafio-drivotra, oram-batravatra, afo sy safo-drano, loza an-dranomasina sy an-tanety no mifanesisesy haingana. Miezaka ny hanazava izany ny siansa. Ny fitombon'ireo famantarana manodidina antsika, milaza ny fahantomoran'ny fahatongavan'ny Zanak'Andriamanitra dia lazaina fa noho ny anton-javatra maro samy hafa fa tsy noho ilay antony tena izy. Tsy hain'ny olona ny manavaka ireo anjely mpiambina mihazona ny rivotra efatra mba tsy hitsoka mandra-panisy tombo-kase ny Mpanompon'Andriamanitra; kanefa rehefa mandidy ny Anjeliny Andriamanitra mba hamela ny rivotra, dia hisy korontana tsy misy toy izany izay tsy hain'ny penina hotantaraina. - *TFC*, b. 6, t. 408.

Manan-danja sy miezinezina ny andro izay ivelomantsika. Hoesorina miandalana kanefa azo antoka hiala amin'ny tany ny Fanahin'Andriamanitra. Loza sy fitsarana no efa mianjera eo amin'ireo mpanao tsinontsinona ny fahasoavan'Andriamanitra. Mahatsiravina ireo loza lehibe eny an-tanety sy an-dranomasina, ny fiaraha-monina tsy marin-toerana, ny filazan' ady. Efa manambara mialoha ireny fa manantona ny toe-javatra goavana indrindra. Manambatra ny heriny ny masoivohon'ilay ratsy, ka manamafy izany. Mihamatanjaka ho amin'ilay fotoan-tsarotra lehibe farany izy ireo. Tsy ho ela dia hisy fiovana lehibe eto amin'ity tontolontsika ity, ary ho faingana tokoa ireo fihetsiketsehana farany. - *TFC*, b. 9, t. 11.

Antomotra ny andro izay ahitan'izao tontolo izao ny fangirifiriana izay tsy azon'iza na iza hohamaivanina. Hiala amin'ny tany ny Fanahy Masina. Hifanao tsy omby aloha sady hiovaova ny fikorontanana lehibe. Impiry impiry tokoa moa no andrenesantsika filazana horohoron-tany, ny rivo-doza, ny faharavana vokatry ny afo sy ny tondra-drano, ny famoizana ain'olona sesehena sy famoizana fananana betsaka! Amin'ny fijerin'olombelona dia vokatry ny

fisafoahan'ny zavaboary tampoka izay mikorontana tsy mandeha amin'ny laoniny, fa votsotra tamin'ny fanaraha-mason'ny olombelona izany loza izany. Kanefa dia fomba ampiasain'Andriamanitra hitadiavana hamohazana izay ao an-tsain'ny olona rehetra ny fahatsapana ny loza miandry azy izany. - *MM*, t. 232.

Tranon'Arety-Mandringana Izao Tontolo Izao

Mirehareha ny amin'ny fandrosoana mahagaga sy ny fahazavany ny olona ao anatin'ny fahajambany; kanefa ny mpiambina avy any andanitra dia mahita ny tany feno fahalovana sy herisetra. Noho ny fahotana, ny rivo-piainana eto amin'ity tontolontsika ity dia lasa tahaka ny rivo-piainana ao amin'ny tranon'arety-mandringana. - *TFC*, b. 6, tt. 10, 11.

Arety-Mifindran'Ny Heloka Be Vava

Velona eo afovoan'ny arety-mifindran'ny heloka bevava isika, izay mampivarahontsana na iza na iza olona misaina sy matahotra an'Andriamanitra. Ny fahalotoana izay manjaka dia tsy hain'ny penin'olombelona hosoritana. Isa-maraina, ny andro miposaka dia mitondra endrika vaovao isehoan'ny ady ara-politika sy ny kolikoly ary ny fisolokiana. Ny andro tsirairay dia mitondra tatitra milaza herisetra sy tsy fankatoavan-dalàna, tsy firaharahana ny fahorian'olombelona, fanapotehana ain'olombelona amin'ny fomba tsy mifaditrovana, toy ny fanaon'ny biby masiaka. Ny andro tsirairay dia manambara marimarina fa mitombo ny hadalana, ny vonoan'olona ary ny famonoan-tena. Iza no afaka hisalasala fa miasa eo amin'ny olona ny anjelin'i Satana, ary mitombo izany asa izany mba hamilivily sy hanimba ny saina, ary handoto sy hamono ny tena? - *TMF*, t. 86.

Ny toe-tsaina tsy tia fehimpehezina hita amin'ny firenena rehetra, ny fikomiana miseho etsy sy eroa manaitra sy mampangovitra an'izao tontolo izao, ireny sy ny toy ireny dia samy mampiseho amintsika ny herin'ny afo izay miotrika ao anaty ampombo, ka handoro sy handrava ny tany rehefa mirehitra, ny endri-javatra mampiseho ny toetran'izao tontolo izao talohan'ny safo-drano, izay voalazan'ny Soratra Masina dia tena fanehoana marina tokoa ny toetr'andro moderina ankehitriny. Ratsy sy maharikoriko ireo heloka be vava sy vonoan'olona hita any amin'ny tany milaza ho Kristianina; ary heloka toy izany ihany no efa hamongorana ireo olona fahizay.

Talohan'ny hitrangan'ilay loza mahatsiravina dia i Noa no notendren'Andriamanitra hampandre ireo mpiara-belona taminy ny

amin'izany, mba hialan'izy ireo amin'ny ratsy ka tsy hihatra aminy ny fandranganana. Ankehitriny koa, amin'izao efa maha akaiky ny fiavian'ny Tompo izao, dia mandefa ny Mpanompony Andriamanitra mba hampandre ny mponina ambonin'ny tany, ka hahazoan'izy ireo miomana ho amin'izany. Ny vahoaka marobe izay efa velona teo amin'ny fanitsakitsahana ny lalàn'Andriamanitra dia antsoina amim-pamindrampo koa ankehitriny, hanaraka ny fitsipika masina. Atolotra ny olona rehetra izay te-hiala amin'ny ota amin'ny alalan'ny fibebahana amin'Andriamanitra sy amin'ny alalan'ny finoana an'i Jesosy Kristy ny famelan-keloka. - *PM*, t. 86.

Ireo toe-javatra eto amin'izao tontolo izao dia maneho fa mitatao amintsika ny fotoan-tsarotra. Ny gazety mpiseho isan'andro feno fanambarana mikasika ireo fifanolanana mahatsiravina ho avy tsy ho ela. Miseho matetika ny fandrohana feno fahasahiana. Mahazatra ny fitokonana. Miseho lany eny rehetra eny ny halatra sy ny vonoan'olona. Olona manana demonia mandatsaka ny ain'ny lehilahy sy vehivavy ary ankizy madinika. Feno faharatsiana ny olona ary manjaka izao karazam-paharatsiana rehetra izao. - *TFC*, b. 9, t. 11.

Miasa Ilay Mpamitaka Rain-Dahiny

Ankehitriny, raha manatona haingana dia haingana ny fiakaran'ny zavatra rehetra eto an-tany, Satana dia manao fara-ezaka hamandrihana an'izao tontolo izao. Mamisavisa drafitra maro izy hitanana ny saina sy hampiodinana azy tsy hifantoka amin'ireo fahamarinana tena ilaina amin'ny famonjena. Miasa mafy ny anjeliny any amin'ny tanàn-dehibe rehetra hampivondrona ireo izay manohitra ny lalàn'Andriamanitra. Miasa ilay mpamitaka raindahiny mba hampiditra fikorontanana sy fikomiana ao amin'ny fiainan'ireo izay entanin'ny hafanam-po tsy mifanaraka amin'ny fahalalana. - *VM*, t. 193.

Mpianatra Baiboly mazoto i Satana. Fantany fa kely sisa ny androny, ary miezaka amin'ny fomba rehetra izy mba hanoherana ny asan'ny Tompo eto an-tany. - *TFC*, b. 9, t. 16.

Miezaka i Satana ankehitriny ny hihazona ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny toeran'ny tsy fanaovana na inona na inona, hihazona azy ireo tsy hanao ny anjarany amin'ny fanaparitahana ny fahamarinana, mba hahatonga azy ireo amin'ny farany holanjaina eo amin'ny mizana ka ho hita ho latsa-danja. - *TFC*, b. 1, t. 260.

Ny Toe-Tsaina Tia Ady Manetsika Izao Tontolo Izao

Ny toe-tsaina tia ady no manetsiketsika izao tontolo izao. Tsy ho ela dia hahatratra ny fahafenoan'ny fahatanterahany ny faminaniana ao amin'i Daniela 11. Tsy ho ela dia hahazo toerana ireo sehatra korontana voalaza ao amin'io faminaniana io. - *TFC, b. 9, t. 14.*

Naseho ahy fa ao amin'ny korontana fara tampony ny mponin'ny tany. Ady, fandatsahan-dra, tsy fisiana, mosary, sy areti-mandringana no manerana ny tany (...). Voasarik'izany toe-javatra miseho izany ny fisainako. Toa ohatra ny nisy fotoana kely nisian'ny fiadanana. Indro indray fa naseho teo anoloako ny mponin'ny tany; ary ao anatin'ny fikorontanana fara tampony indray ny zavatra rehetra. Fifandonana, ady, fandatsahan-dra, sy mosary ary areti-mandringana no manjaka eny rehetra eny. Ireo firenena hafa mandray anjara amin'izany ady sy korontana izany. Ny ady no miteraka mosary. Ny tsy fisiana sy ny fandatsahan-drà no miteraka areti-mandringana. Ary ho reraka ny fon'ny olona noho ny tahotra «*ny amin'izay hitranga eto ambonin'ny tany*». - *TFC, b. 1, t. 268.*

Fahamaizinana Ara-Panahy

Izao no vanim-potoanan'ny fahamaizinana ara-panahy eo amin'ny fiangonana eto amin'izao tontolo izao. Ny tsy fahalalana ny zavatra ny lanitra no nanafina an'Andriamanitra sy ny fahamarinana tsy ho hita. Mitambatra mihamatanjaka ny herin'ny faharatsiana. Mandokadoka ny mpiara-miasa aminy i Satana fa hanao asa izay hambabo izao tontolo izao. Raha ny tsy fanaovana na inona na inona no mahazo ny ampahan'ny fiangonana i Satana sy ny tafiny kosa miasa mafy. Tsy nanova fo izao tontolo izao ireo izay milaza ho fiangonana kristianina; satria izy ireo mihitsy no efa simban'ny fitiavan-tena sy ny avonavona, ary mila ny hahatsapa ny herin'Andriamanitra manova fo eo anivon'izy ireo mialoha ny hahafahany hitarika ny hafa amin'ny fitsipi-piaiana madio sy ambonimbony kokoa. - *TFC, b. 9, t. 65.*

Amin'izao androntsika izao, tahaka ny fahiny, dia avela ireo fahamarinana misy aina ao amin'ny tenin'Andriamanitra ka atakalo vinavinan-kevitra sy hevi-dravin'olombelona. Maro ireo izay milaza ho mpitory ny Filazantsara no tsy manaiiky ny Baiboly manontolo ho teny avy amin'ny tsindrimandrin'Andriamanitra. Olon-kendry iray mitsipaka ampahany iray; ny anankiray hafa misalasala ny amin'ny faritra hafa. Manao fanamarihana toa ambony noho ny tenin'Andriamanitra izy ireny ka ny Soratra masina izay tena ampianariny dia mifototra

amin'ny fahefan'ny tenany ihany, potika amin'izay ny maha-izy ny Soratra Masina avy amin'Andriamanitra. Amin'izay dia miparitaka lavitra ny voan'ny tsi-finoana satria mikorontana ny ao an-tsain'ny olona ary tsy fantany intsony izay hinoana. Be dia be ireo finoana tsy tratry ny saina hodinihina. - *HF*, t. 23.

Tafakatra amin'ny faritra avo tsy mbola tratrany hatramin'izay ny faharatsiana, nefa maro ny mpitory ny filazantsara no miantsoantso hoe «*miadana sy mandry fahizay*». Tokony handroso amin-kafanam-po amin'ny asany anefa ny mpitondra hafatra mahatokin'Andriamanitra. Mitafy ny fiadian'ny lanitra rehetra izy, ary tokony handroso tsy amin-tahotra sy amim-pandresena, ka tsy hampitsahatra mihitsy ny ady ataony raha tsy mandre ny hafatry ny fahamarinana ho an'izao tontolo izao ny fanahy tsirairay izay mety ho tratrany. - *VM*, t. 194.

Misy antony tokony hahataitra eo amin'ny toetra ara-pivavahana hita eo amin'izao tontolo izao ankehitriny. Tsiratsiraina ilay Andriamanitra be famindrapo; Hitsakitsahana ny didin'i Jehovah, fa ny didin'olombelona indray no ampianarina» Manjaka ao amin'ny fiangonana maro ny tsy finoana; tsy hoe tsy finoana izay mandà ankitsirano ny Soratra Masina, fa tsy finoana mitafy ny lamban'ny fivavahana kristianina, nefa manozongozona ny finoana ny Baiboly ho tsy avy amin'Andriamanitra. Misolo toerana ny fitiavam-bavaka mafana ny fisehosehoana ivelany fotsiny, ka dia mandroso izay tsy izy ery, noho izany, ny fihemorana sy ny fitiavam-pahafinaretana «*fa tahaka ny tamin'ny andron'i Lota* », hoy Jesosy, «*(...) dia ho tahaka izany koa amin'ny andron'ny Zanak'olona*» - *Lio* 21:34,46. Vavolombelon'izany teny izany ny zava-miseho isan'andro. Mirimorimo manatona ny toerana hahamasaka ho amin'ny fandravana izao tontolo izao. Tsy ho ela intsony dia handevona ny ota sy ny mpanota ny fitsaran'Andriamanitra. - *PM*, t. 157,158.

Fanavahana Ny Vary Amin'Ny Tsimparifary

Ny fotoanan'ny fitsaran'Andriamanitra handrava no fotoanan'ny famindrampo ho an'ireo izay tsy nanana tombontsoa ny hianatra ny atao hoe fahamarinana. Hijery azy ireo amim-pitiavana ny Tompo. Voakasiky ny fon'ny famindrampony; ary mbola mitsotra hamonjy ny tanany, raha mikatona ho an'ireo izay tsy tehiditra ny varavarana. - *TFC*, b. 9, t. 97.

Tsy ho ela ny ady mangotraka hifanaovan'ireo izay manompo sy ireo izay tsy manompo Azy. Tsy ho ela dia hihozongozona ny zavatra

rehetra azo hozongozonina, ka ireo zavatra tsy azo hozongozonina no afaka hitoetra. - *TFC*, *b. 9*, *tt. 15, 16*.

Hisy maro amin'ireo izay tsy nanolo-tena tanteraka tamin'ny hery miasa mangina manimban'izao tontolo izao, sy ny fanompoana an'i Satana amin'ny andro fahoriana sy fahaverezan-tsain'ny firenena, no hanetry tena eo anatrehan'Andriamanitra, ary hiverina Aminy amin'ny fony manontolo ka hahita ny fanekena sy ny famelan-keloka. - *TFC*, *b. 1*, *t. 269*.

Misy olona maro mamaky ny Soratra Masina izay tsy mahazo ny tena maha-zava-dehibe azy. Manerana an'izao tontolo izao dia misy lehilahy sy vehivavy manopy maso mitsiriritra ny lanitra. Tonombavaka sy ranomaso ary fanontaniana no miakatra avy amin'ny fanahy feno fahoriana mitady fahazavana, fahasoavan'ny Fanahy Masina. Maro no eo antokonam-baravarana ny fanjakana miandry fotsiny ny hangonina ho ao. - *VM*, *tt. 97, 98*.

Lesona Azo Tamin'Ny Fanandraman'i Elia

Endrey ny hamaroan'ny lesona azo tamin'ny fanandramana nataon'i Elia nandritra ireo androm-pahakiviana sy faharesena tazamaso ireo! Enga anie, mba hahazo fanandramana avy amin'izany ny mpanompon'Andriamanitra rehetra amin'izao androntsika izao! Misy fitoviana hafahafa amin'ny fihemorana miroborobo tamin'ny andron'ny Elia ny fihemorana manjaka amin'ny androntsika koa. Vahoaka sesehena ankehitriny no mbola manaraka an'i Bala amin'ny fanandratana olombelona ho ambony noho Andriamanitra, amin'ny fanomezana voninahitra ireo lehibe mifehy vahoaka, amin'ny fivavavahana amin'i Mamôna, andriamanitry ny harena, amin'ny fametrahana ny fahalalana ho ambony noho ny fahamarinan'ny Soratra Masina. Ny fisalasalana sy ny tsy finoana, dia mampiasa ny heriny mahataona mampidi-doza amin'ny saina sy ny fo, ka soloin'ny olona fampianaran'olombelona ny fahamarinan'Andriamanitra. Ampianarin'ny olona maro fa mahatratra ny fotoana izay tokony hametrahana ny saina ho ambony noho ny fampianaran'ny Soratra Masina isika. Napetraka toy ny lamban'ny mpiasa ny lalàn'Andriamanitra izay mariky ny fahamarinana. Manao izay tratan'ny aina amin'ny alalan'ny fahefana manodoka ananany ny fahavalon'ny fahamarinana rehetra mba hitarika ny olona hanao fanorenana araka ny tany, hasolo an'Andriamanitra, ka hanadino izay tokony hahazoana fahasambarana sy famonjena ny olombelona.

Na teo aza anefa izany, dia tsy nahahenika izao rehetra izao io fihemorana tsy dia nankaiza io. Tsy velona tsy manan-dalàna sady tsy mpanota mafy hatoka avokoa akory ny olona rehetra. Ary tsy miandany amin'ny fahavalo avokoa izy rehetra. Manana olona mahatoky an'arivony mbola tsy nandohalika tamin'i Bala Andriamanitra, izay maniry hahalala bebe kokoa ny fahamarinana momba an'i Kristy sy ny lalàny. Mamoha ny fanantenana rehetra ny fanantenany, fa ho avy vetivety Jesosy hamarana ny fanjakan'ny ota sy ny fahafatesany. Maro ny olona nivavaka tamin'i Bala nohony tsy fahalalany, kanefa ny Fanahin'Andriamanitra dia miady hatrany ao anatin'izy ireny. - *MM*, t. 137,138.

Toko 5

NY FIANGONANA FOIBE FANOFANANA

Ny Ilain'Izao Ora Izao

Izay ilaina ankehitriny ho fanondrotana ny fiangonantsika dia ny asa tsaran'ireo mpiasa hendry izay mahay manavaka sy mampivelatra ny talenta ao amin'ny fiangonana, talenta izay tokony hobeazina hampiasaina ho an'ny Tompo. Tokony hisy drafitra maty paika ho amin'ny fampiasana ireo mpiasa handeha any amin'ireo fiangonantsika, na kely na lehibe, mba hampianatra ny mambra ny fomba hiasana hanondrotana ny fiangonana, ary koa ho an'ny tsy mpino. Ny fanofanana, ny fanabeazana no ilaina. Ireo izay miasa amin'ny fitsidihana fiangonana dia tokony hanome ireo anadahy sy anabavy ny toro lalana amin'ny fomba fiasa azo ampiarina amin'ny fanaovana asa misiônera. - *TFC, b. 9, t. 117.*

Manantena ny fiangonana (Andriamanitra) hifehy sy hanomana ny mambra ho amin'ny asa fanazavana an'izao tontolo izao. Tokony homena ny fanabeazana izay hiteraka olona an-jatony izay hampiasa amin'ny asan'ny tompony ireo talenta sarobidy. Amin'ny alalan'ny fampiasana ireo talenta ireo, no tokony hampivelarana ny olona izay tokony homanina hitana toeram-pitokisana sy misy hery miasa mangina, ary hihazonana fitsipi-piainana madio sy tsy voaloto. Soa lehibe no ho tanterahana ho ann'y Tompo amin'izany. - *TFC, b. 6, tt. 431,432.*

Tokony haranitra sy hahataka-javatra tsara ny mpiasa rehetra. Koa afaka ny haneho ny fahamarinana ao amin'i Jesôsy araka ny heviny lalina sy lehibe. - *TFC, b. 7, t. 70.*

Tsy tokony hangatahan'andro izany ezaka maty paika amin'ny fanofanana ny mambran'ny fiangonana izany. - *TFC, b. 9, t. 119.*

Ny fanampiana lehibe indrindra azontsika omena ny vahoakantsika dia ny hampianatra azy ireo hiasa ho an'Andriamanitra, sy hiankina Aminy fa tsy amin'ny mpitandrina. - *TFC, b. 7, t. 19.*

Mazava fa ny toriteny rehetra izay notorina dia tsy nampivelatra antokon'olona mpiasa feno fandavan-tena betsaka. Tokony hoheverina tsara izany resaka izany mba hisian'ny vokatra

matomatotra kokoa. Iankinan'ny hoavintsika mandrakizay izany. Mihamalazo ny fiangonana satria tsy nahomby tamin'ny fampiasana ny talentany izy ireo tamin'ny fanaparitahana ny fahazavana. Tokony hotandremana tsara ny lesona avy amin'ny Mpampianatra, mba ho ny rehetra no hampiasa ny fahazavany. - *TFC, b. 6, t. 431.*

Be loatra ny toriteny natao tamin'ny vahoaka; kanefa ve mba nampianarina ny fomba hiasana ho an'izay nahafatesan'i Kristy izy ireo? Moa ve nisy sehatr'asa izay novolavolaina sy napetraka teo anoloan'izy ireo amin'ny fomba izay hahitan'ny tsirairay fa ilaina ny fandraisana anjara amin'ny asa? - *TFC, b. 6, tt. 431.*

Amin'ny alalan'ny fanabeazana sy ny fampiharana no hahatonga ny olona ho afaka hiatrika ny hamehana mety hitranga; ary famolavolana amim-pahendrena no ilaina mba hametrahana ny tsirairay avy amin'ny sehatra tokony hisy azy, mba hahazoany fanandramana izay hahamendrika azy hitondra andraikitra. - *TFC, b. 9, tt. 221.*

Ireo Taranjan'Ny Fiangonana Misiônera

Betsaka no ho vonona hiasa raha ampianarina azy ny fomba anombohana. Mila ampianarina sy ampaherezina izy.

Ny fiangonana tsirairay dia tokony ho sekoly fanazarana ho an'ny mpiasa kristiana. Tokony hampianarina ny mambra ao aminy hanao fampianarana Baiboly, hitarika Sekoly Sabata sy hampianatra, hanampy ny mahantra amin'ny fomba tsara indrindra sy hikorakara ny marary. Hiasa ho an'ny tsy voaova fo. Tokony hisy sekoly fampianarana momba ny fahasalamana sy fampianarana momba ny fandrahoan-kanina, ary kilasy amin'ny lafiny hafa koa eo amin'ny asa fanampiana isan-karazany ataon'ny kristiana. Tsy tokony hisy fampianarana fotsiny, fa hisy tena asa atao marina tarihin'ny mpampianatra efa za-draharaha. Aoka ny mpampianatra hitari-dalana amin'ny asa ataony ho an'ny sahirana, ary ny hafa, dia hianatra amin'ny ohatra omeny. Ny ohatra iray dia misy vidiny noho ny foto-kevitra maro. - *TMF, t. 112.*

Fanofanana Manokana

Ezaka lehibe no tokony hatao ho fanabeazana ny olona amin'ny foto-kevitra ny fanavaozana ara-pahasalamana. Tokony hajoro ny sekoly fianarana mahandro, ary tokony hanome tari-dalana isan-tokantrano momba ny fahaizana mahandro sakafo ara-pahasalamana.

Na ny antitra na ny tanora dia tokony hampianarina ny fomba fahandro sakafo tsotsotra kokoa. N'aiza n'aiza hanehoana ny fahamarinana dia tokony hampianarina ny lona ny fomba ikarakarana sakafo amin'ny fomba tsotra kanefa mampahazoto homana. Tsy maintsy aseho fa azo atao ny manome sakafo mahavelona kanefa tsy mampiasa nofon-javatra. - *TFC, b.9, t. 161.*

Amin'ny toerana rehetra izay misy fiangonana dia tokony homena ny tari-dàlana mikasika ny fikarakarana sakafo tsotra nefa mahasalama, hampiasain'ireo olona maniry ny hiaina mifanaraka amin'ny fitsipi-piaianana ara-pahasalamana. Ary ny mambran'ny fiangonana dia tokony hizara amin'ny olona mpiara-belona aminy ny fahazavana noraisin'izy ireo mikasika izany zavatra izany. - *GW, t. 362.*

Ampifanarahana Ny Fampianarana

Firifiry tamin'ireo mpiasa mahaso sy nankalazaina teo amin'ny asan'Andriamanitra no nandray fanofanana teo anivon'ireo adidy tsotran'ny toerana farany ambany teo amin'ny fiainana! I Mosesy dia novolavolaina ho lasa mpanapaka an'i Egipta, kanefa tsy afaka naka azy avy ao an-dapan'ny mpanjaka Andriamanitra mba hanao ny asa izay nanendreny azy. Rehefa mpiandry ondry nahatoky nandritra ny efapolo taona ihany izy vao nirahina ho mpanafaka ny vahoakany. I Gideôna dia nalaina teo am-pikosoham-bary mba ho tonga fitaovana eo am-pelatanan'Andriamanitra ho fanafahana ny tafik'i Isiraely. Nantsoina handao ny angadin'ombiny i Elisa mba hanao ny baikon'Andriamanitra. Lehilahy mpiasa tany i Amôsa rehefa nomen'Andriamanitra azy ny hafatra hotorina. Ireo rehetra izay hanjary ho mpiara-miasa amin'i Kristy dia hanana asa lehibe sy mafy hatao, asa mafy tsy dia mahaliana ny maro ny fanatanterahana azy, ary ny lesona sy tari-dalana dia tokony ho fidina amim-pahendrena mba hifanaraka amin'ny toetra mampiavaka azy ireo, sy ny asa izay asaina hataony. - *GW, tt. 332,333.*

Andraikitra Hampiofana

Rehefa nisy olona niova fo nanana ho avy mamirapiratra sy talenta be tahaka an'i Timoty, dia niezahan'i Paoly sy Barnabasy ny haneho aminy ny maha-ilaina ny hiasana eo amin'ny tanimboaloboky ny Tompo. Ary rehefa nifindra ho amin'ny toeran-kafa ny apostoly, dia tsy maty akory ny finoan'ireo olona ireo, fa vao mainka mitombo aza.

Nampianarina tsara teo amin'ny lalan'ny Tompo izy, ary notarihina teo amin'ny fomba fiasa tsy misy fitiavan-tena, fa amin-kafanam-po, amim-pikirizana, ho famonjena ny mpiara-belona aminy. Zava-dehibe teo amin'ny fahombiazana mahagaga teo amin'i Paoly sy Barnabasy io fanazarana sy fikarakarana fatratra ny olona vao niova fo io, raha nitory ny filazantsara tany amin'ny tany jentilisa izy. - *VM, tt. 164,165.*

Rehefa miorina ny fiangonana, dia tokony hapetraka eo anoloan'izy ireo fa ny sasany amin'izy ireo dia tsy maintsy ho halaina hitondra ny fahamarinana any amin'ny hafa, ary hanangana fiangonana vaovao; noho izany izy rehetra dia tsy maintsy miasa sy mikolokolo hatramin'ny faran'izay tratrany ny talenta izay nomen'Andriamanitra azy ireo, ary hanofana ny sainy mba hirotsaka an-tsehatra amin'ny fanompoana ny Tompony. - *TFC, b. 3, t.205.*

Sahiran-tsaina mandrakariva ny sahan'asa misiõnera noho ny tsy fahampian'ny mpiasa manana toe-tsaina araka ny tokony ho izy, - mpiasa manana fanoloran-tena manokana sy toe-panahy araka an'Andriamanitra izay haneho araka ny tokony ho izy ny finoantsika. Maro ireo te ho tonga misiõnera kanefa tsy ho tafiditra any amin'ny saha mihitsy satria ireo izay miaraka aminy dia tsy nahatsapa fa adidiny ny miasa miaraka amin'izy ireo, hanokatra eo anoloany ny fitakian'Andriamanitra ny heriny rehetra, ary tsy mivavaka miaraka amin'izy ireo sy ho azy ireo. - *CTFC, tt. 500,501.*

Ireo izay manana andraikitra amin'ny fanaraha-maso ara-panahy eo amin'ny fiangonana dia tokony hamolavola fomba sy fitaovana maro mba hanomezana tombontsoa ny mambra rehetra ao amin'ny fiangonana, handray anjara amin'ny asan'Andriamanitra. Matetika loatra no nanaovana izany tamin'ny lasa. Tsy nisy drafitra mazava tsara napetraka sy notanterahina, izay nahafahana nampiasa ny talentan'ny rehetra tamin'ny asa fanompoana mavitrika. Nisy kanefa vitsy ireo izay nahatsapa ny habetsaky ny fatiantoka noho izany toe-javatra izany. - *TFC, b. 9, t. 116.*

Ao amin'ny fiangonana rehetra, ny mambra dia tokony hofanina mba hanokanany fotoana amin'ny famonjem-panahy ho an'i Kristy. Amin'ny fomba ahoana no ahafahana milaza amin'ny fiangonana fa «*Hianareo no fahazavan'izao tontolo izao*» raha tsy ny mambran'ny fiangonana rehetra no tena mizara tokoa ny fahamarinana? Aoka ireo izay manana andraikitra amin'ny andian'ondrin'i Kristy hifoha amin'ny

adidin'izy ireo, ary hametraka fanahy maro mba hiasa. - *TFC*, b. 6, t. 436.

Mpandraharaha Afaka Manofana No Fidina

Tokony hotandremana tsara ny fifidianana mpandraharaha ao amin'ny fiangonana vaovao. Aoka izy ireo ho lehilahy sy vehivavy izay tena niova tanteraka. Aoka ireo izay tsara ofana indrindra mba hanome tari-dalana no fidina, ireo izay sady afaka manompo amin'ny teny sy ny asa. Misy asa tena ilaina hatao marina tokoa ao amin'ny sehatr'asa rehetra. - *TFC*, b. 6, t. 85.

Ny loholona sy ireo izay mitarika ao amin'ny fiangonana dia tokony hisaintsaina misimisy kokoa amin'ny drafitra ataony mba hitarihana amin'ny asa. Tokony harindrany ny toe-javatra mba hahatonga ny mambra rehetra ao amin'ny fiangonana hanana anjara asa hatao, mba tsy hisy na dia iray aza handeha amin'ny fiainana tsy misy tanjona, mba ho ny rehetra no hanatanteraka izay azony atao araka ny talentany avy(...). Tena ilaina mihitsy ny hanomezana ny mambran'ny fiangonana ny fanabeazana toy izany. Mba hahatonga azy ireo tsy ho tia tena, fa mpiasa manolo-tena tanteraka sy mahomby ho an'Andriamanitra; ary amin'izany lalana izany ihany no ahafahan'ny fiangonana misoroka ny fahafatesana sy ny tsy fitondrana vokatra(...). Aoka ny mambran'ny fiangonana rehetra ho tonga mpiasa mavitrika, - vato velona mamoaoka fahazavana ao amin'ny tempolin'Andriamanitra. - *RH*, 02 Sept. 1890.

Tokony Hitaiza Ny Tenany Ny Mambran'Ny Fiangonana

Tsy maintsy *miasa* ny mambran'ny fiangonana; tsy maintsy *mitaiza ny tenany*, miezaka ny hahatratra ny fenitra avo napetraka eo anoloany. Ary amin'izany no hanampian'ny Tompo azy ireo hahatratra izany raha miara-miasa Aminy izy ireo. - *TFC*, b. 9, t. 140.

Aza manary fotoana kely akory azo hararaotina hanitaran-tsaina hanaovana ny asan'Andriamanitra. - *HF*, t. 289.

Ny Fenitra Napetrak'Andriamanitra

Irin'ny Tompo ny handraisantsika ny fanabeazana rehetra mety ho azo, dia izay mikendry ny hizaràna ny fahalalantsika ho an'ny hafa. Tsy misy mety hahalala ny toerana na ny fomba hiantsoana azy hiasa na hiteny ho an'Andriamanitra. Ny Raintsika izay any an-danitra ihany

no mahita izay mety ho vitany amin'ny alalan'ny olona. Eo anoloantsika dia misy zavatra azo atao izay tsy tazantsika akory noho ny fahalemen'ny finoantsika. Tokony hozarina indrindra ny saintsika ka, raha ilaina izany, dia ho azontsika atao ny maneho ny fahamarinan'ny teniny eo anatrehan'ny fahefana ambony indrindra eto an-tany amin'ny fomba izay hanome voninahitra ny anarany. - *HF, t. 289.*

Iza no nanomana ny tenany handeha sy hiasa ao amin'ny Tanimboalobony? Tsy ankasitrahan'Andriamanitra ny zazavao. Tiany isika raha hampiasa amin'ny fomba tena avo sy tsara indrindra araka izay mety ho vitantsika ny talenta izay nomeny antsika. - *RH, 02 Apr. 1889.*

Fanehoana An-Tsary

Nanonofy aho fa nisy olona iray nitondra tapa-damba fotsy teo amiko, ary nibaiko ahy mba handidy izany hanaovana akanjo ho an'ny olona araka ny habeny avy, sy ny soritsoritry ny toetrany rehetra, ary ny toe-javatra eo amin'ny fiainana. Nasaina nandidy izany aho ary nanatona azy mba ho vonona avokoa izy rehetra rehefa ilaina. Nanana fahatsapana aho fa maro amin'ireo izay nasaina nandidiako akanjo no tsy nifanaraka araka ny tokony ho izy. Nanontany tena aho raha ity no tapa-damba farany tokony hodidiko, kanefa nolazaina tamiko fa tsy izany; raha vao vitako iny anankiray iny, dia nisy hafa ihany koa nentina teo amiko.

Nahatsiaro ho kivy aho tamin'ny habetsaky ny asa teo anoloako, ary nanambara fa nihoatra ny roapolo taona no nandidiako akanjo ho an'ny hafa, ary tsy nankasitrahana ny asako, na nahita aho fa nahavita asa soa betsaka. Niteny tamin'ilay olona nitondra ny akanjo tamiko aho, ho ana vehivavy anankiray manokana, izay nilaza tamiko mba handidy ny akanjony. Nolazaiko tamin'io olona io fa tsy asiany vidiny ny akanjo, ary ho fandanium-potoana sy fitaovana ny hampiseho an'izany aminy. Tena nahantra ilay vehivavy, ambany ny fari-pahaizany, ary misavoritaka ny fomba fitafiny, ary tsy ho ela dia holotoiny ny akanjo. Namaly ilay olona, «Didio ny akanjo. Izany no adidinao. Tsy anao ny fatiantoka fa ahy. Tsy tahaka ny fijerin'olona ny fijerin'Andriamanitra. Apetrany araka izay fomba tiany hanaovana azy ny asa, ary tsy fantatrao izay ho vanona, na itsy na iroa. Ho hita fa maro amin'ireo fanahy mahantra ireo no ho any amin'ny fanjakana, kanefa ny hafa izay nomena fitiavana manokana tamin'ny fitahiam-

piainana rehetra, nanana ny tombontsoa rehetra mba ho hatsaraina no ho tavela. - *TFC, b. 2, tt. 10,11.*

Mandritra ny ora maro no manao fanazaran-tena ny miaramila mampidina ny kitapo avy eo am-babena, ary mametraka izany haingana eo an-damosiny indray. Nampianarina ny fomba fampirimana ny fiadiany izy ireo, sy ny fomba fandraisana azy haingana. Manao fanazaran-tena amin'ny fiatrehana fahavalo izy ireo ary hofanina amin'ny karazan-javatra mety hiseho rehetra. Tahaka izany ny fanazaran-tena izay hanomana ny olona amin'ny zavatra tampoka rehetra. Ary moa ve ireo izay miady ny adin'ny Andriana Imanoela ho latsan-danja noho izany, eo amin'ny hafanam-po sy ny fiezahana hiomana ho amin'ny ady ara-panahy? - *TFC, GW, t. 75.*

TOKO 6

TOKONY HANAO ASA MISIONERA NY MPIANATRA MANDRITRA NY FIOFANANY

Tanjon'Ny Fanabeazana

Fitaizana hanao asa misionera no tena fanabeazana marina. Ny zanakalahy sy zanakavavin'Andriamanitra tsirairay dia antsoina ho tonga misionera; antsoina hanompo an'Andriamanitra sy ny mpiara-belona amintsika isika; ary ny zavatra tokony hokendren'ny fanabeazana antsika dia ny hanomana antsika amin'io asa fanompoana io. - *TFM, t. 325.*

Ny hampahatanjaka ny tanora hanohitra ny fakam-panahin'ny fahavalo no nanorenana ireo sekoly izay mety hiofanan'izy ireo ho mahaso sy ilaina eo amin'ity fiainana ity sy ho amin'ny fanompoana an'Andriamanitra mandritra ny mandrakizay. - *CTFC, t. 495.*

Izay miezaka ny hahazo fahalalana mba hahafahany miasa ho an'ny tsy mahalala sy ny very, no manao ny anjarany amin'ny fanatanterahana ny fikasan-dehiben'Andriamanitra ho an'ny taranak'olombelona. Ny fanatanterahana asa fanompoana tsy ombam-pitiavan-tena ho fitahiana ho an'ny hafa no mahatratra ny idealy ambony ho amin'ny fanabeazana kristianina. - *CTFC, t. 545.*

Miantso ny tanora lahy sy vavy matanjaka, manolo-tena sy mandà tena Andriamanitra handroso hatrany ho lohalaharana, izay rehefa nandany fotoana fohy tany an-tsekoly dia handeha hiomana ny hanome ny hafatra ho an'ity izao tontolo izao ity. - *CTFC, t. 549.*

Mianatra Eo Am-Panaovana

Ilaina amin'ny fanabeazana feno tanteraka ny hanomezana fotoana an'ireo mpianatra hanao asa misiônera - fotoana izay hifankazarany amin'ireo filàna ara-panahin'ny fianakaviana eo amin'ny fiaraha-monina manodidina azy ireo. Tsy tokony hovesarana be loatra amin'ny fianarana izy ireo ka tsy hanana fotoana hampiasana ireo fahalalana azony. Tokony hampirishina izy ireo hanao ezaka misiônera amin-kafanam-po ho an'ireo izay ao anatin'ny fahadisoana, hifankazatra amin'izy ireo, ary hitondra azy ireo ho amin'ny fahamarinana. Amin'ny alalan'ny fiasana ombam-panetren-tena, mikatsaka ny fahendrena avy amin'i Kristy, mivavaka sy miambina

amim-bavaka no ahafahany manome ho an'ny hafa ny fahalalana izay hampanan-karena ny fiainan'izy ireo. - *CTFC, tt. 545,546.*

Araka izay azo atao, dia tokony hirotsaka an-tsehatra amin'ny asa eny an-tanàn-dehibe ny mpianatra mandritra ny taom-pianarana. Tokony hanao asa misiônera eo amin'ny vohitra sy tanàna manodidina azy izy ireo. Afaka mamorona tarika ho amin'ny asa fanampiana kristianina izy ireo. Tokony hanana fijery mivelatra ny adidiny amin'Andriamanitra ankehitriny ny mpianatra. Tsy natao hiandry fotoana, aorian'ny fahavitan'ny taom-pianarana, vao hanao asa lehibe ho an'Andriamanitra, fa tokony hianatra ny fomba fiaramitondra zioga amin'i Kristy eo amin'ny asa fanompoana tsy ombampitiavan-tena ho an'ny hafa mandritra ny fiainana maha-mpianatra azy. - *CTFC, t. 547.*

Tsy ampy ny mameno ny sain'ny tanora amin'ny lesona manandanja lalina; tsy maintsy mianatra ny hizara izay noraisiny izy ireo. - *CTFC, t. 545.*

Tokony ho avy ao amin'ny sekolintsika sy ny toeram-piofanana no ivoahan'ireo misiônera izay hirahina ho any an-tany lavitra. Raha mbola ao an-tsekoly, dia aoka ny mpianatra hanatsara ireo tombontsoa azo hararaotina rehetra hiomanana ho amin'izany asa izany. Ao no tokony hitsapana sy hisedrana azy ireo, mba ho hita ny fahaizany mifandrindra amin'ny toe-javatra, na nahazo ny antso avy any ambony izy ireo. - *CTFC, t. 549.*

Ampirisihana Ny Toe-Tsaina Misiônera

Mila ny fikasihan'Andriamanitra ny mpampianatra sy ny mpianatra ao amin'ny sekolintsika. Afaka manao be lavitra ho azy ireo noho ny nataony tamin'ny lasa Andriamanitra satria tamin'ny lasa dia voafetra ny lalany. Raha ampirisihina ny toe-tsaina misiônera, na dia mila ora maromaro ivelan'ny fianarana ara-dalàna aza izany, dia ho betsaka ny fitahiana omena avy any An-danitra, finoana sy hafanam-po arapanahy bebe kokoa no omena, betsaka kokoa ny zavatra izay hataon'Andriamanitra. - *CTFC, t. 546.*

Rehefa Mikatona Ny Sekoly

Rehefa mikatona ny sekoly, dia misy fotoana mety azo hararaotina ho an'ny maro ny handeha ho any amin'ny saha amin'ny maha-mpampiely boky evanjelista. Ny mpampiely boky mahatoky dia hahita ny fomba andehanana mankany amin'ny tokantrano maro, izay

hametrahany boky mirakitra ny fahamarinana ho amin'izao fotoana izao. Tokony hianatra ny fomba fivarotana ny bokintsika ireo mpianatsika ireo. Misy ilàna olona manana fanandramana kristianina lalina, olona manana saina voalanjalanja tsara, olona matanjaka sy avara-pianarana hirotsaka an-tsehatra amin'io sampan'asa io. Ny sasany manana talenta, fanabeazana, sy fanandramana izay hahatonga azy ireo ho afaka hanabe ny tanora ho amin'ny asa fampielezam-boky amin'ny fomba izay hahavitana bebe lavitra noho izay vita ankehitriny. Manana adidy manokana hampianatra ny hafa ireo izay manana izany fanandramana izany. - *CTFC*, tt. 546,547.

Ny Asa Fanompoana Amin'Ny Alalan'Ny Hira

Ireo mpianatra izay nianatra ny hihira ara-pilazantsara amin'ny fomba miavaka tsara sy feon-kira mamelovelo dia afaka manao zavatsa lehibe amin'ny maha-mpihira evanjelista azy ireo. Hahita tombontsoa azo hararaotina hampiasana ny talenta nomen'Andriamanitra azy ireo izy amin'ny fitondrana feon-kira sy tara-masoandro any amin'ny toerana manirery maro maloky ny alahelo sy ny fahorianana, mihira ho an'ireo izay mahalana no manana tombontsoa mankany am-piangonana.

Ry mpianatra, mandehana mivoaka eny amin'ny lalankely sy ny arabe. Ezaho ny hahatratra ireo kilasy ambony ary koa ny kilasy ambany. Midira ao an-tokantranon'ny mpanan-karena ary koa ny an'ny mahantra, araka izay fotoana mety azo hararaotina, angataho hoe: «Moa sitrakareo ve ny hihiranay hira ara-pilazantsara? Rehefa nohalefahana ny fo, dia mety hisokatra ho anao ny lalana izay hahafahanao manolotra tonom-bavaka fohy ho fitahian'Andriamanitra. Tsy maro no handà ny hihaino. Tena asa misiônera marina tokoa izany asa fanompoana izany. - *CTFC*, tt. 547, 548.

Toko 7

FIARAHA-MIASAN'NY MPITANDRINA SY NY LAIKA

Mirotsaka Ao Amin'Ny Saha Fanompoana Amim-Piraisan-Kina

Aoka ny Mpitandrina sy ny mambra laika handeha ho any amin'ny saha masaka. Hahita vokatra hojinjaina izy ireo na aiza na aiza toerana izay hitoriany ny fahamarinan'ny Baiboly izay nohadinoina. Hahita ireo izay hanaiky ny fahamarinana izy ireo, ary ireo izay hanokanany ny fiainany ho amin'ny asa famonjem-panahy ho an'i Kristy. - *Australian ST*, 03 Aog. 1903.

Tsy fikasan'Andriamanitra ny hamelana ny ampahany betsaka amin'ny asa famafazana ny voan'ny fahamarianana hataon'ny mpitandrina. Ny olona izay tsy nantsoina ho amin'ny asa fitandremana dia tokony hampirisihina hiasa ho an'ny Tompo araka ny fahafahamano maro ananany. An-jatony ireo lehilahy sy vehivavy, izay mipetra-potsiny ankehitriny, no afaka hanao asa fanompoana azo ekena. Afaka manao asa lehibe ho an'ny Tompo izy ireo amin'ny alalan'ny fitondrana ny fahamarinana any an-tokantranon'ny namany sy ny mpifanolo-bodirindrina aminy. - *TFC*, b. 7, t.21.

Nomen'Andriamanitra ny mpanompony ny hafatry ny fahamarinana hotorina. Tokony handray izany hafatra izany ny fiangonana, ary amin'ny fomba rehetra azony atao hampitana izany, dia handray ireo tara-pahazavana voalohany (izy) ary hanaparitaka azy ireny. - *TFC*, b. 6, t. 425.

Tsy maintsy miasa any amin'ny toerana izay iasan'ny mpitandrina ny mambra, manohana ny ezaka ataony sy manampy azy hitondra ny enta-mavesany, ary amin'izany dia tsy ho sasatra noho ny asa mafy be loatra izy ka ho kivy. Tsy misy hery miasa mangina misy vokany maharitra azon'ny fiangonana hoentina raha tsy hihetsika amim-paharanitan-tsaina ny olona, miainga avy amin'ny foto-kevity ny hanao izay rehetra azony atao ho fampandrosoana ny asa. - *RH*, 23 Aog. 1881.

Fiarahana Mandresy Lahatra

Ho resy lahatra izao tontolo izao, tsy amin'ny alalan'izay ampianarina eny amin'ny polipitra, fa amin'izay iainan'ny fiangonana. Asa fanompoana eo ambony latabatra manambara ny foto-kevity ny

filazantsara, ny toe-panahy araka an'Andriamanitra izay ampiharin'ny fiangonana no maneho ny heriny. - *TFC*, b. 7, t. 16.

Tsy ho vita mihitsy ny asan'Andriamanitra eto amin'ity tany ity raha tsy ny lehilahy sy ny vehivavy mambran'ny fiangonana no miaramientana amin'ny asa, manambatra ny fiezahany amin'ny an'ireo mpitandrina sy mpandraharaha ao amin'ny fiangonana. - *GW*, t. 352.

Ampahany kely amin'ny asa famonjem-panahy ny fitorian-teny. Ny Fanahin'Andriamanitra no mandresy lahatra ny mpanota ny amin'ny fahamarinana, ary apetrany eo an-tsandrin'ny fiangonana izy ireny. Mety hanao ny anjara asany ny mpitandrina, kanefa tsy afaka mihitsy hanao ny asa izay tokony hataony fiangonana izy ireo. - *TFC*, b. 4, t. 69.

Tsy voafetra ho an'ireo mpitandrina voahosotra vitsy ny fanaparitahana ny fahamarinan'Andriamanitra. Natao haparitak'ireo rehetra izay milaza ho mpianatr'i Kristy ny fahamarinana. Tsy maintsy afafy eny amoron'ny rano rehetra izany. - *RH*, 22 Aog. 1899.

Mety hanao toriteny mahafinaritra sy feno hery ny mpitandrina, ary asa betsaka tokoa no atao mba hanorenana sy hanaovana izay hahatonga ny fiangonana hahazo fanambianana; kanefa raha tsy ny mambra tsirairay no handray ny anjara asany amin'ny mahampanompon'i Jesosy Kristy azy ireo, dia ho ao amin'ny fahamaizinana mandrakariva ny fiangonana ary tsy hanan-kery. Na dia mafy sy maizina aza izao tontolo izao, ny hery miasa mangina avy amin'ny ohatra tena marim-pototra dia ho hery iray ho amin'ny tsara. - *TFC*, b.4, tt. 285,286

Fahadisoana Mahafaty

Fahadisoan-kevitra mitera-doza ny mihevitra fa miankina amin'ny mpitandrina fotsiny ny asa famonjem-panahy. Ny mpino tsotra manokan-tena izay nametrahan'ny Tompon'ny tanimboaloboka andraikitra momba ny fanahy dia tokony hampaherezin'ny olona izay nametrahan'i Jehovah andraikitra lehibebe kokoa. Izay mpitarika eo amin'ny fiangonan'Andriamanitra dia tokony hahatsapa fa omena an'izay rehetra mino ny anarany ny iraka nampanaovin'ny Mpamonjy. Handefa olona maro ao amin'ny tanimboalobony Andriamanitra, izay tsy nohosorana ho mpitandrina tamin'ny fametrahan-tanana. - *VM*, t. 99.

Fahadisoana lehibe ny fiheverana fa tsy maintsy milonjo ny enta-mavesatra rehetra sy manao ny asa rehetra ny mpitandrina. Rehefa miasa mafy loatra izy, ka torovana sy sasatra, dia mety ho any ambany rangolahy, kanefa raha niaraha-nitondra araka izay nokendren'ny Tompo ny enta-mavesatra dia mety mbola ho velona izy. Mba hahafahana mizara ny enta-mavesatra, dia tsy maintsy beazina ny fiangonana amin'ny alalan'ireo izay afaka mampianatra ny mpiasa hanaraka an'i Kristy sy hiasa tahaka ny niasany. - *TFC, b. 6, t. 435.*

Tsy tokony hihevitra ny mpitandrina fa izy avokoa no tokony hanao ny fitorian-teny rehetra sy ny asa rehetra ary ny fivavahana rehetra; tokony hanofana mpanampy ao amin'ny fiangonana rehetra izy. Aoka ho olona samy hafa ny hitarika ny fivoriana sy hamaky ny Baiboly; amin'ny fanaovana izany no hiantsoana azy ireo hampiasa ny talenta izay nomen'Andriamanitra azy ireo, ary amin'izay ihany koa no handraisany fiofanana amin'ny maha-mpiasa azy. - *GW, t. 197.*

Tsy tokony hanao ny asa izay an'ny fiangonana ny mpitandrina, handreraka ny tenany izy amin'izany, ary manakana ny hafa tsy hanao ny adidiny. Tokony hampianatra ny mambra ny fomba hiasana ao amin'ny fiangonana sy ao amin'ny fiaraha-monina izy. - *HS, t. 291.*

Rehefa misy ezaka atao mba hanehoana ny finoantsika amin'ny tsy mpino, dia mijoro ery aoriana fotsiny matetika ny mambran'ny fiangonana, toy ny hoe tsy liana amin'ny zavatra atao izy ireo, ary avelany ho eo an-tsoroky ny mpitandrina irery ny enta-mavesatra rehetra. Izany no antony nahatonga ny asan'ireo mpitandrina mahay indrindra tsy dia nitera-bokatsoa firy. - *GW, t. 196.*

Ny Adidin'Ny Mpitandrina

Ny fanampiana tsara indrindra azon'ny mpitandrina omena ny mambran'ny fiangonantsika dia tsy ny fitorian-teny, fa ny famolavolana asa ho azy ireo. Omeo zavatra hatao ho an'ny hafa ny tsirairay. Ampio ny rehetra hahita fa amin'ny maha-mpandray ny fahasoavan'i Kristy azy ireo dia tsy maintsy miasa ho Azy izy ireo. Ary aoka ny rehetra hampianarina ny fomba hiasana. Indrindra, ireo vaovao vao tonga ao amin'ny finoana dia tokony hotezaina ho tonga mpiara-miasa amin'Andriamanitra. - *TFC, b. 9, t. 82.*

Ry mpitandrina, torio ny fahamarinana izay hitarika ho amin'ny asa ataon'ny tena manokana ho an'ireo izay tsy ao amin'i Kristy.

Ampirisiho amin'ny fomba azo atao rehetra ny ezaka ataon'ny isambatan'olona. - *TFC*, b. 9, t. 124.

Aoka ny mpitandrina hampianatra ny mambran'ny fiangonana fa mba hitomboany ara-panahy dia tsy maintsy mitondra ny entamavesatra izay napetraky ny Tompo aminy izy ireo, - ny entamavesatry ny fitarihana fanahy ho amin'ny fahamarinana. Tokony hovangiana, hoentina amim-bavaka sy hiasana ireo izay tsy manatanteraka ny andraikiny. Aoka tsy hotarihina hankina aminao amin'ny maha-mpitandrina anao ny olona, fa aoka hampianarina izy ireo fa tsy maintsy mampiasa ny talentany amin'ny fanomezana ny fahamarinana an'ireo manodidina azy. Ny fanaovana izany no hananany ny fiaraha-miasan'ny anjelin'ny lanitra, ary ahazoany fanandramana izay hampitombo ny finoany sy hanome azy ireo fifikirana matanjaka amin'Andriamanitra. - *GW*, t. 200.

Rehefa miasa eny amin'ny toerana izay efa misy olona ao amin'ny finoana ny mpitandrina, dia tokony hikatsaka voalohany tsy ny hanova fo ny tsy mpino fa ny hanofana ny mambran'ny fiangonana ho amin'ny fiaraha-miasa tokony hatao. Aoka hiasa ho azy ireo isambatan'olona izy, hiezaka ny hamoha azy ireo hikatsaka fanandramana lalindalina kokoa ho an'ny tenany, ary hiasa ho an'ny hafa. Rehefa vonona ny hanohana ny mpitandrina amin'ny alalan'ny vavaka sy asa izy ireo dia ho bebe kokoa ny fahombiazana miandry ny ezaka ataony. - *GW*, t. 196.

Amin'ny lafiny sasantsasany, ny Pasitora dia mitana toerana toy ny lehiben'ny antokona mpiasa na kapitenin-tsambo. Andrasana amin'izy ireo ny hanatanterahan'ny olona eo ambany fifehezany ny asa nasaina hataony araka ny tokony ho izy sy haingana, ary rehefa misy hamehana ihany vao miditra an-tsehatra amin'ny tsipiriany izy. Nahita ny lehiben'ny mpiasany nanamboatra kodiarana ny tompon'orinasa anankiray, fanamboarana tsotra izany, kanefa mpiasa am-polony no mijoro eo anilany mipetra-potsiny mijery azy. Ny tompon'ilay orinasa, rehefa nanadihady ny toe-javatra mba hahazo antoka fa tsy hisy tsy rariny hatao dia niantso ilay lehibe ary nandroaka azy rehefa avy nanome ny karamany feno. Taitra ilay lehibe ary nangataka fanazavana. Dia nomena azy izao teny izao: «Nanakarama anao aho mba hanara-maso ny asan'ny olona enina. Hitako fa mipetra-potsiny ireo olona enina ireo ary ianao irery no manao ny asa. Ny asanao dia mety ho vitan'ny iray amin'iretsy olona enina iretsy. Tsy afaka ny handoa ny karaman'olona fito aho kanefa ianao mampianatra ny enina hitsilamodamoka».

Azo ampiharina amin'ny lafin-javatra sasany, fa tsy amin'ny hafa io toe-javatra io. Kanefa Pasitora maro no tsy mahomby noho izy tsy mahafantatra na tsy manandrana ampiasa ny mambran'ny fiangonana manontolo hirotsaka an-tsehatra amim-pahavitrihana amin'ireo sampan'asa samy hafa amin'ny asan'ny fiangonana. Raha ny Pasitora no hanome fahalianana misimisy kokoa amin'ny fahazoana sy fihazonana ny andian'ondriny hirotsaka an-tsehatra hiasa amim-pahavitrihana, dia hanatanteraka soa bebe kokoa izy ireo, ary hanana fotoana bebe kokoa hianarana sy hamangiana ary koa hisorohana ireo zavatra maro miteraka olana. - *GW, tt. 197,198.*

Ohatra Tsara

Tsapan'ny apostoly (Paoly) fa lasa lavitra ny maha-tompon'andraikitra azy ny amin'ny fahasalamana ara-panahin'ireo niova fo nandritra ny asany. Ny faniriany ho azy dia ny hitomboany amin'ny fahalalana ilay hany Andriamanitra marina, sy Jesosy Kristy, izay nirahiny. Teo amin'ny Asany dia matetika izy no nihaona tamin'ny antokon'olona vitsy, lehilahy sy vehivavy izay tia an'i Jesosy, ka niara-niondrika nivavaka taminy, nangataka an'Andriamanitra hampianatra azy ny fomba ihazonana ny fifandraisana velona Aminy. *Mazana no nila hevitra taminy izy hanontany ny fomba fizaràna tsara indrindra ny fahazavan'ny fahamarinana eo amin'ny filazantsara amin'ny hafa.* Ary matetika koa izy, rehefa tafasaraka tamin'ireo niasany toy izany, no nitalaho tamin'Andriamanitra mba hiarovany azy ireo amin'ny ratsy sy hanampiany azy ho tonga misionary mafana fo sy mazoto. - *VM, t. 229.*

Toko 8

FANDAMINANA ATAO AMIN'IREO HERIN'NY KRISTIANINA

Tena Ilaina Ny Fandaminanana

Fohy ny fotoana, ka tsy maintsy alamina ny herintsika mba hanaovana asa lehibe kokoa. - *TFC, b. 9, t.27.*

Nasehon'Ilay Anankiray tsy mety diso tamiko fa ny famoronana tarika madinika no fototry ny ezaka kristianina. - *TFC, b. 7, tt. 21,22.*

Aoka hisy vondrona mpiasa voalamina tsara ao amin'ny fiangonana tsirairay mba hiasa eo amin'ny manodidina. - *RH, 29 Sept. 1891.*

Tokony hisy tarika mpiasa voalamina sy voafehy tsara ao amin'ny tanàna tsirairay; tsy ho iray na roa fotsiny fa an-droapolony no tokony hape-traka hiasa. - *GCB 1893, t. 21.*

Aoka hisy tarika ho aoriana ho amin'ny fanompoana ao amin'ny fiangonantsika. Aoka ireo olona samihafa hitambatra ho mpanarato olona. Aoka izy ireo hikatsaka ny hanangona fanahy hiala amin'ny fahalotoan'izao tontolo izao ho any amin'ny fahadiovana mamonjin'ny fitiavan'i Kristy. - *TFC, b.7, t. 21.*

Nalamina ho amin'ny asa misionera no nikendrena ny fiangonan'i Kristy eto an-tany, ary irin'ny Tompo ny hahita ny fiangonana manontolo mamolavola fomba sy fitaovana izay hahatonga ny ambony sy ny ambany, ny manan-karena sy ny mahantra handre ny hafatry ny fahamarinana. - *TFC, b. 6, t. 29.*

Raha marobe ny isan'ny mambra dia aoka ny mambra hatao tarika madinika, izay hiasa tsy ho an'ny mambran'ny fiangonana fotsiny ihany, fa ho an'ny tsy mpino koa. Raha ao amin'ny toerana anankiray, tsy misy afa-tsy roa na telo no mahafantatra ny fahamarinana, aoka izy ireo hikambana toy ny tarika mpiasa anankiray. - *TFC, b. 7, t. 22.*

Raha ilaina ho amin'ny asa feno fahombiazana eo an-tany fiadina ny fifehezana sy ny filaminana, dia mitovy amin'izany, eny, mihoatra lavitra aza, ny ilàna izany amin'ny adidy izay hirotsahantsika antsehatra satria manan-danja lehibe kokoa sy ambony kokoa ny endriky ny zavatra izay halaintsika noho ny zavatra izay hiadian'ireo

hery mifanandrina maro eo amin'ny saha fiadiana. Ny tombontsoa mandrakizay no kendrena ho loka eo amin'ny fifanandrinana izay handraisantsika anjara. - *TFC, b. 1, t. 649.*

Andriamanitry ny filaminana Andriamanitra. Mifandrindra tanteraka izay zavatra rehetra atao any an-danitra. Manatontosa ny anjara asany amin'ny fanarahana-dalàna fatratra ny tafik'anjely. Tsy misy raharaha kasaina hatao ho vita foana raha tsy hatao amim-pilaminana sy ifanarahana. Tsy latsa-danja noho ny tamin'ny andron'ny Isiraely fahiny, no itakian'Andriamanitra fandaminana sy tetik'asa eo amin'ny asany ankehitriny. Tokony hiasa amim-pahendrena izay rehetra manao ny asan'Andriamanitra, fa tsy hanao mosalahy na rainazy amin'ny asa. Ny asa vita amim-pinoana sy ara-potoana no ahazoana ny tombon-kasen'ny fanekena. - *PM, t. 387.*

Asa voalamina tsara no tsy maintsy atao ao amin'ny fiangonana, mba hahatonga ny mambra hahafantatra ny fomba hizaràna ny fahazavana amin'ny hafa, ary amin'izany no hampahatanjaka ny finoan'ny tenany sy hampitombo ny fahalalany. Raha mizara izay noraisiny avy tamin'Andriamanitra izy ireo, dia hihamafy orina ao amin'ny finoana izy. Fiangonana velona ny fiangonana miasa. Manorina eo ambony vato velona isika, koa ny vato tsirairay avy dia tokony handefa fahazavana. Ny Kristianina tsirairay avy dia oharina amin'ny vato sarobidy izay mandray ny voninahitr'Andriamanitra ary mitaratra izany. - *TFC, b. 6, t. 435.*

Lesona Avy Amin'Ny Fandaminana Tonga Lafatra

Fikasan'Andriamanitra ny tokony hianarantsika ireo lesona avy amin'ny firindrana sy filaminana avy amin'ny firindrana tonga lafatra napetraka tamin'ny andron'i Mosesy, mba ho tombontsoan'ny zanak'i Isiraely. - *TFC, b. 1, t. 653.*

Dingana Voalohany Amin'Ny Fandaminana Fiangonana

Tamin'ny nandraisana ny roa ambin'ny folo lahy no nanaovana ny dingana voalohany teo amin'ny fandaminana ny fiangonana izay hiandraikitra ny asan'i Kristy teto an-tany taorian'ny fiakarany tany andanitra.

Môdelin'Ny Fandaminana Fiangonana

Ny fandaminana tao Jerosalema dia natao ho ohatra amin'ny fandaminana ny fiangonana eo amin'ny toerana hafa rehetra

ahazoan'ireo mpitondra hafatry ny fahamarinana, olona niova fo ho amin'ny filazantsara (...).

Taty aoriana, teo amin'ny tantaran'ny fiangonana voalohany, rehefa nivondrona ho fiangonana ireo antokon'ny mino maro teo amin'ny faritra samy hafa eo amin'izao tontolo izao, dia nohatsaraina indray ny fandaminana ny fiangonana, mba hilamina sy hirindra hatrany ny asa. Namporisihina ny mambra tsirairay hanao tsara ny anjarany. Samy tokony hampiasa tsara ny talenta nankinina taminy ny tsirairay. - *VM, tt. 82,83.*

Mametraka Ny Tsirairay Araka Ny Toerana Sahaza Azy

Ny olona tsirairay izay nanampy ny laharana tamin'ny alalan'ny fiovam-po dia apetraka eo amin'ny toerana hanaovany ny adidiny. Ny tsirairay avy dia tokony ho vonona ny ho eo, na ny hanao zavatra na inona na inona izany eo amin'ity ady ity. - *TFC, b. 7, t. 30.*

Tsy ny sokajin-draharaha toy ny sekoly sy ny hôpitaly be dia be, na trano ngezabe, na fisehoana goavana no takin'Andriamanitra, fa asa mirindra ataon'ny vahoaka manokana, vahoaka izay nofidin'Andriamanitra ary sarobidy.

Ny olona tsirairay dia tokony hijoro eo amin'ny anjarany sy ny toerany, mihevitra, miteny, sy miasa mifanaraka amin'ny Fanahin'Andriamanitra. Izay, ary amin'izay ihany vao ho tanteraka sy hirindra amin'ny fahafenoany ny asa. - *TFC, b. 6, t. 293.*

Ny tanjaky ny tafika anankiray dia refesina amin'ny alalan'ny fahombiazan'ireo olona eo an-daharana. Ny jeneraly hendry iray dia hanome torolalana ireo manamboninahitra eo aminy mba hanofana ny miaramila tsirairay avy ho amin'ny fanompoana mavitrika. Tadiaviny izay hampivelarana ny fahombiazana ambony indrindra avy any amin'ny rehetra. Raha miantehitra amin'ny manam-boninahitra irery izy dia tsy afaka hanantena mihitsy fanafihana feno fahombiazana. Mitoky amin'ny fanompoana mahatoky sy tsy mety sasatra avy amin'ny olona tsirairay ao amin'ny tafiny izy. Mipetraka bebe kokoa amin'ny olona eo an-daharana ny andraikitra. - *TFC, b. 9, t. 116.*

Miantso mpiasa ho mpitory ny filazantsara ny Tompo. Iza no hamaly izany? Tsy izay rehetra miditra ao amin'ny tafika no ho jeneraly, kapiteny, serzà, na kapôraly aza. Tsy ny rehetra no hanana andraikitra sy hikarakara ny fitarihana. Misy asa mafy karazan'ny hafa izay tsy maintsy hatao. Ny sasany tsy maintsy mandavaka hady lalina sy lava sy hanangana manda; ny sasany hitsangana ho toy ny mpitily;

ny sasany ho mpitondra hafatra. Raha tsy misy afa-tsy kely fotsiny no manam-boninahitra, dia miaramila be dia be no takina mba hirotsaka an-daharana ary hilahatra eo amin'ny tafika; kanefa ny fahombiazany dia miankina amin'ny fahatokian'ny miaramila tsirairay. Ny hakanosana na ny famadihan'ny olona anankiray dia mety hitera-doza ho an'ny tafika manontolo. - *GW*, *tt.* 84,85.

Ny Tsiambaratelon'Ny Fahombiazana

Ho hita ao amin'ny fiasan'ny vahoakantsika mirindra ny tsiambaratelon'ny fahombiazantsika amin'ny asan'Andriamanitra. Tsy maintsy misy asa atao amim-piraisan-kina. Ny mambra tsirairay avy ao amin'ny tenan'i Kristy dia tsy maintsy manao ny anjarany ao amin'ny asan'Andriamanitra, araka ny fahafaha-manao nomen'Andriamanitra azy. Tsy maintsy mivondrona hanohitra ny zava-manakana sy ny zava-tsarotra izy ireo ho soroka miara-milanja sy fo miara-mitepo. - *RH*, *2 Des.* 1890.

Raha miasa miaraka ny Kristianina, mandroso toy ny olona tokana, eo ambany fitarihan'ny Hery anankiray, ho amin'ny fanatanterahana zava-kendrena iray, dia hanozongozona izao tontolo izao. - *TFC*, *b.* 9, *t.* 221.

Miasa amim-pirindrana ny anjely. Filaminana tanteraka no mampiavaka ny fihetsehany rehetra. Arakaraka ny hanahafantsika akaikikaiky kokoa ny firindrana sy filaminan'ny tafiky ny anjely no haha-feno fahombiazana kokoa ny ezak'ireo solontenan'ny lanitra ho antsika ireo. Raha tsy hitantsika ny ilàna ny asa mirindra, fikorontanana sy tsy fifehezana, ary tsy milamina ny fomba fiasantsika, dia tsy ho afaka ny hiasa amim-pahombiazana ho antsika ireo anjely, izay milamina tokoa sy mihetsika amim-pirindrana tanteraka. Miodina amin'alahelo izy ireo satria tsy mahazo alalana hitahy ny fikorontanana, ny tsy fifantohana sy ny tsy filaminana. Izay rehetra maniry ny fiaraha-miasan'ny mpitondra hafatry ny lanitra dia tsy maintsy miasa mitovy amin'ny tadin-dokangan'izy ireo. Ireo izay nandray ny hosotra avy any ambony dia hampirisika amin'ny heriny rehetra ny filaminana sy ny fifehezana ary ny firaisan-kina, ary amin'izay ny anjelin'Andriamanitra vao afaka ny hiara-miasa amin'izy ireo. Kanefa tsy hametraka mihitsy ny fankasitrahany eo amin'ny tsy fanarahana fitsipika sy ny tsy filaminana ary ny fikorontanana ireo mpitondra hafatry ny lanitra. - *TFC*, *b.* 1, *tt.* 649,650.

Fampitandremana Amin'Ny Fotoany

Ilaina ny fiasana manaraka rafitra; kanefa any amin'ny toerana izay ela loatra ny sasany mamolavola sy manao drafitra, ary miomana ho amin'ny asa, dia efa mameno mialoha ny saha amin'ny anganongano mamabo fon'olona i Satana, ary manjary mifantoka ao amin'ny famitahan'ilay mpamitaka rain-dahiny ny fahalianan'ny olona. - *RH*, 13 *Mar.* 1888.

Akory ny hafalian'i Satana raha toa ka hahomby izy amin'ny ezaka ataony ho tonga eo anivon'ity vahoaka ity, ka hanakorontana ny asa amin'ny fotoana izay tena ilàna ny fandaminana, ary ho tena ezaka lehibe ho antsika ny hisoroka ireo fihetsehana manodoka, ary handà ireo fitakiana izay tsy misy ny fankatovan'ny Tenin'Andriamanitra! Tiantsika ny hihazona mafy ny laharana, mba tsy hisy ho rava eo amin'ny rafi-pandaminana sy ny firindrana izay naorina tamin'ny asa feno fahendrena sy fitandremana. Tsy misy alalana mihitsy tokony homena ireo zavatra mikorontana izay maniry ny hifehy ny asa amin'izao fotoana izao. - *GW*, t. 487.

TOKO 9

ANTSO HO AMIN'NY FIFOHAZANA

Ireo Baiko

Aoka hanakoako ao amin'ny fiangonantsika ny hafatry ny filazantsara, izay miantso ho amin'ny asa maneran-tany. Aoka hanana finoana mitombo ny mambran'ny fiangonana izay mahazo hafanam-po avy amin'ireo mpiara-miasa tsy hita maso avy any an-danitra, avy amin'ny fahalalana tsy manam-pahataperana ananan'izy ireo, avy amin'ny halehibeazan'ny asa izay irotsahan'izy ireo an-tsehatra, ary avy amin'ny fahefan'ny Mpitarika azy ireo. Ireo izay mametraka ny tenany eo ambany fifehezan'Andriamanitra, mba hotarihiny sy hotozoany lalana, dia ho tafiditra ao amin'ny fihodinan'ny toe-javatra mafy orina izay nobaikony mba hiseho. Nahazo tsindrimandry avy amin'ny Fanahin'Izay nanome ny Ainy ho fiainana ho an'izao tontolo izao, dia tsy hijoro intsony amin'ny tsy fahafahana hanao na inona na inona izy ireo mampiseho izay tsy azon'izy ireo atao. Handroso ho amin'ny ady izy ireo mitafy ny fiadian'ny lanitra ary sahy ny hiasa ho an'Andriamanitra, amin'ny fahafantarana fa ny heriny tsy manam-petra no hanampiana izay ilainy. - *TFC, b. 7, t. 14.*

Andeha isika hifoha! Mafana ny ady. Manakaiky ny fifandrinana farany ny fahamarinana sy fahadisoana. Andeha isika hamindra eo ambany faneva mihosin-dran'ny Printsy Imanoela, ary hiady ny ady tsaran'ny finoana, ary hahazo ny voninahitra mandrakizay; satria handresy ny fahamarinana, ary hanoatra noho ny mpandresy isika amin'ny alalan'ilay tiansika. Mikatona ny oram-pahasoavana sarobidy. Aoka isika hanao ny asa ho amin'ny fiainana mandrakizay, mba hahafahantsika manome voninahitra ny Raintsika izay any an-danitra, ary ho fitaovana famonjena ireo fanahy izay nahafatesan'i Kristy. - *RH, 13 Mar. 1888.*

Baikom-Pamindrana

Indray andro, ny andrianan'ny (tanàna) Wellington nanatrika ny fivorian'ny Kristianina niady hevitra ny amin'ny mety hahazoana fahombiazana amin'ny ezaka misiônera atao any amin'ny jentilisa. Nanontany ilay andriana izy ireo mba hilaza ny heviny raha hifandanja amin'ny vola lany amin'izany ezaka izany ny fahombiazana ho azo. Namaly ilay miaramila tranainy: «Tompokolahy, inona no baikom-

pamindrana nomena anareo? Tsy resaka tokony hiadianareo hevitra ny mikasika ny fahombiazana. Raha vakiko araka ny tokony ho izy ny baiko azonareo dia manao hoe: «Koa mandehana any amin'izao tontolo izao hianareo, mitoria ny filazantsara amin'ny olombelona rehetra. Tompokolahy, ankatoavy ny baikom-pamindrana nomena anareo» - *GW*, t. 115.

Tsy Misy Fotoana Ho Amin'Ny Fangatahana Andro

«*Efa antomotra ny andro lehiben'i Jehovah, eny efa antomotra sy mihafaingana*» - Zef. 1:14. Ary kiraroy ny fahavononam-panahy avy amin'ny Filazantsara ny tongotrareo. - *TFC*, b. 9, t. 48.

Ny mambran'ny fiangonana dia tokony (...) ho vonona mandrakariva hirotsaka hiasa ho fankatoavana ny baikon'ny Tompo. Na aiza na aiza ahitantsika asa miandry ny hatao, dia tokony horaisintsika sy hataontsika izany, mijery mandrakariva an'i Jesôsy (...) Raha ny mambran'ny fiangonana tsirairay no misiônera velona, dia ho voatory haingana any amin'izay monina ambonin'ny tany rehetra sy ny fokom-pirenena sy ny samy hafa fiteny ary ny olona rehetra ny filazantsara. - *TFC*, b. 9, t. 32.

Manakaiky ny fikatonan'ny tantaran'ny tany. Misy asa lehibe eo anoloantsika, - asa famaranana ny fanomezana fampitandremana farany ho amin'izao tontolo izao feno fahotana. Misy olona izay hoesorina hiala amin'ny angadin'omby, avy ao amin'ny tanimboaloboka, avy amin'ny sampan'asa maro samy hafa, ary hirahin'ny Tompo hanome ny hafatra ho an'izao tontolo izao. - *TFC*, b. 7, t. 270.

Ampanenoy ny fampitandremana manerana ny tany. Lazao amin'ny olona fa antomotra ny andron'ny Tompo eny antomotra sy mihafaingana. Aoka tsy hisy avela ho tsy nandre fampitandremana na iray aza; Mety ho eo amin'ny toeran'ny fanahy ory izay ao anatin'ny fahadisoana isika; mety hapeetraka eo anivon'ny barbarianina ianao. Araka ny fahamarinana izay noraisintsika mihoatra noho ny an'ny hafa dia manan-trosa isika ny hizara izany amin'izy ireo. - *TFC*, b. 6, t. 22.

Ranadahy sy rahavaviko isany, tara loatra raha manokana ny fotoananao sy ny herinao amin'ny fanompoana ny tena ianao. Aoka tsy havelanao ny andro farany hahita anao tsy manana ny haren-tsarobidin'ny lanitra. Tadiavo izay handrosoan'ny fandresen'ny hazo fijaliana, tadiavo izay hanazavana ireo fanahy, miasà ho famonjena ny

mpiara-belona aminao, ary haharitra amin'ny fisedran'ny afo ny asanao. - *TFC, b. 9, t. 56.*

Tsy maintsy omentsika haingana ity hafatra ity, didy anampy didy, fitsipika anampy fitsipika. Ho voatery, tsy ho ela intsony, amin'ny fanapahan-kevitra lehibe ny olona, ary adidintsika ny mijery raha nomena ny fotoana mety azony nohararaotina hahatakarana ny fahamarinana, mba hahafahan'izy ireo miandany amim-pahalalana amin'ny marina. Mangataka ny vahoakany mba hiasa ny Tompo - hiasa amim-kafanam-po sy fahendrena - raha mbola maharitra ny androm-pahasoavana. - *TFC, b. 9, tt. 126, 127.*

Tsy manana fotoana hariana isika. Akaiky ny farany. Tsy hoe ela intsony ny fandehanana amin'ny toerana anankiray ho any amin'ny toerana hafa hanaparitaka ny fahamarinana dia hofefen'ny loza eo ankavia sy eo an-kavanana. Hapetraka hanakan-dalana ny mpitondra hafatry ny Tompo ny zavatra rehetra, mba tsy ho afaka hanao izay azony atao ankehitriny izy ireo. Tsy maintsy matrika araka ny tokony ho izy ny asa eo anoloantsika isika, ary handroso haingana araka izay azo atao amin'ny fanafihana. Fantatro avy amin'ny fahazavana izay nomen'Andriamanitra ahy fa ny herin'ny maizina dia miasa amin'ny tanjaka mahery vaika eto an-tany, ary mandroso tsy re tsaiika mba handrombaka ireo izay matory, tahaka ny amboadia mandrombaka ny hazany. Manana fampitandremana izay azo omena isika ankehitriny, asa izay azontsika atao amin'izao fotoana izao; kanefa tsy ho ela intsony dia ho sarotra kokoa noho izay azontsika eritreretina izany. Hanampy antsika mba ho fantsom-pahazavana mandrakariva Andriamanitra, mba hiasa amin'ny maso mifantoka amin'i Jesôsy Mpitarika antsika, ary amim-paharetana sy fikirizana no handrosoana hahazoana ny fandresena. - *TFC, b. 6, t. 22.*

Misy loza mitatao amin'ny fangatahana andro. Mety tsy ho hitanao intsony io fanahy izay mety ho hitanao anio io, na io fanahy izay tokony ho nanokafanao ny Soratra Masina. Nanomana harato ho amin'ny tongony i Satana, ary rahampitso dia mety hanatanteraka ny drafitr'ilay fahavalon'Andriamanitra raindahiny izy. Nahoana no mangataka andro na indray andro fotsiny aza? Nahoana no tsy mandeha miasa dieny izao? - *TFC, b. 6, t. 443.*

Takina amin'ny mpanaraka an'i Kristy nandritra ny taon-jato rehetra ny fiambenana sy ny fahatokiana; kanefa ankehitriny, satria mijoro eo amoron'ny tontolo maharitra mandrakizay isika, dia tokony hihazona ny fahamarinana ananantsika, manana fahazavana tena

lehibe, asa tena manan-danja, tsy maintsy mampitombo avo roa heny ny faharisihana sy ny fitandremana tsara isika. Tokony hanao araka izay faran'ny mety ho vitany ny tsirairay. Ry rahalahiko, manao izay haha tonga ny famonjena ny tenanao ho tandindomin-doza ianao raha mihemotra ankehitriny. Hiantso anao Andriamanitra ka hampamoahina ianao raha toa ka tsy nanatontosa ny asa nasainy nataonao. - *TFC, b. 5, tt. 460,461.*

Fanontaniana Manan-Danja

Hisokatra eo anoloantsika ny mandrakizay. Tsy ho ela intsony dia hoesorina ny lamba lehibe. Nahoana no mihevitra ny hifikitra amin'ny fitiavan-tena sy izay mampametimety ny fiainantsika isika kanefa fanahy maro manodidina antsika no very?

Moa nihamafy tahaka ny vato va ny fontsika?

Tsy afaka ny hahita va isika ka hahatakatra fa manana asa hatao ho an'ny hafa isika?

Ranadahy sy rahavaviko isany, moa ve ianareo anisan'ireo izay mana-maso kanefa tsy mahita, ary manan-tsofina fa tsy mandre?

Moa ve zava-poana ny nanomezan'Andriamanitra anao ny fahalalana ny sitrapony?

Moa ve zava-poana ny nandefasany ireo fampitandremana nifanesisesy manambara ny fahantomoran'ny farany?

Moa ve ianareo mino ny fanambaran'ny Teniny mikasika izay hiseho eto amin'izao tontolo izao?

Moa ve mino ianareo fa mihantona eo ambonin'izao tontolo izao ny fitsaran'Andriamanitra?

Amin'ny fomba ahoana no ahafahanareo mipetrapetraka maka aina, tsy miraika sy tsy taitra? - *TFC, b. 9, tt. 26,27.*

Antso Ho Amin'Ny Fifohazana

Hifarana tsy ho ela ny asa, ary mitombo eny rehetra eny ny faharatsiana. Tsy manana afa-tsy fotoana fohy hiasana isika. Andeha isika hifoha amin'ny torimaso ara-panahy, ary hanokana izay ananantsika sy izay maha-izy antsika, ho an'ny Tompo. Hitoetra miaraka amin'ireo tena misiônera marina ny Fanahin'ny Tompo, hanome azy ireo ny hery ho amin'ny fanompoana. - *SW, 09 Apr. 1903.*

Mifohaza, ranadahy sy rahavavy isany, mifohaza. Aza matory intsony. Nahoana no mijanona eto mandritra ny andro tsy manao na inona na inona ianareo? Miantso anareo Jesôsy manao hoe:

«Mandehana miasa any amin'ny Tanimboaloboko ankehitriny». Na iza na iza nandray ny Fanahy Masina dia haneho izany miharihary; satria ny heriny rehetra dia ampiasaina amin'ny fanompoana mavitrika indrindra. Ireo rehetra izay tena nandray an'i Kristy tamin'ny finoana dia miasa. Tsapan'izy ireo ny enta-mavesatry ny fanahy. Miantso izay rehetra manana ny fahalalana ny fahamarinana ankehitriny Andriamanitra, izay mitahiry ny fahamarinana masina, mba hifoha ka hizara ny fahazavan'ny lanitra amin'ny hafa; - *RH*, 6 Des. 1893

Mifohaza, ry ranadahy, noho ny amin'ny fanahinareo, mifohaza. Tsy afaka manao na inona na inona ianareo raha tsy misy ny fahasoavan'Andriamanitra. Miasa raha mbola afaka (manao). - *SW*, 17 Jol. 1906.

Raha azo sokafana ny masontsika hahay hanavaka ireo anjely lavo miasa amin'ireo izay mahatsapa ho metimety sy mihevitra ny tenany fa tsy misy atahorana, dia tsy hahatsapa fandriam-pahalemana isika. Eo amin'ny lalantsika amin'ny fotoana rehetra ireo anjely ratsy. - *TFC*, b. 1, t.302.

Miantso ny rehetra Andriamanitra, ny mpitoriteny sy ny vahoaka, mba hifoha. Soamadodoka avokoa ny lanitra manontolo. Hifarana tsy ho ela ny tantaran'ny tany. Eo anivon'ny loza amin'ny andro farany isika. Eo anoloantsika ireo loza lehibe kokoa, kanefa dia tsy mbola mifoha isika. Mampahatahotra ny tsy fisian'ny fihetsehana sy ny hafanam-po amin'ny asan'Andriamanitra. Avy amin'i Satana io torimasom-pahafatesana io. - *TFC*, b. 1, tt. 260,261.

Inona no holazaiko mba hampifoha ny vahoakan'Andriamanitra sisa? Naseho ahy fa toe-javatra mampihoron-koditra no eo anoloantsika. Mitondra ny heriny rehetra i Satana sy ny anjelyny mba hanoherana ny vahoakan'Andriamanitra. Fantany fa raha matory kely fotsiny izy ireo dia azo antoka fa ho rava izy ireo. - *TFC*, b.1, t. 263.

Eo amin'ny fotoana farany amin'ny androm-pahasoavana raha mbola eo am-panapahana ho mandrakizay indrindra izay ho anjaran'ny fanahy rehetra ny Tompo, dia miandry ny hifohazan'ny Fiangonany Izy mba hiasa mihoatra lavitra noho izay tany aloha rehetra.

Ireo izay nafahana tamin'ny alalan'i Kristy noho ny fahalalana ny marina no heverin'Andriamanitra ho toy ny olom-boafidiny, ka ankasitrahany mihoatra noho ny vahoaka rehetra eto an-tany. Holazaina amin'ny hafa ireo fitahiana nomena azy tamim-palalahana

tokoa. Ary tsy maintsy hoentina any amin'ny firenena sy ny foko-
pirenena sy ny samy hafa fiteny ary ny olona rehetra ny
Filazantsaran'ny famonjena. - *MM*, t. 583

Tsy misy iray amin'ny zato amintsika no manao zavatra hafa
mihoatra noho ny asa fanaony andavanandro eto amin'izao tontolo
izao. Tsy tsapantsika na dia amin'ny antsasany aza ny tombam-
bidin'ny fanahy izay nahafatesan'i Kristy. - *TFC*, b. 8, t. 148.

Raha mba mifoha tsara ho amin'ny adidiny ny mpanaraka an'i
Kristy dia hisy arivoarivo any amin'izay tsy misy afa-tsy iray
ankehitryny, no hitory ny Filazantsara amin'ny mpanompo sampy. Ary
izay rehetra tsy afaka hiasa amin'izany kosa ny tenany dia hanohana
amin'ny ananany sy ny fony ary ny fitiavany. Ary hisy asa hatao amin-
kafanam-po be lavitra ho famonjena fanahin'olona ao amin'ny tany
kristiana. - *DHK*, t. 96

An'arivony no mankafy ny fahazavana lehibe sy ireo fotoana mety
sarobidy azo nohararaotina kanefa tsy nanao na inona na inona
tamin'ny alalan'ny hery miasa mangina avy aminy na ny volany mba
hanazavana ny hafa. Tsy nandray na dia ny andraikitra fihazonana ny
fanahin'ny tenany ao amin'ny fitiavan'Andriamanitra aza izy ireo, mba
tsy hahatonga azy ireo ho enta-mavesatry ny fiangonana. Ny olona
toy izany dia ho enta-mavesatra sy vato misakana any an-danitra.
Noho ny amin'i Kristy, noho ny amin'ny fahamarinana, nohon'ny
amin'ny tenany, dia aoka hifoha izy ireo ary hanao asa amin-kafanam-
po sy fitandremana ho an'ny mandrakizay. - *RH*, 01 Mar. 1887.

Azo ampitahaina tsara amin'ny tafika ny fiangonan'i Kristy. Asa
masy sy fahasaratana ary loza mitatao no fiainan'ny miaramila
tsirairay. Fahavalo malina no manodidina azy, tarihin'ny andrianan'ny
herin'ny maizina izay tsy mba rendremana na mandao ny toeram-
piasany. Amin'ny fotoana izay tsy iambenan'ny Kristianina, dia manao
fanafihana tampoka sy mahery vaika ny fahavalony feno hery. Ho
resin'ny tetik'adiny ny mambran'ny fiangonana raha tsy mavitrika sy
malina.

Inona no miseho raha malaina ny antsasaky ny miaramila na
matory rehefa baikona hanao ny adidy; faharesena, fahababoana na
fahafatesana no vokany. Moa heverina ho mendrika ny hahazo
valisoa ve raha misy afaka mandositra ny tanan'ny fahavalo? Tsia?
Handray avy hatrany ny didim-pitsarana hampamono izy. Ary ny
fiangonan'i Kristy tsy miraika sy tsy mahatoky dia hahita vokatra ratsy
be lavitra noho izany. Tafika matorin'ny miaramila kristianina - inona

no mampihoron-koditra kokoa noho izany? Inona no fandrosoana azo atao hanoherana izao tontolo izao, izay eo ambany fifehezan'ny andrianan'ny fahamaizinana? Ireo izay mijoro tsy miraika amin'ny andro fiadiana, tahaka ireny tsy manana fahalianana ireny, sy mahatsapa ho tsy manana andraikitra ny amin'izay ho vokatry ny ady, dia tsaratsara kokoa raha manova ny fomba fiainany na mandao ny laharana avy hatrany. - *TFC, b. 5, t. 394.*

Tsy Mainty Misy Asa

Naseho ahy fa miandry fiovana hiseho ny vahoakan'Andriamanitra, - hery manosika izay hameno azy ireo. Ho diso fanantenana anefa izy ireo satria diso izany hevitr'izy ireo izany. Tsy maintsy miasa izy ireo; tsy maintsy mirotsaka amin'ny asa izy ireo, ary mangataka amin-kafanam-po amin'Andriamanitra, ny fahalalana marina ny asa miandry azy ireo. Tena ampy hampifoha antsika ny hatsaran'ireo toe-javatra izay nandalo teo anoloako, ka hamporisika antsika hizara ny fahamarinana ho ao ampon'ireo rehetra izay te hihaino izany. Efa masaka tsy ho ela intsony ho amin'ny fijinjana ny tany. - *TFC, b. 1. t. 261.*

Ny zavatra rehetra eo amin'ny tontolo dia miantso ireo izay mahalala ny fahamarinana hanolo-tena tanteraka ho amin'ny fitoriana ny fahamarinana tahaka izay nampahafanarana izany tamin'izy ireo ao amin'ny hafatry ny anjely fahatelo. Izay rehetra hitantsika sy rentsika dia miantso antsika ho amin'ny adidintsika. Ny fiasan'ny masoivohon'i Satana no miantso ny Kristianina tsirairay avy mba hijoro amin'ny anjarany. - *TFC, b. 9, tt. 25,26.*

Ny hafatra momba ny fiavian'i Kristy tsy ho ela intsony no omena ny firenena rehetra eto an-tany. Fiambenana, fiezahana tsy mety sasatra no takina mba handresena ny herin'ny fahavalo. Ny anjara asantsika dia tsy ny hipetraka intsony ka hitomany sy hanohon-tanana, fa hifoha sy hiasa ho amin'izao fotoana izao sy ho amin'ny mandrakizay. - *SW, 26 May 1902.*

«Manaova zavatra, ataovy haingana izany, amin'ny herinao rehetra;

Hiraviravy ny elatry ny anjely raha mbola mijanona tsy miasa mandritra ny fotoana ela;

Ary hitsahatra tsy hitahy intsony Andriamanitra satria tsy manao na inona na inona.» -*TFC, b. 5, t. 308.*

Aoka tsy hisy na dia iray aza hihevitra fa manana fahalalana izy hanakombona ny tanany ka tsy hanao na inona na inona. Tsy azo tanterahina mihitsy ny hamonjy, na dia olona iray aza, izay ao amin'ny fitsilamohamohana sy ny tsy fanaovana na inona na inona. Hevero izay notanterahin'i Kristy nandritra ny asa fanompoany teto an-tany. Endrey nanao ahoana ny hafanam-pony sy ny fiezahany tsy mety sasatra!

Tsy nisy na inona na inona navelany hampitodika Azy hiala amin'ny asa izay nomena azy. Moa manaraka ny dian-tongony va isika? - *CE, t. 38.*

Ny masoivohon'ny lanitra sy ny olombelona no mitambatra eo amin'ny asa famonjena fanahy. Manao ny Anjarany Andriamanitra, koa ilaina ankehitriny ny fandraisan'ny Kristianina anjara. Miantso ho amin'izany Andriamanitra. Andrasany ny andraisan'ny vahoakany anjara amin'ny fanehoana ny fahazavan'ny fahamarinana amin'ny firenena rehetra. Iza no hirotsaka ho mpiara-miombona antoka amin'i Jesôsy Kristy Tompo? - *RH, 01 Mar. 1887.*

Tsy maintsy ho fiangonana miasa ny fiangonana raha te ho fiangonana velona. Tsy tokony hionona fotsiny amin'ny fihazonana ny taniny tsy ho azon'ny fahavalo dia ny fahotana sy ny fahadisoana, na hionona fotsiny amin'ny fandrosoana mihisatra, fa tokony hitondra ny ziogan'i Kristy, ary hitovy famindra amin'Ilay Mpitarika, mahazo mpirotsaka an-tsehatra vaovao eny an-dalana. - *RH, 04 Aog. 1891*

Fotoana kely fotsiny sisa no ananantsika mba hamitana ny ady; dia ho avy i Kristy, ary hifarana ity sehatry ny fikomiana ity. Noho izany, ny ezaka farany ataontsika dia tokony hiasana miaraka amin'i Kristy sy ho fampandrosoana ny fanjakany. Ny sasany nijoro teo an-doha laharana teo amin'ny ady, nanohitra tamin-kafanam-po fatratra ny faharatsiana tany nanatona, lavo teo an-tany fiadiana; ny hafa nibanjina tamin'alahelo ireo mahery fo lavo ireo, kanefa tsy nanana fotoana hitsaharana hiasa. Tsy maintsy nameno ny laharana izy ireo, nandray ny faneva teny an-tanan'ireo tsy afa-nihetsika intsony noho ny fahafatesana, ary tamin-kery vaovao no nijoroany tamin'ny fahamarinana sy ny voninahitr'i Kristy. Fanoherana tahaka izay tsy mbola nisy mihitsy tamin'ny lasa no tsy maintsy atao hanoherana ny fahotana, - hanoherana ny herin'ny fahamaizinana. Mitaky fihetsehana feno hery sy fanapahan-kevitra hentitra avy amin'ireo izay mino ny fahamarinana ankehitriny izao fotoana izao. Tokony hampianatra ny

fahamarinana amin'ny alalan'ny fitsipika sy ny ohatra izy ireo. - *RH*, 25 Okt. 1881.

Miantso ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito any amin'ny toerana tsirairay avy ny Tompo ankehitriny mba hanolo-tena ho Azy, ary hanao ny tsara indrindra azony atao, arakaraka ny toe-javatra miseho eo aminy, mba hanampy amin'ny Asany. - *TFC*, b. 9, t. 132

Tsy miara-dalana mifampitantana ny hakamoana sy ny fivavahana; ary ny tsy fanaovana na inona na inona eo amin'ny asan'Andriamanitra no anton'ny fahalemena lehibe eo amin'ny fiainana sy ny fanandramana kristianina. Hihamalemy sy tsy hisy ilàna azy ny hozatra eo amin'ny vatanao raha tsy ampiasaina mandrakariva, ary tahaka izany koa eo amin'ny toetra ara-panahy. Raha tianao ny hatanjaka dia tsy maintsy mampiasa ny herinao ianao. - *RH*, 13 Mar. 1888.

Tokony ho mpiasa mafana fo sy malina isika; zava-manan'aina mampahonena ny olona kamolahy. Kanefa inona no fialan-tsiny azo omena noho ny fitsilamodamohana amin'ny asa lehibe izay nanoloran'i Kristy ny ainy ny fanantanterahana azy? Hitsahatra tsy hisy intsony ny fahalalana ara-panahy raha tsy ampiasaina, ary ny kendren'i Satana dia ny hahavery azy rehetra ireo. Ny lanitra manontolo dia mirotsaka an-tsehatra amim-pahavitrihana amin'ny asa fanomanana ny olona ho amin'ny fiavian'i Kristy fanindroany eto amin'ity izao tontolo izaontsika ity, ary «*mpiara-miasa amin'Andriamanitra isika!*». Akaiky ny faran'ny zavatra rehetra. Izao no fotoana mety azontsika hararaotina hiasana. - *RH*, 24 Jan. 1893.

Fo misiônera no ilaina. Voka-tsoa kely fotsiny no ho azo amin'ireo ezaka mitsitapitapy. Tsy maintsy afantoka (amin'ny asa) ny saintsika. Tsy maintsy manana hafanam-po lalina isika. - *T*, b. 9, t. 45.

Misy eo anivontsika ireo izay raha mba manokana fotoana hieritreretana dia hahita ny toerana misy azy tsy manao na inona na inona, ho toy ny manao an-tsirambina feno fahotana ireo talenta nomen'Andriamanitra azy ireo; - *TFC*, b. 6, t. 425.

Inona no toerantsika eto amin'izao tontolo izao? Eo amin'ny fotoana fiandrasana isika. Kanefa izany vanim-potoana izany dia tsy tokony holaniana amin'ny fanokanan-tena manjavozavo. Ny miandry sy ny miambina ary ny miasa amim-pahamalinana no tokony hampiarahina. Tsy tokony ho fihazakazahana sy fivezivezena ary

fanaovana drafitra ny amin'ny zavatr'izao tontolo izao avokoa ny fiainantsika, ka hanao tsinontsinona ny toe-panahy araka an'Andriamanitra ananan'ny tena manokana sy ny asa fanompoana izay takin'Andriamanitra. Raha tsy tokony ho kamo isika eo amin'ny asa aman-draharaha dia tokony hanana fahazotoana ara-panahy koa isika amin'ny fanompoana ny Tompo. Tsy maintsy ho voakarakara tsara mandrakariva ny fanilon'ny fanahy, ary tsy maintsy manana ny soliky ny fahasoavana anaty tavoara miaraka amin'ny fanilontsika isika. Tsy ampiasaina ny fitandremana rehetra mba hiarovana ny fitotonganana ara-panahy, mba tsy hahatratra antsika tahaka ny mpangalatra ny Andron'ny Tompo. - *TFC, b. 5, t. 276.*

Miaina amin'ny vanim-potoana izay tsy tokony hisian'ny fitsilamodamohana ara-panahy isika. Tsy maintsy fahanana amin'ny rian'aina avy any an-danitra ny fanahy tsirairay avy. - *TFC, b. 8, t. 169.*

Fenoy amin'ireo asa soa rehetra azonao atao ity fiainana ity. - *TFC, b. 8, t. 488.*

Tian'i Jesôsy raha ho tonga mpiasa mafana fo ireo rehetra manaiky ny anarany. Tena ilaina ny hiorenan'ny mambra tsirairay avy eo ambonin'i Jesôsy Kristy vatolampy. Hitranga ny tafiotra izay hanozongozona sy hizaha toetra hatramin'ny farany ny fanorenana ara-panahin'ny tsirairay. Noho izany fadio ny manorina eo ambony fasika; tadiavo ny vatolampy. Hadio lalina, aoka ho azo antoka ny fototra aorinao. Manorena, manorena ho amin'ny mandrakizay! Manorena an-dranomaso, amim-po vontom-bavaka. Aoka ny tsirairay avy aminareo, manomboka izao, hanatsara ny fiainanareo amin'ny alalan'ny asa soa. Kaleba no olona tena ilaina indrindra amin'izao andro farany izao. - *TFC, b. 5, tt. 129, 130.*

Ny Fandrefesana Avy Amin'Andriamanitra

Misy fandrefesana ny toetra mitohy tsy an-kijanona. Manombana ny tombam-bidin'ny ara-pitondran-tenanao ny anjelin'Andriamanitra, mamotopototra izay ilainao, ary mitondra ny momba anao eo amin'Andriamanitra. - *RH, 02 Apr. 1889.*

Hotazonina ho tompon'andraikitra isika tsirairay raha latsaka na dia tendron-tsoratra iray aza tamin'izay manavanana antsika. Afatran'ny Tompo marina indrindra izay rehetra nety ho azontsika nanompoana. Ny fahaizana tsy ampiasaina dia hampamoahina mihoatra noho ireo izay nampitomboina. Tazonin'Andriamanitra ho tompon'andraikitra

isika ny amin'izay rehetra nety ho tratrantsika tamin'ny fampiasana tsara ny talentantsika. Hotsaraina isika araka izay tokony ho nataontsika, nefa tsy notanterahintsika satria tsy nampiasaintsika hanome voninahitra an'Andriamanitra ny herintsika. Na dia tsy verintsika aza ny fanahintsika dia ho tsapantsika ao amin'ny mandrakizay ny vokatry ny talenta tsy nampiasaina. Hisy fatiantoka mandrakizay noho ny fahalalana rehetra sy ny fahaizana izay nety ho azontsika, nefa tsy azontsika. - *HF, t. 317.*

Izay Tokony Hisy

Raha nanao ny adidiny ny miaramila tsirairay avy, raha nampaneno ny trômpetra araka ny tokony ho izy ny mpitily teo amin'ny mandan'i Ziona, dia mety ho efa nandre ny hafatra fampitandremana izao tontolo izao. Kanefa tara an-taonany maro ny asa. Raha mbola matory ny olona, i Satana kosa efa nihoatra antsika. - *TFC, b. 9, t. 29.*

Andeha horaisintsika ankehitriny ny asa izay nasaina hataontsika, ary hitory ny hafatra izay hanaitra ny lehilahy sy vehivavy hahatsapa ny loza mitatao amin'izy ireo. Raha ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito no nanao ny asa izay napetraka aminy, dia ho be lavitra noho ny ankehitriny ny isan'ny mpino. Ao amin'ny tanànan'i Amerika manontolo dia hisy olona izay ho voatarika handray ny hafatra ka hankatò ny lalàn'Andriamanitra. - *TFC, b. 9, t. 25.*

Raha nanatanteraka ny fikasan'Andriamanitra ny vahoakany tamin'ny fanomezana izao tontolo izao ny hafa-pamindrampo, dia ho efa niverina teto an-tany i Kristy, ary efa ho narahabaina tonga soa tany amin'ny tanàn'Andriamanitra ny olo-masina. - *TFC, b. 6, t. 450.*

Ny Registry Ny Lanitra

Mila misiônera izao tontolo izao, misiônera manolo-tena ao amin'ny toerana misy azy, ary tsy hisy na dia iray aza ho voasoratra ao amin'ny bokin'ny lanitra ho toy ny Kristianina raha tsy manana toe-saina misiônera. - *RH, 23 Aog. 1892.*

Raha tsy mandray anjara isam-batan'olona amin'ity asa ity ny mambran'ny fiangonana, dia maneho izany fa tsy manana fifandraisana velona amin'Andriamanitra izy ireo. Ho voarakitra antsoratra ho toy ny mpanompo malaina ny anaran'izy ireo. - *TFC, b. 5, tt. 462,463.*

Amin'ny fihetsehana ara-pivavahana rehetra dia misy hatrany ireo olona izay mihatakataka sy mandà tsy handray anjara na dia efa manaiky ny fahamarinan'Andriamanitra izao aza. Tsara ny hahatsiarovan'izy ireny ny bokin'ny lanitra, ny bokin'ny lanitra izay hanoratana ny asa rehetra, dia ilay boky tsy ahitana fanadinoana na fahadisoana, fa amin'izany no hitsarana antsika amin'ny andro farany. Voasoratra ao avokoa ny fotoana very rehetra. Ao koa anefa no anoratana ny asa natao tamim-pinoana sy tamim-pitiavana rehetra ka hotsarovana mandrakizay. - *MM*, t. 524.

Ny marainan'ny 23 ôktôbra 1879, sahabo ho tamin'ny 2 ora dia nitoetra teo amiko ny Fanahin'ny Tompo, ary nibanjina ireo toe-javatra hiseho amin'ny fitsarana ho avy aho (...). Iray alina tapitrisa no niangona teo anoloan'ny seza fiandrianana lehibe anankiray, ary teo amboniny no nipetraka olona anankiray izay feno fiandrianana ny fisehony. Boky maro no teo anoloany, ary voasoratra teo amin'ny fonon'ny tsirairay tamin'ny sora-bolamena, izay tahaka ny lelafo mandoro ny hoe: «Bokiben'ny Lanitra». Nosokafana ny iray tamin'ireo boky ireo izay misy ny anaran'ireo izay milaza ho mino ny fahamarinana. Tsy hitako tampoka teo ireo an-tapitrisa tsy hita isa nanodidina ny seza fiandrianana, fa ireo izay milaza ho zanaky ny mazava sy ny fahamarinana ihany no nisarika ny saiko(...).

Nosokafana ny boky iray hafa, tao anatin'ny no niraketana ny fahotan'ireo izay milaza ho mino ny fahamarinana. Teo ambanin'ny lohateny an-kapobeny momba ny fitiavan-tena no nisy ny fahotana hafa rehetra(...) Ny antokon'olona anankiray dia voarakitra ho mpibahana ny tany. Raha nifantoka tamin'izy ireo ny fijery mahafantatra ny zava-dalin'ny Mpitsara, dia miseho miavaka tsara ny fahotana vokatry ny antsirambina nataon'izy ireo. Amin'ny molotra mangana sy mipararetra no aneken'izy ireo fa namadika ny fitokisana masina napetraka taminy izy ireo. Nahazo fampitandremana sy tombontsoa izy ireo kanefa tsy noraharahainy na nohatsarainy izy ireny. Afaka mahita izy ireo ankehitriny fa nanararaotra be loatra ny famindrampon'Andriamanitra. Marina fa tsy manana fiaiken-keloka hatao amin'ny fahotana feno faharatsiana sy fahalovana izy ireo; kanefa tahaka ilay aviavy, voaozona izy ireo satria tsy mitondra vokatry, satria tsy nampiasainy ireo talenta izay nankinina tamin'izy ireo. Nanao ny *tena* ho ambony indrindra, miasa ho an'ny tombontsoa feno fitiavan-tena irery ihany. Tsy manan-karena eo anatrehan'Andriamanitra izy ireo, tamin'ny tsy famaliana ny fitakiany natao tamin'izy ireo. Na dia milaza ho mpanompon'i Kristy aza izy ireo, dia tsy

nitondra fanahy ho eo aminy. Raha niankina tamin'ny ezaka nataon'izy ireo ny asan'Andriamanitra dia ho nihareraka izany; satria tsy ny fananana izay nampindramin'Andriamanitra azy ireo fotsiny no nohazoniny fa ny tenany ihany koa(...). Navelany ho ny hafa no hanao ny asa ao amin'ny tanimboaloboky ny Tompo, ary hitondra ny andraikitra mavesatra indrindra, fa izy ireo kosa manompo amimpitiavan-tena ny tombontsoa mandalo ho an'ny tenany manokana (...).

Hoy ny Mpitsara: «Hohamarinina amin'ny finoana ny olona rehetra, ary hotsaraina amin'ny asany». Tamin'ny fomba miharihary no nisehoan'ny antsirambina nataony, ary endrey manao ahoana ny fahendren'ny fandaminan'Andriamanitra tamin'ny nanomezany ny olona tsirairay avy asa hatao hampandrosoana ny asa sy hamonjena ny olona namany. Natao haneho finoana velona ao amin'ny fianakaviany sy ny manodidina azy ny tsirairay, amin'ny alalan'ny fanehoana hatsaram-panahy amin'ny mahantra, miaraka ory amin'ny mijaly, mandray anjara amin'ny asa misiônera, sy amin'ny alalan'ny fanampiana ny asan'Andriamanitra amin'ny fananany. Kanefa, tahaka an'i Meroza, nipetraka amin'izy ireo ny ozon'Andriamanitra noho ireo zavatra izay tsy nataony. Ny asa izay mitondra tombony lehibe indrindra eo amin'ity fiainana ity no tian'izy ireo; ary mifanolotra amin'ny anaran'izy ireo ao amin'ny bokibe natokana ho amin'ny asa soa dia fahabangana mampalahelo. - *TFC, b. 4, tt. 384-386.*

Bebe Kokoa Noho Ny An'Ny Raintsika No Takina Amintsika

Bebe kokoa ny fahazavana niposaka tamintsika noho ny tamin'ny raintsika. Tsy afaka ny hoeken'Andriamanitra na omeny voninahitra isika amin'ny fanomezana amin'ny fanompoana, na amin'ny fanaovana asa mitovy amin'izay nataon'ny razantsika. Mba hahatonga antsika hoekena sy hotahin'Andriamanitra tahaka azy ireo dia tsy maintsy manahaka ny fahatokiany sy ny fahazotoany isika - manatsara ny fahazavantsika tahaka ny nanatsaràn'izy ireo ny azy, ary hanao tahaka izay hataon'izy ireo raha ho niaina tamin'izao androntsika izao izy ireo. Tsy maintsy mandeha amin'ny fahazavana izay miposaka amintsika isika, raha tsy izany dia hivadika ho haizina izany fahazavana izany. - *TFC, b. 1, t. 262.*

Antso Ho An'Ny Fiangonana Malaina

Zava-miafina mihitsy ny tsy hisian'ny olona an-jatony miasa any amin'ny toerana izay tsy misy afa-tsy anankiray ankehitriny. Gaga ny tontolon'ny lanitra amin'ny tsy firaihana, ny fangatsiahana sy ny fahalainan'ireo izay milaza ho zanakalahy sy zanakavavin'Andria-

manitra. Misy hery mamelombelona ao amin'ny fahamarinana. - *TFC*, b. 9, t. 42.

Tsy ho voavonjy na oviana na oviana ao amin'ny fitsilamodamohana sy ny tsy fanaovana na inona na inona isika. Tsy mety hisy izany hoe olona tena voaova fo marina nefa mivelona amin'ny fiainana tsy manampy ary tsy mahasoa ny hafa. Tsy azo sintonim-potsiny ho any an-danitra isika. Tsy misy olona kamo afaka hiditra ao(...). Ireo izay mandà ny hiara-miasa amin'Andriamanitra eto an-tany dia tsy hiara-miasa aminy any an-danitra. Tsy ho tsara ny hitondrana azy any an-danitra. - *HF*, t. 240.

Mijery amim-pahalianana fatratra ny fiangonana ny lanitra manontolo, mba hahita izay ataon'ny mambra tsirairay avy raha manazava ireo izay ao amin'ny fahamaizinana. - *RH*, 27 Feb. 1894.

Tokony hoheverintsika amim-pahendrehana tsara fa mifandraharaha amin'ilay Andriamanitra lehibe isika, ary tokony hotadidiantsika foana fa tsy zazakely Izy ka hovazivaziana. Tsy afaka ny hirotsaka an-tsehatra amin'ny fanompoana Azy araka izay tianao ianao, na hamela izany araka izay mahafinaritra anao fotsiny ihany. - *TFC*, b. 2, t. 221.

Miandry ny fiaraha-miasa amin'ny masoivoho olombelona ny mponin'ny lanitra, kanefa tsy haintsika ny manavaka ny fanatrehany. - *TFC*, b. 6, t. 297.

Niandry ela ny masoivoho olombelona - ny mambran'ny fiangonana - ny anjelin'ny lanitra hiara-miasa aminy amin'ny fanatanterahana ny asa lehibe. Miandry anao izy ireo. - *TFC*, b. 9, tt. 46, 47.

Maro, eny, maro ny manatona ny andron'Andriamanitra kanefa tsy manao na inona na inona, miala andraikitra, ary ny vokany dia mihabotry ara-panahy izy ireo. Raha vao ny momba ny asan'Andriamanitra no resahina dia fahabangana mampalahelo no hita eo amin'ireo pejina'ny tantaram-piainany. Hazo (maniry) eo amin'ny sahan'Andriamanitra izy ireo kanefa mibahan-toerana fotsiny, manaloka ny tany izay tokony ho nitoeran'ny hazo mitondra voa ny sampany tsy mamokatra. - *RH*, 22 May 1888.

Misy loza mitatao amin'ireo izay tsy manao afa-tsy zavatra bitika na tsy manao na inona nainona ho an'i Kristy. Tsy hitoetra intsony ao amin'ny fanahin'izay nanana tombontsoa lehibe sy fotoana mety azo

nohararaotina kanefa nangina ny Fahasoavan'Andriamanitra. - *RH*, 22 Aog. 1899.

Tsy misy fotoana tokony hatoriana ankehitriny, - tsy misy fotoana izay hampanaranam-po ny fanenenana tsy misy ilàna azy. Izay manao kitoatoa ka rendremana amin'izao fotoana izao dia tsy hanana ny fotoana sarobidy azo hararaotina hanaovan-tsoa. Nomena antsika ny tombontsoa feno fitahiana, dia ny hanangona ny amboara amin'ny fijinjana lehibe; ary ny fanahy voavonjy tsirairay avy dia ho kintana fanampiny eo amin'ny satro-boninahitr'i Jesôsy, ilay Mpanavotra mendrika ny hankohofana. Iza no ho maika hametraka ny fiadiana raha mahafantatra fa amin'ny fanohizana kely fotsiny ny ady dia hahazo fandresena vaovao izy ary hanangona amboara ho an'ny mandrakizay? - *RH*, 25 Okt. 1881.

Manao ny asany ireo mpitondra hafatra avy any an-danitra, fa mba inona no ataontsika. Ry ranadahy sy rahavavy, miantso anao Andriamanitra mba hanararaotra ny fotoana; manatôna an'Andriamanitra. Fohazy ireo fanomezana ao anatinao. Aoka ireo izay nanana tombontsoa nifankazatra tamin'ny anton'ny finoantsika, hampiasa izany fahalalana izany ho amin-java-kinendry ankehitriny. - *HS*, t. 288.

Amin'ny fomba ahoana no hamerenanao ny vavaka nampianarin'ny Tompo manao hoe: «ho tonga anie ny Fanjakanao, atao anie ny Sitraponao ety an-tany tahaka ny any an-danitra» kanefa ianao mipetraka maka aina ao an-tokantranonao, tsy manampy amin'ny fitondràna ny fanilon'ny fahamarinana amin'ny hafa? Amin'ny fomba ahoana no hanandratanao ny tãnanao ary mangataka ny fitahiany ho an'ny tenanao sy ny fianakavianao, kanefa bitika dia bitika ny zavatra ataonao hanampiana ny hafa? - *HS*, t. 288.

Misy amintsika, raha manokana fotoana hieritreretana dia hahita fa ny toerany tsy manao na inona na inona dia ho toy ny fanaovana tsinontsinona feno fahotana ny talenta nomen'Andriamanitra azy ireo. Ry ranadahy sy rahavavy, malahelo noho ny fahamafisan'ny fonareo ny Mpanavotra anareo sy ny anjely masina rehetra. Nanolotra ny ain'ny tenany i Kristy mba hamonjena fanahy, ary ianao izay efa nahafantatra ny fitiavany no tsy manao afa-tsy ezaka kely dia kely mba hizaràna ny fitahiam-pahasoavany amin'ireo izay nahafatesany. Mahagaga ny anjely ny tsy firaihana sy fanaovana tsinontsinona toy izany amin'ireo adidy. Tsy maintsy hifanena amin'ireo fanahy nataonao tsinontsinona eo amin'ny fitsarana ianao. Amin'izany andro lehibe izany dia tsy hanan-kambara ianao ary hanameloka ny

tenanao. Aoka hitarika anao ho amin'ny fibebahana ny Tompo ankehitriny. Hamela ny heloky ny vahoakany noho ny fanaovana tsirambina ny asa nasainy natao tao amin'ny tanimboalobony anie Izy. - *TFC, b. 6, tt. 425, 426.*

Inona no azontsika lazaina amin'ny mambran'ny fiangonana malaina mba hahatonga azy ireo hahatsapa ny ilàna ny hamongaran'izy ireo ny talentany ka hampiasany an'izany amin'ny mpanakalo? Tsy misy na dia iray aza olona kamo sy malaina ho hita any amin'ny fanjakan'ny lanitra. Enga anie Andriamanitra haneho ny maha-zava-dehibe an'izany eo anoloan'ny fiangonana matory! enga anie mba hitsangana i Ziona ary hiakanjo ny fitafiany mahafinaritra! Enga anie mba hamirapiratra izy! - *TFC, b. 6, t. 434.*

Misy asa atao ho an'ireo izay tsy mahalala ny fahamarinana, tahaka ny nanaovana izany asa izany ho anao raha mbola tao amin'ny fahamaizinana ianao. Tara loatra izao raha mbola hatory, tara loatra raha mbola hihamalaina tsy hanao na inona na inona. Nomen'ny tompo-trano asa ny tsirairay. Andeha isika handroso fa tsy hihemotra. Ilaintsika ny miova fo isan'andro isan'andro. Tiantsika raha ny fitiavan'i Jesôsy no hanetsiketsika ny fontsika, mba hahatonga antsika ho fitaovam- pamonjena fanahy maro. - *RH, 10 Jona 1880.*

Takin'i Jesôsy Tompo raha ny fanahy tsirairay avy izay milaza ho zanany lahy sy zanany vavin'Andriamanitra no tsy hiala amin'ny fahotana rehetra fotsiny, fa hitombo amin'ny asa soa sy fandavan-tena ary fanetren-tena. Nasehon'ny Tompo ny fiasan'ny lalàn'ny saina sy ny asa izay tokony hampitandrina antsika mikasika ny asantsika. Hoy Izy: «*izay tsy manana na dia ny kely ananany aza dia halaina aminy*». Ireo izay tsy mampiasa ho amin'ny tsara ireo tombontsoa fanararaotra nomena azy, izay tsy mampiasa ny fahasoavana nomena azy, ka mihamihena hatrany ny fironany hanao izany, dia hatory tsy hanao na inona na inona amin'ny farany ary ho very izay nananany teo aloha. Tsy mitsinjo ny vodiandro ho merika izy, dia amin'ny fotoana izay ilàna fanandramana mivelatra kokoa, sy ny fahazoana fahalalana ny zavatra momba an'Andriamanitra misimisy kokoa, mba ho afaka hijoro izy ireo rehefa tonga ny fitsapana sy ny fakam-panahy. Rehefa tonga ny fanenjehana sy ny fakam-panahy, dia ho very ny fahasahiana sy finoana nananan'ireo antokon'olona ireo, ary hikoro ny fototra niorenan'izy ireo, satria tsy nahita ny ilàna ny fanaovana fototra azo antoka izy ireo. Tsy nafantsiny tamin'ilay Vatolampy mandrakizay ny fanahiny. - *RH, 27 Mar. 1894.*

Hahatsiravina manao ahoana re amin'ny andro farany lehibe raha hahita fa ireo izay nikambana nifankazatra no ho tafasaraka amintsika ho mandrakizay; hijery ireo mambran'ny fianakaviansika, mety ho ny zanantsika, tsy voavonjy; hahita ireo izay nitsidika ny tokantranontsika, ary nihinana teo amin'ny latabatsika, anisan'ireo izay very. Izay isika vao hanontany ny tenantsika: moa ve noho ny tsy faharetako, na noho ny toetrako tsy manahaka an'i Kristy; moa ve noho izaho tsy nahafehy ny tenako no nahatonga ny fivavahan'i Kristy hanjary harikoriko azy ireo?

Tsy maintsy ho ampitandremina ny amin'ny fiavian'ny Tompo tsy ho ela intsony izao tontolo izao. Tsy manana afa-tsy fotoana kely hiasana isika. Taona maro, no nivalona ho any amin'ny mandrakizay izay tokony ho nampiasaina ho amin'ny tsara, dia ny fikatsahana aloha ny fanjakan'Andriamanitra sy ny fahamarinany ary ny fanaparitahana ny fahazavana amin'ny hafa. Miantso ny vahoakany ankehitriny izay manana fahazavana lehibe sy miorina tsara amin'ny fahamarinana Andriamanitra, nanana asa betsaka napetraka tamin'izy ireo, mba hiasa ho an'ny tenany sy ho an'ny hafa tahaka izay tsy mbola nataony mihitsy tamin'ny lasa. Aoka hampiasaina ireo fahafaha-manao rehetra; hampiasaina ireo hery rehetra, ireo talenta nankinina tamin'ny tsirairay; ampiasao ny fahazavana izay nomen'Andriamanitra anao mba hanaovan-tsoa ho an'ny hafa. Aza miezaka ny ho tonga mpitoriteny, fa aoka ho tonga mpanao asa fanompoana ho an'Andriamanitra. - *SW, 20 Jona 1905.*

Fanehoana An-Tsary Feno Hery

Voahetsika hatramin'ny fara-fahalalana tsy hita pesimpesenina ho an'ny olona ny fitiavan'Andriamanitra, ka gaga ny anjely nibanjina fa manify dia manify ny fankasitrahana hita eo amin'ireo nandray fitiavana lehibe toy izany. Gaga ny anjely mahita ny fankasitrahana maivana asetrin'ny olombelona ny fitiavan'Andriamanitra. Tezitra ny lanitra mahita ny antsirambina atao amin'ny fanahin'ny olona. Tiantsika ho fantatra ve ny fijerin'i Kristy izany? Inona no ho fihetseham-pon'ny ray na ny reny, raha fantany fa nolalovana fotsiny ny zanany izay very tany amin'ny hatsiaka sy ny ranomandry, ka navelan'ireo afaka namonjy azy ho faty? Moa ve tsy halahelo mafy izy, ary tsy ho loza ve ny hatezerany? Moa ve tsy hiampanga ireto mpamono olona amin-katezerana mangotraka arahin-dranomaso be noho ny haben'ny fitiavany izy? Fahorian'ny zanak'Andriamanitra ny fahorian'ny olona tsirairay, ka izay tsy manatsotra ny tanany hanampy

ireo mpiara-belona aminy efa ho faty dia mahatonga fahatezerana ara-drariny. - *IFM*, tt. 884,885.

Namaky boky mikasika ny olona anankiray, nanao dia lavitra tamin'ny andro ririnina mamakivaky ranomandry matevina aho, izay nanjary ngoly tsy nahare na inona na inona noho ny hatsiaka izy, efa mila hanala tsikelikely ny hery. Ary rehefa saika matin'ny hatsiaka, ngolin'ny fanala ka, efa saika kivy tsy hitolona ho amin'ny fiainany intsony izy, dia nahare ny tolokon'ny anadahy mpandeha anankiray, izay efa ho fatin'ny hatsiaka. Nanangona ny heriny rehetra izy mba hamonjy io olona io. Nokosokosehiny ny tongotra aman-tanan'ilay lehilahy nampalahelo, ary rehefa niezaka mafy teo izy dia natsangany ilay olona, kanefa rehefa tsy afa-nitsangana izy dia notrotroiny namakivavaky ny ranomandry izay noheveriny fa tsy ho vitany na oviana na oviana ny hamakivaky izany samirery. Ary rehefa nitondra ilay mpiara-dia aminy teo amin'ny toerana azo antoka izy dia tonga tao an-tsainy ny fahamarinana fa tamin'ny famonjena ny hafa no namonjeny ny tenany ihany koa. Ny fiezahana tamin-kafanam-po nataony hamonjena ny hafa no namelombelona ny ra izay nivaingana tao amin'ny lalàn-dràny, ary niteraka hafanana nahasalama ny rantsam-batany. Tsy maintsy alentika mandrakariva ao amin'ny mpino vaovao izany lesona izany, tsy amin'ny fitsipika fotsiny ihany fa amin'ny ohatra ihany koa, mba hahatsapany vokatry mitovy amin'izany eo amin'ny fanandramana kristianina ataony. - *TFC*, b. 4, tt. 319,320.

Tsy tokony hanidy ny tenanao ao anatinao ianao, ary hianona satria efa notahina tamin'ny fahalalana ny fahamarinana. Iza no nitondra ny fahamarinana taminao? Iza no naneho ny fahazavan'ny Tenin'Andriamanitra taminao? Tsy nanome fahazavana ho anao Andriamanitra mba hapetrakao ao ambany vata famarana. Nandre mikasika ny iraka izay nalefa hitady an'i Sir John Franklin aho. Lehilahy mahery fo maro no nandao ny tokantranony, ary nivezivezy tany amin'ny Ranomasina Avaratra, niharitra tsy fisiana, hanoanana, hatsiaka ary fahoriana. Ary inona moa no anton'izany? - Noho ny laza vokatry ny fahitana ny vatana mangatsiakan'ireo mpamaky lay fotsiny ihany, na, raha azo atao dia ny hamonjy amin'ny fahafatesana mahatsiravina ny sisa amin'ireo izay azo antoka fa tsy maintsy ho trantran'izany raha toa ka tsy misy vonjy ara-potoana ho azy ireo. Na dia tsy nahavonjy afa-tsy olona anankiray monja tsy ho faty aza izy ireo dia ho nisainy fa nisy valisoa tokoa ny fahoriana niaretany. Natao

izany ary natao sorona ny toe-piainana miadana sy ny fahasambarana.

Eritrereto anie izany e, ary avy eo hevero ny hakelin'ny sorona tiantsika hatao ho famonjena ireo fanahy sarobidy manodidina antsika. Tsy voatery handao ny tokantrano isika, ka hanao dia lavitra sady manasatra no tsy mahaliana akory, mba hamonjy aina tandindomin'ny fahafatesana. Eo am-baravaranao, eo akaikintsika rehetra, eo amin'ny manodidina antsika dia misy fanahy hovonjena, fanahy very, - lehilahy sy vehivavy tsy manana fanantenana, tsy manana an'Andriamanitra, - kanefa isika mahatsapa ho tsy voakasik'izany, toa miteny amin'ny alalan'ny asantsika, raha tsy amin'ny tenintsika hoe: «*moa mpitandrina ny rahalahiko va aho?* Ireo lehilahy ireo izay nahafoy ny ainy tamin'ny fiezahana hamonjy ny hafa dia nahazo laza tsara tamin'izao tontolo izao ho toy ny olona mahery fo sy maritiora. Kanefa mba manao ahoana ny fahatsapantsika, dia isika izay manantena ny fiainana mandrakizay eo anoloantsika, raha tsy manao ny fandavan-tena kely izay takin'Andriamanitra amintsika ho famonjena ny fanahin'ny olona isika? - RH, 14 Aog. 1888.

Nandavaka fantsakana ny tao an-tanànan'i Angletera indray andro. Rehefa kely sisa dia ho vita ny asa, raha mbola tany amin'ny farany ambany tany ny olona anankiray dia nihotsaka ny tany ary nanototra azy tao. Teo no eo ihany dia nalefa ny fanairana, ary nihazakazaka hamonjy ny mpiasa rehetra, ny tantsaha, ny mpivarotra, ny mpahay lalàna. Nentina an-tanana tamim-pahavononana haingana ny tady, tohatra, angady isan-karazany; «Vonjeo izy! Vonjeo re Izy! Izany no antsoantso.

Niasa tamin-kery feno famoizam-po ny olona, mandra-piteten'ny hatsembohany teo amin'ny tavany sy nampangovitra ny sandriny noho ny asa natao. Ela ny ela afaka nandefa fantsona namakivaky ny tany nihotsaka izy ireo, izay niantsoantsoany an'ilay olona mba hamaly raha toa ka mbola velona izy. Tonga ny valiny: «Mbola velona aho kanefa ataovy haingana fa tena mampatahotra ny toerana misy ahy». Niaraka tamin'ny hiakam-pifaliana no nanavaozany indray ny ezaka natao ary tamin'ny farany dia tonga teo aminy ary dia voavonjy izy, toa niakatra namaky ny lanitra ny hafaliana. Nanakoako nanerana ny lalana sy ny vohitra rehetra ny hoe: «voavonjy izy!»

Moa ve be loatra ny fahazotoana sy fahalianana mafy ary hafanam-po goavana toy izany mba ho famonjena ain'ny olona anankiray? Azo antoka fa tsia; ka inona moa no dikan'ny fahafatesana amin'ny fiainana mandalo miohatra amin'ny fahaverezan'ny fanahy

mandrakizay? Raha ny fanahy iray tandindomin'ny fahafatesana no manaitra ny fon'olombelona ho amin'ny fahatsapana mahery vaika toy izany, moa ve ny fahaverezan'ny fanahy iray tsy tokony hanaitra lalindalina kokoa ny fangorahan'ireo izay milaza ho mahatsapa ny loza mitatao amin'ireo izay lavitra an'i Kristy? Moa ve ny Mpanompon'Andriamanitra tsy tokony haneho fahazotoana lehibe amin'ny asa famonjena fanahy, tahaka ny naseho tamin'ny ain'ilay lehilahy iray nilevina tao am-pantsakana? - *GW*, tt. 31,32.

Fanekem-Pinoana Sa Fanehoana Ny Finoana

“Ny fahamarinana manan-danja rehetra noraisina ho ao am-po dia tsy maintsy miseho eo amin'ny fiainana. Araka ny fitiavan'i Kristy noraisin'ny olona no aniriany hanambara ny herin'izany fitiavana izany amin'ny hafa; ary izay fanambarana ny fitiavan'i Kristy izay indrindra no mahatonga ny tombam-bidiny hihalalina sy hihamafy ho an'ny fanahin'izy ireo.” - *RH*, 19 Feb. 1889.

“Tokony hamokatra asa tsara be dia be ny finoantsika, satria maty ny finoana tsy misy asa.” - *TFC*, b. 4, t. 145.

Izay rehetra mandray ny hafatry ny filazantsara ao am-pony dia haniry indrindra hitory izany. Ny fitiavan'i Kristy, nateraka avy any andanitra dia tsy maintsy mahita izay hisehoany. - *HF*, t. 101.

Tokony hidera an'Andriamanitra isika amin'ny fanompoana azo tsapain-tanana, amin'ny fanaovana izay azontsika atao hampandroso ny voninahitry ny Anarany. - *HF*, t. 260.

“Amin'izao fotoana izao ny finoantsika dia tsy tokony hijanona ho fanekena na finoana fe finoana fotsiny ny fahalalana ara-tsaina ny hafatry ny anjely fahatelo. Tsy maintsy manana ny soliky ny fahasoavan'i Kristy izay hamatsiana ny fanilo isika, ka hahatonga ny fahazavan'aina hamiratra, maneho ny lalan-kizorana amin'ireo izay ao anatin'ny haizina.” - *TFC*, b. 9, t. 155.

“Ny herinao sy ny fitahiana ara-panahy dia ho araka ny asam-pitiavana sy ny asa tsara ataonao.” - *TFC*, b. 3, t. 526.

“Ho be lavitra ny zavatra mety ho vita ho an'i Kristy raha toa ka manatanteraka ny fahamarinana eo amin'ny asany ireo rehetra manana ny fahazavan'ny fahamarinana.” - *TFC*, b. 9, t. 40.

“Naseho ahy fa misy zavatra tsy ampy eo amintsika, amin'ny maha-vahoakan'Andriamanitra antsika. Tsy mifanaraka amin'ny

finoantsika ny asantsika. Ny finoantsika dia maneho fa velona amin'ny fotoana fitoriana ny hafatra manetriketrika indrindra sy lehibe indrindra nomena ny olombelona mety maty isika. Kanefa eo anatrehan'izany ny ezaka sy ny hafanam-po ary ny fanahin'ny fahafoizan-tena asehontsika, dia tsy mifanahantsahana akory amin'ny toetr'ilay asa. Tokony ho tonga saina hiala avy amin'ny maty isika, dia hanome aina antsika i Kristy.” - *TFC, b. 2, t. 114.*

“Mandehana amim-pinoana, ka torio, toy ny hoe ninoanao, ny fahamarinana. Aoka ho hitan'ireo izay iasanao fa tena zava-misy ho anao tokoa izany.” - *TFC, b. 9, t. 42.*

“Ny fiainana mitovy amin'ny an'i Kristy no porofo mahery vaika indrindra azo aroso ho an'ny fivavahana kristianina.” - *TFC, b. 9, t. 21.*

“Maro no mitonona anarana ho Kristianina kanefa ny fony tsy mirotsaka ao amin'ny asa fanompoana Azy akory. Lamba isaloran'izy ireo fotsiny ny fisehoana ho manana ny toe-panahy araka an'Andriamanitra, ka izany fihetsiny izany indrindra no mahatonga ny fanamelohana azy ireo ho lehibe kokoa, ary mahatonga azy ireo ho irak'i Satana mamitaka kokoa sy mahomby kokoa eo amin'ny famerezana fanahy.” - *RH, 27 Mar. 1888.*

Izay miandry ny Tompo dia manadio ny fanahiny amin'ny fankatoavana ny fahamarinana. Akambany amin'ny fiambenana mailo ny asa amin-kafanam-po. Satria fantany fa eo am-baravarana ny Tompo, dia mihamatanjaka ny zotom-pony hiara-miasa amin'ny anjelin'ny lanitra eo amin'ny famonjena ny fanahy. Ireo no mpanompo mahatoky sy hendry izay manome ny ankohonan'ny Tompo ‘Ny anjara hanina amin'ny fotoana’ - Lio. 12:37,42. Manambara ny fahamarinana izay azo ampiharina ankehitriny izy. To an'i Enoka, Noa, Abrahama sy Mosesy, izay samy nanambara ny fahamarinana tamin'ny androny avy, toy izany koa ny mpanompon'i Kristy ankehitriny, mitondra fampitandremana manokana ho an'ny taranaka misy azy izy. - *IFM, t. 681.*

Tsy miankina amin'ny habetsahan'ny fahazavana noraisintsika ny fijoroantsika eo anatrehan'Andriamanitra, fa amin'ny fampiasantsika izany fahazavana izany. Noho izany, na dia ny jentilisa aza izay nifidy ny tsara araka izay farany ahazoany mahafantatra Azy, dia eo aminy ny toerana tsaratsara kokoa nho ireo izay efa nanana fahazavana lehibe ka milaza ny tenany ho manompo an'Andriamanitra, nefa

manao jery vilana ny fahazavana sy manohitra izay lazainy eo amin'ny fiainany andavanandro. - *IFM*, t. 240.

Tombon-tsoa ho an'ny Kristiana tsirairay ny tsy manantena fotsiny fa «ny mampahafaingana indrindra koa ny fiavian'i Jesosy Kristy Tompontosika». (2 Pet. 3:12). Raha mba mitondra voa ho voninahitr' Andriamanitra mantsy izay rehetra manaiky ny anarany dia hanao ahoana ny hahafaingana ny hahavoafafy an'izao tontolo izao manontolo amin'ny voan'ny Filazantsara ka vetivety dia ho masaka ilay vokatry lehibe sady farany, ary ho avy Kristy hanangona ny voa sarobidy. - *HF*, t. 48.

“Tokony hitsangana ny Kristianina ka handray an-tanana ireo adidiny nataony an-tsirambina; satria miankina amin'ny ezaka ataon'izy ireo isam-batan'olona ny famonjena ny fanahin'izy ireo.” - *RH*, 23 Aog. 1881.

“Ny fiarahana miasa amin'i Kristy no tena fivavahana marina. Voa/Voankazo mora vidy, izay matetika mifatotra miaraka, ny vavaka sy ny fampirisihana ary ny resaka; fa ny voa/voankazo aseho amin'ny alalan'ny asa tsara, ny fikarakarana ireo sahirana, ireo kamboty ray, ireo mpitondratena, no voa tena izy/no tena voankazo, izay vokatry ho azy eo amin'ny hazo tsara.” - *RH*, 16 Aog. 1881.

“Aoka ny mambran'ny fiangonana tsirairay samy handray an-tanana ny asa voatendry hataony, sady manely no mandray hazavana. Tsy misy afa-tsiny fa midonana-poana ao antanimboaloboky ny Tompo.” - *RH*, 19 Feb. 1889.

“Ny *fitsipika hoe manao* no voa takin'i Kristy amintsika: manao asa fanasoavana, manao teny mamy, maneho fiheverana mamy amin'ny mahantra sy ny sahirana ary ny malahelo.” - *RH*, 16 Aog. 1881.

Raha vao nahita ny Mpamonjy ilay vehivavy Samaritana izay niresaka tamin'i Jesosy teo amin'ny fantsakan'i Jakoba, dia nitondra ny hafa teo Aminy. Nasehony fa misionera mahomby noho ny mpianatr'i Jesosy izy. Ny mpianatra dia tsy nahita na inona na inona tao Samaria izay nilaza fa saha mety hahazoam-bokatra izy ity. Nifantoka teo amin'ny asa lehibe hatao ho amin'ny ho avy ny fisainany. Tsy hitany fa manodidina azy dia misy vokatry tokony hangonina. Nefa tamin'ny alalan'ny vehivavy izay nohamavoiny dia tanàna iray manontolo no voatarika hihaino an'i Jesosy. Nitondra ny fahazavana avy hatrany ho an'ny mpiara-monina tamin'ny izy.

Io vehivavy io dia mampiseho ny asa ataon'ny finoana ivelomana mihitsy ao amin'i Kristy. - *TMF*, t. 58,59.

“Mandroso hatrany ny Advantista mitandrana ny andro fahafito, mitombo avo roa heny ny isan'izy ireo, manorina misiona hatraiza hatraiza izy ireo, ary mamelatra ny fanevan'ny fahamarinana any amin'ireo toerana maizina eto an-tany; saingy miadana loatra tsy araka izay ilàn'Andriamanitra azy ny fandehan'ny asa. [Nahoana?] Tsy taitra ny mambran'ny fiangonana tsirairay hanao ny ezaka mafana mety ho vitany, hany ka mandringa ny sampana rehetra amin'ny asa noho ny tsy fisian'ny fitiavam-bavaka mafana, sy ny tsy fisian'ny mpiasa matahotra an'Andriamanitra, mahafoy tena sy manetry tena. Aiza ireo miaramilan' ny hazo fijalian'i Kristy? Aoka ireo matahotra an'Andriamanitra, ireo mahatoky, ireo tokam-po, izay miandrindra fatratra ny voninahitr' Andriamanitra, hiomana ho amin'ny ady amin'ny fahadisoan-kevitra. Maro loatra ny fo osa sy kanosa amin'izao oran'ny ady ara-panahy izao. Enga anie ka hohatanjahina hiala amin'ny fahalemena izy ireo, ka ho tonga mahery fo an'ady, hahatonga ireo tafiky ny avy any ivelany handositra!” - *HS*, t. 290.

Fitsipika manerana an'izao rehetra izao ny hoe: na iza na iza mandà ny hampiasa ny talenta nomen'Andriamanitra azy, dia ho simba sy ho levona izany. Ny fahamarinana izay tsy ivelomana, izay tsy zaraina, dia manary ny hery manome aina sy ny hery manasitrana ao aminy. - *VM*, t. 183.

“Tsy misy zavatra hanome aina sy hery ho an'ny fitiavam-bavaka ao aminao tahaka ny miasa ho fampandrosoana ny asan'Andriamanitra izay lazainao fa tianao, fa tsy ny mamehy azy” - *TFC*, b. 4, t. 236.

“Izay olona miezaka hahazo fiainana kristiana, satria mandray fitahiana noho ny fahasoavana, nefa tsy mety manao na inona na inona ho an'i Kristy, dia olona velon-kihinana, fa tsy velon-kiasa. Mahtonga fihemorana sy fahasimbana mandrakizay izany, na arapanahy na ra-nofo. - *DHK*, tt. 95,96

Ny Loza Miara-Dalana Amin'Ny Asa Misiônera

“Aoka tsy hohadinointsika fa rehefa mitombo ny fihetsiketsehana atao, ary mahita fahombiazana isika eo amin'ny fanaovana ny asa izay tsy maintsy tanterahina, dia tandindomin-doza isika hitoky amin'ny drafitr'olombelona sy ny fomba fiasan'olombelona. Lasa

manana fironana tsy dia mivavaka firy sy tsy dia manana finoana firy isika. Ho tandindomin-doza isika, tsy ho tsapantsika intsony fa miankina amin'Andriamanitra isika, kanefa Izy irery ihany no afaka mampahomby ny asantsika; na dia izany aza anefa ny fironana, aoka tsy hisy hihevitra fa tokony hanao latsaka noho izay efa natao ny olombelona, izay fitaovana ampiasain'Andriamanitra. Tsia, tsy tokony hanao latsaka izy, fa tokony hanao mihoatra amin'ny fanekenany ny fanomezan'ny lanitra, dia ny Fanahy Masina izany.” - *RH, 4 Jolay 1893.*

“Ho avy ny fotoana izay hanetsiketsehan'ny herin'Andriamanitra ny fiangonana, ka fanaovana asa amin-kafanam-po no ho vokatr'izany; fa ny herin'ny Fanahy Masina manome aina dia handrisika ny mambran'ny fiangonana handeha sy hitondra fanahy ho an'i Kristy. Rehefa miseho anefa izany fihetsiketsehana izany, ny hany fiarovana ny mpiasa mafana fo indrindra dia ny fiankinany amin'Andriamanitra amin'ny alalan'ny fivavahana amin-kafanam-po tsy miato. Ilain'izy ireo ny mitalaho amin-kafanam-po, ka noho ny fahasoavan'Andriamanitra, dia tsy ho latsaka amin'ny fireharehana amin'ny asany izy ireo, na hihevitra ny asa ataony ho mpamonjy. Tsy maintsy mitodika mandrakariva any amin'i Jesôsy izy ireo, mba hahatsapan'izy ireo fa ny Heriny no manao ny asa, ary araka izany dia ho hain'izy ireo ny hanome an'Andriamanitra ny voninahitra rehetra. Hantsoina isika hanao ezaka tsy misy fihambahambana hanitatra ny asan'Andriamanitra, ka tena ilaina indrindra amin'izany ny fivavahana amin'Ilay Raintsika any an-danitra. Hilaina ny miroso amin'ny fivavahana ao amin'ny efitrano sy ao amin'ny fianakaviana ary ao amin'ny fiangonana. - *RH, 4 Jolay 1893.*

Araka ny fanombanan'ny raby, dia fara tampon'ny fivavahana ny misomadodoka lava manao zavatra. Niankina tamin'ny zava-bita tety ivelany izy, mba hanehoana ny fahambonian'ny fitiavam-bavaka betsaka teo aminy. Tamin'izany dia nampisaraka ny fanahiny tamin'Andriamanitra izy, ka nampiorina ny tenany teo amin'ny fiheveran-tena ho ampy. Mbola misy ankehitriny io loza io. Raha nitombo ny zavatra atao, ka mahita fahombiazana ny olona izay eo amin'ny fanaovana ny asa ho an'Andriamanitra na inona na inona, dia misy loza amin'ny fitokisana ny tetik'asan'ny olombelona sy ny fomba fiasany. Misy fironana hampihena ny fivavahana, ka manjary mihena koa ny finoany. Tahaka ny mpianatra dia tandindomin-doza tsy hitady ny fiankinana amin'Andriamanitra koa isika fa hiantehitra amin'ny asantsika mba hahazoam-pamonjena. Ilaintsika ny hibanjina

mandrakariva an'i Jesosy, ka hahatsapa fa ny heriny ihany no hahavitana ny asa. Raha miasa amin-kafanam-po ho amin'ny famonjena ny very isika, dia tsy maintsy manokana fotoana koa handinihan-tena, hivavahana, sy hianarana ny tenin'Andriamanitra. Ny asa atao amim-pivavahana betsaka ihany, sy nohamasinin'ny fahamendrehana'i Kristy, no hita amin'ny farany fa nahomby sy nahavokatra indrindra. - *IFM*, tt. 382,383.

Fampaherezana Ireo Izay Vao Manomboka Eo Amin'Ny Asa Fanompoana Kristianina

“Ny olona miasa mafy mahomby indrindra dia ireo izay mandray an-tanana amim-pifaliana ny asa fanompoana an'Andriamanitra eo amin'ny zavatra madinika. Ny olona tsirairay dia tsy maintsy miasa amin'ny kofehin'ny fiainany, mandrany izany amin'ilay rafitra (amin'ny fiaraha-monina), mba hanampy hahatanteraka ilay môdely.” - *TFC*, b. 6, t. 115.

“Tokony hataontsika asam-pahafoizantena ny adidintsika isan'andro, mitombo mandrakariva ny filàna antsika, satria amin'ny lafin'ny mandrakizay no ahitantsika ny asantsika/satria ny mandrakizay no itarafantsika ny asantsika.” - *TFC*, b. 9, t. 150.

“Manana toerana ho an'ny tsirairay ny Tompo ao amin'ny fikasany lehibe. Ny talenta izay tsy ilaina dia tsy omena.” - *TFC*, b. 9, t. 37.

Samy manana ny anjara toerany eo amin'ny fandaminana ataon'ny lanitra hatramin'ny mandrakizay izy. Ny tsirairay dia tokony hiara-miasa amin'i Kristy amin'ny famonjem-panahy. Ny toerana voaomana ho antsika any amin'ny kianjan'ny lanitra dia tsy mihoatra noho ny toerana manokana voatendry hiasantsika ho an'Andriamanitra eto antany ny ahazoana antoka azy. - *HF*, t. 282

“Mifantoka amin'ny tsirairay amin'ny olony ny mason'ny Tompo; manana ny fikasany mikasika azy ireo tsirairay izy.” - *TFC*, b. 6, t. 12.

“Misy zavatra azon'ny rehetra atao ao amin'ny asa [asan' Andriamanitra]. Tsy misy holazaina ho tsy manan-tsiny eo anatrehan' Andriamanitra raha tsy efa niasa tamin-kafanam-po, tsy mila tambiny, ho famonjena fanahy izy.” - *TFC*, b. 5, t. 395.

“Tsy azo afindra amin'ny hafa ny adidinao. Tsy misy afa-tsy ianao no afaka hanao ny asanao. Raha tsy asehonao ny fahazavanao, dia

misy olona any, tavela ao amin'ny haizina, noho ny tsirambina nataonao.” - *TFC*, b. 5, t. 464.

Ny mpiasa feno fanetren-tena izay mankatò ka mamaly ny antson'Andriamanitra dia mahazo antoka fa handray fanampiana avy amin'Andriamanitra. Ny fanekena andraikitra lehibe sy masina toy izany dia efa manandratra ny toetra amam-panahy; mitaky ny asan'ny hery ara-tsaina sy ara-panahy ambony indrindra izany, ary mampahery sy manadio ny saina sy ny fo. Amin'ny alalan'ny finoana ny herin' Andriamanitra, dia mahagaga ny mahita ny fomba nahatonga ilay olona malemy teo ho matanjaka, sy ny mahita ny fiezahany feno fanapahan-kevitra ary ny nihamaroan'ny vokatra lehibe azony. Izay manomboka amin'ny fahalalana kely amin'ny fomba tsotra, sy milaza izay fantany, ka mitady am-pahazotoana fahalalana hafa hatrany, dia hahita ny haren'ny lanitra manontolo efa miandry ny fangatahany. Arakaraka ny hitadiavany hizara fahazavana no andraisany fahazavana bebe kokoa, arakaraka ny hiezahantsika hanazava ny tenin'Andriamanitra amin'ny hafa amin'ny fitiavana, no hampahazava kokoa indray izany amin'ny tenantsika. Arakaraka ny fampiasantsika ny fahalalantsika sy ny herintsika, no hitomboan'ny fahalalana sy ny hery ananantsika. - *HF*, t. 308.

Aoka ny rehetra hiasa ho an'Andriamanitra sy ho an'ny fanahy; aoka haneho fahendrena ny tsirairay, ary tsy ho hita midonana-poana na oviana na oviana, miandry olona hanome asa azy hatao. Ilay “anankiray” afaka manome asa hataonao dia tototra andraikitra, ka very ny fotoana miandry ny baiko avy aminy. Hanome fahendrena anao Andriamanitra amin'ny firotsahanao an-daharana avy hatrany; satria mbola atao foana ny antso manao hoe: “Anaka, mandehana miasa any an-tanimboaloboko anio.” “*Anio, raha hihaino ny feony hianareo, aza manamafy ny fonareo.*” Heb. 3:7,8. Ny teny mammy hoe “anaka” no teny mialoha ilay fitakiana ampiasain'ny Tompo. Akory ny hamamin'izany, mampihetsi-po tokoa, kanefa koa ambonin'izany, maika dia maika tokoa! Sady baiko mantsy ny fanasana ataony. - *CT*, t. 419.

Ny asa fanompoana manafika no hahazoana tsara indrindra hery hoentina manohitra ny ratsy. - *VM*, t. 95.

Manjary feon-kiran'ny lanitra ny asa rehetra atao amim-pahamarinana sy amin-kindrafo ary amin'ny fo. - *RH*, 16 Aog. 1881.

Ny toe-tsain'i Kristy dia toe-tsaina misionera. Ny fihetsika voalohany indrindra ataon'ny fo nohavaozina dia ny hitondra ny hafa koa ho eo amin'ny Mpamonjy. - *HM*, t. 70.

Ny fanaovana ny asa nanirahan'i Kristy amin'ny fo irery ihany no itomboantsika amin'ny fahasoavana. - *RH*, 7 Jona 1887.

Tsy hiandry fotoana lehibe, na hanantena fahaizana mihoa-pampana ianao vao handeha hiasa ho an'Andriamanitra. - *DHK*, t. 98

Olonan'Andriamanitra mampiasa ny heriny rehetra amin'ny fanompoana an'Andriamanitra sy ny mpiara-belona aminy ny olona izay manasoa ny fiaraha-monina sy mahatonga fahombiazana eo amin'ny fiainana, na nahita fianarana izy na tsia. - *SW*, 2 Apr. 1903.

Betsaka ireo izay nomen'Andriamanitra fahaizana hanao asa tena tsara no tsy mahavita afa-tsy kely dia kely, satria kely no hiezahana hataony. - *HF*, t. 286.

Efa nahavita asa ho an'ny Tompo sahady ianao raha lavo intsivny amby sivy folo tamin'ny zato kanefa nahavonjy fanahy iray tamin'ny fahaverezana. - *TFC*, b. 4, t. 132.

Ny firaisan'Andriamanitra sy ny fanahy tsirairay avy dia miavaka sady feno indrindra, hoatra ny tsy nisy afa-tsy iny fanahy iny no nanomezany ny Zanany malalany. - *DHK*, t. 119

Hitan'Andriamanitra sy fantany ianao na dia eo aza ny fahalemenao, ary hampiasainy ianao raha toa ka atolotrao ho fanomezana masina ho an'ny asany ny talentanao; satria amin'ny fanompoana mavitrika sy tsy mijery ny an'ny tena no hahazoan'ny malemy hery sy handraisany ny hafatra sarobidy.

Kasinga iray amin'ny hery ny fifaliana avy amin'Andriamanitra. Fiadanana tsy takatry ny saina no valisoa amin'ny fiainana ety raha mahatoky ianao, ary hiditra amin'ny fifalian'ny Tomponao ianao amin'ny fiainana ho avy. - *TFC*, b. 8, t. 34.

Hahavonjy fanahy maro ny olona izay tsy manana afa-tsy talenta kely raha mahatoky amin'ny fitehirizana ny fony amin'ny fitiavan'Andriamanitra izy. Mpanamboatra fiarakodia mahantra, tsy dia havanana loatra ary tsy nahita fianarana firy i Harlan Page, kanefa nataony vaindohan-draharaha ny fikatsahana izay hampandroso ny momba an'Andriamanitra. Hosatrohana ny satro-boninahitry ny fahombiazana ny ezaka nataony.

Niasa mafy ho an'ny famonjena ny mpiara-belona aminy tamin'ny alalan'ny firesahana manokana sy ny vavaka mafana izy. Nanao fivoriam-bavaka sy nanangana sekoly alahady ary nizara trakita sy bokim-piangonana hafa ihany koa. Hoy izy teo am-pandrian'ny fahafatesana, nahazo sary an-tsaina ny fiainana mandrakizay: "fantatro fa noho ny fahasoavan'Andriamanitra avokoa, fa tsy noho ny anton-javatra hafa no nahavitako izany; kanefa sahiko ny milaza fa fanahy mihoatra ny arivo no niova fo noho ny fanekeko ny tenako ho fitaovan'Andriamanitra." - *TFC, b. 5, tt. 307,308.*

Tsy lanitry ny kristianina ity izao tontolo izao ity fa toeram-piasan'Andriamanitra fotsiny ihany ka natao hampikambana antsika amin'ny anjelin'ny lanitra masina tsy misy tsiny. - *TFC, b. 2, t. 187.*

Na dia izay ambany sy mahantra indrindra amin'ny mpianatr'i Jesosy aza dia mety ho fitahiana amin'ny hafa. Angamba tsy fantany fa manao asa soa lehibe izy, nefa noho ny heriny tsy ampoizina dia indro izy manomboka alon-dranom-pitahiana izay mitatra sy mihalalina: ary ny ho voka-tsoa angamba tsy ho fantany akory ambara-pahatongan'ny andro famaliana amin'ny farany. Tsy tsaroany sady tsy fantany fa manao zava-dehibe izy. Tsy ilaina akory ny ho vizana sy hanahy ny amin'izay vokatra ho azo. Tsy maintsy mandroso fotsiny amim-pahanginana izy, hanao amim-pahamarinana ny asa voatendrin'Andriamanitra, ary dia tsy ho foana ny fahavelomany eto ambonin'ny tany. Ny fanahy koa hitombo lalan-dava ho tahaka an'i Kristy: mpiara-miasa amin'Andriamanitra izy eto amin'ity fiainana ity; ary noho izany dia tonga mendrika ho amin'ny asa ambony kokoa sy ny fifaliana tsy arahin-tsento any amin'ny fiainana ho avy. - *DHK, t. 99*

Betsaka ireo manolo-tena ho an'i Kristy nefa tsy mba mahita fotoana hanaovana asa lehibe eo amin'ny fanompoana Azy. Aoka hahita fionona izy ireo amin'ny fieritreretana fa tsy dia ny fileferan'ny maritiora tsy akory no tsy maintsy ankasitrahan'Andriamanitra indrindra. Mety tsy ho misionera izay miatrika ny loza sy ny fahafatesana isan'andro akory no hitana ny toerana ambony indrindra eo amin'ny boky fahatsiarovana any an-danitra. Izay tena kristiana marina eo amin'ny fiainany manokana, eo amin'ny fampileferany ny tenany isan'andro, eo amin'ny fahatsoran'ny fikasany sy ny fahadiovan'ny eritreriny, eo amin'ny fahalemem-panahiny raha misy fihantsiana azy, amin'ny toetra mahatoky amin'ny kely indrindra, eo amin'ny finoana sy ny fitiavam-bavaka, ny olona izay mampiseho ny toetran'i Kristy eo amin'ny fiainany ao an-tokantrano, ny olona toy

izany no mety ho sarobidy kokoa eo imason'Andriamanitra noho ny misionera na ny maritiora fanta-daza eran-tany. - *HF*, t. 355.

Tsy ny habetsahan'ny asa vita na ny vokatr'izany hita maso, fa ny toe-tsaina nanaovana azy no mahatonga ny asantsika hisy vidiny eo anatrehan'Andriamanitra. - *HF*, t. 350.

Tsy noho ny halehiben'ny asa vita na ny habetsaky ny vokatra no hahazoana sitraka amin'Andriamanitra fa noho ny fahatokiana na dia amin'ny zavatra kely aza. Tsy ny vokatra tsara azontsika no jeren'Andriamanitra fa ny antony manosika antsika hiasa. Ankasitrahany mihoatra lavitra noho ny halehiben'ny asa vita ny hatsaran-toetra sy ny fahatokiana. - *TFC*, b. 2, tt. 510, 511

Aza manao tsinontsinona ny asa madinidinika ka mitady izay lehibe. Mety hahavita amim-pahombiazana ny asa madinika ianao, saingy kivy noho ny tsy fahombiazana tamin'ny asa lehibe. Ataovy izay asa fantatrao fa tokony hatao. Nantsoin'Andriamanitra hanao asa fanompoana ho Azy ianao, na manan-karena na mahantra, na manana ny maha-iana anao na manetry tena. Amin'ny fiezahanao hanao izay vitanao no hahafahanao mampitombo ny talenta sy ny fahaiza-manaonao amin'ny asa; ary ny fanaovana an-tsirambina ny tombontsoa miseho isan'andro no tsy hahitanao vokatra sy hampahareraka anao. Izany no mahatonga ny azo maro be tsy mamoa eo amin'ny sahan'ny Tompo. - *TFC*, b. 9, t. 129.

Mampihetsi-po an'i Kristy ny mahita ny mahantra amin'ny lafiny rehetra; mampihetsi-po Azy ihany koa ireo izay toa tsy afa-po ka mangetaheta ny fahamarinana, toy izany ihany koa ny tsy fahasahiana ao anatin'ny maro. Tsy mihemotra eo anatrehan'ny endri-javatra toy izany, izay mety hampihemotra my mpiasa maro anefa Izy. - *GW*, t. 37.

Tsy voatery handeha any amin'ny tanin'ny mpanompo sampy na handao ny trano fonenantsika isika vao afaka hiasa ho an'i Kristy.

Azontsika atao izany ao amin'ny ankohonantsika, ao amin'ny fiangonantsika ary amin'izay mifanerasera sy miara-miasa amintsika. - *DHK*, t. 96

Ho lahatsoratra handrafitra ny lahateny manaitra ny toe-javatra rehetra mitranga, raha ianarantsika ny fiainana sy ny fampianaran'i Kristy. - *TFC*, b. 9, t. 63.

Fanombohana ny fiainana any an-danitra ny fiainana ety an-tany; fiainana sahady ny fitsipiky ny lanitra ny fanabeazana ety an-tany; fanofanana ho amin'ny fiainan'asa any ny fiainan'asa ety; ary maneho izay tena ho maha-isika antsika ny toetrantsika sy ny fahamasinantsika amin'ny asa ankehitriny. - *Ed, t. 264.*

Mandà ilay hany fanofanana tokana izay hahafahana miray lova amin'i Kristy amim-boninahitra ireo izay mandà ny tombontsoa hiaramiasa Aminy sy mandà ny fampianarana izay hahazoana hery sy hananana toetra ambony. - *Ed, t. 264.*

Irin'ny Tompo ny ampiasantsika ny fanomezana rehetra ananantsika; ary raha manao izany isika, dia hanana fanomezana lehibe kokoa hampiasaina. Tsy manome antsika ny fanomezana tsy ampy amintsika amin'ny fomba tsy voa-janahary lzy; fa rehefa ampiasaintsika izay ananantsika, dia hiasa ao amintsika lzy hampitombo sy hampahery ny faharanitana rehetra eo amintsika. Hitombo ny herintsika noho ny fahafoizan-tena atao amin'ny fo manontolo sy mazoto eo amin'ny fanompoana ny Tompo. - *HF, t. 308.*

Ho lahatsoratra handrafitra ny lahateny manaitra ny toe-javatra rehetra mitranga, raha ianarantsika ny fiainana sy ny fampianaran'i Kristy. - *TFC, b. 9, t. 63.*

Fanombohana ny fiainana any an-danitra ny fiainana ety an-tany; fiainana sahady ny fitsipiky ny lanitra ny fanabeazana ety an-tany; fanofanana ho amin'ny fiainan'asa any ny fiainan'asa ety; ary maneho izay tena ho maha-isika antsika ny toetrantsika sy ny fahamasinantsika amin'ny asa ankehitriny. - *Ed, t. 264.*

Mandà ilay hany fanofanana tokana izay hahafahana miray lova amin'i Kristy amim-boninahitra ireo izay mandà ny tombontsoa hiaramiasa Aminy sy mandà ny fampianarana izay hahazoana hery sy hananana toetra ambony. - *Ed, t. 264.*

Aoka tsy hisy hihevitra fa afaka hivelona amin'ny fiainana feno fitiavan-tena izy ary avy eo, rehefa nanompo ny tombontsoan'ny tenany, dia hiditra amin'ny fifalian'ny Tompony. Tsy afaka handray anjara amin'ny fifalian'ny fitiavana tsy mitady ny azy izy. Tsy vonona ho any amin'ny lapan'ny lanitra izy. Tsy hainy ny mankafy ny rivo-piainana madio feno fitiavana izay mameno ny lanitra. Tsy hahafa-po azy ny feon'ny anjely sy ny feon-java-maneno avy amin'ny

lokangan'izy ireny. Zavatra saro-pantarina ho azy ny siansan'ny lanitra. - *HF*, tt. 318,319.

Miantso antsika i Kristy hiasa amim-pitozoana sy amim-paharetana ho an'ny olona an'arivony any amin'ny toerana maro, very ao anatin'ny fahotana.

Tsy maintsy miara-miombona asa Aminy amin'ny fanampiana ny malemy sy mijaly ary kivy ireo izay maniry hanana anjara amin'ny voninahitr'i Kristy. - *TFC*, b. 9, t. 31.

Tokony handray ny toeran'ny mpanompo avokoa ny olona rehetra. Hahita Azy amim-pinoana miara-miasa aminy izy ireo, miara-miombona alahelo amin'ny mpiara-belona aminy, tahaka ny niantran'i Kristy ny taranak'olombelona. - *TFC*, b. 7, t. 272.

Toy ny mipetraka alain-tsary Kristy mba ho ao amin'ny mpianany tsirairay ny sariny. Notendren'Andriamanitra mialoha ny tsirairay «*hitovy endrika amin'ny Zanany*» - *Rom* 8:29. Ao amin'ny tsirairay no tokony haseho amin'izao tontolo izao ny fitiavan'i Kristy mahari-po, ny fahamasinany sy ny fahalemam-panahiny ary ny fahamarinany. - *IFM*, t. 886

Izany antso izany, izay manasa antsika hametraka ny zavatra rehetra eo ambony alitaran'ny fanompoana, dia alefa amintsika tsirairay avy koa. Tsy ny hanao fanompoana toy izay nataon'i Elisa akory no angatahina hataontsika rehetra, ary tsy isika rehetra no baikona hivarotra ny fananantsika rehetra, fa mangataka antsika Andriamanitra hanolotra ny anjara toerana voalohany eo amin'ny fiainantsika ho amin'ny fanompoana Azy, ka tsy hamela andro iray handalo fotsiny tsy hanaovan-javatra ho fampandrosoana ny asany eto an-tany isika. Tsy manantena antsika rehetra hanao asa mitovy akory Izy. Ny iray angamba handeha hiasa any an-tany hafa, fa ny iray kosa antsoina hanohana ara-bola ny asa fitoriana ny Filazantsara. Eken'Andriamanitra anefa ny fanomezana ataon'ny tsirairay. Fa ny zava-dehibe, dia ny fanokanana ny fiainantsika sy izay rehetra momba azy ho an'Andriamanitra. Izay manolo-tena toy izany dia handre ny hakanton'ny antson'ny lanitra. - *MM*, t. 183.

Ny olon-kendry eo amin'izao tontolo izao, izay mandinika lalina sy manao drafitra, ary misaintsaina mandrakariva ny raharahany, dia tokony hikatsaka ny hanam-pahendrena eo amin'ny lafin'ny tombontsoa maharitra mandrakizay. Inona no tsy ho vitany raha toa ka hanokana hery be araka izay vitany izy, eo amin'ny fanangonana ny haren'ny lanitra sy ny fananana fiainana tahaka ny

an'Andriamanitra, toy izay ataony koa eo amin'ny fanangonana ny tombontsoa eto amin'izao tontolo izao? - *TFC*, b. 6, t. 297.

Hanetsika ny olona ambanimbany saranga Andriamanitra mba hanambara ny hafatry ny fahamarinana ankehitriny. Ho hita ho dodona etsy sy eroa ny maro amin'izy ireny, izay asesiky ny Fanahin'Andriamanitra mba hanome fahazavana ho an'ireo izay ao amin'ny maizina. Toy ny afo ao amin'ny taolany ny fahamarinana, ka mameno azy amin'ny hetaheta hanazava izay mitoetra ao amin'ny maizina. Maro, eny, fa na dia amin'ireo tsy nahita fianarana aza, no hanambara ny tenin'ny Tompo. Hampirisihin'ny Fanahy Masina ny ankizy mba handeha hanambara ny hafatry ny lanitra. Homena mitafotafo ho an'ireo izay maniry mafy ny hahazo ny hafatra avy Aminy ny Fanahy Masina. Hirotsaka ho anisan'ny tafik'Andriamanitra izy ireo amin'ny famahana ny fatoran'ny lalàn'ny olona sy ny fihetsiketsehana feno fahamalinana ataony. - *TFC*, b. 7, tt. 26, 27.

Ny Fiainana Kristianina Aseho Amin'Ny Endriky Ny Zavaboary

Ny fo izay mandray ny tenin'Andriamanitra dia tsy mitovy amin'ny kamory mihamaina, na hitovy amin'ny fitoeran-drano mitriatriatra izay mamela ny rano sarobidy ao anatiny hivoaka. Fa toy ny rano mikoriana avy eny an-tendrombohitra, velomin'ny loharano tsy mety ritra izany; ary ireo onjany mampangatsihatsiaka sy manjelanjelatra mitety vatolampy, dia manila hetaheta ireo mangetaheta sy ana ary mavesatra entana. Toy ny ony misononoka tsy miato, izay arakaraka ny androsoany dia mihalehibe sy mihalalina hatrany, mandrapanondrany ny tany amin'ny ranony mahavelona. Ny lahin-drano kely miholikolika, sady miritsodritsoka, dia hamela avy aoriana ny fangatsihatsiahana sy ny fahavokarana. Maitso mavana tokoa ny ahitra eny amorony, mandrobona ny ravinkazo, ary maniry betsaka ny voninkazo. Rehefa manamaina sy mampefakefaka ny tany ny masoandrobe lohataona, dia mariky ny fandalovan'ny rano ny andalan-tsoritra maitso.

Ary toy izany koa amin'ny tena zanak'Andriamanitra. Ny fivavahana tanan'i Kristy dia miasa ho toy ny foto-kevitra mahavelona sady maninteraka ka zary tanjaka ara-panahy marina sady mahery izany. Rehefa misokatra amin'ny hery miasa mangina ananan'Andriamanitra amin'ny alalan'ny fahamarinana sy ny fitiavana ny fo, dia mihamatanjaka io foto-kevitra io, tahaka ny renirano kely any an'efitra, izay mampahavokatra ireo toerana mangetana sady mangina. - *MM*, t. 195

Teny Fiambenana Ho An'Ny Kristianina

Teny fiambenana telo no miasa eo amin'ny fiainana kristianina. Mila tandremana izy ireo raha tsy tiantika hisongona antsika eo amin'ny drafitra ataony i Satana; ireto avy izy ireo: Miambena, mivavaha, miasa. - *TFC*, b. 2, t. 283.

Ny fanahy rehetra izay efa nanaiky an'i Kristy am-pahibemaso, dia efa nanomana ny tenany araka izay tratrany ho mpiasa ara-panahy mavitrika, mafana fo, ary mahomby eo amin'ny fanompoana ny Tompo. Manantena ny olona rehetra hanao ny andraikiny i Kristy; aoka izany no ho teny fiambenana re manerana ny laharan'ny mpanara-dia Azy. - *TFC*, b. 5, t. 460.

Malemy Ara-Panahy

Amin'ny fampiasam-batana no hahazoana hery. Izay rehetra mampiasa ny fahaizana manokana efa nomen'Andriamanitra azy, dia hampitombo izany ho amin'ny fanompoana Azy. Ireo izay tsy manao na inona na inona ho an'Andriamanitra kosa, dia tsy hitombo amin'ny fahasoavana na amin'ny fahalalana ny fahamarinana. Tsy ho ela dia tsy ho afaka hampiasa ny rantsam-batany intsony ny olona izay matory fotsiny sy mandà ny hampiasa izany. Toy izany koa, ny Kristianina tsy mampiasa ireo fahafahana efa nomen'Andriamanitra azy, dia tsy vitan'ny hoe tsy mitombo ao amin'i Kristy fotsiny ihany, fa ho very mihitsy ireo fahafahana efa nananany teo aloha; tonga malemy ara-panahy izy. Ireo izay mitolona mafy amin'ny fanampiana ny hafa, noho ny fitiavana an'Andriamanitra sy ny mpiara-belona aminy no hifahatra tsara, hatanjaka tsara ary hiorina tsara ao amin'ny fahamarinana. Ny tena Kristianina marina dia

hiasa ho an'Andriamanitra, tsy atosy-pihetseham-po fa noho ny fanaovana izany ho fitsipika; tsy mandritra ny andro iray na volana iray, fa mandritra ny androm-piainana iray manontolo mihitsy. - *TFC*, b. 5, t. 393.

Fanoitra Azo Antoka

Misy fanafody mahomby ho an'ireo izay manana fo kivy, dia: ny finoana, ny fivavahana, ny asa. Ny finoana sy ny asa dia manome fahatokiana sy fahafaham-po mitombo isan'andro isan'andro. Moa alim-panahy hanaiky hotarihin'ny fanahiana manjombonjombona n any fahakiviana lalina ve ianao? Eo amin'ny andro maizina indrindra izay iheverana fa toa manohitra anao avokoa ny zava-mitranga, dia aza matahotra. Minoa an'Andriamanitra. Fantany izay ilainao. Mahery

indrindra Izy. Ny fitiavany sy ny fangorahany tsy hita lany dia tsy mety tofoka na oviana na oviana. Aza matahotra fa sao dia tsy mahatanteraka ny teny fikasana nomeny Izy; Izy no fahamarinana mandrakizay. Tsy hanafoana na oviana na oviana ny fanekena nifanaovany tamin'ireo izay tia Azy Izy. Homeny ny mpanompony mahatoky izay ilainy. - *MM*, t. 132

Misy fanafody tokana tena natao ho an'ny fahalainana ara-panahy, tsy inona izany fa ny asa, dia ny fiasana ho an'ireo fanahy mila ny fanampianao. - *TFC*, b. 4, t. 236.

Misy taharo efa nomen'i Kristy ho an'ny fanahy kanosa sy be ahiahy ary mangovitra. Aoka ny feno alahelo, izay mitanondrika eo anatrehan'Andriamanitra, hitraka ka handeha hanampy ireo izay mila izany. - *TFC*, b. 6, t. 266.

Ny Kristianina izay mitombo mandrakariva amin'ny zotom-po, sy ny faharisihana ary ny hafanam-po sy ny fitiavana, dia tsy mba hanindroany na oviana na oviana eo amin'ny fahadisoana izay efa nataony. - *RH*, 7 Jona 1887.

Ireo izay tsy mirotsaka an-tsehatra amin'io asa mafy tsy misy fitiavan-tena io, dia tsy hanana afa-tsy fanandramana marefo, ary hanjary ho trotraky ny fitolomana, ny fanahiana, ny fimonomononana, ny fahotana, ary ny fibebahana, mandra-pahatongany tsy hahalala intsony ny tena hevitra ny atao hoe fivavahana. Mahatsiaro ho tsy afamiverina eo amin'ny tontolo misy azy izy, hany ka misarangotra amin-javatra tsy dia misy antony loatra, velom-pialonana sy fitsiriritana madinidinika eny izy, diso fanantenana sy feno fanenenana tsindraindray eny. Mora dia mora aminy tokoa ny mahita fahadisoana, hany ka mahafa-po azy ny mitsikera ny fahadisoana sy ny heloky ny rahalahiny. Tsy misy fanantenana sy finoana ary masoandro mihiratra ny fanandramany eo amin'ny fiainam-pivavahana. - *RH*, 2 Sept. 2 1890.

Fialan-Tsiny Tsy Marim-Pototra

Rehefa lasa i Jesôsy, dia navelany tamin'ny olona rehetra ny asany, ka fialan-tsiny tsy marim-pototra ihany ny hoe “tsy misy na inona na inona azo atao”. Io no antony mahatonga ny fahasahiranan-tsaina eo amin'ny samy mpirahalaha ao amin'ny Tompo. Hofenoin'i Satana amin'ny drafiny mantsy ny sain'ireo izay tsy manao na inona na inona, ka hampiasainy amin'izay izy ireo... Io “tsy misy na inona na inona azo atao io”, dia mitondra fifampiangangana ratsy eo amin'ny

samy mambra, ary mamafy fisaratsarahana eo amin'ny fiangonan'i Kristy. Izao no voalazan'i Jesôsy: "Izay tsy mamory miaraka Amiko, dia manahaka." - *RH*, 13 Mar. 1888.

Ranadahy sy rahavavy isany, maro aminareo no manala tsiny ny tenany noho ny tsy fanaovany ny asan'ny Tompo, sy ny fitarainany fa tsy afaka miasa ho an'ny hafa izy. Moa ve anefa tena nataon'Andriamanitra ho tsy afa-manao izany tokoa ianareo? Moa ve tsy vokatry ny tsy fiasanareo ihany, sy ny safidinareo no nahatonga izany tsy fahafahana izany? Moa ve tsy efa nanome anao talenta iray Andriamanitra fara fahakeliny, mba hampitomboina, tsy ho an'ny fiadananao sy ny fahafaham-ponao anefa fa ho Azy? Moa ve tsy efa fantatrao ny adidinao amin'ny maha-mpanompo nirahina anao, mba hitondra tombony ho Azy, amin'ny alalan'ny fampitomboana ny renivola napetraka taminao, amin'ny fomba feno fahendrena sy fahaizana? Moa ve tsy efa nimasoanao ireo tombontsoa hampandrosoana ny herinao ho amin'izany tanjona izany? Marina loatra ny hoe: vitsy ihany no tena mahatsiaro ny andraikiny marina eoanatrehan'Andriamanitra. - *TFC*, b. 5, t. 457.

Maro no mihevitra fa raha repotry ny asa aman-draharaha ny fiainany, dia tsy ho afa-manao na inona na inona ho an'ny asa famonjem-panahy izy, na ny fampandrosoana ny asa mikasika ny Mpanavotra azy. Milaza izy fa tsy tia manao asa zara raha vita, hany ka avelany tanteraka ireo adidy aman-draharaha mikasika ny fivavahana, ary vao mainka izy rendrika any amin'izao tontolo izao. Ny raharahan'izy ireo no ataony ho lohalaharana, ka hadinony Andriamanitra, koa dia tsy faly aminy izy. Raha misy olona tafiditra amin'ny raharaha izay tsy hahafahany mandroso eo amin'ny fiainana araka an'Andriamanitra sy ny fahamasinana tanteraka noho ny tahotra Azy, dia tokony hanova izany asa izany ho amin'izay fampandroso ny fiarahany amin'i Kristy isan'ora izy. - *TFC*, b. 2, tt. 233, 234.

Ny Satroboninahitra Mavesatra No Kendreo

Tsy tokony ho trotraka am-panahy sy kanosa isika. Ho fahavoazana lehibe tokoa ny hanakalo ny voninahitra maharitra mandrakizay amin'ny fanomezana fahafaham-po ny nofo na ny fampiadana sy fampifalifaliana ny tena. Miandry ny mpandresy ny fanomezana avy eo an-tanan'Andriamanitra. Tsy misy mendrika izany isika na dia iray aza; kanefa atolony maimaimpoana ho antsika izany.

Hahagaga sy ho be voninahitra io fanomezana io, aoka anefa hotsaroantsika fa "samy manana ny maha-izy azy ny kintana tsirairay

ao amin'ny voninahitra.” Koa raha hitolona hahazo ny fandresena ihany àry isika, dia andeha ny voninahitra mavesatry ny kintana no hokendrena amin'ny alalan'ny herin'i Jesôsy Kristy. “Izay hendry no hamirapiratra tahaka ny lanitra, ary izay mitaona ny maro ho amin'ny fahamarinana ho toy ny kintana mandrakizay mandrakizay.” - *RH*, 25 Okt. 1881.

Efa Voaloa Ny Karama

Hodinihin'ny Tompo tsara ny momba ny talenta rehetra amin'ny fiverenany; hotakiny ny tombony avy amin'ny renivola efa nankininy tamintsika. Tamin'ny fietreny sy ny fijaliany, ary tamin'ny fiainany feno asa mafy sy ny fahafatesany mahamenatra no efa nandoavan'i Kristy ny karaman'ireo izay misalotra ny anarany sy milaza azy ho mpanompony. - *TFC*, b. 9, t. 104.

Adidy lehibe ho an'ny tsirairay avy ny mampandroso ny fahafahany rehetra ho an'ny asa famonjem-panahy ho Azy. “Tsy tompon'ny tenanareo ianareo,” hoy Izy, “fa efa novidiana lafo”; noho izany dia omeo voninahitra Andriamanitra, amin'ny alalan'ny fiainampanompoana, izay hitaona ny lehilahy sy ny vehivavy maro hiala amin'ny ota ho amin'ny fahamarinana. Novidina tamin'ny ain'i Kristy sarobidy isika, - novidina mba hamerenantsika izay an'Andriamanitra amin'ny alalan'ny fanompoana mahatoky. - *TFC*, b. 9, t. 104.

Nampitondra hafatra ahy ho an'ny vahoakany Andriamanitra. Tokony hifoha izy ireo ka hamelatra ny lainy, ary hanitatra ny sisintaniny. Ranadahy sy rahavavy isany, efa novidina lafo ianareo, ka izay rehetra ananareo sy ny momba anareo, dia natao hampiasaina ho voninahitr'Andriamanitra sy hanasoavana ny mpiara-belona aminareo. Maty teo an-kazo fijaliana i Kristy mba hamonjy izao tontolo izao amin'ny ota. Miangavy fiaraha-miasa avy aminao Izy. Natao ho tanana mpanampy Azy ianao. Amin'ny zotom-po sy ny ezaka tsy miato no hitadiavanao izay hamonjena ny very. Tsarovy fa tena nilaina tokoa ny hazo fijaliana noho ny otanao. - *TFC*, b. 7, t. 9.

Efa navotana mba hanompo ny mpanaraka an'i Kristy. Mampianatra antsika ny Tompo fa ny zavatra tena kendren'ny fiainana dia ny soa iraisana. I kristy koa dia mpiasa mihitsy, ary omeny ny mpanaraka Azy rehetra ny lalàn'ny fanompoana dia ny fanompoana ny mpiara-belona (...) Ny lalàn'ny fanompoana dia manjary rojo fampiraisana izay mamatotra antsika amin'Andriamanitra sy amin'ny mpiara-belona amintsika. - *HF*, t. 282

Mandrosoa

Mazàna no heni-doza mandrakariva ny fiainana kristianina, ka toa sarotra tanterahina ny adidy aman'andraikitra. Azo sary an-tsaina mialoha ny loza mitatao, ary toa efa aoriana ao ny fanandevozana sy ny fahafatesana. Milaza mazava tsara anefa ny feon'Andriamanitra manao hoe: Mandrosoa. Aoka hankatò ny baiko isika, na dia tsy afaka ny hahita ny ao anaty haizina aza ny masontsika. Tsy ho voaisotra na oviana na oviana manoloana ny fanahy miahotrahotra sy feno fanahiana ny sampona izay manakana ny fandrosoantsika. Ireo izay manemotra ny fankatoavany mandra-pialan'ny zava-mampiahiahy rehetra, sy ny mety ho tsy fahombiazana sy faharesena, dia tsy mba hankatò na oviana na oviana. Tsy mifantoka amin'ny zava-tsarotra ny finoana, fa miandrandra ny tsy hita kosa, eny, miandrandra ilay mahefa ny zavatra rehetra, hany ka tsy ho voafitaka na oviana na oviana. Ny finoana dia fifikirana ny tanan'i Kristy amin'ny hamehana rehetra. - *GW, t. 262.*

Tsy mahatody lavitra avokoa ny hevitsika rehetra. Mitaky fandrosoana mitohy eo amin'ny asa fanaparahana ny fahazavana Andriamanitra. Ilaintsika ny mandinika ireo fomba sy fahafaha-manao efa nohatsaraina, eo amin'ny fitaomana olona. Ilaintsika ny mandre amin'ny sofin'ny finoana ilay Kapiteny maherin'i Jehôvah Tompon'ny maro milaza hoe: "Mandrosoa". Mila miasa isika, fa tsy hamela antsika Andriamanitra. Hanao ny anjarany lzy raha toa ka hotanterahintsika amin'ny finoana ny antsika. Ranadahy sy rahavavy isany, efa ela no naha-tao amin'ny fahamarinana anao, tsy mbola nataonao anefa ny asa niantsoan'ny Tompo anao. Nankaiza ny fitiavanao hamonjy fanahy? - *HS, tt. 289, 290.*

Fifalian'i Kristy ny mamonjy fanahy. Aoka ho izany koa no asanao sy fifalianao. Tanteraho avokoa ny andraikitra rehetra sy ny fandavan-tena rehetra ho an'i Kristy, fa hanampy anao tsy tapaka lzy. Mandehana avy hatrany any amin'izay iantsoan'ny feon'ny adidy anao; aoka tsy hisy toa zava-tsarotra hanakana anao. Raiso ny andraikitra efa napetrak'Andriamanitra taminao, ka raha eo am-pitondrana izany enta-mavesatra tsindraindray izany ianao, dia aza manontany hoe: "Fa nahoana àry no tsy misy na inona na inona ataon'ny rahalahiko, tsy mba misy zioga eo aminy?" Ataovy ny adidy akaiky anao indrindra, ataovy tsara sy hatramin'ny farany izany, aza maniry dera fa ataovy ny asan'ny Tompo satria Azy ianao. - *SW, 2 Apr. 1903.*

Tokony hikendry ny fandresena mandrakariva ny lalan'ny vahoakan'Andriamanitra. Izay lehibebe kokoa noho i Josoa no mitarika ny tafik'i Isiraely. Eto afovoantsika Izy, eny, ny Kapitenin'ny famonjena antsika mihitsy no efa nilaza hampahery antsika manao hoe: "Indro, Izaho momba anareo mandrakariva, ambara-pahatongan'ny fahataperan'izao tontolo izao."

"Matokia, fa Izaho efa naharesy izao tontolo izao." Hitarika antsika ho amin'ny fandresena azo antoka Izy. Azon'Andriamanitra tanterahina amin'ny fotoana rehetra ny teny fikasany. Ary ny asa nasainy hataon'ny vahoakany, dia hotanterahiny amin'ny alalan'izy ireo. - *TFC, b. 2, t. 122.*

Nahoana isika no tsy mirehi-po vokatry ny Fanahin'i Kristy? Nahoana no tsy mampihontsona antsika firy akory ny taraina mahonen'ity tontolo mijaly ity? Moa ve mba heverintsika ny tombontsoa lehibe ananantsika momba ny fanampiana kintana eo amin'ny satroboninahitr'i Kristy - ny fahafahan'ny fanahy iray amin'ny fatoran'ny gadran'i Satana, fanahy izay voavonjy any amin'ny fanjakan'Andriamanitra? Tokony ho tsapan'ny fiangonana tsara ny andraikiny eo amin'ny fitoriana ny filazantsaran'izao fahamarinana ankehitriny izao amin'ny olombelona rehetra. Miangavy mafy anareo aho mba hamaky ny toko fahatelo sy fahefatra ny Zakaria. Raha azo tsara ny ambaran'ireo toko ireo, ary raha raisina tsara izany, dia ho vita ny asa ho an'ireo izay mangetaheta sy noana ny fahamarinana, asa lehibe ho an'ny fiangonana tokoa izany. "Mandrosoa, miakara." - *TFC, b.6, t. 296.*

Efa nanome ny tokim-panoavany ho an'ny fahavalo avokoa ny ankamaroan'ny mponin'ny tany. Tsy voafitaka anefa isika. Na dia eo aza ny toa fandresen'i Satana, dia efa manao ny asany ao amin'ny fitoerana masina ao an-danitra ary koa ety an-tany i Kristy. Maneho an-tsary ny faharatsiana sy ny fahalovana izay tsy maintsy hisy amin'ny andro farany ny tenin'Andriamanitra. Tokony ho vao mainka hatanjaka ny finoantsika mikasika ny fandresena farany ho azon'ny fanjakan'Andriamanitra, satria efa hitantsika ny fahatanterahan'ny faminaniana. Koa tokony hiroso amin-kery vaovao hanao ny asa notendrena hataontsika isika noho izany. - *GW, tt. 26,27.*

Fisehoan-Javatra Mahatalanjona

Nisy fisehoan-javatra tena mahatalanjona tokoa teo anatrehako, nandritra ny fahitana azoko tamin'ny alina. Nahita bolabolan'afo nilatsaka teo amin'ireo trano goavam-be sy tsara tarehy sasantsasany

aho, ka potika avy hatrany izy ireo. Nandre olona niteny toy izao aho: “Fantatray fa ho tonga eto an-tany ny fitsaran’Andriamanitra, saingy tsy nampoizinay ho aloha toy izao ny fahatongavany.” Ny sasany kosa amin’ny feo feno fanaintainana manao hoe: “Hay efa fantatrearo! Koa nahoana àry no tsy nolazainareo taminay izany? Izahay tsy nahalala!” Reko hatraiza hatraiza ny teny feno fanakianana toy izany.

Nalahelo mafy tokoa aho raha nifoha avy teo. Niverina natory indray aho, ka toa tao anaty fivoriambe indray. Niresaka tamin’ny mpivory ny anankiray nanana fahefana, ka nivelatra manoloana azy ny sarintanin’izao tontolo izao. Nilaza izy fa mampiseho ny tanim-boalobok’Andriamanitra ny sarintany, izay tsy maintsy volena. Rehefa nanazava ny tsirairay avy ny fahazavana avy any an-danitra, dia natao hitondra izany fahazavana izany any amin’ny hafa kosa izy. Natao hirehitra eny amin’ny toerana maro ny fahazavana, ka avy amin’ireo fahazavana ireo koa no mbola hampirehetana fahazavana hafa indray.

Niverimberina ny teny manao hoe: *“Hianareo no fanasin’ny tany; fa raha ny fanasina no tonga matsatso, inona indray no hahasira azy? Tsy misy heriny hanaovana na inona na inona intsony izy; fa hariana any ivelany ka hohitsahin’ny olona. Hianareo no fahazavan’izao tontolo izao. Tsy azo afenina izay tanàna miorina eo an-tampon-tendrombohitra. Ary koa, tsy misy olona mandrehitra jiro ka mametraka azy ao ambanin’ny vata famarana, fa apetrany eo amin’ny fanaovan-jiro, ka dia mazava amin’izay rehetra ao an-trano izany. Aoka hazava eo imason’ny olona toy izany koa ny fahazavanareo, mba hahitany ny asa soa ataonareo ka hankalazany ny Rainareo izay any an-danitra.”* - Mat. 5:13-16.

Tara-pahazavana maro avy teny amin’ny vohitra sy tanàna maro, ary ny toerana avo sy iva teto an-tany no hitako. Nankatoavina ny tenin’Andriamanitra, ary vokatry izany dia tsangambato maro ho Azy no natsangana nanerana ny vohitra sy ny tanàna. Voatory manerana izao tontolo izao ny fahamarinany. - TFC, b. 9, tt. 28, 29.

Toko 10

FOMBA FIASA

Fitetezan-Trano

Mitovy lanja amin'ny ezaka manokana ho an'ny daholo be ny asa fitetezana ny trano fonenan'ny olona. Any amin'ireo tanàna lehibe dia misy sokajin'olona izay tsy azo tratrarina amin'ny alalan'ny fivoriana ho an'ny daholo be. Izy ireny dia tokony hozahana toy ny fizahan'ny mpiandry ondry ny ondriny very. Tokony hanaovana ezaka matotra avy amin'ny tsirairay izy ireny. Rehefa atao ambanin-javatra ny ezaka ataon'ny tsirairay dia hirika sarobidy maro no very, izay raha nampiasaina, dia ho nampandroso tokoa ny asa. - *TFC, b. 9, t. 111.*

Ilaina ny asa sy tenim-piombonam-po. I Kristy dia nisantatra ny fanambarana ny hafany tamin'ny alalan'ny asan'ny fitiavana sy fanaovan-tsoa. Aoka ireo mpiasa ireo handeha isan-trano, hanampy rehefa ilaina izany araka izay fahafaha-manao miseho, hanambara ny tantaran'ny hazofijaliana. I Kristy no tokony ho fototry ny asan'izy ireo. Tsy tokony hitarazoka eo amin'ireo foto-pinoana ny resaka; aoka izy ireo hanambara ny asan'ny sorona nataon'i Kristy. Aoka izy ireo hanandratra ny fahamarinany eo amin'ny fiainan'izy ireo izay ahitana ny fahadiovan'i Kristy - *TFC, b. 7, t. 228.*

Andriamanitra dia tsy manavakavaka olona. Hampiasa ireo Kristianina manetry tena sy mahafoy tena Izy, na dia tsy nandray fanabeazana mafonja toy ny sasany aza izy ireo. Aoka ny olona toy izany hirotsaka amin'ny fanompoana Azy amin'ny alalan'ny fanaovana asa isan-tokantrano. Eo am-pitafatafana - raha toa izy ka manetry tena, tsy tia sehoseho sy tia vavaka - dia ho azon'izy ireo atao ny hamaly kokoa izay ilain'ireo fianakaviana noho ny ataon'ny mpitandrina aza. - *TFC, b. 7, t. 21.*

Amin'ireo mambran'ny fiangonantsika dia tokony hihamaro kokoa ireo mpitarika fianarana Baiboly isan-tokantrano. - *TFC, b. 9, t. 127.*

Ireo izay mirotsaka amin'ny asa isan-tokantrano dia hahita hirika hiasana amin'ny fomba maro samy hafa. Tokony hivavaka ho an'ny marary izy ireo ary tokony hanao izay rehetra tratry ny heriny hanalana azy ireo amin'ny fahoriana. Tokony hiasa eny an'ivon'ireo ambany, mahantra sy ampahorina izy ireo. Tokony hivavaka ho azy sy

hiara-mivavaka amin'ireo tsy mana-mpanampy izay tsy manana herin-tsitraro hifehezana ny filana ka nosimbain'ny fanaranam-po. Tokony hotanterahina ny ezaka mavitrika sy mitozo ho famonjena ireo izay misy fahalianana mifoha ao am-pony. Maro ireo izay ho tratra amin'ny alalan'ny asa an-katsaram-panahy tsy mitady tambiny fotsiny ihany. Tokony hokarakaraina voalohany indrindra izay zavatra ilain'izy ireo ara-batana. Rehefa hitan'izy ireo ny porofon'ny fitiavantsika tsy misy fitiavan-tena, dia ho mora kokoa ho azy ireo ny hino ny fitiavan'i Kristy - *TFC, b. 6, tt. 83,84.*

Aoka handeha isam-baravarana ireo mpiasa ka hanokatra ny Baiboly amin'ny olona, hampielany ireo asa soratra, hanambara amin'ny hafa ny fahazavana izay nandraisan'ny tenany fitahiana - *TFC, b. 9, t. 123.*

Nandeha isam-tokantrano ny Mpamonjintsika, nanasitrana ny marary, nampahery ny mitomany, nampitony ny mijaly, nanonona fiadanana sy fampiononana. Notrotrony ny ankizy ka notahiny ary nilaza tenim-panantenana sy fankaherezana izy ho an'ireo reny trotraka. Tamin-katsaram-panahy sy halemem-panahy tsy niovaova no niatrehany ny fahoriana sy fijalian'olombelona rehetra. Tsy ho an'ny tenany fa ho an'ny hafa no nanaovany ny asany. Nanompo ny rehetra izy. Ny haniny sy ny fisotrony dia ny hitondra fanantenana sy hery ho an'ireo rehetra nifandraisany. - *GW, t. 188.*

Ny fanolorana ny fahamarinana amim-pitiavana sy fahatsorana isan-tokantrano dia mifandrindra amin'ny toromarika izay nomen'i Kristy ny mpianany raha nandefa azy ireo hanatanteraka ny irany voalohany izy. Amin'ny alalan'ny hira fiderana sy amin'ny alalan'ny vavaka manetry tena sy miloatra avy ao am-po dia ho maro no ho tratra. Ilay Andriamanitra Miasa dia hanatrika ka handefa faharesendahatra ao amin'ireo fo. Teny fikasana nomeny ny hoe: "Izaho momba anareo mandrakariva." Amim-pahatokiana ny fanatrehana maharitra ny mpanampy toy izany dia azontsika atao ny hiasa amimpinona sy fanantenana ary herim-po - *TFC, b. 9, t. 34.*

Ilaina ireo mpiasa isan-tokantrano. Miantso ezaka tsy miverindalàna ny Tompo mba hampiasaina ho an'ireo tsy mahalala na inona na inona momba ny fahamarinana raketin'ny Baiboly. Ilaina any antokantranon'ny olona ny hira, vavaka sy fandinihana Baiboly. Ankehitriny dia ankehitriny no fotoana hankatoavana ny iraka hoe: "Mampianara azy hitandrina izay rehetra nandidiako anareo." Ireo izay manao izany asa izany dia tokony hanana fahavononana avy amin'ny

fahalalana ny Soratra Masina. Ny “Voasoratra hoe” no tokony ho fitaovam-piadiana enti-miaro tena. - *CT*, t. 540.

Ry anadahy sy rahavaviko isany, vangio ireo izay monina manodidina anao, ary amim-piombonam-po sy hatsaram-panahy dia katsaho izay hahatrarana ny fon'izy ireo. Ataovy azo antoka fa ny asa ataonao dia mitondra voka-tsoa fa tsy miteraka fahavoazana. Ary tsarovy fa ireo izay mahafantatra ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao nefa mihazona ny ezany tsy ho an'ny fiangonany sy mandà ny hiasa ho an'ireo manodidina azy dia hadinina noho ny adidy tsy vitany - *TFC*, b. 9, t. 34.

«Tamin'io diany voalohany io no nandeha tany amin'izay efa nialohavan'i Jesosy azy ny mpianatra, ka dia efa nisy sakaiza fantany sahady, ary nanomana indrindra ny fiomanany ho amin'ny diany izany. Tsy misy na inona na inona navelany hampihataka ny sainy tamin'ny asany lehibe, na hanetsika fanoherana azy tsy ahoan-tsy ahoana ka hanidy ny varavarana ho amin'ny asany manaraka. Tsy tokony hitondra ny fitafian'ireo mpampianatra ara-pivavahana izy, na hanao fitafy izay hampiavaka azy amin'ny tantsaha tsotra. Tsy hiditra ao amin'ny synagoga izy ka hiantso ny vahoaka hanatrika fanompoam-pivavahana ho an'ny besinimaro; ny ezaka izay hataony dia eo amin'ny asa fitetezana tokantrano. Tsy handany fotoana amin'ny fiarahabana tsy misy antony izy, na hitety tokantrano hiantranoana fotsiny. Fa amin'ny toerana rehetra izay halehany no handraisany olona azy amin'ny fony tokoa tahaka ny mampiantrano an'i Kristy mihitsy. Hiditra ao an-tokantrano izy ary hitondra ny fiarahabana kanto hoe: «Fiadanana ho amin'ity trano ity» - Lio. 10:5. Handray fitahiana amin'ny fivavahany sy amin'ny hira fiderana hataony, ary amin'ny fanokafany ny Soratra Masina eo amin'ny fivoriantany fianakaviana io tokantrano io.» - *IFM*, t. 370

Vangio araka ny fomban'ny mpinamana ny mpiara-monina aminao ka mifandraisa aminy... Ireo izay tsy manatanteraka izany asa izany ka maneho tsy firaihana toy ny sasany dia hanary tsy ho ela ny fitiavany voalohany ary hanomboka hanavakavaka sy hitsikera ary hanameloka ny rahalahy sy anabaviny. - *RH*, 13 May 1902.

Tsy voafetra tamin'ny fitoriana ampahibemaso ny ezaka nataon'ny apostoly; betsaka no tsy nety ho tratra tamin'ny alalan'izany fomba izany. Nandany fotoana maro tamin'ny asa fitsidihana isan-tokantrano izy, ka nahita tombony ho an'ny tenany teo amin'ny fifandraisana tamin'ny fianakaviana tao an-tokantrano. Namangy ny marary sy ny

malahelo izy, nampahery ny tra-pahoriana, ary namelombelona ny ampahoriana. Ary tamin'izay rehetra nolazainy sy nataony dia nanome voninahitra ny anaran'i Jesosy izy. Tamin'izany izy dia niasa tao amin'ny «fahalemena sy ny fahatahorana ary ny fangovitana be» (1 Kôr. 2:3-7). Nangovitra izy sao maneho ny dian-tanan'olombelona fa tsy ny an'Andriamanitra ny fampianarany.

Mandehana any amin'ireo mpiara-monina aminao tsirairay ka akaikezo izy ambara-pahafanan'ny fon'izy ireo noho ny fiheveranao azy tsy mila tambiny sy ny fitiavanao. Miraisa fo aminy, mivavaha miaraka aminy, mizahava irika hanaovan-tsoa ho azy, ary araka izay azonao atao dia mivoria vetivety miaraka aminy ka sokafy ho an'ny sain'izy ireo mbola maizina ny Tenin'Andriamanitra. Miambena hatrany, tahaka izay mbola hadinina ny amin'ny fanahin'ny hafa, ary ampiasao hiarahanao miasa Amin'Andriamanitra ao amin'ny tanim-boalobony ny tombontsoa izay nomeny anao. Aza atao tsinontsinona ny firesahana amin'ny mpiara-monina aminao, ataovy aminy izay hatsaram-panahy rehetra tratry ny herinao mba "hisy voavonjinao ny sasany amin'izy ireo." Ilaintsika ny mikatsaka ny fanahy izay nanery ny apôstôly Paoly handeha isam-baravarana handresy lahatra andranomaso sy hampianatra ny "fibebehana amin'Andriamanitra sy ny finoana an'i Jesôsy Kristy Tompontsika." - *RH*, 13 Mar. 1888.

Nasehon'ny Tompo ahy ny asa tokony hotanterahina any amin'ireo tanàn-dehibentsika. Ireo mpino any amin'ireny tanàna ireny dia tokony hiasa ho an'Andriamanitra amin'ireo mpifanolo-bodirindrina aminy. Tokony hiasa amim-pahatoniana sy amim-panetren-tena izy ireo, mitondra miaraka aminy, na aiza na aiza alehany, ny rivo-piainan'ny lanitra. - *TFC*, b. 9, t. 128.

Ny Fanatrehan'ny Fanahy Iray

Ny ampahany betsaka tamin'ny asan'i Kristy dia resaka nifanaovana tamin'olon-tokana. Nanan-danja manokana teo imasony ny fifampiresahana amin'ny fanahy iray. Izay fahalalana noraisin'izany fanahy izany dia nipariaka avy eo tamin'ireo an'arivony. - *TFC*, b. 6, t. 115.

Reraka sy vizana Izy; nefa tsy nataony an-tsirambina ny fotoana nety niresahany tamin'ny vehivavy iray, na dia hafa firenena aza izy io, vahiny amin'Isiraely, sady nivelona tamin'ny fahotana mivandravandra.

Tsy nandrasan'ny Mpamonjy ny hahavory ny vahoaka. Matetika dia nanomboka ny fampianarany tamin'ny olona vitsy nitangorona teo

Aminy Izy, dia mijanona tsirairay ny mpandalo hihaino Azy, mandrapisian'ny vahoaka be izay gaga sy talanjona mihaino ny tenin'Andriamanitra amin'ny alalan'ity Mpampianatra nalefan'ny lanitra. Ny mpiasa ho an'i Kristy dia tokony hahatsapa fa afaka miteny amin-kafanam-po, na mitory amin'ny mpino vitsy, na mitory amin'ny olona betsaka. Mety ho olona iray ihany no hihaino ny hafatra; nefa iza no afaka hilaza hoe hatraiza ny fitaran'ny vokatry ny hery miasa avy amin'iny olona iny? Toa tsy dia nisy antony, na dia teo imason'ny mpianatra aza, ny nandanian'i Jesosy ny androny tamin'ilay vehivavy tao Samaria. Nefa afaka nampiseho ny heviny tamin'ny hafanam-po sy tamim-pahakingana bebe kokoa teo aminy Izy noho ny teo anatrehan'ny mpanjaka, ny mpanolo-tsaina, na ny mpisoronabe. Ny lesona izay nomeny io vehivavy io dia naverimberina hatrany amin'ny faran'ny tany lavitra indrindra. - *IFM, tt. 192, 193*

Fifandraisana Akaiky Isam-Batan'olona

Ilaina ny hanatonana akaiky ny olona amin'ny alalan'ny fiezahana ataon'ny tena mihitsy. Ho bebe kokoa ny vokatry azo raha ekena ny fotoana laniana amin'ny fitorian-teny fa ampitomboina kosa ny fotoana atokana hanaovana asa mivantana. - *VM, t. 107*

Irin'ny Tompo ny hitondra amin'ny fanahy tsirairay avy ny tenim-pahasoavana. Ny asan'ny tena manokana no tsy maintsy hanatanterahana izany asan'ny tsirairay izany. Io no fomba fiasan'i Kristy. - *HF t. 196*

Ireo izay tena nahomby tamin'ny fambaboana fanahy dia ireo lehilahy sy vehivavy izay tsy nirehareha tamin'ny fahaizany fa tamimpanetren-tena sy finoana no nikatsahany izay hanampiana ny manodidina azy. Izany indrindra no asa nataon'i Jesôsy. Nanakaiky ireo izay tiany hotratrarina Izy - *GW, t. 194*.

«Tokony hanatona ny olona tsirairay isika amin'ny fanahin'ny firaisam-po mitovy amin'ny an'i Kristy, ka hiezaka hanaitra azy ho liana amin'ny zavatra lehibe eo amin'ny fiainana mandrakizay. Mety ho mafy tahaka ny lalana voahitsakitsaka ny fony, ary toa ho fiezahana very maina ny maneho azy ny Mpamonjy; nefa rehefa tsy afa-mampihetsika ny fandaharan-kevitra, ary tsy misy hery handresy lahatra ny fonjan-kevitra entina, ny fitiavan'i Kristy kosa, asehon'ny fanompoan'ny tena manokana, dia matetika manalefaka ny fo vato, ka afaka hamaka ny voan'ny fahamarinana.» - *HF, tt. 38-39*

Tratraro amin'ny alalan'ny asa isam-batan'olona ireo manodidina anao. Akekezo izy ireo. Tsy hahatanteraka ny asa tokony hatao ny toriteny fotsiny. Miandry anao any amin'ny fonenan'ireo izay tokony hovangianao ny anjelin'Andriamanitra. Tsy azo afindra amin'ny hafa izany asa izany. Tsy ny vola nampindramina na nomena no hahatontosa izany. Tsy ny toriteny no hanao izany. Amin'ny alalan'ny famangiana olona, firesahana, fivavahana, fiombonam-po aminy dia hambabo fo ianao. Io no asa fitoriana avo indrindra izay azonao atao. Mba hanaovana izany dia ilainao ny finoana tapa-kevitra sy maharitra, fahalemam-panahy tsy mety reraka sy fitiavana lalina ho an'ireo fanahy - *TFC*, b. 9, t. 41.

«Tamin'ny niantsoana an'i Jaona, Andrea, Simona ary Filipo sy Natanaela no nanombohana ny fanorenana ny fiangonana kristiana. Nandefa ny roa tamin'ny mpianany ho an'i Kristy i Jaona. Ny iray amin'izy ireo indray, dia Andrea, nahita ny rahalahiny ka niantso azy ho eo amin'ny Mpamonjy. Nantsoina indray i Filipo, ary izy nandeha niantso an'i Natanaela. Tokony hampianatra antsika ny maha-zava-dehibe ny ezaka ataon'ny tsirairay ireo ohatra ireo, eo amin'ny fanaovana antso mivantana amin'ny havana aman-tsakaiza sy ny mpifanobodirindrina amintsika. Misy ireo izay milaza fa nifandray tamin'i Kristy nandritra ny fiainany manontolo, nefa tsy mbola nanao ezaka manokana mihitsy hitondra na dia fanahy iray aza ho eo amin'ny Mpamonjy. Navelany ho andraikitra ny mpitandrina ny asa rehetra. Mety hanana ny toetra ilaina ho amin'ny niantsoana azy izany mpitandrina izany, nefa tsy vitan'izy irery izay navelan'Andriamanitra ho an'ny mambran'ny fiangonana.» - *IFM*, t. 133

Iray amin'ireo fomba mahomby indrindra hampitana fahazavana ny ezaka isam-batan'olona. Ao an'ivon'ny tokantrano, any an-tranon'ny mpifanolo-bodirindrina aminao, ao an-tongo-pandrian'ny marary na eny an-dalana mangina dia azonao atao ny mamaky ny Soratra Masina ka manambara teny momba an'i Jesôsy sy ny fahamarinana. Amin'izany dia misy voa sarobidy azonao afafy ka hamelana sy hitondra vokatra any aoriana any. - *TFC*, b. 6, tt. 428,429.

Tsy maintsy haroina amin'izay zavatra asiana azy ny sira; tsy maintsy miditra sy mipariaka izany mba hiasan'ny heriny mitahiry. Toy izany ny fifampikasohana sy fifandraisana isam-batan'olona izay mahatonga olona ho tratry ny hery mahavonjin'ny Filazantsara. Tsy fao-be no hamonjena azy ireo fa isam-batan'olona. Mahery ny hery

miasa mangina. Tsy maintsy akaikizintsika ireo izay tiantsika hasiantsoa. - *TFMB*, t. 36.

Teo amin'ny fanahy tsirairay avy dia nahitan'i Jesosy olona tsy maintsy handefasana ny antso ho amin'ny fanjakany. Nahatratra ny fon'ny vahoaka Izy satria nandeha teo anivony toy ny olona izay maniry ny soa ho azy ireo. Notadiaviny teny an-dalambe Izy, tany an-tranon'ny tsirairay, teny ambonin'ny sambo, tao amin'ny synagoga, teny amoron'ny farihy sy tao amin'ny fanasana fampakaram-bady. Nihaona taminy teo amin'ny asa niantsoana azy andavanandro Izy, ka nasehony fa nahaliana Azy ny asa aman-draharahany ara-nofo. Nentiny tao amin'ny ankohonana ny fampianarany ka tao ambanin'ny hery miasa mangina avy tamin'ny fampianarany - Izy Andriamanitra - ireo fianakaviana tao amin'ny ankohonany avy. Nanampy tamin'ny fahazoana ny fo ny firaisam-po matanjaka tao Aminy. - *IFM*, tt. 145, 146

Ny fomba fiasan'i Kristy ihany no hanome fahombiazana marina hahatrarana ny vahoaka. Nifangaro tamin'ny olona ny Mpamonjy toy ny anankiray izay nitady ny hanasoa azy ireo. Naneho ny fangoraham-pony nanompo teo amin'izay nilain'izy ireo Izy, ka nahazo ny fitokisany. Rehefa izany dia nibaiko azy Izy hoe: "Manaraha ahy." - *TMF*, t. 107.

Tokony hilaza an'i Kristy amin'ireo izay tsy mahalala Azy isika. Na taiza na taiza nisy Azy, na tao amin'ny synagoga, na teny amoron-dalana, na teny amin'ny sambokely nahantsona lavidavitry ny tany, na teo amin'ny fanasan'ny Fariseo na teo amin'ny latabatra ny mpamory hetra, dia niteny tamin'ny olona ny amin'ny zavatra momba ny fiainana any ambony Izy. Ny lalàna mifehy ny zava-boahary, ny toe-javatra nitranga teo amin'ny fiainana andavanandro dia nampifandraisiny tamin'ny tenin'ny fahamarinana. Ny fon'ny mpihaino Azy dia voasintona teo Aminy, satria efa nanasitrana ny marary sy nampionona ny malahelo Izy ary nandray ny zaza teo an-trotrany ka nitahy azy. Rehefa nanoka-bava hiteny Izy, dia nifantoka teo Aminy ny sain'izy ireny, ka ny teniny rehetra dia hanitry ny fiainana ho amin'ny fiainana ho an'ny fanahy. - *HF*, t. 293

Nitondra rivo-piainana madio kokoa tao an-tokantranony ny fanatrehany, ary zary masirasira tsara niasa teo amin'ny fiarahamonina ny fiainany. Tsy nanao ratsy Izy sady tsy voaloto raha nifanerasera tamin'ny olona tsy miraika, mahery setra sy tsy mahay

manaja, raha nandeha teo anivon'ny mpamory hetra tsy marina, ny mpandanilany vola foana, ny samaritana tsy marina, ny miaramila jentilisa, ny tantsaha mahery fihetsika sy ny vahoaka marobe mifangaro. Nilaza teny mitory fangorahana tetsy sy teroa Izy, raha nahita ny olona trotraky ny havizanana, nefa voatery hitondra entamavesatra. Niara-nitondra ny entany mavesatra Izy, ka naveriny taminy ireo lesona nianarany tamin'ny zava-boahary, dia lesona momba ny fitiavana ny fahalemam-panahy ary ny fahatsaran' Andriamanitra.

Nampianariny ny rehetra hihevitra fa nomena talenta sarobidy ny isam-batan'olona, izay raha ampiasaina tsara dia hahazo harena maharitra mandrakizay ho azy. Nongotany toy ny ahi-dratsy hiala amin'ny fiainany izay rehetra fireharehana ary nampianariny tamin'ny ohatra nomeny fa samy mitondra vokatra ho amin'ny mandrakizay ny fotoana rehetra; fa tokony hankamamiana toy ny haren-tsarobidy ny fotoana rehetra ary ampiasaina ho amin'ny fikasana masina. Tsy nisy olombelona noheveriny ho tsy misy vidiny, fa niezaka kosa Izy hampiasa ny fanafody antonona ny fanahy tsirairay. Na iza na iza niarahany dia nampisehoany lesona izay nifanaraka tamin'ny fotoana sy ny toe-javatra nitranga. Niezaka Izy hampitsiry fanantenana tao amin'izay mahery fihetsika sy tsy misy antenaina indrindra, ka nasehony teo anatrehany ny toky, fa mety ho tonga olona tsy manantsiny sy malemy fanahy izy, ka hahatratra toetra amam-panahy izay mitory ny maha Zanak'Andriamanitra azy. Matetika Jesosy no nifanehatra tamin'ireo izay tafiditra tao ambany fahefan'i Satana, ary tsy nanan-kery hialana amin'ny fandrika novelariny. Ny olona kivy, marary, tratry ny fakam-panahy sy lavo toy ireny dia nilazan'i Jesosy teny feno fangorahana tena mamy, teny nilaina sy nety ho azo ny heviny. Nisy hafa koa nifanehatra taminy izay teo am-pitolomana mivantana tamin'ilay fahavalon'ny fanahy. Nampahereziny haharitra ireny, ary nomeny toky fa handresy; eo anilany mantsy ny anjelin'Andriamanitra ka hanome azy ny fandresena. - *IFM, tt. 80,81*

Fampiarahana Ny Fifohazana Ara-Panahy Sy Ny Asa Isam-Batan'Olona

Ny fiangonana no mifoha dia noho ny fisian'ny olona mikatsaka mafy ny fitahian'Andriamanitra. Olona izay noana sy mangetaheta an'Andriamanitra ary mangataka amim-pinoana ka mandray izay mifanaraka amin'izany. Miasa mafy izy, miaraka amin'ny fahatsapany ny fiankinan-dohany amin'ny Tompo, izany dia mitaona ireo fanahy

hafa hikatsaka fitahiana toy izany ary dia mirotsaka ao am-pon'ny olona ny vanim-potoana famelombelomana. Tsy hatao ambanin-javatra ny fanitarana ny asa. Amin'ny fotoana maha-mety azy dia hotanterahina ireo drafitr'asa mivelatra kokoa; kanefa ny ezaka isambatan'olona sy fahalianan'ny tsirairay ho an'ny mpiara-monina sy ny namana dia hahatontosa asa be lavitra noho izay azo tombantombanana. Ny tsy fahampian'ny asa toy izany no mahatonga ireo fanahy ho very, fanahy izay nanoloran'i Kristy ny ainy. Tsy hay lazaina ny tombam-bidin'ny fanahy iray; satria i Kalvary no manambara fa mendrika izy. Ny fanahy iray izay babo ho an'ny fahamarinana dia ho fitaovana hambaboana hafa indray, ka dia tsy hanam-pahataperana ny fitomboan'ny vokatry ny fitahiana sy ny famonjena. Ny asa ataonao dia mety hahavita soa azo tsapain-tanana mihoatra izay ataon'ny fitoriana mahafao-be midadasika indrindra, raha toa ka tsy ampy ezaky ny tsirairay izany. Rehefa ampiarahina izy roa ireo, miaraka amin'ny fitahian'Andriamanitra, dia asa lavorary sy voakaly kokoa no hotanteraka; kanefa raha toa ka ny iray amin'ireo ihany no azy tanterahina dia aoka ho ny asa isambatan'olona izany amin'ny famakiana ny Soratra Masina isantokantrano, ny fanaovana antso isambatan'olona ary ny firesahana akaiky amin'ireo mambran'ny fianakaviana, tsy mikasika zavatra tsy misy dikany, fa momba ireo lohahevitra lehiben'ny fananganana indray. Aoka ho hitan'izy ireo fa ny fonao dia tambesaran'ny faniriana hamonjy fanahy. - *RH*, 13 Mar. 1888.

Mandehana Eny Amin'Ny Olona

Tsy tokony hiandry ny fanahy hanatona antsika isika, tsy maintsy mitady azy any amin'izay misy azy isika. Vao fanombohana ny asa ihany ny fitoriana ny teny avy eny ambony polipitra. Misy vahoaka sesehena izay tsy ho tratry ny filazantsara raha tsy entina eo aminy izany. - *HF*, t. 196

Ny iraka momba ny filazantsara no dinam-pitoriana lehibe eo amin'ny fanjakan'i Kristy. Natao hiasa amin-kafanam-po ho an'ny fanahy ny mpianatra, ka hanolotra ny antson'ny famindram-po ho an'ny rehetra. Tsy tokony hiandry ny olona hanatona azy izy; tokony ho any amin'ny olona izy miaraka amin'ny hafatra nampitondraina azy. - *VM*, t. 27

Manasà Olona Hianatra Baiboly Ao An-Tokatranonao

Antsoy ao an-tokantranonao ny mpifanolobodirindrina aminao, ary miaraha mamaky aminy ny Baiboly sarobidy sy ireo boky izay manazava ny fahamarinana. Antsoy izy hiaraka mihira sy mivavaka aminao. Amin'ny fitoriana kely toy izany, dia hanatrika eo i Kristy araka ny nampanantenainy, ary ho voatohin'ny fahasoavany ny fo. - *TMF*, t. 115

Raha tany Efesosy i Apolosy dia 'niteny tamin'ny fahasahiana teo amin'ny synagoga'. Anisan'ny mpihaino azy Akoila sy Prisila izay nahita fa tsy mbola nandray ny fahazavana feno teo amin'ny filazantsara izy, 'dia nandray azy hankeo aminy ka nampianatra azy marimarina kokoa ny amin'ny lalàn'Andriamanitra'. Tamin'ny alalan'ny fampianaran'ireo no nandraisany fahalalana mazava kokoa ny Soratra Masina sy nahatonga azy ho anankiray amin'ny mpiaro kinga indrindra ny finoana kristiana. - *VM*, t. 236

Mahaiza Miara-Monina Aman'Olona

Ho an'ireo rehetra miasa ho an'i Kristy dia izao no ambarako: na aiza na aiza ahafahanareo miantrano aman'olona dia ampitomboy ny fahafaha-manaonareo. Raiso ny Baibolinareo ka velaro manoloana azy ireo ny fahamarinana lehibe raketiny. Ny fahombiazanao dia tsy hiankina loatra amin'ny fahalalanao na ny asa vitanao fa amin'ny fahafahanao mahita lalana mankamin'ny fo. Raha mahay miara-monina aman'olona ianao ka manakaiky ny olona dia ho azonao atao kokoa ny hanodina ny fironan'ny sainy noho ny vokatry ny lahateny tsara indrindra. Ny fanehoana an'i Kristy amin'ny fianakaviana ao an-tokantrano mandritra ireo fivoriana madinika dia mazàna mahomby kokoa eo amin'ny fambaboana fanahy ho an'i Jesôsy noho ny toriteny ankalamanjana amin'ireo mpandalo, eny, na dia any amin'ny efitrano malalaka sy fiangonana aza. - *GW*, t. 193.

Ny ohatra nomen'i Kristy tamin'ny nanakambanany ny tenany tamin'ny tombon-tsoan'ny taranak'olombelona dia tokony harahin'izay rehetra mitory ny teniny, sy izay rehetra nandray ny filazantsaran'ny fahasoavany. Tsy tokony hitokantokana tsy hiaraka amin'ny hafa isika. Mba hahazoantsika mahatratra ny sarangan'olona rehetra, dia tsy maintsy mihaona aminy eo amin'izay misy azy isika. Raha izy tenany ihany dia mahalana vao hitady antsika izy. Tsy avy eny amin'ny polipitra ihany no hanohina ny fon'ny olona ny fahamarinana avy amin'Andriamanitra. Misy sahan'asa hafa koa, na dia ambany kokoa

aza, izay feno sy mampanantena betsaka. Ao an-tokantranon'ny olon-tsotra no ahitana izany, sy ao amin'ny lapan'ny olona ambony; eo amin'ny fiaraha-misakafo iantsoana anao sy eo amin'ny fivorian'ny mpiara-monina noho ny fifaliana madio. - *IFM*, tt. 146,147

Tsy nanavakavaka Kristy, koa nanafintohina ny Fariseo tamin'ny fomba manokana lzy raha niala ireo fitsipika henjana nataon'izy ireo momba izany. Ny nahitany ny fiainana ara-pivavahana dia voaefitrefitry ny fefy avo mampisaratsaraka, toa masina loatra ka tsy azo ampiharina amin'ny fiainana andavanandro. Narodany ireny efitra fampisarahana ireny. Raha nifandray tamin'ny olona lzy dia tsy nanontany hoe: Inona no finoanao? Fiangonana aiza ianao? Nampiasainy ho an'izay rehetra nila ny fanampiany ny heriny afaka nanampy. Tsy nitokana tao amin'ny efitra kely toy ny fanaon'ny mpitoka-monina lzy mba hanehoany ny toetra amam-panahiny avy any an-danitra, fa niasa mafy sy tamin-kafanam-po ho an'ny taranak'olombelona. Nampidiriny ny foto-kevitra milaza fa tsy ny fampijaliana ny vatana akory no atao hoe fivavahan'ny Baiboly. Nampianariny fa ny fivavahana madio sady tsy misy pentimpentina dia tsy natokana fotsiny ho amin'ny fotoana voafaritra sy ny toe-javatra manokana. Nampiseho fitiavana liana ny amin'ny olona hatrany lzy tamin'ny toerana rehetra, ka nanaparitaka manodidina Azy ny fahazavana avy amin'ny fitiavam-bavaka nitory hafaliana teo Aminy. - *IFM*, t. 75

Teo anatrehan'ireo hevitra mibahana tao an-tsaina dia nanaiky ny hiantrano tao amin'ity vahoaka nohamavoina ity lzy. Natory teo ambanin'ny tafon-tranony lzy, nihinana teo amin'ny latabany lzy, nandray anjara tamin'ny sakafo nomanina sy naroson'ny tanany, nampianatra teny amin'ny arabeny, ary nifandray tamin'izy ireo tamin'ny fahalemam-panahy sy ny fahalalam-pomba fatratra indrindra. - *IFM*, t. 191

Maneho Fahalianana Amim-Piombonam-Po

Ireo izay miady mafy amin'ny fiainana dia hahazo famelombelomana sy fankaherezana amin'ny alalan'ny fanehoam-piheverana kely izay tsy mitaky fandanianana akory. Ny teny feno hatsaram-panahy voalaza tsotra, ny fanehoam-piheverana kely amin'ny fomba tsotra dia hikosoka ireo rahon'ny fakam-panahy sy fisalasalana izay mitataho eo ambonin'ny fanahy. Ny fanehoana fiombonam-po tahaka ny an'i Kristy tena avy ao amin'ny fo marina, atao amim-pahatsorana, dia manan-kery hanokatra ny varavaran'ireo

fo izay mila ny fikasihana tsotra sady malefaky ny Fanahin'i Kristy - *TFC, b. 9, t. 30.*

Fo an'arivony no azo tratarina amin'ny fomba tsotra sy mora indrindra. Ireo olona manan-tsaina indrindra sy ireo izay andrandraina sy deraina ho olona manan-tombontsoa indrindra eto amin'izao tontolo izao dia matetika mandray famelombelomana avy amin'ny teny tsotra izay miloatra avy ao am-pon'olona iray izay tia an'Andriamanitra ka afaka miresaka momba izany fitiavana izany tahaka ny hiresahan'ny olon'izao tontolo izao anankiray momba ireo zavatra izay banjinin'ny sainy sy mameno izany. Matetika dia kely ny hery miasa manginan'ny teny voaomana tsara sy nokarohina. Fa ny teny marina sy mahitsy ataon'ireo zanaka lahy na zanaka vavin'Andriamanitra, ambara amim-pahatsorana dia hanokatra varavarana ho an'ny fo izay efa nikatona ela. - *TFC, b. 6, t. 115.*

Mitantara Ny Fanandraman'Ny Tena Manokana

Ireo izay efa nitafy an'i Kristy, dia hitantara ny fanandramana efa nataony, hanoritra ireo dingana nifandimbindimby vita tamin'ny nitarihan'ny Fanahy Masina azy. Hiresaka ny amin'ny hanoanany sy ny hetahetany ny fahalalana an'Andriamanitra sy an'i Jesosy Kristy izay nirahiny izy, vokatry ny fikatsahany ny Soratra Masina, ireo fivavahany, ny fangirifiriana ny fanahiny, ary ny tenin'i Kristy taminy hoe: 'Voavela ny helokao' - Mat. 13:38. Tsy tokony ho fahita na eo amin'iza na eo amin'iza izany hoe: hitana ireo zavatra ireo ho tsiambaratelo, ary izay fenon'ny fitiavan'i Kristy dia tsy hanao izany. Arakaraka ny hampahalalany ny haren-tsarobidin'ny fahasoavan' Andriamanitra, dia hitombo hatrany arakaraka izany koa ny fahasoavan'i Kristy hozaraina aminy. - *HF, tt. 101, 102*

Ampiasao ireo hery ara-panahy rehetra. Lazao amin'izay rehetra vangianao fa efa antomotra ny faran'ny zavatra rehetra. Jesôsy Kristy tompo no hanokatra ny varavaran'ny fon'izy ireo ka hametraka vokatra maharitra ao an-tsain'izy ireo. Ataovy ny ezaka rehetra hamohazana ireo lehilahy sy vehivavy amin'ny tsy firaihany ara-panahy. Ambarao azy ireo ny fomba nahitanao an'i Jesôsy sy hoe nanao ahoana ny fitahiana azonao hatramin'izay nitomboanao tamin'ny fanompoana Azy. Ambarao azy ireo izay fitahiana raisinao rehefa mipetraka eo antongotr'i Jesôsy ianao ka mianatra lesona sarobidy avy amin'ny Teniny. Ambarao azy ireo ny fifaliana sy firavoravoana misy eo amin'ny fiainana kristianina. Ny teny mavitrika sy an-kafanam-po ataonao dia handresy lahatra azy ireo fa nahita ilay perla lafo vidy

ianao. Aoka ireo teny mampitraka sy mankahery ataonao haneho fa hitanao tokoa ilay lalana ambony indrindra. Izany dia tena asa fitoriana marina tokoa, ary raha tanteraka izany dia ho maro ireo hifoha toy ny avy nanonofy. - *TFC, b. 9, t. 38.*

Ireo izay fitaovana ampiasain'Andriamanitra dia mety hojeren'ny sasany ho toy ny tsy mahomby; nefa raha afaka mivavaka izy, raha toa ka afaka milaza ny fahamarinana am-pahatsorana izy satria tia izany, dia hahatratra vahoaka amin'ny alalan'ny herin'ny Fanahy Masina. Rehefa mizara ny fahamarinana amim-pahatsorana izy ireo ka mamaky ny Teny na mampahatsiahy ireo zava-nitranga tamin'ny fanandramana niainany, dia hamela ny diany ao amin'ny saina sy ny toetra ny Fanahy Masina. Manjary milefitra eo ambanin'ny sitrapon'Andriamanitra ny sitrapo; rehefa izany dia ho tonga ao am-po amim-paharesen-dahatra miaina ireo fahamariana tsy azo teo aloha ka hanjary zava-misy ara-panahy. - *TFC, b. 6, t. 444.*

Ny Asan'Ny Fanehoana An-Tsary

Niovaova ary nifanaraka tamin'ny mpihaino Azy ireo hafatry ny famindrampo nentiny. Hainy ny 'nanao teny hampahatanjaka' izay 'reraka' (Isa. 50:4); fahasoavana no nitosaka avy teo amin'ny molony mba hahazoany manolotra amin'ny olona ny haren-tsarobidin'ny fahamarinana amin'ny fomba mahasarika indrindra. Nanana fahaizana miresaka tamin'ireo olona nanana hevitra nibahana tao am-pony Izy ary gaga ireo noho ny fanazavana nataony izay nahasarika ny sainy. Nahatratra hatrany amin'ny fo Izy tamin'ny alalan'ny sary an'eritreritra. Ny zavatra teo amin'ny fiainana andavanandro no nakany ohatra hoenti-manazava ny lesony; ary na dia tsotra aza ireny, dia nisy heviny lalina mahagaga. Ny vorona eny amin'ny habakabaka, ny lilia eny an-tsaha, ny voa, ny mpiandry ondry sy ny ondry, - ireny zavatra ireny no nanazavan'i Kristy ny fahamarinana mandrakizay; ary taty aoriana, isaky ny sendra mahita ireny zavatra ireny eo amin'ny zavaboary ny mpihaino Azy, dia mahatsiaro ny teniny, ary namerina hatrany tao an-tsainy ny lesona nataony tamin'ny zavatra nentiny nanazava izany. - *IFM, tt. 257,258*

«Niezaka ny hizara fahalalana an'Andriamanitra Mpamorona sy fahalalana ny Zanany, Mpamonjin'ny taranak'olombelona tamin'ireo mpanompo sampy ireo ny apostoly. Notarihiny aloha ny sainy ho amin'ny asa mahagaga nataon'Andriamanitra - ny masoandro, ny volana sy ny kintana, ny filaharana kanto hita eo amin'ny

fifandimbiasan'ny fizaran-taona, ireo tendrombohitra rakotry ny ranomandry, ny hazo mijoalajoala sy ireo zavaboary mahatalanjona isan-karazany hafa, izay maneho fahaizana tsy takatry ny sain'olombelona. Tamin'ny alalan'ireo asan'ny Tsitoha ireo no nitarihan'ny apostoly ny sain'ny jentilisa hibanjina ilay Lehibe mifehy an'izao tontolo izao. - *VM, tt. 159, 160*

Manaraka Ireo Foto-Kevitra Fototra

Mpandaha-teny mahay i Paoly. Talohan'ny niovany fo dia matetika izy no niezaka handatsaka tao am-pon'ny mpihaino azy ireo teny misosa sy tsara lahatra. Izao anefa dia navelany ny zavatra rehetra. Tsy nanaram-po tamin'ny teny mirindra sy ny angolan-kevitra izay mety mahafaly ny retsika sy mamelona ny saina, nefa mety tsy hikasika ny fanandramana andavanandro i Paoly, fa niezaka kosa hampiasa ny teny tsotra hitondra ao am-pon'ny olona ireo fahamarinana iankinan'ny aina izy. Mety mahatonga fahatalanjonana izany fahamarinana aseho amin'ny angolan-kevitra izany, nefa matetika no tsy mitondra ny hanina ilaina hampahery sy hampahatanjaka ny mpino amin'ny ady amin'ny fiainana ny fahamarinana aseho amin'izany fomba izany. Ny zavatra avy hatrany dia ilain'ny fanahy mitolona sy ny fitsapana mihatra aminy ankehitriny dia tsy maintsy atrehina amin'ny fampianarana azo antoka sy azo ampiarina ny amin'ireo foto-kevitra iorenan'ny fivavahana kristiana.» - *VM, t. 220*

Mihazona Ny Fahamarinana Miabo

Mazàna, rehefa mikatsaka ny fahamariana ho an'izao vaninandro izao ianao, dia hahita fanoherana; kanefa raha fandresen-dahatra no entinao miatrika izany dia vao mainka hampirongatra azy izany, ka tokony tsy hataonao mihitsy. Hazòny izay miabo. Misy anjelin'Andriamanitra mijery anao sy mahay fomba handresena ireo fanoherana izay tsy tianao hifandaharana ireo. Aza mijanona amin'izay hevitra miiba mipoitra fa angony ao an-tsainao ireo fahamarianana miabo ka ataovy vita sokitra ao izany amin'ny alalan'ny vavaka mafana bebe kokoa sy fanoloram-po. - *TFC, b. 9, tt. 147, 148.*

Solontena Eny Amin'Ny Fifamoivoizana

Ireo izay mamaly ny antso atao ankehitriny ka miditra ao amin'ny fanompoana ilay Tompon'ny asa dia tokony hianatra tsara ny fomba

fiasany. Nandritra ny asany teto an-tany dia hain'ny Mpamonjy ny nanararaotra ireo hirika izay niseho teny amin'ireo lalam-pifamoivoizana lehibe. Tao Kapernaomy no fijanonan'i Jesôsy nanelanelana ireo dia nifamezivezy nataony hany ka nanjary nantsoina hoe "tanànanany" io tanàna io. Tena toerana afvoany tokoa ho an'ny asan'ny Mpamonjy io tanàna io. Mandalo eo ny lalambe avy any Damaskôsy mankany Jerosalema sy Egipta ary ny ranomasina Mediteranea, tena lalam-pifamoivoizana lehibe no teo. Vahoaka avy amin'ny tany samihafa no nandalo teo amin'io tanàna io na nitoetra tao hiala sasatra an'elanelan'ny fotoana fandehanany. Teo dia azon'i Jesôsy natao ny nihaona tamin'ny olona samy hafa fiteny sy sokajy, ireo manan-karena sy manam-pahefana, toy izany koa ireo mahantra sy tsotra; ary ny lesona nomeny dia tokony hoentina any amin'ny firenen-kafa maro sy any amin'ireo tokantrano maro. Amin'izany dia ho voahetsiketsika ny fanadihadiana ireo faminaniana; tokony hampitodiantsika amin'ny Mpamonjy ny fifantohan'ny olona, ary tokony hoentina any amin'izao ny iraka nomeny. - *TFC, b. 9, t. 121.*

Any amin'ireo foto-drafitr'asa ara-pahasalamana sy ireo ivon-toerana ho an'ny fizahan-tany, izay ifamezivezen'ireo olona an'arivony mikatsaka fahasalamana sy fahafinaretana, dia tokony hisy mpitandrina sy mpampielany boky manana fahaiza-manao hisarihana ny fahalianan'ireo marobe. Aoka ireo mpiasa ireo hitady izay fomba hahazoany manambara ny hafatra amin'ny fotoany sy hitarika kaonferansa araka izay hirika ananany. Aoka ho mailaka izy ireo amin'ny fihazonana ireo hirika hiresahana amin'ny olona. Miaraka amin'ny herin'ny Fanahy Masina dia aoka izy ireo hitondra amin'ny olona ilay hafatra nentin'i Jaona Mpanao Batisa hoe: "Mibebaha hianareo fa efa akaiky ny fanjakan'ny lanitra." (Mat. 3:2). Tokony hozaraina amin'ny fomba mazava sy manan-kery ny Tenin'Andriamanitra mba handrenesan'ireo manan-tsofina ny fahamarinana. Amin'izany dia ho voapetraka eo an-dalan'izay tsy mbola mahalala azy ny Filazantsaran'ny fahamarianana, ary tsy vitsy no hanaiky azy sy hitondra azy any amin'ny misy azy manerana izao tontolo izao - *TFC, b. 9, t. 122.*

Ny boky "Tanamasoandron'ny fahasalamana" sy "Henoinareo ny fanoharana" dia mifanaraka manokana amin'ireo ivon-toerana ho an'ny fizahan-tany koa tokony hatao izay azo atao rehetra mba hametrahana ireo asasoratra ireo eny an-tanan'ireo tia miala voly amin'ny alalan'ny famakiam-boky na manana fironana ho amin'izany - *TFC, b. 9, t. 85.*

Tokony hajoro ireo trano fisakafoana ara-pahasalamana sy efitranao fitsaboana. Ny ezaka ataontsika eo amin'izany sehatra izany dia tokony hahasahana koa ireo ivon-toerana momba ny ranomasina. Tahaka ny nandrenesana ny feon'i Jaona Mpanao Batisa hoe: "Amboary ny lalan'ny Tompo" no tsy maintsy handrenesana ny feon'ireo mpitondra hafatry ny Tompo ao amin'ireo ivon-toerana momba ny fizahan-tany sy ny ranomasina. - *TFC, b. 7, tt. 55,56.*

Irahina Tsiroaraoa

Niantso ny roa ambin'ny folo nanodidina Azy Jesosy ka naniraka azy handeha tsiroaraoa hitety ny tanàna sy ny vohitra. Tsy nisy nalefany irery, fa ny rahalahy nampiarahany tamin'ny rahalahy, ny mpinamana tamin'ny namany. Tamin'izany no nahazoany nifanampy sy nifampahery, nifanoro hevitra sy nifampivavaka; ny iray mameno ny fahalemen'ny anankiray. Tamin'ny fomba toy izany kao no nanirahany ny fitopolo lahy taty aoriana. Fikasan'ny Mpamonjy ny hampiarahana toy izany ny mpitory ny filazantsara. Amin'izao androntsika izao dia hisy vokany be lavitra ny asa fitoriana ny filazantsara raha arahina akaiky kokoa io ohatra io. - *IFM, t. 368*

Asa Fitoriana Amin'Ny Alalan'Ny Fitsaboana

Avy amin'ny toromarika nomen'ny Tompo ahy imbetsaka dia fantatro fa tokony hisy mpiasa hanao asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana any amin'ireo tanàn-dehibe sy tanàna madinika. Ireo izay manao izany asa izany dia hanangona fanahy maro avy amin'ny saranga rehetra ho vokatry. Ny fanomanana tsara indrindra hanomanana izany asa izany dia ny ezaka ataon'ireo mpampampy boky mahatoky. - *TFC, b. 9, t. 172.*

Mpitory Ny Filazantsara Amin'Ny Alalan'Ny Fitsaboana

Ilaina ankehitriny ireo mpitory ny filazantsara amin'ny alalan'ny fitsaboana. Tsy tokony handany taona maro ianareo amin'ny fiomanana. Tsy ho ela dia hikatona mandrakizay ireo varavarana izay mbola mivoha ho an'ny fahamarinana ankehitriny. Ankehitriny, ento ny hafatra. Aza mangataka andro ka hamela ny fahavalo handrombaka ireo saha izay mivelatra ankehitriny manoloana anareo. Aoka hisy vondrona madinika hanatanteraka ny asa izay nanirahan'i Kristy ny mpianany. Aoka izy ireo hiasa amin'ny maha-mpitory ny Filazantsara azy, manapariaka ireo asa soratsika sy milaza ny fahamarianana amin'ireo izay ihaonany. Aoka izy ireo hivavaka ho an'ny marary sy hitsabo azy araka izay ilainy, tsy amin'ny alalan'ny fanafody, fa amin'ny alalan'ny fitsaboana voajanahary, ary mampianatra azy ny

fomba hahazoany fahasalamana indray sy hisorohana ny aretina. - *TFC*, b. 9, t. 172.

Ry anadahy sy rahavavy isany, atolory ny tenanareo ho amin'ny fanompoana ny Tompo. Aza avela hisy hirika hahafaha-miasa mandalo ka tsy nampiasaina. Vangio ireo marary sy mijaly ary manehoa fahalianana feno hatsaram-panahy aminy. Raha azo atao dia manaova zavatra mba hahazoany aina kokoa. Izany fomba izany no hahafahanareo mahatratra ny fony ka hanambara teny ho an'i Kristy. Ny mandrakizay irery ihany no hanambara ny halavitry ny vokatry ny sehatr'asa toy izany. Hisy fomba ahafaha-miasa hafa hisokatra manoloana ireo izay maniry ny hanefa ny adidy akaiky azy indrindra - *TFC*, b. 9, t. 36.

Fanabeazana Arak'Asa

Misy fianakaviana mahantra marobe izay tsy misy asa misionera tsara kokoa hatao ho azy mihoatra ny fanampiana azy hipetraka hiasa tsara, sy ny fampianarana azy hahatonga izany ho antom-pivelomana.

Tsy voafaritra ao amin'ny tanàn-dehibe ihany ny ilana fanampiana sy fampianarana toy izany. Na dia any ambanivohitra aza, izay misy zavatra maro mahatsara ny fiainana kokoa, dia misy mahantra marobe sahirana tokoa. Fokonolona manontolo no tsy ampy fanabeazana eo amin'ny lafin'ny taozavatra sy ny fitandremam-pahasalamana. Fianakaviana maro no mipetraka ao amin'ny trano fisoko, tsy ampy fanaka sy fitafiana, tsy misy fitaovana hoenti-miasa, tsy misy boky, sady tsy manana izay hampiadana azy no tsy manana izay hahamora ny fiainany ary tsy manana izay hoenti-manolokolo ny sainy. Ireo fanahy donto, ireo vatana marefo sy saozanina dia mampiseho ny vokatry ny ratsy nolvana sy ireo fahazaran-dratsy. Ireny olona ireny dia tsy maintsy beazina hatrany amin'ny fotony mihitsy. Tsy mba tia karokaroka izy teo amin'ny fiainany, kamo, ratsy toetra ka mila fitaizana eo amin'ny fahazarana tsara. - *TMF*, t. 153

Tsy maintsy karakaraina ny fananganana taozavatra samihafa mba hahitan'ny fianakaviana mahantra asa. Ny mpandrafitra, ny mpanefy vy, ary izay rehetra manana fahalalana momba ny lafiny sasany amin'ny asa mahasoa, dia tokony hahatsapa fa manana andraikitra ny hampianatra sy hanampy ny tsy manana fahalalana sy ny tsy manana asa. - *TMF*, t. 154

Ny mpamboly kristiana dia afaka manao asa misionera marina amin'ny fanampiana ny mahantra hanorim-ponenana any ambanivohitra sy hampianatra azy hiasa ny tany sy hahatonga azy hamokatra be. Ampianaro azy ny fomba fampiasa ireo fitaovana

fambolena, ny fikarakarana ny voly samihafa, ny famboly sy ny fijojakojana ny hazo fihinam-boa. - *TMF, t. 154*

Eo amin'ny asa fanampiana ny mahantra dia misy saha midadasika hanaovan'ny vehivavy asa toy ny ataon'ny lehilahy ihany. Ny mpahandro mahay, ny mpikarakara tokantrano, ny mpanjaitra, ny mpitsabo, ilaina avokoa ny fanampian'izy rehetra. Aoka hampianarina hahandro sakafo ny mambran'ny tokantrano mahantra, hanjaitra sy hanosoka ny fitafiany, hikarakara ny marary, hitandrina tsara ny tokantranony. Aoka hampianarina asa mahasoa na antom-pivelomana ny zazalahy sy ny zazavavy. - *TMF, tt. 154, 155*

Fivoriana Ho An'Ny Filazantsara

Maro ireo zavatra azon'ny olona iray atao raha toa ka manan-tsaina hiasa fotsiny izy. Maro ireo tsy mandre ny fitoriana ny fahamarianana any am-piangonana. Amin'ny alalan'ny ezaka ataon'ny tsirairay amim-pahatsorana sy amim-pahendrena dia afaka ny ho resy lahatra izy ireny ny hiverin-dalana ho ao an-tranon'Andriamanitra. Mety hiraikitra ao an-tsain'izy ireo ny faharesen-dahatra amin'ny fotoana voalohany handrenesany lahateny momba ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. Na holavina aza ny fanasanao dia aza kivy. Mahareta hatrany ambara-pahazoan'ny ezaka ataonao ny satroboninahitry ny fandresena. - *RH, 10 Jona 1880.*

Famoriana Ho Ao Amin'Ny Sekoly Sabata

Asa iray hafa azon'ny rehetra irotsahana ny famoriana ankizy sy tanora ho ao amin'ny Sekoly Sabata. Amin'izany fomba izany ny tanora dia afaka miasa amim-pahombiazana ho an'ilay Mpamonjy malala. Afaka mamonjy fanahy izy ireo. Afaka miasa ho an'ny fiangonana sy izao tontolo izao izy ireo, ka tsy ho fantatra mihitsy ny fitarana sy ny halehiben'izany asa izany ambara-pahatongan'ilay andro hanadinana sy hanononana ny teny hoe "Tsara izany" ho an'ireo nanao ny tsara sy nahatoky. - *RH, 10 Jona 1880.*

An-Tsoratra Sy Am-Bava

Ambarao an-tsoratra sy am-bava fa i Jesôsy dia velona mba hanao asa fanelanelanana ho antsika. Miraisa amin'ilay Tompon'ny asa, manaraha ny dia amim-pitiavana nataon'ilay Mpanavotra mpandà tena tety an-tany - *RH, 24 Jan. 1893.*

Misy ireo hanana ny fomba fiasany ary ny sasany hiasa amin'ny fomba hafa arakaraka izay hitarihan'ny Tompo azy ireo. Kanefa tokony hiara-miezaka izy ireo hikatsahana fomba hampirindra

tanteraka ny asa. An-tsoratra sy am-bava dia tokony hiasa ho Azy izy ireo - *TFC*, b. 9, t. 26.

Resaho, ivavaho, hirao i Kristy voahombo teo amin'ny hazofijaliana ka mambaboa fo maro. - *TFC*, b. 6, t. 67.

Ny penina dia hery iray eo an-tanan'ny olona izay manana ny fahamarinana miredareda ao amin'ny alitaran'ny fony sy manana hafanam-po ombam-pisainana ho an'Andriamanitra miaraka amin'ny fahendrena matotra. Raha atsoboka ao anatin'ny loharanon'ny fahazavana madio ny penina dia handefa ny taratry ny hazavana ho eny amin'ireo faritra maizina amin'ny tany, izay hamerina indray ny tarany sy hanampy hery azy ary hampitombo ny fahazavany izay hozaraina amin'ny toerana rehetra. - *LS*, t. 214.

Ireo mpitandrina eo amintsika dia tsy tokony handany ny heriny rehetra amin'ny fitorian-teny ka hifarana hatreo ny asa. Tokony hampianariny ny mambra izay fomba handraisana anjara sy hahombiazana eo amin'io lafin'ny asa io [ny fitoriana an-taratasy ifandefasana], izay toy ny kodiarana ao anaty kodiarana ho an'ny asa fitoriana eo amin'ny fiarahamonina sy fizaràna trakta ataontsika. Ny fihodinana'io kodiarana anatiny io dia manampy ilay kodiarana ivelany mba hiasa tsara. Raha atsahatra ny asan'io kodiarana anatiny io dia ho hita fa hihena ny hery sy ny fiasan'ny fizaràna trakta sy ny asa fitoriana eo amin'ny fiarahamonina. - *RH*, 10 Jona, 1880.

Aoka tsy ho reraka amin'ny fanaovana asa fitoriana amim-pahamalinana. Io asa io dia azon'ny rehetra irotsahana sy ahombiazana raha irinareo fotsiny ny hifandray amin'Andriamanitra. Mialoha ny hanoratana taratasim-panontaniana dia asandrato amimbavaka ho an'Andriamanitra mandrakariva ny fonareo mba hahombiazanareo eo amin'ny fanangonana rantsan-kazo maina sasany izay azo atao grefy amin'ilay tena foto-boaloboka, ary hitondra vokatra ho voninahitr'Andriamanitra. Izay rehetra mandray anjara amin'io asa io amin'ny fo manetry tena dia tsy hitsahatra hanabe ny tenany amin'ny maha-mpiasa ao amin'ny tanim-boaloboky ny Tompo azy. - *RH*, 10 Jona 1880.

Toko 11

ASA FITORIANA AMIN'NY ALALAN'NY FITSABOANA

Asa Tena Manan-Danja Indrindra

Nandritra ireo taona niasany dia nandanian'i Jesosy fotoana bebe kokoa ny fanasitranana ny marary noho ny fitorian-teny. - *TMF*, t. 11

Ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana dia hanokatra varavarana maro ho an'ireo mpanavao fivavahana marina. - *TFC*, b. 7, t. 62.

Ny asa fitoriana tena izy amin'ny alalan'ny fitsaboana dia ny fampiharana ny Filazantsara. - *TFC*, b. 8, t. 168.

Ny asan'ny dokotera misionera dia asan'ny mpamaky lay eo amin'ny filazantsara. Eo amin'ny asa fitoriana ny teny sy eo amin'ny asan'ny dokotera misionera dia tokony hotorina sy hampiharina ny filazantsara. - *TMF*, t. 108

Ilay Mpamonjy izao tontolo izao dia nanokana fotoana betsaka kokoa sy nandany hery betsaka kokoa hanasitranana ireo marary noho ny hitory teny. Ny hafany farany ho an'ireo mpianany, izay mpisolotena azy teto an-tany, dia mikasika ny fametrahana-tanana amin'ny marary mba hahasitrana azy. Rehefa hiverina ny Tompo dia hidera ireo izay namangy ny marary sy nanampy ny ory. - *TFC*, b. 4, t. 225.

Ny fikasan'Andriamanitra dia ny hahatonga ny asa fitoriana amin'ny alalan'Ny fikasan'Andriamanitra dia ny hahatonga ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana ho fitaovana hanomana ny fizaràna ilay fahamarinana mahavonjy ho an'izao vaninandro izao: dia ny fanambarana ny hafatry ny anjely fahatelo. Raha noheverina izany sitrapony izany dia tsy ho takontakona ny hafatra ary tsy ho voasembantsembana ny fandrosoany. - *TFC*, b. 2, t. 620.

Katsaho aloha ny hanome izay ilain'ireo sahirana, hamaivano ny fanaintainany sy ny fahoriany dia hahita lalana misokatra ianareo hamaboana ny fon'izy ireo sy hametrahana ao ny voan'ny tsara sy ny fivavahana. - *TFC*, b. 4, t. 227.

Tsy misy zavatra afaka hampitombo ny hery ara-panahy noho izy, tsy misy mampitombo ny hafanam-po, ny fahatakarana sy ny hatsilon'ny fihetseham-po noho ny mikarakara ireo marary sy ireo mamoy fo, manampy azy ireo hahita Ilay Fahazavana sy hametraka ny finoany amin'i Jesôsy. - *TFC, b. 1, t. 532.*

Ny Ohatra Asehon'Andriamanitra

Jesôsy Kristy, ilay Mpitsabo sady Mpitory lehibe, no môdely ho antsika. Voalaza fa "i Jesôsy nandeha eran'i Galilia ka nampianatra tao amin'ny sinagogan'ny olona teo sy nitry ny filazantsaran'ny fanjakana ary nahasitrana ny aretina rehetra mbamin'ny rofy rehetra tamin'ny olona". (Mat. 4:23) Ho Azy dia nifamatotra akaiky ny fanasitranana sy ny fampianarana. Andeha tsy hosarahintsika ireo zavatra roa ireo ankehitriny. - *TFC, b. 3, t. 439.*

Tokony hanaraka ny ohatra nomen'i Kristy ny mpanompony. Raha nifindrafindra toerana Jesosy, dia nampahery ny mijaly sy nanasitrana ny marary Izy. Rehefa izany dia nambarany tamin'izy ireo ny fahamarinana lehibe mikasika ny fanjakany. Izany no asa napetrany tamin'ny mpanaraka Azy. Rehefa manamaivana ny fahorian'ny vatana ianao, dia hahita lalana hiasana ho an'ny fanirian'ny fanahy. - *HF, tt. 200,201*

Ny ohatra nasehon'i Kristy dia tsy maintsy alain'ireo mitonona ho mpianany tahaka. Ampio ireo malahelo. Ireo fiheverana mipetraka mialoha dia ho resin'ny fankasitranan'izy ireo ka ho takatrareo ny fony. Omeo ny fandinihana sahaza azy izany lohahevitra izany. - *TFC, b. 3, t. 413.*

Ireo mpitory amin'ny alalan'ny fitsaboana dia tokony hampiseho amin'ny fomba manokana amin'ny toe-panahy sy amin'ny teny ary amin'ny asa fa izy ireo dia mpianatr'i Kristy izay Môdely avy amin'Andriamanitra ho an'ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana. - *TFC, b. 7, t. 127.*

Fampifandraisana Ny Filazantsara Sy Ny Asa Fitoriana Amin'Ny Alalan'Ny Fitsaboana

Tokony hifanindran-dàlana ny fitoriana ny Filazantsara sy ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny Baiboly. Ny Filazantsara dia tokony hiray amin'ireo foto-kevitra ny fanavaozana marina ara-pahasalamana. Tokony hiseho amin'ny lafim-piainana an-davanandro ny maha-Kristianina. Misy fanavaozana mahitsy sy lalina tokony hotanterahina. (...) Tokony hatolotsika ny olona ireo fotokevitra ny fanavaozana ara-

pahasalamana, ary hataontsika izay rehetra azontsika atao mba hitaomana lehilahy sy vehivavy maro hahatakatra ny maha-ilana ireo fotokevitra ireo sy hampihatra izany. - *TFC*, b. 6, t. 379.

Drafitra avy amin'Andriamanitra ny hiasantsika tahaka ny niasan'ireo mpianatra. Ny fanasitranana ara-nofa dia mifamatotra amin'ny iraka momba ny filazantsara. Eo amin'ny asan'ny filazantsara dia tsy tokony hosarahina na oviana na oviana ny fampianarana sy ny fitsaboana. - *TMF*, t. 104

Ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana sy ny fitoriana mivantana ny Filazantsara no fantsona irin'Andriamanitra hanapariahana ny harena maharitra ny hatsarany. Ireo dia tokony ho toy ny onin'aina manondraka ny Fiangonany. - *BE*, 12 Aog. 1901.

Ireo mpitoriteny izay efa nahazo traikefa amin'ny fitoriana ny Filazantsara dia aoka hianatra hanatanteraka fitsaboana tsotra sy hiasa am-pahendrena ho mpitory ny Filazantsara amin'ny mahampitory ny Filazantsara amin'ny alalan'ny asa fitsaboana azy. - *TFC*, b. 3, tt. 440,441.

Rehefa mandeha eny tontolo eny ny mpampielany boky dia mihaona amin'olona marary maro. Tokony hananany ny fahalalana azo ampiharina momba ny anton'aretina sy hahay fomba fitsabo tsotra mba hanampiana ireo mijaly. Ambonin'izany dia tokony hivavaka amim-pinoana sy fahatsorana ho an'ireo marary izy sady mampitodika azy ireo amin'ilay Mpitsabo lehibe. Eo am-pandehana sy eo ampiasana ho an'Andriamanitra dia mahazo ny fanampian'ireo anjely izy, izany no ahafahany mahita ny lalana mankamin'ny fo. Akory ny fidadasiky ny sahan'asa ho an'ny asa fitoriana izay mivelatra manoloana ny mpampielany boky mahatoky sy manolo-tena; ary akory ireo fitahiana horaisiny rehefa nahatontosa amim-pahavitrihana ny asany izy. - *SW*, 20 Nôv. 1902.

Ny mpiasan'ny filazantsara tsirairay dia tokony hahatsapa fa ny fanaovana fampianarana momba ny foto-kevitra ny fiainana salama dia ao anatin'ny asa voafaritra hataony. Ilaina tokoa io asa io, ary midanadana ny varavarana hatraiza hatraiza handray izany. - *TMF*, t. 110

Tanan-Kavanana'Ny Hafatra

Imbetsaka no nanehoana tamiko fa, ho an'ny hafatra ny anjely fahatelo, ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana dia toy ny tanan-kavanana ho an'ny vatana. Baikoin'Andriamanitra, ilay loha, dia

hiara-hmiasa hanomana ny lalana ho amin'ny fiverenan'i Kristy. Ny tanan-kavanan'ny fahamarinana dia tokony hiasa mandrakariva ary Andriamanitra no hampahatanjaka azy. Nefa tsy tokony haka ny toeran'ny vatana izy. Toy izany koa, ny vatana dia tsy afaka hilaza amin'ny tanana hoe: "Tsy ilaiko ianao!" ; ilainy ny manohy miasa mavitrika sy mahomby. Ny tsirairay amin'ireo dia manana ny anjara asany ary samy ho faty antoka be raha miasa samy maka ho azy. - *TFC, b. 8, t. 160.*

Fiaraha-Miasa Amin'Andriamanitra

Tsapan'i Kristy ny fahorian'ny mijaly rehetra. Rehefa nandrotika ny tenan'ny olombelona ny fanahy ratsy, dia tsapan'i Kristy ny ozona. Rehefa mandoro ny fikorianan'ny fiainana ny tazo, dia tsapany ny ady mihatra aman'aina. Koa vonona ny hanasitrana ny marary Izy izao, tahaka ny Izy fony teto an-tany ara-batana. Ny mpanompon'i Kristy no solon-tenany, fantsona hiasany. Iriny ny hampiasa ny heriny manasitrana amin'ny alalan'ireo. - *IFM, t. 882*

(...) Amin'ny alalan'ny mpanompony, dia nomanin'Andriamanitra ny handrenesan'ny marary ny feony ary koa, ny tsy manana sy ireo itoeran'ny fanahy ratsy. Tiany ny ho tonga mpampahery amin'ny alalan'ny olombelona fiasany, izay tsy manam-paharoa eto amin'izao tontolao izao. - *TMF, t. 75*

I Kristy dia mira-miasa amin'ireo izay manatontosa asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana. - *TFC, b. 7, t. 51.*

(...) Niasa tamin'ny alalan'ireo ny Tompo. Na taiza na taiza nalehany, dia sitrana ny marary ary notorina tamin'ny mahantra ny filazantasa hampanan-karena azy. - *VM, t. 95*

Efa tsy eto amin'izao tontolo izao ara-nofy intsony i Kristy mba hitety ireo tanàn-dehibentsika, ireo tanànantsika hanasitrana ireo marary; fa naniraka antsika Izy mba hanohy ilay asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana izay natombony. - *TFC, b. 9, t. 168.*

Ny Anjara Asan'Ny Fiangonana Tsirairay

Misy hafatra mikasika ny fanavaozana ara-pahasalamana izay tokony hhentina isaky ny fiangonana tsirairay. - *TFC, b. 6, t. 370.*

Ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana dia tokony ho tafiditra ho anisan'ny asa tanterahin'ny fiangonana eto amin'ny tanintsika. - *TFC, b. 6, t. 289.*

Tonga ny vanim-potoana izay tokony handraisan'ny mambran'ny fiangonana tsirairay anjara amin'ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana. - *TFC, b. 7, t. 62.*

Ny asan'ny fanavaozana ara-pahasalamana no fomba entin'ny Tompo mampihena ny fahoriana eto amin'izao tontolo izao misy antsika hanadiovana ny fiangonany. Ampianaro ny olona fa azony atao ny miasa amin'ny maha-tanan-kavanana'Andriamanitra amin'ny alalan'ny fiaraha-miasa amin'ny Tompon'ny asa mba hamerina amin'ny laoniny ny fahasalamana ara-batana sy ara-panahy. Izany asa izany dia mitondra ny sonian'ny lanitra ary hanokatra varavarana maro hidiran'ireo fahamarinana sarobidy. Amin'izany dia misy toerana ho an'ireo rehetra te handray anjara amin'izany asa izany amim-pisainana. - *TFC, b. 9, tt. 112, 113.*

Misy vanim-potoana mikotroka miandry antsika, kanefa aoka isika tsy hanonona na iray aza teny maneho tsy finoana na fahakiviana. Aoka hotsaroantsika fa isika dia mitondra hafa-panasitranana ho an'izao tontolo izao izay feno fanahy mararin'ny fahotana. - *SpT, andia B, lah. 8, t. 24.*

Raha tontosaina araka ny tokony ho izy izany asa izany dia hamonjy fanahy mpanota mahantra maro izay tsy noraharahain'ireo fiangonana. Maro amin'ireo tsy mpiray finoana amintsika no miandrindra ny famonjena izay adidin'ny Kristianina ny hizara azy. Raha tena maneho fiheverana marina ny mpiara-monina aminy ny vahoakan'Andriamanitra dia ho maro no ho toдин'ny fahamarinana manokana ho an'izao vaninandro izao. Tsy hisy mihitsy zavatra hanome lanja kokoa ny asa noho ny olona manampy ny hafa eo amin'ny toerana misy azy. An'arivony ankehitriny ireo afaka ny hifaly noho ny hafatra raha toa ka miasa tahaka ny niasan'i Kristy ireo izay manambara fa tia an'Andriamanitra sy mitandrina ny didiny. Rehefa mambabo olona toy izany ho amin'ny fahalalana mahavonjy an'i Kristy sy ny fahamarinany ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana dia ho azo atao ny mampiasa amim-patokiana vola sy ezaka mavitrika; satria izany asa izany dia haharitra. - *TFC, b. 6, t. 280.*

Ny olontsika dia tokony haneho fahalianana miredareda ny amin'ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana. Aoka izy ireo hanomantena ho olona ilaina amin'ny alalanan'ny fianarana ireo boky voasoratra ho fampianarana antsika momba izany. Mendrika fifantohana sy fandraisana be lavitra noho izay efa nomena azy ireny boky ireny. Be ireo efa voasoratra ho an'ireo afaka mahatakatra noho

ny tanjona manokana dia ny hampianatra ireo foto-kevitra ny fahasalamana. Ireo izay mandalina sy mampihatra izany foto-kevitra izany dia hotahina be ara-batana sy ara-panahy. Ny fahazoana ny filôzôfian'ny fahasalamana dia ho arofanina miaro amin'ireo ratsy izay tsy mitsaha-mitombo.- *TFC*, b. 7, t. 63.

Natoro ahy fa ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana dia hampipongatra ireo olona sasany izay, na dia efa nanolo-tena tamin'ny tsy fahalalana onony sy fahazarana tsy mendrika aza, dia hamaly ny antso vokatry ny asa natao. Kanefa mila fankasitrahana sy fankaherezana izy ireo. Ezaka matotra, maharitra sy mavitrika no takina mba hampahatanjaka azy ireo. Tsy afaka manarina samirery ny tenany izy ireo. Mety handre ny antson'i Kristy izy ireo, kanefa ny sofiny dia mbola donto loatra ka tsy afaka hahazo ny hevitr'izany; jamba loatra ny mason'izy ireo ka tsy afaka hahita ny zava-tsoa izay efa voaomana ho azy ireo. Maty ao amin'ny fahadisoana sy fahotana izy ireo. Kanefa na izy ireo aza dia tsy voailika tsy handray anjara amin'ny firavoravoan'ny Filazantsara. Ho azy ireo ilay fanasana hoe: "Avia." Na dia mahatsiaro tena ho tsy mendrika aza izy ireo dia hoy ny Tompo: "Tereo hiditra izy." Aza mandray fialan-tsiny. Hazòny amin'ny alalan'ny fitiavana sy hatsaram-panahy izy ireo. - *TFC*, b. 6, tt. 279,280.

Ireo izay mifidy izany lalan'asa [fampielezam-boky] izany dia tokony hiomana hanatanteraka asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana. Ireo marary sy mijaly dia tokony hampiana. Maro amin'ireo izay hanatanterahana izany asa izany no handre sy hanaiky ny teny fiainana. - *TFC*, b. 9, t. 34.

Iza no miomana handray anjara amim-pisaianana amin'ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana? (...) Ny mpiasa tsirairay dia tokony hahomby am-pisaianana. Amin'izany dia ho azony atao ny hanolotra ny fahamarinana ao amin'i Kristy amin'ny fomba avo sy mivelatra. - *TFC*, b. 7, t. 70.

Aoka handroso ny asan'ny Tompo. Aoka handroso ny asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana sy ny asa fanabeazana. Azoko antoka fa io no tsy fahampiana be eo amintsika, - dia mpiasa mavitrika, marani-tsaina sy mahomby. - *TFC*, b. 9, tt. 168,169.

Aoka izy ireo hizara ireo foto-kevitra velona momba ny fanavaozana ara-pivavahana amin'ireo fiarahamonina izay mbola tsy mahafantatra izany amin'ny ampahany betsaka. - *TFC*, b. 9, t. 118.

Nankinina tamiko ny hilaza amin'ireo mpanabe momba ny fanavaozana hoe: mandrosoa. Ilain'izao tontolo izao ny hery miasa mangina rehetra azonao ampiasaina mba hanoharana ny onjan'ny faharatsiana ara-môraly. Aoka hijoro marina amin'ny fanevany ireo izay mampianatra ny hafatry ny anjely fahatelo. - *TFC, b. 9, t. 113.*

Planina Fanitarana Ny Fitsaboana

Ny Tompo dia hanome fahafahana ho an'ireo foto-drafitr'asantsika efa mijoro mba hiara-miasa Aminy amin'ny fanohanana ireo rafitra vao mijoro. Ny ivon-toerana vaovao tsirairay dia tokony hojerena toy ny rahavavy manampy eo amin'ilay asa goavana fanambarana ny hafatry ny anjely fahatelo. Nomen'Andriamanitra fahafahana ireo foto-drafitr'asantsika mba hanatanteraka asa izay ho toy ny vato miaina eo ambanin'ny fitondran'ny tanana iray tsy hita maso. Aoka hohetsehina izany vato manana heviny ara-pivavahana izany. - *TFC, b. 7, t. 59.*

Asa Ho An'Ireo Foto-Drafitr'Asa

Tokony hajoro ireo trano fisakafoana ara-pahasalamana sy efitrano fitsaboana. Ny ezaka ataontiska eo amin'izany sehatra izany dia tokony hahasahana koa ireo ivon-toerana momba ny ranomasina. Tahaka ny nandrenesana ny feon'i Jaona Mpanao Batisa hoe: "Amboary ny lalan'ny Tompo" no tsy maintsy handrenesana ny feon'ireo mpitondra hafatry ny Tompo ao amin'ireo ivon-toerana momba ny fizahan-tany sy ny ranomasina. - *TFC, b. 7, tt. 55,56.*

Nomena fahazavana aho fa tsara raha ampifandraisina ny trano fisakafoana sy ny efitrano fitsaboana any amin'ireo tanàn-dehibe maro. Afaka miara-miasa izy roa ireo mba hanandratra foto-kevitra marina. Miara amin'izany dia tsara indraindray raha manana efitrano fandraisana marary. Ireo trano ireny dia hamatsy ireo foto-drafitr'asa ara-pahasalamana any ambanivohira. - *TFC, b. 7, t. 60.*

Manana hafatra ho an'ireo tanàn-dehibentsika ny Tompo, ary izany hafatra izany dia natao hambara amin'ireo fivoriambentsika sy amin'ny ezaka mahafaobe hafa ary koa amin'ny alalan'ireo bokintsika. Ambonin'izany dia tokony hajoro an-tanàn-dehibe ireo trano fisakafoana madio ara-pahasalamana ary amin'ny alalan'izy ireo no tokony hambara ny hafatra momba ny fahalalana onony. Tokony hisy fandaminana hatao mba hanaovana fivoriana mikasika ireo toeram-pisakafoantsika. Rehefa azo atao dia aoka hisy efitrano voatokana izay hahafahan'ny lehiben'ny toerana manao fampianarana momba ny

fahasalamana sy ny fahalalana onony kristianina sy hanomezana toro marika mikasika ny fikarakarana sakafo ara-pahasalamana ary lohahevitra manan-danja hafa. - *TFC, b. 7, t. 115.*

Ireo izay mamonjy ny toeram-pisakafoantsika dia tokony hotohanana amin'ny famakiam-boky. Tokony hosarihina ny fifantohan'izy ireo hankamin'ireo bokintsika momba ny fahalalana onony sy ny fanavaozana ara-tsakafo ary tokony hisy lahatsoratra mikasika ny leson'i Kristy hozaraina amin'izy ireo. Ny enta-mavesatry ny fizaràna izany pejy voasoratra izany dia tokony hifampizaran'ny vahoakantsika. Izay rehetra tonga dia tokony homena zavatra hovakina. Mety hisy ireo izay hanary fotsiny ilay taratasy, fa misy amin'ireo izay hametrahanao izany izay hitady fahazavana. Izy ireo dia hamaky sy handalina izay nomenao azy, avy eo dia hozarainy amin'ny hafa izany. - *TFC, b. 7, t. 116.*

Natoro ahy fa ny iray amin'ireo antony lehibe tokony hanorenana toeram-pisakafoana sy efitrano fitsaboana an'ivon'ireo tanàn-dehibe dia amin'ny alalan'izany no ho voasarika amin'ny hafatry ny anjely fahatelo ny sain'ireo olona manam-pahefana. Rehefa hotsikariny fa fomba hafa noho ny an'ireo toeram-pisakafoana mahazatra no itondrana ireo toeram-pisakafoana ireo dia hanomboka hanontany ireo olona manan-tsaina ny amin'ny anton'ny fahasamihafana eo amin'ny fomba fandraharahana ary hanadihady izy ireo ny amin'ireo foto-kevitra mitarika antsika handroso sakafo avo karazana. Amin'izany dia ho voatarika izy ireo ho amin'ny fahalalana ny hafatra ho amin'izao vaninandro izao. - *TFC, b. 7, tt. 122, 123.*

Sekoly Fianarana Mahandro

Nankinina tamiko ny hampirisika ny fanorenana sekoly fianarana mahandro any amin'ireo toerana izay hanatanterahana asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana. Tokony hotanterahina aminy izay rehetra fomba afaka hitaona ny olona hanaraka ny fanavaozana. Aoka hisy fahazavana betsaka araka izay azo atao hamiratra amin'izy ireo. Ampianaro azy ny fivoarana rehetra azony atao amin'ny fikarakarana sakafo, ary ampirisiho izy ireo hizara amin'ny hafa izay nianarany. - *GW, tt. 362, 363.*

Tokony hajoro ireo sekoly fianarana mahandro. Tokony hampianarina ny olona ny fomba fikarakarana sakafo mahasalama. Tokony haseho azy ireo ny ilana ny fialana amin'ireo sakafo tsy ara-pahasalamana. Kanefa tsy tokony harovantsika na oviana na oviana ny fifadiana be fahatany. Azo atao ny manaraka fomba fisakafo

mahasalama sy mahavelona nefa tsy ahitana dite (vazaha), kafe na hena. Tena zava-dehibe indrindra ny hampianatra ny olona fomba fikarakarana karazan-tsakafo sady mahasalama no matsiro. - *TFC, b. 9, t. 112.*

Hafatra Ho An'izao Vanim-Potoana Izao

Tsy ho tafahoatra mihitsy ny fanentanako ireo mambran'ny fiangonantsika rehetra, dia ireo rehetra izay mpitory marina, ireo izay mino ny hafatry ny anjely fahatelo, ireo izay mihazona ny tongony amin'ny andro Sabata, araka izay voalaza ao amin'ny Isaia.

Ny asa fanaovan-tsoa izay entanina ao amin'io toko io dia ilay asa izay takin'Andriamanitra hotanterahin'ny vahoakany amin'izao vanim-potoana izao. Izy mihitsy no nanendry izany asa izany. Tsy manana fisalasalana isika ny amin'ny toerana hiharan'ny hafatra na ny fotoana voatendry hahatanterahany, satria izao no voasoratra: *“Ary izay taranakao no hanangana ny efa rava ela, ary ny naorina hatry ny fony fahagola no hamboarinao; ary ianao dia hatao hoe mpanamboatra ny rava, mpamelon-dàlana honenana amin'ny tany”* - Isa. 58:12.

Ny tsangam-baton'Andriamanitra, dia ny Sabata - andro fahafito - izay famantarana ny asany tamin'ny namoronany izao tontolo izao, dia novan'ilay lehilahin'ota. Manana asa manokana ny vahoakan'Andriamanitra ny hanarina ny fahasimbana izay natao teo amin'ny lalàny; ary arakaraka ny hanakekezantsika ny farany no maha-maika ny asa. Ireo izay tia an'Andriamanitra rehetra dia haneho fa mitondra ny famantarany amin'ny alalan'ny fitandremana ny didiny. Izy ireo no mpamerina amin'ny laoniny ny lalana mankamin'ny toeram-ponenana (...) Ny tena asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana marina dia mifamatotra tsy azo sarahina amin'ny fitandremana ny didin'Andriamanitra, izay manondro manokana ny Sabata satria io no tsangam-bato lehiben'ny famoronana nataon'Andriamanitra. Ny fitandremana izany dia mifamatotra amin'ny asa famerenana amin'ny laoniny ny endrik'Andriamanitra ao amin'ny olombelona. Io no anjara asa tokony hampandrosin'ny vahoakan'Andriamanitra amin'izao vanim-potoana izao. Raha tanterahina an-tsakany sy an-davany io anjara asa io dia hitondra fitahiana mitobaka ho an'ny fiangonana. - *TFC, b. 6, tt. 265,266.*

Toko 12

FITORIANA NY FILAZANTSARA AMIN'NY ALALAN'NY BAIBOLY

Hevitra Teraka Avy Any An-Danitra

Ny planina momba ny fampianarana Baiboly dia hevitra teraka avy any an-danitra. Maro ireo lehilahy sy vehivavy izay afaka mirotsaka an-tsehata amin'io endrika asa fitoriana io. Amin'izany dia azo atao ny manofana mpiasa mba ho olo-maherin'Andriamanitra. Tamin'ny alalan'izany fomba fiasa izany no nahafahana nizara ny Tenin'Andriamanitra tamin'olona an'arivony; ary ny mpiasa dia mifandray mivantana amin'olona samihafa firenena sy fiteny. Tonga any amin'ireo fianakaviana maro ny Baiboly, ary ireo fahamarinana masina raketiny dia mahatratra ny feon'ny fieritreretana. Voataona ny olona mba hamaky, handinika sy hitsara, ary tsy maintsy manana andraikitra izy ireo ny handray na handà ny fahazavana avy amin'Andriamanitra. Tsy avelan'Andriamanitra ho tsy andraisambalisoa izany asa sarobidy izany. Hotolorany ny satroboninahitry ny fandresena ny ezaka rehetra natao tamin'ny Anarany. - *GW*, t. 192.

Ilay Raintsika any an-danitra no nanendry ny asantsika. Tokony horaisintsika ny Baibolintsika ka handeha isika hampitandrina izao tontolo izao. Tokony ho isika no tanan-kavanan'Andriamanitra amin'ny asa famonjem-panahy sy fantsona hitobahan'ny fitiavany isan'andro amin'ireo efa ho faty. - *TFC*, b. 9, t. 150.

Asa Voafaritra

Maro ireo hantsoina ho ao amin'ny saha mba hiasa isam-baravarana, hizara fampianarana Baiboly ary hivavaka ho an'ireo izay liana. - *TFC*, b. 9, t. 172.

Mpiasa maro no tokony hanatanteraka ny anjarany amin'ny fiasana isan-tokantrano sy mitarika fandinihana ny Baiboly isam-pianakaviana. - *TFC*, b. 9, t. 141.

Tokony hisy vehivavy manolo-tena hirotsaka amin'ny asa isan-tokantrano. - *TFC*, b. 9, tt. 120, 121.

Raha manaraka ny dian'i Kristy isika dia tsy maintsy manakaiky ireo izay mila ny asantsika. Tsy maintsy ataontsika ny mizara amin'ny manan-tsaina rehetra ny Baiboly, maneho ny fitakian'ny lalàna,

mamaky ireo teny fikasana amin'izay misalasala, mampahaliana ny tsy mireharaha, mampahatanjaka ny malemy. - *GW*, t. 336.

Ny asa iantsoan'ny Tompo ny vahoakany dia asehon'ilay tantaran'i Filipo sy ilay Etiopianina. Ilay Etiôpianina dia maneho sarangan'olona midadasika izay mila mpitory toa an'i Filipo, mpitory izay handre ny feon'Andriamanitra ka handeha any amin'izay hanirahany azy. Eo amin'izao tontolo izao dia misy ireo izay mamaky ny Soratra Masina nefa tsy afa-mahatakatra ny heviny. Ilaina ireo lehilahy sy vehivavy izay manana fahalalàna an'Andriamanitra mba hanazava ny Teny amin'ireny fanahy ireny. - *TFC*, b. 8, tt. 58,59.

Amin'ireo mambran'ny fiangonantsika dia tokony hihamaro kokoa ireo mpitarika fianarana Baiboly isan-tokantrano. - *TFC*, b. 9, t. 127.

Aoka handeha hitety trano ireo mpiasa ka hanokatra ny Baiboly ho an'ny olona. - *TFC*, b. 9, t. 123.

Any amin'ny firenena maro dia misy andian'olona maro, mpamboly sy mpiompy mazoto miasa sy manan-katao, izay tsy mbola nandray na oviana na oviana ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. Tokony hiasana ny faritra toy ireny. Aoka ny mambra laikantsika hirotsaka amin'izany sehatr'asa izany. Afaka manao asa betsaka ireo mambra laikantsika amin'ny alalan'ny fampindramana na fivarotana boky, fizaràna takelaka sy fitarihana fandinihana Baiboly. Raha feno fitiavana ireo fanahy izy ireo dia ho afaka hitory ny hafatra amin-kery ka hampiova fo olona maro.- *TFC*, b. 9, t. 35.

Fisehoan-Javatra Mahatalanjona

An-jatony sy an'arivony ireo namangy fianakaviana ka nizara tamin'izy ireo ny Tenin'Andriamanitra. Fo maro no resy lahatra noho ny herin'ny Fanahy Masina ary niseho ny toe-tsain'ny tena fiovam-po marina. - *TFC*, b. 9, t. 126.

Nandroso tao amin'ny tokantrano iray ireto mpitory ny Filazantsara roalahy. Nosokafany manoloana azy ny Baiboly ka nasehony azy ireo ny Tompo Jesôsy Kristy amin'ny maha-Mpamonjy sady Mpamela heloka Azy. Vavaka mafana no nasandratra tamin'Andriamanitra ary nihanalefaka sy babon'ny hery miasa manginan'ny Fanahin'Andriamanitra ny fo. Tamin-kery sy famelombelomana no nanononan'izy ireo ny vavaka. Raha izy mbola nanazava ny Tenin'Andriamanitra iny dia indro hitako nisy hazavana malefaka sy miparasaka, nanazava ny Soratra Masina, ary hoy aho niteny moramora: "*Mandehana ho eny*

amin'ny lalambe sy ny sisim-boly, ka tereo ny olona hiditra, mba ho feno ny tranoko" - Lio. 14:23. - TFC, b. 9, t. 35.

(...) Misy olona maro mamaky ny Soratra Masina izay tsy mahazo ny tena maha-zava-dehibe azy. Manerana an'izao tontolo izao dia misy lehilahy sy vehivavy manopy maso mitsiriritra ny lanitra. Tonom-bavaka sy ranomaso ary fanontaniana no miakatra avy amin'ny fanahy feno faniriana mitady fahazavana, fahasoavan'ny Fanahy Masina. Maro no eo amin'ny tokonam-baravaran'ny fanjakana miandry fotsiny ny hangonina ho ao. - VM, tt. 97,96

Fiomanana Ho Amin'Ny Asa

Ny mpanara-dia an'i Jesôsy dia tsy mifanaraka amin'ny toe-tsain'Andriamanitra sy ny sitrapony raha toa izy ireo ka mianina ao amin'ny tsy fahalalàna ny Teniny. Ny rehetra dia tokony ho mpianatra ny Baiboly. Izao no baiko nomen'i Kristy ireo mpanaraka Azy: *"Dinihonareo ny Soratra Masina, satria ataonaro fa ao aminy no anananareo fiainana mandrakizay, ary ireny no manambara Ahy"* - Jao. 5:39. Mitaona antsika i Petera: *"(...) manamasina an'i Kristy ho Tompo ao am-ponareo; ary aoka ho vonona mandrakariva hianareo hamaly izay manontany anareo ny amin'ny anton'ny fanantenana ao anatinareo, nefa amin'ny fahalemem-panahy sy fanajana"* - 1 Pet. 3:15. - TFC, b. 2, tt. 633,634.

Ireo izay niova fo marina dia tokony hihamarani-tsaina hatrany eo amin'ny fahazoany ny Soratra Masina mba hahafahany manambara tenim-pahazavana sy famonjena amin'ireo izay ao amin'ny haizina sy maty ao amin'ny fahotany.- TFC, b. 9, t. 121.

Adidintsika ny manao fampitandremana farany ho an'ny olona ka manao ahoana ny tokony ho fahavitrihantsika mianatra ny Baiboly sy ny hafanam-pontsika manapariaka ny fahazavana! Aoka ny fanahy tsirairay izay nandray ny fahazavana avy amin'Andriamanitra hikatsaka izay hizaràna izany. Aoka handeha isam-baravarana ireo mpiasa ka hanokatra ny Baiboly amin'ny olona, hampiely ireo asatoratra, hanambara amin'ny hafa ny fahazavana izay nandraisan'ny tenany fitahiana.- GW, t. 353.

Hitondra vokatry ny asa voalanjanja tsara raha toa ampivelarina ny sekoly fiofanan'ireo mpiasan'ny Baiboly. Eo am-panatontosana ny fitoriana mahafaobe dia tokony hisy mpiasa manana traikefa sy matotra ara-panahy hifandray amin'io sekoly io ka afaka manome toro marika isan'andro ho an'ireo mpiasan'ny Baiboly, ary koa afaka

mandrindra ny ezaka ho an'ny daholobe izay tanterahina.- *TFC*, b. 9, t. 111.

Ny Tsiambaratelon'Ny Fahombiazana

Aoka hisy fahavitrihana sy hafanam-po ny vavaka sy ny fianarana Baiboly ataonareo ary ny toriteninareo mba hanomezanareo ny hafa fahatsapana fa ny fahamarinana masina izay entinareo dia zava-misy miaina. Na inona na inona ataonareo ho an'i Jesôsy dia katsaho amin'ny herinareo rehetra izay hanaovana izany amim-pahavitrihana. Aza mihevitra na oviana na oviana fa efa tratranareo ny haavo fara tampony ka tsy ho afa-hiakatra ambony kokoa ianareo (...) Ampiasao ny sainareo mba hahafahanareo hizara ny fahamarinana amin'ny fomba mahaliana ny olona. Fanteno ireo ampahany mahaliana indrindra ao amin'ny Soratra Masina izay azonareo zaraina amin'izy ireo, ataovy mahitsy ny resaka, katsaho izay hihazonana ny fifantohany ary ampianaro izy ireo hanaraka ny lalan'ny Tompo. - *RH*, 26 Jol. 1887.

Asa lehibe no ho tanteraka amin'ny alalan'ny fanolorana araka ny maha-izy azy ny Baiboly amin'ny olona. Ento isam-baravarana ny Tenin'Andriamanitra, hizingizino amin'ny feon'ny fieritreretana rehetra ny fanambarany feno, averimbereno amin'ny rehetra ny baikon'ny Mpamonjy hoe: "Dinihonareo ny Soratra Masina." Anaro izy ireo mba handray ny Baiboly amin'ny maha-izy azy, mba hangataka ny fanazavan'Andriamanitra, ary avy eo, rehefa mampiratra ny fahazavana, dia mba handray amim-pifaliana ny taratra sarobidy rehetra ary hizaka tsy amin-tahotra ny vokatr'izany. - *TFC*, b. 5, t. 388.

Asa Ombam-Pifaliana

Asa ombam-pifaliana ny fanokafana ny Soratra Masian ho an'ny hafa. - *TFC*, b. 9, t. 118.

Sokafy ho an'olona iray izay ao anaty haizina ny Soratra Masina dia tsy hitaraina intsony ianao hoe manasatra na tsy mahaliana ny fanambarana ny fahamarinana. Hifoha ny fonao ka hahatsapa fitsinjovana ny fanahin'ny hafa, hisy fifaliana hameno ny fonao noho ireo vokatry ny finoana, ary ho fantatrao fa "*izay mandena dia mba holemana kosa*" - Ohab. 11:25b. - *RH*, 13 Mar. 1888

TOKO 13

NY ASAN'NY PEJY VOASORATRA

Asa Manan-Danja Indrindra

Raha misy asa manan-danja noho ny sasany, dia ny asa fampielezana ireo bokintsika amin'ny olona, ary amin'izany dia mitarika azy ireo hitady ny Soratra Masina. Ny asa misiônera - mitondra ireo bokintsika any amin'ireo fianakaviana, mifampidinika sy mivavaka ho azy ireo - dia asa tsara. - *CE, t. 80.*

Aoka ny mambra advantista mitandrana ny andro fahafito tsirairay hanontany tena hoe: "Inona no azoko atao mba hanambarana ny hafatry ny anjely fahatelo?" Tonga teto amin'izao tontolo izao i Kristy mba hanome io hafatra io ho an'ny mpanompony izay hanolotra izany ny fiangonana. Io hafatra io dia natao hotorina amin'ny firenena, ny foko, ny samihafa fiteny ary ny olona rehetra. Ahoana no ahafahantsika manao izany? Fomba iray ny fanapariahana ireo asa soratsika izay mitory ny hafatra. Aoka ny mpino tsirairay hampielly trakta, sombin-dahatsoratra sy boky mirakitra ny hafatra ho an'izao vaninandro izao. Ilaina ireo mpampielly boky izay hialoha lalana hanapariaka ireo bokintsika na aiza na aiza. - *SW, 5 Jan. 1904.*

Ny pejy voasoratra sy ny boky no fomba entin'ny Tompo mitahiry mandrakariva eo anoloantsika mandrakariva ny hafatra ho an'izao vaninandro izao. Amin'ny alalan'ny fanazavana sy fanamafisana orina ny fanahy ao amin'ny fahamarinana, dia mahatontosa asa lehibe noho ny toriteny fotsiny ny fampielezam-boky. Ireo mpitondra hafatra tsy miloa-bava izay tafapetrak'ireo mpampielly boky any amin'ireo tokantrano samihafa dia hampahatanjaka ny asa fitoriana ny filazantsara na amin'ny fomba ahoana na amin'ny fomba ahoana; satria ny Fanahy Masina dia hiasa ao amin'ny sain'reo izay hamaky izany tahaka izay ataony amin'ireo izay mihaino ny fitoriana ny Teny. Asa fanompoana iray ihany no ataon'ireo anjely izay miambina ireo boky mirakitra fahamarinana sy miambina ny asan'ireo mpitoriteny. - *TFC, b. 6, tt. 315, 316.*

Aoka tsy havela ho fara hidiny ny asa fampielezam-boky. Aoka hatao maro araka izay tratra ny boky miparitaka izay mirakitra ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. Aoka handray andraikitra

amin'izany ireo lehiben'ireo foibentsika sy ireo tompon'andraikitra isan-tsokajiny. - *SW, 25 Apr. 1905.*

Ilain'izao tontolo izao ny mandray ny fahazavan'ny fahamarinana amin'ny alalan'ny asa fitoriana ny filazantsara ataon'ireo teny voarakitra ao amin'ireo boky sy gazetintsika. Ireo bokintsika dia tokony haneho fa antomotra ny faran'ny zava-drehetra. - *CE, t. 100.*

Miantso ny vahoakany Andriamanitra mba hiasa toy ny olona miaina, mba tsy hitsilamodamoka, halaina sy tsy hiraika. Tsy maintsy entintsika any amin'ny olona ireo boky ary mitaona azy ireo mba hanaiky izany. - *SW, 25 Apr. 1905.*

Efa mamafy ny voan'ny filazantsara ireo bokintsika, ary izy ireo dia fitaovana mitaona fanahy ho an'i Kristy mitovy lenta amin'ny toriteny. Fiangonana maro no mitsangana vokatry ny fiparitahan'izy ireo. Afaka mandray anjara amin'izany asa izany ny mpianatr'i Kristy tsirairay. - *RH, 10 Jona, 1880.*

Nisy mpitondra hafatra avy any an-danitra nijoro teo an'ivonay, ary nilaza teny fampitandremana sy toro lalana. Nohazavainy tsara taminay fa ny filazantsaran'ny fanjakan'Andriamanitra no ilain'izao tontolo izao mba tsy ho very izy, ary io hafatra io, izay voarakitra ao anatin'ireo bokintsika efa voatonta, sy ireo izay mbola hatonta, dia tokony hapariaka any amin'ireo olona na akaiky na lavitra. - *TFC, b. 9, t. 67.*

Ny asan'ny boky no tokony hizara haingana amin'izao tontolo izao ny fahazavan'ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. - *TFC, b. 9, t. 69.*

Miasa mafy i Satana eo amin'io sehatra io, manaparitaka asa soratra mampitotongana ny môoraly sy manapoizina ny sain'ny tanora izy. Miparitaka malalaka manerana ny firenena ny boky tsy mendrika. Nahoana ny mambra tsirairay no tsy ho liana amin'ny fizaràna ireo asa soratra izay mampakatra ny sain'ny olona sy mitondra mivantana ny fahamarinana amin'izy ireo? Ireo trakta sy sombin-dahatsoratra dia hanazava izao tontolo izao, ary matetika izy ireo no fitaovana nampiova fo. - *RH, 10 Jona, 1880.*

Tena natoritory isika raha ny mikasika ny asa azo atao eo amin'ny fampielezana asa soratra voaomana tsara. Andeha isika ankehitriny, amin'ny alalan'ireo boky sy gazetiboky, history ny Teny amin-kery sy

fahavononana, mba ho azon'izao tontolo izao ny hafatra izay nomen'i Kristy an'i Jaona tao amin'ny nosy Patmosy. - *CE*, t. 101.

Ry mambran'ny fiangonana, aoka ho tonga saina ianareo amin'ny maha-zava-dehibe ny fampielezam-boky, ary manokàna fotoana misimisy kokoa ho an'izany asa izany. Apetraho any amin'ireo tokantrano ny taratasy, trakta sy boky izay hitory ny filazantsara amin'ny fomba samihafa. Tsy tokony hisy fotoana very. Aoka ho maro ny hanolo-tena an-tsirapo sy amim-pamoizan-tena ho amin'ny asa fampielezam-boky, ary amin'izany dia hanampy hampanakoako ny fampitandremana izay tena ilaina ankehitriny. Rehefa hotanterahin'ny fiangonana ny asa izay tokony hataony dia handroso izy ary "hanjopiaka tahaka ny volana, hazava tahaka ny masoandro, ary hahery vaika tahaka ny tafika milanja faneva." - *SW*, Nôv. 20 1902.

Ny fahazavan'ny fahamarinana dia manaparasaka ny tarany manjelatra eo amin'izao tontolo izao amin'ny alalan'ny asa misiônera. Ny asa printy dia fitaovana iray hahatrarana ireo maro izay tsy afaka ny ho tratra amin'ny alalan'ny toriteny. - *TFC*, b. 5, t. 388.

Madiva hifarana ny alim-pisedrana. Efa mampiasa ny heriny rehetra i Satana satria fantany fa kely sisa ny fotoany. Efa mitatao eo amin'izao tontolo izao ny famaizan'Andriamanitra, mitaona ireo rehetra mahalala ny fahamarinana mba hialoka ao ambanin'ilay Vatolampy, ary hahita ny voninahitr'Andriamanitra. Ankehitriny dia tsy tokony hotakontakona ny fahamarinana. Tsy maintsy ambara mazava izany. Tsy maintsy ambara ny fahamarinana tsy misy fanarontsaronana, amin'ny alalan'ny asa soratra samihafa, ary ireny dia tokony hapariaka toy ny ravin-kazon-dohataona. - *TFC*, b. 9, t. 231.

Ilaina ireo mpampielany boky mba hanatanteraka ny asa fitondrana ireo mpitondra hafatra tsy miloa-bava any amin'ny olona, - mpampielany boky izay mahatsapa fa tompon'andraikitra izy manoloana ireo fanahy maro, ary afaka manambara teny sahaza amin'ireo izay mikatsaka ny fahamarinana. Mety hisy hilaza hoe: "Izaho tsy Pasitora; tsy mahay mitory teny aho," mety tsy ho afaka hitory teny ianao, nefa afaka ny ho mpitory ny filazantsara, manome izay ilain'ireo olona hifandraisana; afaka ny ho tanan'Andriamanitra manampy ianao, miasa toy izay nataon'ireo mpianatra; azonao atao ny manontany raha tia ny Tompo Jesôsy ireo mifanehitra aminao. - *SW*, Nôv. 20 1902.

Ivon-Toerana Mahomby Ireo Trano Fanontam-Boky

Nofidin'Andriamanitra ho vahoaka manokana, miavaka amin'izao tontolo izao ny mambra Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito. Nosarahiny tamin'izao tontolo izao izy ireo tamin'ny alalan'ny antsy maranitra ny fahamarinana, ary nataony ho anisan'ny tenany. Nataony tonga solon-tenany izy ireo, ary nantsoiny mba ho ambasadaoro ho Azy eo amin'ny asa famonjem-panahy. Ilay fahamarinana lehibe indrindra tsy mbola nankinina tamin'olombelona, ilay fampitandremana miezinezina sy mampatahotra indrindra ataon'Andriamanitra amin'ny olombelona no nankinina tamin'izy ireo mba hozarainy amin'izao tontolo izao. Ary amin'ny fanatanterahana izany asa izany dia anisan'ny ivon-toerana mahomby indrindra ireo trano fanontam-bokintsika. - *TFC, b. 7, t. 138.*

Ny asa fanontam-bokintsika dia niorina teo araka ny tari-dalan'Andriamanitra sy teo ambanin'ny fanarahany maso manokana. - *TFC, b. 7, t. 138.*

Amin'ny ampahany betsaka dia amin'ny alalan'ireo trano fanontam-bokintsika no hahatanteraka ny asan'ilay anjely izay midina avy any an-danitra amin-kery lehibe, ary manazava ny tany amin'ny voninahiny. - *TFC, b. 7, t. 140.*

Nomena ahy ny andraikitra hilaza amin'ireo trano fanontam-bokintsika hoe: “asandrato avo ny faneva; asandrato avo kokoa izany. Ambarao ho ren'izao tontolo izao ny hafatry ny anjely fahatelo. Aoka ho hita fa indreo ireo *‘izay mitandrina ny didin'Andriamanitra sy ny finoana an'i Jesosy’* - Apôk. 14:12. Aoka ny asasoratsika hanambara ny hafatra mba ho vavolombelona amin'izao tontolo izao. - *TFC, b. 9, t. 61.*

Fanitarana Ny Asa Fampielezam-Boky

Ianao izay mino ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao, mifohaza. Adidinao ny mitaona, amin'ny fomba rehetra, ireo izay mahafantatra ny fahamarinana mba hanambara izany. Ny ampahany amin'ny vola miditra avy amin'ny bokintsika lafo dia tokony hampiasaina mba hanitarana ireo fitaovana hahafahana mamokatra asasoratra misimisy kokoa mba hanokatra ireo maso mbola jamba sy hampitsimoka ireo fo karakaina. - *TFC, b. 9, t. 62.*

Taona maro lasa izao dia nasehon'ny Tompo ahy ny tari-dalana fa tokony hisy tranobe hatsangana amin'ny toerana samihafa manerana

an'i Amerika, Eorôpa, sy ireo firenen-kafa, hanonta ireo boky mirakitra ny fahazavan'ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. Nanome toro marika izy fa tokony hatao ny ezaka rehetra mba hanapariahana eo amin'izao tontolo izao amin'ny alalan'ny asa printy ny hafatra fitaomana sy fampitandremana. Misy olona ho voataonan'ny asatoratsika izay tsy ho voataona amin'ny fomba hafa ankoatra izany. Avy amin'ny bokintsika dia tokony hisy taratra mamirapiratra manazava izao tontolo izao amin'ny alalan'ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. - *TFC, b. 8, t. 87.*

Naseho ahy fa tokony hatonta amin'ny fiteny samihafa ireo bokintsika ary halefa any amin'ireo tany rehetra mahay mamaky sy manoratra, na ohatrinona na ohatrinona saran'izany. Inona moa no tombam-bidin'ny vola amin'izany manoloana ny tombam-bidin'ny fanahy? Ny vola rehetra ananantsika dia tokony heverina ho an'ny Tompo fa tsy antsika; ary toy ny zava-tsarobidy izay nankinin'Andriamanitra tamintsika; mba tsy holanilaniantsika amin-javatra tsy ilaina, fa hampiasaintsika amim-pitandremana fatratra ho an'Andriamanitra, amin'ny asa famonjena olona tsy ho very. - *LS, t. 214.*

Ireo teny voatonta dia tokony hadika amin'ny fiteny samihafa, ary entina hatrany amin'ny faran'ny tany. *TFC, b. 9, t. 26.*

Ireny boky ireny dia tokony hadika amin'ny fiteny samihafa; satria ny filazantsara dia natao hotorina amin'izao tontolo izao. Manome toky ireo mpiasa tsirairay i Kristy fa ny herin'Andriamanitra no hahatonga ny fisasarany ho fahombiazana. - *TFC, b. 9, t. 34.*

Tokony hitety hatraiza hatraiza ireo bokintsika. Aoka izy ireo hatao amin'ny fiteny maro. Amin'ny alalan'izany sy llay Mpampianatra velona no tokony hizaràna ny hafatry ny anjely fahatelo. Ianao izay mino ny fahamarinana ho amin'izao vaninandro izao, mifohaza. - *CE, t. 101.*

Maro amin'ireo vahoakan'Andriamanitra no tokony handeha hiparitaka hitondra ireo bokintsika any amin'ireo toerana izay mbola tsy nitoriana ny hafatry ny anjely fahatelo. Tokony hatonta amin'ny fiteny samihafa maro ny bokintsika. Miaraka amin'ireny boky ireny no handeha ireo olona manetry tena sy feno finoana, mba ho mpampielany boky evanjelista, mitondra ny fahamarinana ho an'ireo izay tsy handray ny fahazavana raha tsy amin'ny alalany. *TFC, b. 9, tt. 33, 34.*

Mitety tanàna, mitety firenena, handeha izy ireo hitondra ireo boky mirakitra teny fikasana ny amin'ny fiavian'ny Mpamonjy tsy ho ela. - *TFC, b. 9, t. 34.*

Naseho ahy fa efa miasa ao amin'ny sain'ny olona sasany any amin'ny firenena sasany ny bokintsika amin'ny famotehana ny rindrin'ny hevitra mipetraka mialoha sy ny finoanoam-poana. Naseho ahy ireo lehilahy sy vehivavy mianatra amim-pahalianana be ireo lahatsoratra sy trakta vitsivitsy momba ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. Mamaky ireo porofo izy ireo izay mahavariana sy vaovao tanteraka ho azy ireo, ary manokatra ny Baiboliny amim-pahalianana lalina sy vaovao, satria ireo lohahevitra izay maizina tamin'izy ireo dia efa mazava, indrindra ny fahazavana mikasika ny Sabata ao amin'ny didy fahefatra. Raha teo am-panadihadiana ny Soratra Masina izy ireo hizahana raha izany tokoa no izy, dia nisy hazavana vaovao nanazava ny sainy, satria nisy anjely nitoetra teo ambonin'izy ireo sy nametraka tao an-tsain'izy ireo ny fahamarinana voarakitra tao amin'ireo boky izay novakiny.

Hitako izy ireo nitana lahatsoratra sy trakta amin'ny tanany iray, ary ny Baiboly amin'ny tanany ilany, ary ny tavan'izy ireo dia mandon-dranomaso; ary niondrika teo anatrehan'Andriamanitra izy ireo, nivavaka mafana sy nanetry tena mba hotarihina amin'ny fahamarinana rehetra, - izany rahateo no efa nataon'Andriamanitra mialoha ny niantsoan'izy ireo Azy. Ary rehefa noraisiny tao am-pony ny fahamarinana, ary hitan'izy ireo ny firindran'ny fifampitohizan'ny fahamarinana, dia tonga boky vaovao ho azy ireo ny Baiboly; ary nofihininy teo an-tratrany tamin'ny fifaliana feno fankasitrahana, ary ny tavan'izy ireo dia namirapiraty ny fahasambarana sy fifaliana masina.

Tsy afa-po tamin'ny fankafizana samirery ny fahazavana izy ireo, ka nanomboka niasa ho an'ny hafa. Nisy ireo izay nahafoy tena be ho an'ny fahamarinana mba hanampiana ireo rahalahy mbola tao amin'ny haizina. Araka izany dia voaomana ny lalana ho amin'ny asa lehibe eo amin'ny fizaràna trakta sy lahatsoratra amin'ny fiteny hafa indray. - *LS, tt. 214,215.*

Fahafahana Mizara Maimaim-Poana

Ireo asasoratra dia tokony hozaraina amim-pahendrena any amin'ireo fiaran-dalam-by, eny an-dalana, any amin'ireo sambo lehibe, ary amin'ny alalan'ny paositra. - *GW, t. 353.*

Amin'izao andron'ny fifamoivozana izao dia betsaka kokoa noho ny tamin'ny andron'ny zanak'i Israely ny irika ahafahana mifandray

amin'ny olona avy amin'ny sokajy samihafa sy firenena samihafa. Nitombo inarivo heny ny rantsa-mangaikan'ny fifamoivozana. Nomanin'Andriamanitra tamin'ny fomba mahavariana ny lalana. Efa eo am-pelatanantsika ireo ivon-toerana fanontam-boky, mbamin'ireo fitaovana maro samihafa miaraka aminy. Efa eo amintsika ireo Baiboly sy boky amin'ny fiteny maro mirakitra ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao, ary azo entina haingana any amin'ny faritra rehetra eran'izao tontolo izao. - *GW, t. 352.*

Aoka handeha any amin'ny vazan-tany rehetra ireo asa sombin-dahatsoratra, trakta, lahatsoratra sy boky isan-karazany. Naaiza na aiza alehano dia mitondrà antontan-trakta voafantina, izay azonao ampiasaina rehefa misy fahafahana manao izany. Amidio izay azonao amidy, ary mampindrama na manomeza araka izay takin'ny toe-javatra. Hisy vokany lehibe ny fanaovanao izany. - *RH, 10 Jona 1880.*

Naseho ahy fa tsy manao ny adidintsika isika amin'ny fizaràna asa soratra maimaim-poana. Maro ireo fanahy azo taomina hanaraka ny fahamarinana amin'izany fomba izany fotsiny ihany (...) ireny trakta kely misy takila efatra, valo na enina ambin'ny folo ireny, dia azo amboariana amin'ny vidiny mirary, avy amin'ny vola omen'ireo izay mandray am-po ny asa. Rehefa manoratra amin'ny namanan'ianao dia azoano atao ny manisika trakta iray na maromaro ao anaty valopy nefa tsy mampitombo ny saram-pandefasana taratasy izany. Rehefa mihaona aman'olona izay hitanao fa afaka hiaino anao ianao any anaty fiara, any anaty sambo na any am-piasana, dia azonao atao ny mizara trakta aminy. - *TFC, b. 1, tt. 551, 552.*

Famandrihana Mialoha

Azon'ireo rahavavy atao ny miasa amim-pahombiazana amin'ny alalan'ny famandrihana mialoha ireo gazetibokintsika, amin'izany dia hitondra fahazavana ho an'ny fanahy maro izy ireo. - *RH, 10 Jona 1880.*

Manana fahafahana betsaka isika ankehitriny hanapariahana ny fahamarinana; kanefa ny mambra dia tsy mampiasa ny tombontsoa izay omena azy. Any amin'ireo fiangonana dia tsy tsapapan'izy ireo ny maha-ilaina ny fampiasany ny fahaiza-manaony mba hamonjena fanahy. Tsy azon'izy ireo an-tsaina ny andraikiny eo amin'ny famandrihana mialoha ireo gazetibokintsika, mbamin'ireo gazetintsika ara-pahasalamana, ary ny hanaparitaka ny boky sy traktantsika. - *TFC, b. 4, t. 391.*

Fivarotam-Boky

Maro ireo malahelo sy kivy, malemy finoana sy tsy ampy fatokiana. Aoka izy ireo hanao zavatra mba hanampiana olona izay sahirana noho izy, ary hitombo hery avy amin'Andriamanitra izy. Aoka izy ireo hirotsaka amin'ny asa tsaran'ny fivarotana ireo bokintsika. Amin'izany dia hanampy ny hafa izy, ary ny traikefa ho azony dia hanome azy ireo fahazoana antoka ny amin'ny tanan'Andriamanitra manampy. Rehefa mangataka amin'ny Tompo izy mba hanampy azy dia hotarihiny mankany amin'ireo izay mitady fahazavana. Ho eo anilan'izy ireo i Kristy, hampianatra azy izay tokony holazaina sy izay tokony hatao. Eo am-pampaherezana ny hafa dia hahery koa izy ireo. - *CE, t. 40.*

Asa Ao Amin'Ireo Tanàn-Dehibe

Ny vanim-potoana iainantsika dia tokony hanaovana asa lehibe. Mosarena ny amin'ny filazantsara mangarahara ny tany, ary ny mofon'aina dia tokony hozaraina amin'ny fanahy noana maro. Tsy misy fahafaha-manao izany asa izany lehibe noho izay omena ny mpampielany boky manolo-tena. Boky an'arivony maro mirakitra ny fahazavana sarobidin'ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao no tokony hparitaka any amin'ireo tokantrano any amin'ireo tanàn-dehibentsika. - *SW, 20 Nôv. 1902.*

Fahamarinana ara-Baiboly voatahy sy manavotra fanahy no voarakitra ao amin'ireo lahatsoratsika. Maro ireo olona afaka manampy amin'ny asa famarotana ireo gazetintsika. Miantso antsika rehetra ny Tompo mba hamonjy ireo fanahy very. Miasa i Satana mba hamitahana ireo olom-boafidy, ary ankehitriny no fotoana tokony hiasana amim-pahamalinana. Tokony hatao izay hahafantaran'ny olona ireo boky sy gazetintsika; tokony hozaraina tsy misy hatak'andro ny filazantsaran'ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. Moa ve tsy hotanterahintsika ny adidintsika? - *TFC, b. 9, t. 63.*

Asasoratra Momba Ny Fahasalamana

Tokony hisarika ny olona vangiany ireo mpampielany boky mba ho liana amin'ireo bokintsika momba ny fahasalamana, tokony horesahiny azy ny amin'ireo toro lalana sarobidy izay raketin'ireny boky ireny momba ny fikarakarana marary sy fitsaboana aretina. Tokony hambaran'izy ireo fa ireny toro marika ireny, raha ianarana sy ampiharina, dia hitondra fahasalamana ho an'ny fianakaviana. Tokony

hohazavain'izy ireo ny maha-zava-dehibe ny fahazoan'ny fianakaviana tsirairay ny siansan'ny aina. Tokony hataon'izy ireo izay hampifantoka ny sain'ny olona amin'ilay namorona sy mihazona ny fiasan'ny milina mahavariana ao amin'ny vatana. Tokony hambarany azy ireo fa anjarantsika ny miara-miasa amin'Andriamanitra, mitandro amin-pahendrena ireo fahafaha-manao sy ireo taovantsika rehetra.

Andraikitra lehibe ny fikarakarana ny vatantsika araka ny tokony ho izy, ary mitaky fahalalana tsara ny faritra rehetra eo amin'ny vatana izany. Tokony hambara amin'ny olona fa tsy manome voninahitra an'Andriamanitra ny tsy fahaiza-mampiasa ny vatana ho fanaranampo ny filàna sy ny sitra-po, ka manjary mihamalemy sy mihasarotra ny fiasany. Tokony hambara amin'ny olona fa ireo boky amidinao dia manome toro lalana sarobidy lavitra, ary eo amin'ny fampiharana izany toro lalana izany dia ho be ny fahoriana ary ho be ny vola lany amin'ny fandoavana ny saram-pitsaboana izay ho voasoroka. Tokony hambara amin'ny olona fa ao amin'ireny boky ireny dia misy toro hevitra izay mety tsy ho azony avy any amin'ny mpitsabo mandritra ny resaka fohy izay ifanaovany aminy. *SW, 20 Nôv. 1902.*

Rehefa mirotsaka amin'ny asa fampielezam-boky ny tanora miaraka amin'ny faniriana lalina ny hamonjy ireo mpiara-belona aminy, dia hahita fanahy hiova fo izy ireo. Avy amin'ny asan'izy ireo dia hisy fijinjana ho an'ny Tompo. Aoka izy ireo handeha hiparitaka ho misiônera mizara ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao, mivavaka tsy tapaka mba hitomboan'ny fahazavana ananany sy ny fahalalany, ka ho hainy ny hanambara teny sahaza ho an'ireo izay reraka. Tokony hararaotin'izy ireo ny hirika rehetra ahafahany manao asa soa, amin'ny fahatsiarovana fa manao asa fanompoana ny Tompo izy (...) Eo amin'ny asany dia tokony hivimbina mandrakariva boky momba ny fahasalamana izy ireo; satria ny fanavaozana arapahasalamana no tanan-kavanan'ny hafatra. - *SW, 15 Jan. 1903.*

Mivezivezy Tsy Misy Fanavakavahana

Maro ireo toerana izay tsy hahenoana ny feon'ny mpitory teny, toerana izay tsy tratra raha tsy amin'ny alalan'ireo bokintsika irery ihany, - ireo boky, gazety sy trakta dia vonton'ny fahamarinana ara-Baiboly izay ilain'ny olona. Natao hozaraina amin'ny toerana rehetra ny asasoratsika. Tokony hafafy eny amin'ny moron-drano rehetra ny voan'ny fahamarinana; satria tsy fantatsika izay hamao, na itsy na iroa. Amin'ny fahadisoan-kevitsika dia mety hihevitra isika fa tsy fahendrena ny mizara lahatsoratra amin'ireo izay hanaiky ny

fahamarinana haingana. Tsy fantatsika izay mety ho vokatra tsara avy amin'ny fanomezana trakta iray izay mirakitra fahamarinana ho amin'izao vaninandro izao. - *SW, 5 Jan. 1904.*

Ankamamio Ny Ampahan-Dahatsoratra Rehetra

Nandritra ny fahagagana famahanana ireo marobe tamin'ny alalan'ny mofo sy trondro vitsivitsy, dia nitombo isa ny sakafo rehefa nandalo teo amin'i Kristy ka nankany amin'ireo izay nandray azy. Toy izany no zava-miseho eo amin'ny fampielezana ireo asasoratsika. Hitombo be ny fahamarinan'Andriamanitra rehefa zaraina. Ary tahaka ireo mpianatra izay nanangona ny potipotiny, araka ny baikon'i Kristy, mba tsy hisy ho very izany, dia toy izany no tokony hankamamiansika ny ampahan-dahatsoratra rehetra izay mirakitra ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao. Tsy misy olona afaka hanombantombana ny hery miasa mangina izay ananan'ny sombin-takila iray ao amin'ny fon'ny olona iray mikatsaka ny fahamarinana. - *SW, 5 Jan. 1904.*

Fananganana Tobim-Boky

Eny amin'ireo toerana lehibe rehetra dia tokony hisy toby hitoeran'ireo boky. Ary tokony hisy olona mpankasitraka marina ny fahamarinana izay ho liana amin'ny fanolorana ireo boky ireo eny antanan'ny mpamaky. - *TFC, b. 1, t. 473.*

Misy Anjely Manomana Ny Lalana

Hitako fa ny asa fitoriana ny fahamarinana ho an'izao vaninandro izao dia tokony hisarika ny fahalianan'ny rehetra. Ny fampielezana ny fahamarinana dia planin'Andriamanitra, izany dia fitaovana fampitandremana, fampaherezana, fanitsiana, fampirisihana ary fandresen-dahatra ireo rehetra voasariky ny hafatra entin'ireo mpitondra hafatra mangina tsy miloa-bava. Ireo anjelin'Andriamanitra dia mandray anjara amin'ny asa fanomanana ny fo mba hohamasinin'ny fahamarinana izay voatolotra azy, mba hahatonga azy ireo ho vonona hiatrika ny toe-javatra miezinezina izay ho avy. - *TFC, b. 1, t. 590.*

FIZAHAN-TAKILA

<i>Toko</i>	<i>Lohateny</i>	<i>Takila</i>
	Teny mialoha	4
1	Antson'Andriamanitra amin'ny fanompoana	5
2	Antso ho an'ny tanora	29
3	Ny toetry ny vahoakan'Andriamanitra	34
4	Ny mpiasa kristianina manoloana ny toerana misy an'izao tontolo izao	50
5	Ny Fiangonana foibe fanofanana	59
6	Tokony hanao asa misiônera ny mpianatra mandritra ny fiofanany	66
7	Fiaraha-miasan'ny mpitandrina sy ny laika	69
8	Fandaminana atao amin'ireo herin'ny Kristianina	74
9	Antso ho amin'ny fifohazana	79
10	Fomba fiasa	118
11	Asa fitoriana amin'ny alalan'ny fitsaboana	137
12	Fitoriana ny Filazantsara amin'ny alalan'ny Baiboly	146
13	Ny asan'ny pejy voasoratra	150